

BIBLIOTECA NAZ.

Vittorio Emanuele III

XXI

B

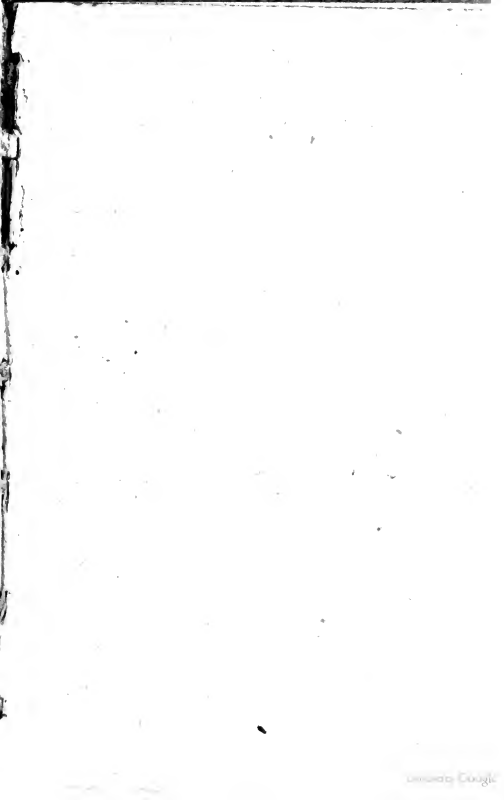
16

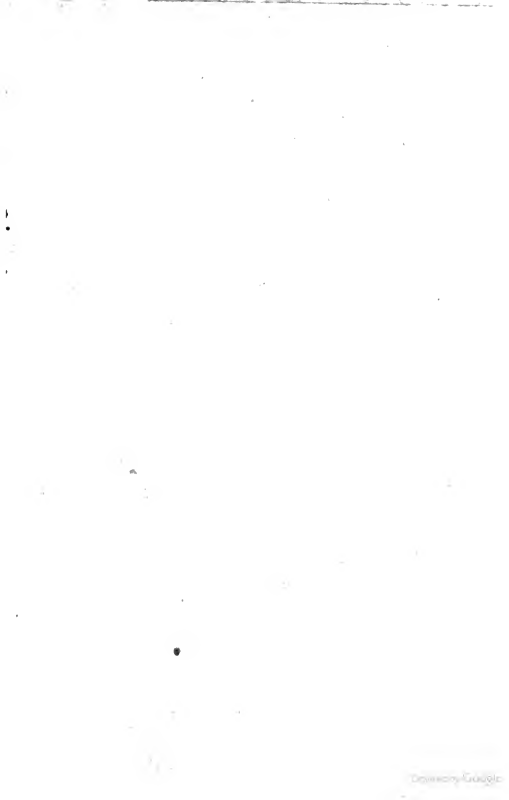
NAPOLI

XXI.

B.

16

FLORES
SENTENTIARVM
OMNIVM

VTRIVSQUE IVRIS PRVDENTIAE,
vberius, & castigatius, quàm antea,
Alphabetica serie vbique retenta,
vtiliter collecti,

A V C T O R E

Admodum Reuerendo Domino

NICOLAO PILO, SARDO,

Sac. Theologiæ ac I. V. D.

Romæ, Apud Franciscum Monetam. 1645.

Superiorum Permissu.

1914

THE NATIONAL
BUREAU OF
OCEANOGRAPHY

UNITED STATES DEPARTMENT OF COMMERCE
WASHINGTON, D. C.
ALPHABETICALLY

1914

ALPHABETICALLY
THE NATIONAL
BUREAU OF

ALPHABETICALLY

ALPHABETICALLY

**Imprimatur, si videbitur Reuerendiss. Patri
Sac. Pal. Apost. Mag.**

A. Sacratius Episc. Comacl. Vicesg.

Imprimatur

**Fr. Hyacinthus Serronius Mag. & Soc. Re-
uerendiss. Pat. Fr. Michaelis Mazarini
Sac. Palatij Apostolici Mag. Ord. Prædic.**

INDEX

V T I L I S S I M V S

Quam plurium Titulorum, qui per Doctores
citari consueverunt diuersimode à nouis-
sima Iuris Cæsarei editione.

Actione æstimatoria. Tu vide, Aestim. act. in ff. vet.

Ad Macedonian. vide, ad Sen. cons. Macedon. ff. vet.

Ad Orficianum. vi. ad Sen. cons. Orfic. Infort.

Ad Syllanianum. vi. ad Sen. cons. Sullan. Infort.

Ad Tertullianum. vi. ad Sen. cons. Tertul. Infort.

Ad Trebellianum. vi. ad Sen. cons. Trebel. Infort.

Ad Turpillianum. vi. ad Sen. cons. Turpil. Nou.

Ad Velleianum. vi. ad Sen. cons. Vellenian. Vet.

Adult. vi. ad l. Iul. de adult. Nou.

Ambitu. vi. ad l. Iul. de ambitu. Nou.

Annona. vi. ad l. Iul. de annonâ. Nou.

Annuis legatis. vi. de annuis ; & mensr. Infort.

Arbitris. vi. receptis arbitris. Vet.

Bonorum possession. vt ex leg. vi. vt ex leg. & Sen. consl.
Infort.

Cautiõibus. vi. si quis caut. vet.

Conseruo manumisso, vi. communi seruo manumisso, Cod.

Contra tabulas. vi. bon. possesi. contra tab. Infort.

Doli except. vi. doli mali. Nou.

EO, quod metus causa. vi. his, quæ vi. met. vet.

Except. doli. vi. Doli mali met. except. Cod.

Excusat. mun. vi. vacat, & excusat. Nou.

Expil. hæred. vi. crimine expil. hæred. Nou.

Expilationibus. vi. effractoribus, & expilator. Nou.

Ex quibus caus. maior vi. quibus causis maiores. vet.

Extraordin. act. vi. Interdic. seu extraordin. Nou.

Falsis. vi. ad l. Corn. de falsis. Nou.

Grad.

G Rad. success. in feud. vi. success. frat.
H Is, quæ in fraud. vi. quæ in fraud. Nou.
I Actu. vi. ad l. Rhodian. de iactu. Vet.
 Infamibus. vi. his, qui not. infamia. Cod.
 In fraudem patroni. vi. si quid in fraud. patr. Inf.
 In integ. restit. vi. in quibus caus. in integ. Cod.
 In rem act. vi. public. in rem act. vet.
L Egem Falcid. v. ad l. Falcid. Infort.
 Longi temporis præscript. v. præscript. longi temp. Cod.
M Ortis caus. v. donat. caus. mort. Nou.
N Qui oper. nunc. v. operis noui nunciat. Nouis Nuptijs,
 v. ritu nupt. vet.
O Ffic. delegati. v. Offic. & potest. deleg. in Decret. Oleo
 legato, v. tritico, vino. Infort.
P Arricidis. v. ad l. Pompeiam. de parricid. Nou.
 Peculatus ,)
 Crimine pecul.) v. ad l. Iul. peculat. Nou.
 Pendente appell. v. si pend. appell. Nou.
 Plagarijs. v. ad l. Flauiam, de flagiar. Nou.
 Præscript. v. except. præscript. Nou.
 Pro non scripto, v. his, quæ pro non scripto. Inf.
Q Vx in fraudem, vi. Reuoc. Cod.
 Quod certo loco, v. eo, quod certo loco. Vet.
 Quod metus causa, v. eo, quod met. causa.
 In ff. Vet. vel Cod. his, quæ vi. met. re causa.
R Epetundarum. v. ad l. Iul. repetund. Nou.
 Rerum amotarum, v. Actione rerum amotarum. Infort.
S Secundis tabulis. vi. bonorum possess. secundum tabul.
 Infort.
 Sicarijs. vi. ad l. Cornel. de sicarijs. Nou.
 Si certum petatur. vi. rebus creditis Vet.
 Si quis a parente. vi. si a parente. Infort.
 S. V. P. vi. seruit. urb. præd. Vet.
 Stellationatus. vi. crimine stellationatus. Nou.

T Ributaria act. Actione tributaria. Vet.
 Tutela testam. vi. testam. tut. Inf.
Verb. signif. vi. verbi. & rerum signif. Nou. Cod.
 V. S. vi. verb. signif. N.
 Vi. vi. quod vi. aut, Nou.
 Vi priuata. v. ad l. Iul. de vi. priu. Nou.
 Vi publica, vi. ad l. Iul. de vi. publ. Nou.
 Vsucap. pro solut. vi. pro soluto. Nou.
 Vsucap. pro legato. vi. pro legato. Nou.
 Vsucapionibus. vi. vsurpat. & vsucap. Nou.
 Vsucap. pro derelicto. vi. pro derelicto Nou.
 Vsucap. pro donato. vi. pro donato. Nou.
 Vsucap. pro dote. vi. pro dote. Nou.
 Vsucap. pro empto. vi. pro empto Nou.
 Vsucap. pro herede. vi. pro herede. Nou.
 Vsucap. pro suo. vi. pro suo. Nou.
 Ut indignis. vi. his, quibus ut indignis Infort.
 & in Cod. eo his, quibus ut indig.

I N D E C R E T A L.

EO, quod met. cau. vi. his, quæ vi. met. vc.
 Re iudicata, vi. sent. & re iudic.
 Officio deleg. vi. offic. & potest. iud. deleg.

Nouus Index Alphabeticus Regularum iuris in 6. non extans in posteriori Decr. impressione.

Accessorium regul. 42
 Actus legitimus. 52
Beneficium: 1
 Bona fides. 83
Certum est. 38
 Contractus. 85
 Contra eum. 57
 Cui licet 53
 Cum non fiat. 66

Cum quid prohibetur. 39
 Cum quis. 14
 Cum sunt partium. 42
Damnum, quod quis. 86
 Decet cōcessionem. 16
 Delictum personæ. 76
 Dolo facit. 59
EA, quæ sunt. 26
 Eum, qui certus est. 31
 Exce-

Exceptionem . 63 . A T A
 Ex eo non debet . 38
F Actum legitime . 73
 Frustra sibi . 75
G Eneriper speciem . 34.
I Gnorantia . 13
 Imputari
 In alternatiuis . 70
 In argumentum . 78
 Indultum . 17
 Infamibus . 87
 In generali concessi . 81
 In iudicijs . 12
 In malis promissis . 69
 In obscuris . 30
 In pari delicto . 65.
 In pœnis . 49
 In re communi . 56
 Inspicimus in obscuris . 45
 In toto . 86
 Is , qui in ius . 46
 Is , qui tacet . 44
L Ocupeletari . 48
M Ora s . a . 25
 Mutare consilium . 33
Nemo potest . 6
 Nemopotest . 179 .
 Non debet . 22
 Non est in mora . 60
 Non est obligatorium . 58
 Non est in fine . 19
 Non firmatur . 18
 Non licet actori . 32
 Non præstat . 52

Nullus ex consilio . 62
 Nullus pluribus . 28
O Dia restringi . 15 .
P Ecceatunon dimittitur .
 Peccati venia .
 Pluralis locutio . 40
 Plus semper . 35
 Possessor male fidei . 2
 Potest quis . 68
 Præsumitur ignorare . 47
 Privilegium personale . 7
 Pro possessore . 36
Q Væ contra ius . 64
 Quæ a iure . 28
 Quæ ad agendum . 71
 Qui contra ius . 82
 Qui facit per alium . 72
 Qui prior est . 54
 Qui sentit onus . 55
 Qui tacet . 43
 Quod alicui gratiosè . 76
 Quod alicui . 67
 Quod omnes . 28
 Quod quis . 24
 Quod semel . 21
R Ati habitio . 10
 Rationi congruit . 77
 Ratum quis . 9
S Cientis & consentienti . 27
 Semel Deo dictum . 51
 Semel malus . 8
 Sine culpa . 23
 Sine possessione . 3
V Tile non debet . 37

F I N I S .

Pag. lin. Corrigere

9. lin. 10. aduocatus.

lin. 51 aduocatos.

lin. 26. Bonis.

37. lin. 19. conditio, sexus.

27. lin. 41. conditio.

37. lin. 46. conditio.

37. lin. 51. conditio.

67. lin. 4. durat triennio.

88. lin. 26. comendandi

97. lin. 13. matre libera.

177. lin. 19. proprietatis.

177. lin. 18. crimine accusare.

190. lin. 10. dele. est.

184. lin. 4. in fi. adde. la.

185. lin. 2. remouet pampen: eo cui.

196. ver. similis equitatis ratio vlt. sustentari.

197. lin. ciuilia, quam canonica.

203. lin. 3. la. adde.

FLORES SENTENTIARVM O M N I V M

Vtriusque Iuris prudentia.

BBATVM, & Abbatissarum Iura, & Priuilegia latissime, & luculenter, expenduntur per P. Tamburinum Valumbros. in suis Codicib. de hac materia nouissime elaboratis.

Ablatius in consequentia ponitur, & habetur pro conditione, v.gr. acceptis centum, idest, si dentur centum l. a testatore 108. ff. de cond. & demonstr. l. euectis 18. ff. de vsur.

Ablatum de facto non inducit permissionem auferendi de facto, sed remedio ciuili opus est l. Si filia tue. x. C. de donat. ante nupt.

Abortus pœne in extrauag. Six. V. latę postmodum moderatę fuerunt per Greg. 14. vt procederent in fœtu tantum animato; in fœtu autem inanimato statuit, seruandam esse dispositionem Sacrorum Canonũ, & Concil. Trid. Huius dicti occasione aduertendum, videtur, non esse veram opinionem Toreblancę in suo Epitq. delictorum lib. 2. c. 43. n. 10. asserentis, licere procurare abortum ad euitandam mortem, vel infamiam: quamuis enim ad seruandam vitā matris in casu puerperij nō sit vetitum, etiam cū timorē, & periculo abortus, sumere, vel exhibere medicinā, seu aliud remedium, suaptē, & per se ordinata ad seruandam matrem; ex hoc tamen non sequitur, licere etiā adhibere remedium, per se, ac directē ordinatū, ad
A expel.

expellendum foetum, cum hoc omni iuri manifeste aduersari liqueat, non enim sunt facienda mala quale esset in tali casu homicidium in se, vel in sua causa ut eueniant bona; & ita aperte loquuntur Pet. Nau. Sanch. & alij de hac re formaliter agentes: solū enim concedunt, licite sumi posse remediū necessariū pro salute matris, quamuis per accidens, & præter intentionē subsequi possit abortus, quod est valde diuersum ab eo, quod perperam ibi docuit Torreb.

Abrogare est pœnitus corrigere, seu remouere, derogare autem est in parte tantum corripere, l. abrogare, 102. ff. de verb. & rer. signif.

Absentium magna ut litas est, ne indefensi maneant, l. 1. ff. de negot. ges. & inf. Defensor.

Absens reuapote est per Procuratorem causam absentiae reddere l. absens 71. ff. de Procur.

Absentia eius qui, reipubl. causa abest, neq; ei, neq; alij nocere debet l. absētia 133. ff. de reg. iur. & cōtra eū nō fit vēditio, sed missio l. ignorare 4. C. de restit. mil.

Absesse autem, desit, qui domum redire potuit finito negotio, pro quo absēns erat, not. in 9. si quis, vero in Ciuitate, de act. Inst.

Absentes canonici non percipiunt fructus, neq; ex consuetudine, inf. Canonici.

Absentes posse condemnari, etiā definitiuē, dicitur inf. in vsibus feud. tu. Quomodo in crim. in fi.

Absoluere potius, quam condemnare promptiorēs esse debemus l. Arianus ff. de acti. & oblig. Vnde, Ianctius esse existimatur, impunitum relinqui facinus nocentis, quam innocentem condemnarunt absentem, in princ. l. 5. ff. de pœnis, cap. fin. de possul.

Absur-

Absurdum sequitur ad absurdum glo. in l. diuortio, in 3 ver. alioquin ff. solut. matrim. .

Abundans cautela non nocet, l. testamentum 17. C. de testam. cum similit.

A capite edenda est ratio, id est, cum die, & consule l. Argentarius §. edi. ff. de edendo.

A capite non licet membra recedere, nisi aliquid speciale sit in capite, gl. in cap. 3. de tempor. ordin. post, tex. in cap. cum non liceat, 12. de præscript.

Acceptilatio est liberatio per mutuam interrogat. quæ utriq; contingit ab eodem nexu solutio. l. 1. ff. de acceptil. Et facta in diem nullius est momenti l. in diem 5. ff. eo. tit. sicut, & sub. conditione fieri non potest. l. acceptilatio 4. ff. eo. tit.

Acceptilatio facta in fraudem creditorum, qualiter reuocari petatur, vi. Spec. de reb. Eccl. non alien.

Acceptio personarum non est apud Deum §. hinc nobis, auth. de monach. coll. pri.

Accessorium sequitur naturam sui principalis, l. 3. C. de posit. & l. cum principalis. 139. ff. de reg. iur. & l. heres a debitore 22. §. quod si stipulator ff. de fideiuss. Sed contra, de lege prima C. de iudic. Tu vide scribe in hanc regulam, Accessorium 42. de reg. iur. in 6. fallit autem, quando adest diuersa ratio.

Accessoriū præscribitur cū suo p̄cipali inf. Præscribitur Accessorium non potest esse maius suo principali l. iustissime §. 1. ff. de ædil. edic. Instit. de fideiussor. §. fideiussores, in fin. Contra Instit. de re. diu. §. purpurā. Accessorium conceditur, concesso principali, vide infra Concessio.

Accidens de raro dicitur in iure, censendum esse miraculum, in auth. de consul. colla. 4.

Accidens magis inspicitur, quam natura: l. 1. §. bestias cum ibi not. ff. de postul. Contra de l. fin. C. de his, qui ven. æta. suæ impetr. & de §. pauonum, Instit. de re: diuis. & in l. qui 3. ff. de tutel. vbi ex accidentalibus res non est definienda.

Accidentibus frequenter, & vt plurimum, & non raro, iura se adaptāt. l. nam ad ea ff. de legibus Contra de §. Insula, Instit. de re: diuis.

Accipere à nemine valde inhumanum, passim, viliissimum, omnia, avarissimum dicitur in l. solet, §. §. nos vero ff. de off. procons. & leg.

Accipiens aliquid contemplatione mea, a me accepisse videtur, inf. Quod recipis.

Accipiuntur quædam honeste, quæ non petuntur honeste. inf. v. Quædam.

Accusatus, vel denuntiatus de aliquo crimine, non potest interim promoueri, c. 4. de accusat.

Accusare ponitur aliquando pro agere l. qui accusare, 4: C. de edendo, & e contra, agere, pro accusare, vt ibi not.

Accusatore non extante, nemo damnatur: vnde illud, Mulier quis te accusat, nemo Domine, l. scripto §. Si quis accusatorem ff. de muner. & honor.

Accusare tertio aliquem reum non est licitum, vt inf. Qui duos.

Accusatoribus falsorum monetariorū promittitur præmium, l. 2. C. de falsa mon.

Accusatorem corrumpens in omni causa, præterquam in peena sanguinis, habetur pro conuicto, nisi appareat ab innocente pecuniam extortam fuisse. l. finali, vbi not. ff. de præuaricator.

Accusatus non potest alium accusare, pendente illa accusa.

cusatione l. accusatio 6. C. de his, qui accus. nō possūt; nam relatione criminū non purgatur crimē l. is, qui reus ff. de publi. iudic. Intellige hoc de pari, vel minori crimine; secus autem de maiori, vel, si suam, vel aliorum iniuriam prosequatur, l. fin. de testib.

Accusator in quinque peccare pōt; aut errore decipitur, aut temeritate, aut calore iracundiæ ad accusandū prouocatur, aut calumniatur, aut prauaricatur. aut tergiuersatur. sed si in omnib. his casibus desistat, impetrata abolitione quacunque non punitur, nec infamis est, vt C. de abolit. l. 1. & 2. Et si nō impetrauit abolitionem, parcitur ei in duobus primis casib. vt in c. Si quem pœnituerit §. notandum 2. q. 3. Secus autem si est calumniator. vel tergiuersator, nam calumniator renetur ad pœnam talionis, vt cod. cap. & quæst. c. 2. & 3. Prauaricator postea non pōt aliquem accusare, & extra ordinem punitur, vt in d. §. notandū. Tergiuersator punitur in quinque Libris auri. l. 3. ff. de prauaricator. in fi.

Acquirendum facilius impeditur, quam acquisitum, l. patri furioso ff. de his, qui sunt sui, vel alie. iur. & l. 1. §. casum ff. de postul. Contra de l. non distinguimus, §. Sacerdotio ff. de recep. arb. & l. sunt personæ ff. de relig. & sumpt. fune.

Acta sunt perpetua, in Spec. de reprob. §. videndū, vers.

Hoc quoq; & seq. Et de instrum. editio, illud autem

§. satis vtiliter, vers. Item quod, & vers. In quibz.

Actio creditoris inanis est, quam excludit inopia debitoris l. naturalis 6. ff. de dolo.

Actio de dolo non patitur, aliam actionem secum concurrere l. 1. in fi. ff. de dolo.

Sine actione nemo expeditur, l. Si pupilli §. videamus

ff. de negot. gest. Fallit. exceptione opposita, v. Excep.
 Actio edita speciem futuræ litis demonstrat. C. de
 edendo l. 2.

Actio iniuriarum non competit heredi. ff. Si quis caut.
 l. Si eum in iudicio x. §. qui iniuriarum.

Actio iniuriarum datur contra iudicem, qui volentē fi-
 deiubere tenet in carcere. Bar. in l. Si vero §. Qui pro
 rei, in 3. not. ff. Qui satisfd. cog. quod notat Alex. cōtra
 indoctos in l. 1. ff. Si quis in ius voc. non ier.

Actio personalis diuiditur pro rata inter heredes debi-
 toris, sed nō realis hypothecaria, quæ in solidū durat
 contra omnes l. prima C. Si vnus ex plur. hered. q. est
 not. in casu debitoris, cui plures heredes succedunt.

Actio præscriptis verbis ex incerto contractu nascitur,
 l. 6. C. de rerum permut. & quod in tribus negotiorū
 casibus locū habeat, vi. gl. Instit. de interdictis §. si.
 in ver. Vtilis actio, in medio.

Actio proprie dicitur personalis tantum; petitio in
 rem; persecutio vtriusq; causa, l. actionū genera, 24.
 ff. de act. & oblig. & l. actio in personam 27. Azo. in
 Summa C. de edendo.

Actio semel extincta non reuiuiscit amplius, l. si vnus §.
 Sed si pactum ff. de pactis, ff. de noxali act. l. electio,
 cum ibi not. Contra de not per gl. in l. metum, la 3.
 §. Violenti ff. quod met. cau.

Actiones omnes, quæ morte, aut tēpore pereunt, semel
 inclusæ iudicio, saluæ permanent, e. ad. reg. iur. 182.

Actiones sequuntur vniuersalem heredem, non parti-
 cularem ff. ad Trebell. l. 1. §. Si heres, cum ibi not.

Actiones creditorum, seu causæ, non debent differri,
 Instit. de bon. possel. §. cum igitur. & inf. causa eius.

Actor agit quando vult, sed reus non l. pure §. fin.
 ff.

ff. de do. mal. except. & l. Si quando 2. C. de dilat.

Actor sequitur forum rei. intellige in act. personali C. de iurisd. omn. iud. l. in criminali, et cap. sane, de foro compet. Et quod dicitur in l. fin. Cod. vbi rem. &c. cum sit generale, de fo. compet. quod sequitur forum rei situata, intelligitur de act. reali.

Actori incumbit onus probandi l. Qui accusare 4. C. de edendo Contra, immo vtriq; incumbit onus probandi l. vbi C. ad. l. falcid. & l. fallaciter C. de abolit.

Actor, & reus si concurrant simul in probando, tunc probationes Actoris prius recipiuntur. Spec. de probat. §. 1. versic. xj. Bald. in l. exceptionem 2. col. C. de probat.

Actori in principio litis, vtriq; in medio, in fine, reo fauetur l. de die, in princ. vbi Bart. ff. qui satisda. cog. Idē Batt. in l. inter stipulantem §. 1. ff. de verb. oblig. gl. in c. cum ad sedem, de restit. spoli. & alij late in exigendi, C. de procur.

Actore non probante reus absoluitur l. 4. Qui accusare C. de edendo l. actori 23. C. de proba. Contra ff. de edendo l. Quisquam, & l. 1. §. edenda, eo. tit.

Actui propinqua potentia dicitur actus, vi inf. Potentia.

Actum potius, quam dictum, sequendum est l. Sed Cel. §. 5. §. 1. ff. de contrahen. empt.

Actu ex vno non potest quis iudicari bonus, vel malus, vid. inf. Non potest quis ex vnico.

Actū nihil dicitur donec aliquid superest agendū. l. fin. in fin. C. de his, quibus vt indig. Intel. quādo superest agendū aliquid substantiale l. 1. ff. de lib. & post.

Actum facere in termino, vel in continenti post

post illū paria sunt; gl. in l. Pōponius xi. ad si. v. cōte-
stationē, de procurat. & in §. tutor, Inst. de auct. tut.

Actus initium potius, quam finis attenditur c. factum
legitime 73. de reg. iur. in 6. & l. nam origo, de eo,
quod vi. aut clam.

Actus illicitus quamuis habeat bonum exitum, adhuc
tamen punitur l. desertorem §. in bello, de re milit.
vbi glos. in v. cesserit, & Abb. in c. bene. 2. de postul.
Præl. afferunt multa exempla.

Actus, qui fieri potest nomine proprio, & alieno, præsu-
mitur factus nomine proprio. l. si pactum, de probat.
l. si non verum, & l. filij. C. de donat. int. vir. & vxor.

Actus secundum naturam sui subiecti regulatur, l. eius,
ff. de oper. lib. Contra ff. ad l. Aquil. l. 2. in fine.

Adiectiuum refertur ad omnia præcedentia, licet sit di-
uersi numeri, si conueniat omnibus, l. heres meus,
98. §. pe. ff. de leg. 3.

Adiuncti ratione permittitur, quod alias negaretur, l. Si
is, qui duos. 30. ff. de liberat. legata, & e contra, cum
solutione contrarij in gl. l. Imperator. §. Seruari ff. de
statu hominum, & inf. v. Permittere.

Ad præsens oua, cras pullis, sunt meliora ff. de transac.
l. cum hi 8.

Aduena nemo Romæ quæ patria communis est, gl. in l.
Legationis ff. de iudicijs.

Aduersarius proprie dicitur is, qui in iudicio conten-
dit, secus si extra iudicium, l. cum aliquis. 21. C. de
iure delib. tenet Felyn. in c. cum super 23. de offi.
deleg.

Adulterium proprie dicitur in nupta: quasi transitus ad
alterius thorum: stuprum in virgine, vel vidua. ff. ad
l. iul.

SENTENTIA RVM.

iul. de adul. l. inter liberas: pro hoc gl. super rub.
o. tit.

uocatorum officium neccessarium, & laudabile

l. Laudabile. 4. in princ. C. de aduo. diuer. iud.

uocati corporaliter iurent, quod circa id quod ve-
rum, & iustū putauerint, omnem præstabunt diligen-
tiam, & si causa iniusta visa fuit, eam deferent, qua
deserta, non est clienti licitum recipere alios aduo-
catos, l. rem non nouam. 12. C. de iudic.

aduocatos pessimam causam facit videri bonam, & e
contra. l. quod si nolis 31. §. culpā autē omnem ff. de
edi. ædic. vbi not. & dicit Abbas, in glo. vel proem.
decre. in princ. quod sinistra suspicio oritur contra
diffusius, & plura, quam necesse sit, allegantem, & fa-
cit videri iniustam causam.

Aduocatus audiendi ordo seruandus est, vt omnium
desiderium audiatur l. nec quicquam §. obseruare,
ff. de offic. procons.

Aduocatus cogitur ferre patrocinium gratuitum pro
pauperibus. Felin. in rubrica de offi. ord.

Aduocatus non debet loqui sine aliqua præfatione, l. 1.
ff. de orig. iur.

Ædificare domū intra annum, puta, promittens, cuius
partē aliquam iam ædificatā ignis cōsumpsit, habebit
integrū tēpus, & nō reliquū tantum, quod defuerat
anno integro iā cōcepto. Et hoc præcedit, quādo pe-
riculū erat promissoris, l. et ideo, is ff. de verb. oblig.

Æquipollens multos habet effectus, quorum nonnulli
remissiue tanguntur inf. ver. Nihil interest.

Æquitas non scripta præfertur rigori scripto, videlicet, si
pro ea est præsumptio, gl. pen. in c. suscitata 6. de re-
stit.

Pag. lin. Corrigere

9. lin. 10. aduocatus.

lin. 51. aduocatos.

lin. 26. Venis.

37. lin. 19. conditio, seuus.

27. lin. 41. conditio

37. lin. 46. conditio.

37. lin. 51. conditio.

67. lin. 4. durat triennio.

88. lin. 26. comendandi

97. lin. 13. matre libera.

177. lin. 19. proprietatis.

177. lin. 18. crimine accusare.

190. lin. 10. dele est

184. lin. 4. in fi. adde. l. 1.

185. lin. 22. remouet dampen: eo cui.

196. ver. similis equitatis ratio vlt. sustentari.

197. lin. ciuilia, quam canonica.

203. lib. 3. la. 2. de.

FLORES SENTENTIARVM O M N I V M

Vtriusque Iuris prudentia.

BBATVM, & Abbatissarum Iura, & Priuilegia latissime, & luculenter, expenduntur per P. Tamburinum Valumbrosi. in suis Codicib. de hac materia nouissime elaboratis.

Ablatius in consequentia ponitur, & habetur pro conditione, v.gr. acceptis centum, idest, si dentur centum l. a testatore 108. ff. de cond. & demonstr. l. euectis 18. ff. de vsur.

Ablatum de facto non inducit permissionem auferendi de facto, sed remedio civili opus est l. Si filia tue. x. C. de donat. ante nupt.

Abortus pœne in extrauag. Six. V. late postmodum moderatæ fuerunt per Greg. 14. vt procederent in foetu tantum animato; in foetu autem inanimato statuit, seruandam esse dispositionem Sacrorum Canonũ, & Concil. Trid. Huius dicti occasione aduertendum, videtur, non esse veram opinionem Toreblancæ in suo Epitœ, delictorum lib. 2. c. 43. n. 10. asserentis, licere procurare abortum ad euitandam mortem, vel infamiam: quamuis enim ad seruandam vitam matris in casu puerperij nō sit vetitum, etiam cū timore, & periculo abortus, sumere, vel exhibere medicinā, seu aliud remedium, suapte, & per se ordinata ad seruandam matrem; ex hoc tamen non sequitur, licere etiā adhibere remedium, per se, ac directe ordinatū, ad
A expel.

expellendum foetum, cum hoc omni iuri manifeste aduersari liqueat, non enim sunt facienda mala quale esset in tali casu homicidium in se, vel in sua causa ut eueniant bona; & ita aperte loquuntur Pet. Nau. Sanch. & alij de hac re formaliter agentes: solū enim concedunt, licite sumi posse remediū necessariū pro salute matris, quamuis per accidens, & præter intentionē subsequi possit abortus, quod est valde diuersum ab eo, quod perperam ibi docuit Torreb.

Abrogare est pœnitus corrigere, seu remouere, derogare autem est in parte tantum corripere, l. abrogare, 102. ff. de verb. & rer. signif.

Absentium magna ut litas est. ne indefensi maneant, l. 1. ff. de negot. ges. & inf. Defensor.

Absens reuapote est per Procuratorem causam absentiae reddere l. absens 71. ff. de Procur.

Absentia eius qui, reipubl. causa abest, neq; ei, neq; alij nocere debet l. absētia 133. ff. de reg. iur. & cōtra eū nō fit vēditio, sed missio l. ignorare 4. C. de restit. mil.

Absesse autem, desit, qui domum redire potuit finito negotio, pro quo absēns erat, not. in §. si quis, vero in Ciuitate, de act. Inst.

Absentes canonici non percipiunt fructus, neq; ex consuetudine, inf. Canonici.

Absentes posse condemnari, etiā definitiuē, dicitur inf. in vsibus feud. tu. Quomodo in crim. in fi.

Absoluere potius, quam condemnare promptiores esse debemus l. Arianus ff. de acti. & oblig. Vnde, ianctius esse existimatur, impunitum relinqui facinus nocentis, quam innocentem condemnarunt absentem, in præf. l. 5. ff. de pœnis, cap. fin. de possul.

Abfur-

Absurdum sequitur ad absurdum glo. in l. diuortio, in 3 ver. alioquin ff. solut. matrim. .

Abundans cautela non nocet, l. testamentum 17. C. de testam. cum simil.

A capite edenda est ratio, id est, cum die, & consule l. Argentarius §. edi. ff. de edendo.

A capite non licet membra recedere, nisi aliquid speciale sit in capite, gl. in cap. 3. de tempor. ordin. post, tex. in cap. cum non liceat, 12. de præscript.

Acceptilatio est liberatio per mutuam interrogat. quæ utriq; contingit ab eodem nexu solutio. l. 1. ff. de acceptil. Et facta in diem nullius est momenti l. in diem 5. ff. eo. tit. sicut, & sub. conditione fieri non potest. l. acceptilatio 4. ff. eo. tit.

Acceptilatio facta in fraudem creditorum, qualiter reuocari petatur, vi. Spec. de reb. Eccl. non alien.

Acceptio personarum non est apud Deum §. hinc nobis, auth. de monach. coll. pri.

Accessorium sequitur naturam sui principalis, l. 3. C. de posit. & l. cum principalis. 139. ff. de reg. iur. & l. heres a debitore 22. §. quod si stipulator ff. de fideius. Sed contra, de lege prima C. de iudic. Tu vide scribe in hanc regulam, Accessorium 42. de reg. iur. in 6. fallit autem, quando adest diuersa ratio.

Accessoriū præscribitur cū suo principali inf. Præscribitur Accessorium non potest esse maius suo principali l. iustissime §. 1. ff. de ædil. edic. Instit. de fideiussor. §. fideiussores, in fin. Contra Instit. de re. diu. §. purpurā. Accessorium conceditur, concesso principali, vide infra Concessio.

Accidens de raro dicitur in iure censendum esse miraculum, in auth. de consul. colla. 4.

Accidens magis inspicitur, quam natura: l. 1. §. bestias cum ibi not. ff. de postul. Contra de l. fin. C. de his, qui ven. æta. suæ impetr. & de §. pauonum, Instit. de re: diuis. & in l. qui 3. ff. de tutel. vbi ex accidentalibus res non est definienda.

Accidentibus frequenter, & vt plurimum, & non raro, iura se adaptāt. l. nam ad ea ff. de legibus Contra de §. Insula, Instit. de re: diuis.

Accipere à nemine valde inhumanum, passim, vilissimum, omnia, auarissimum dicitur in l. solet, §. §. nos vero ff. de off. procons. & leg.

Accipiens aliquid contemplatione mea, a me accepisse videtur, inf. Quod recipis.

Accipiuntur quædam honeste, quæ non petuntur honeste. inf. v. Quædam.

Accusatus, vel denuntiatus de aliquo crimine, non potest interim promoueri, c. 4. de accusat.

Accusare ponitur aliquando pro agere l. qui accusare, 4. C. de edendo, & e contra, agere, pro accusare, vt ibi not.

Accusatore non extante, nemo damnatur: vnde illud, Mulier quis te accusat, nemo Domine, l. scripto §. Si quis accusatorem ff. de muner. & honor.

Accusare tertio aliquem reum non est licitum, vt inf. Qui duos.

Accusatoribus falsorum monetariorū promittitur præmium, l. 2. C. de falsa mon.

Accusatorem corrumpens in omni causa, præterquam in peena sanguinis, habetur pro conuicto, nisi appareat ab innocente pecuniam extortam fuisse. l. finali, vbi not. ff. de præuicator.

Accusatus non potest alium accusare, pendente illa accusa.

cusatione l. accusatio 6. C. de his, qui accus. nō possūt; nam relatione criminū non purgatur crimē l. is, qui reus ff. de publi. iudic. Intellige hoc de pari, vel minori crimine; secus autem de maiori, vel, si suam, vel aliorum iniuriam prosequatur, l. fin. de testib.

Accusator in quinque peccare pōt; aut errore decipitur, aut temeritate, aut calore iracundiæ ad accusandū prouocatur, aut calumniatur, aut præuarcatur. aut tergiuersatur. sed si in omnib. his casibus deficiat, impetrata abolitione quacunq. non punitur, nec infamis est, vt C. de abolit. l. 1. & 2. Et si nō impetrauit abolitionem, parcitur ei in duobus primis casib. vt in c. Si quem pœnituerit §. notandum 2. q. 3. Secus autem si est calumniator. vel tergiuersator, nam calumniator renetur ad pœnam talionis, vt eod. cap. & quæst. c. 2. & 3. Præuarcator postea non pōt aliquem accusare, & extra ordinem punitur, vt in d. §. notandū. Tergiuersator punitur in quinque Libris auri. l. 3. ff. de præuarcator. in fi.

Acquirendum facilius impeditur, quam acquisitum, l. patri furioso ff. de his, qui sunt sui, vel alie. iur. & l. 1. §. casum ff. de postul. Contra de l. non distinguimus, §. Sacerdotio ff. de recep. arb. & l. sunt personæ ff. de relig. & sumpt. fune.

Acta sunt perpetua, in Spec. de reprob. §. videndū: vers.

Hoc quoq; & seq. Et de instrum. editio. illud autem

§. satis vtiliter, vers. Item quod, & vers. In quibz.

Actio creditoris inanis est, quam excludit inopia debitoris l. naturalis 6. ff. de dolo.

Actio de dolo non patitur, aliam actionem secum concurrere l. 1. in fi. ff. de dolo.

Sine actione nemo expeditur, l. Si pupilli §. videamus

ff. de negot. gest. Fallit. exceptione opposita, v. Excep.
 Actio edita speciem futuræ litis demonstrat. C. de
 edendo l. 2.

Actio iniuriarum non competit heredi. ff. Si quis caut.
 l. Si eum in iudicio x. §. qui iniuriarum.

Actio iniuriarum datur contra iudicem, qui volentē fi-
 deiubere tenet in carcere. Bar. in l. Si vero §. Qui pro
 rei, in 3. not. ff. Qui satisd. cog. quod notat Alex. cōtra
 indoctos in l. 1. ff. Si quis in ius voc. non ier.

Actio personalis diuiditur pro rata inter heredes debi-
 toris, sed nō realis hypothecaria, quæ in solidū durat
 contra omnes l. prima C. Si vnus ex plur. hered. q. est
 not. in casu debitoris, cui plures heredes succedunt.

Actio præscriptis verbis ex incerto contractu nascitur,
 l. 6. C. de rerum permut. & quod in tribus negotiorū
 casibus locū habeat, vi. gl. Instit. de interdictis §. si.
 in ver. Vtilis actio, in medio.

Actio proprie dicitur personalis tantum; petitio in
 rem; persecutio vtriusq; causa, l. actionū genera, 24.
 ff. de act. & oblig. & l. actio in personam 27. Azo. in
 Summa C. de edendo.

Actio semel extincta non reuiuiscit amplius, l. si vnus §.
 Sed si pactum ff. de pactis, ff. de noxali act. l. electio,
 cum ibi not. Contra de not per gl. in l. metum, la 3.
 §. Violenti ff. quod met. cau.

Actiones omnes, quæ morte, aut tēpore pereunt, semel
 inclusæ iudicio, saluæ permanent, e. ad. reg. iur. 182.

Actiones sequuntur vniuersalem heredem, non parti-
 cularem ff. ad Trebell. l. 1. §. Si heres, cum ibi not.

Actiones creditorum, seu causæ, non debent differri,
 Instit. de bon. posses. §. cum igitur. & inf. causa eius.

Actor agit quando vult, sed reus non l. pure §. fin.
 ff.

ff. de do. mal. except. & l. Si quando 2. C. de dilat.

Actor sequitur forum rei, intellige in act. personali C. de iurisd. omn. iud. l. in criminali, et cap. sane, de foro compet. Et quod dicitur in l. fin. Cod. vbi rem. &c. cum sit generale, de fo. compet. quod sequitur forum rei situata, intelligitur de act. reali.

Actori incumbit onus probandi l. Qui accusare 4. C. de edendo Contra, immo vtriq; incumbit onus probandi l. vbi C. ad l. falcid. & l. fallaciter C. de abolit.

Actor, & reus si concurrat simul in probando, tunc probationes Actoris prius recipiuntur. Spec. de probat. §. 1. versic. xi. Bald. in l. exceptionem 2. col. C. de probat.

Actori in principio litis, vtriq; in medio, in fine, reo fauetur l. de die, in princ. vbi Bart. ff. qui satisda. cog. Idē Bart. in l. inter stipulantem §. 1. ff. de verb. oblig. gl. in c. cum ad sedem, de restit. spoli. & alij late in exigendi, C. de procur.

Actore non probante reus absoluitur l. 4. Qui accusare C. de edendo l. actori 23. C. de proba. Contra ff. de edendo l. Quisquam, & l. 1. §. edenda, eo. tit.

Actui propinqua potentia dicitur actus, vi inf. Potentia.

Actum potius, quam dictum, sequendum est l. Sed Cel. §. 1. ff. de contrahen. empt.

Actu ex vno non potest quis iudicari bonus, vel malus, vid. inf. Non potest quis ex vnico.

Actū nihil dicitur donec aliquid superest agendū, l. fin. in fin. C. de his, quibus vt indig. Intel. quādo superest agendū aliquid substantiale l. 1. ff. de lib. & post.

Actum facere in termino, vel in continenti post

post illū paria sunt; gl. in l. Pōponius xi. ad fi. v. cōte-
stationē, de procurat. & in §. tutor, Inst. de auct. tut.

Actus initium potius, quam finis attenditur c. factum
legitime 73. de reg. iur. in 6. & l. nam origo, de eo,
quod vi. aut clam.

Actus illicitus quamuis habeat bonum exitum, adhuc
tamen punitur l. desertorem §. in bello, de re milit.
vbi glos. in v. cesserit, & Abb. in c. bene. 2. de postul.
Præl. afferunt multa exempla.

Actus, qui fieri potest nomine proprio, & alieno, præsu-
mitur factus nomine proprio. l. si pactum, de probat.
l. si non verum, & l. filij. C. de donat. int. vir. & vxor.

Actus secundum naturam sui subiecti regulatur, l. eius,
ff. de oper. lib. Contra ff. ad l. Aquil. h. 2. in fine.

Adiectiuum refertur ad omnia præcedentia, licet sit di-
uersi numeri, si conueniat omnibus, l. heres meus,
98. §. pe. ff. de leg. 3.

Adiuncti ratione permittitur, quod alias negaretur, l. Si
is, qui duos. 30. ff. de liberat. legata, & e contra, cum
solutione contrarij in gl. l. Imperator. §. Seruari ff. de
statu hominum, & inf. v. Permittere.

Ad præsens oua, cras pullis, sunt meliora ff. de transac.
l. cum hi 8.

Aduena nemo Romæ quæ patria communis est, gl. in l.
Legationis ff. de iudicijs.

Aduersarius proprie dicitur is, qui in iudicio conten-
dit, secus si extra iudicium, l. cum aliquis. 21. C. de
iure delib. tenet Felyn. in c. cum super 23. de offi.
deleg.

Adulterium proprie dicitur in nupta: quasi transitus ad
alterius thorum: stuprum in virgine, vel vidua. ff. ad
l. iul.

l. iul. de adul. l. inter liberas: pro hoc gl. super rubr. C. eo. tit.

Aduocatorum officium necessarium, & laudabile est
l. Laudabile. 4. in princ. C. de aduo. diaer. iud.

Aduocati corporaliter iurent, quod circa id quod verum, & iustū putauerint, omnem præstabunt diligentiam, & si causa iniusta visa fuit, eam deserent, quæ deserta, non est clienti licitum recipere alios aduocatos, l. rem non nouam. 12. C. de iudic.

Aduocatus pessimam causam facit videri bonam, & e contra. l. quod si nolis 31. §. culpā aurē omnem ff. de edi. ædic. vbi not. & dicit Abbas, in glo. vel proem. decre. in princ. quod sinistra suspicio oritur contra diffusius, & plura, quam necesse sit, allegantem, & facit videri iniustam causam.

Aduocatus audiendi ordo seruandus est, vt omnium desiderium audiatur l. nec quicquam §. obseruare ff. de offic. procons.

Aduocatus cogitur ferre patrocinium gratuitum pro pauperibus. Felin. in rubrica. de offi. ord.

Aduocatus non debet loqui sine aliqua præfatione, l. 1. ff. de orig. iur.

Ædificare domū intra annum, puta, promittens, cuius partē aliquam iam ædificatā ignis cōsumpsit, habebit integrū tēpus, & nō reliquū tantum, quod defuerat anno integro iā cōcepto. Et hoc procedit, quādo periculū erat promissoris, l. et ideo, is ff. de verb. oblig.

Equipollens multos habet effectus, quorum nonnulli remissiue tanguntur inf. ver. Nihil interest.

Æquitas non scripta præfertur rigori scripto, videlicet, si pro ea est præsumptio, gl. pen. in c. suscitata 6. de re. fit.

stit. in integr. Domin. in c. disciplina, dist. 45. At regulariter æquitas non scripta non attenditur contra rigorem scriptum.

Æquitas est attendere potius sensus, quam verba. apost. ad I. 3. 9. Si quis ff. de condict. cau. data.

Æs nostrū est, quod nobis ab alijs debetur: æs alienū est quod alijs debemus l. cedere diē 213 ff. de ver. signif.

Æstas incipit ab equinoctio vernali, & finitur in equinoctio Autumnali. Et ita senis mēsis æstas, atque hyēs diuiditur; l. 1. æstatem, ff. de aqua quoti. & æsti.

Ætatem legitimam habens, in qua debetur ei aliquid, intelligitur de ætate naturali, non ciuili, idest, quæ suppletur à beneficio Principis, l. 2. & 3. C. de his, qui ven. ætat.

Affectiōis ratio habetur etiam in iudicijs stricti iuris, no. in l. & tantum §. 1. ff. de seruo corrup.

Affectiōis par causa remouet suspicionem, inf. Par causa.

Affectus tantum punitur sicut effectus, C. ad l. cor. de sica. l. his. qui cum telo. 7.

Affectus non punitur, nisi sequatur effectus, l. cogitationis, ff. de pœ. & ff. quod quisque iur. l. 1. in fi. Contra de s. bestias in l. 1. ff. de postu. in glo. Intellige, vbi lex sic exprimit.

Affectus punitur vltra quam se extendat, l. quoniam multa §. C. ad leg. Iul. de vi. pub. & priua. quia, qui solum possessionem habere affectauit, & non occidere, punitur capitali supplicio; vnde, voluntas, & propositum hic non distinguunt maleficium, quod est alibi, vt ff. ad l. Cor. de sica. §. diuus.

Afirmati incumbit probatio, non neganti, l. 2. ff. de probat.

Affectio

Afflicto nō est addenda afflictio, c. ex parte, de cle. xgro-
l. Diuus, in princ. ff. de offic. præsid. & ff. de iurisd.
om. iud. in l. si idem.

Agendi, vel excipiēdi modus attendendus est semper.
& ad quem finem tendat; glo. ad fin. in c. hoc quippe.
3. q. 6. quam appellat Bal. valde singul. in l. Papinia-
nus 14. pen. col. C. de sent. & cap. pastoralis. de
except.

Agere quis dicitur per litis contestationem, l. item
illa, §. fin. ff. de consti. pec. las. in l. ita domum,
in 2. col. C. de procur.

Agentes, & consentientes, pari pœna puniuntur, cap.
quia quisitum, de offi. deleg. sic. 2. q. 1. notum. 81.
dist. facientes, ar. contra, quod magis puniuntur con-
sentientes, quàm agentes, 24. q. 4. qui aliorum
& 11. q. 3. qui consentit, l. quid autem 3. ff. de his,
qui no. inf. & Insti. de fmr. §. is, qui. Ad hoc not.
quod quadruplex est consensus, scilicet, negligentia,
consilij, cooperationis, & autoritatis, seu defen-
sionis. In primo casu, scilicet negligentia, minus pec-
cat consentiens, quàm faciens: nisi forte negli-
gentia nimis crassa fuerit: vt in Prælato, vt 1. q. 1.
quidquid inuisibilis, & 88. dist. consentire, & c. nihil.
In secundo casu, scilicet, consilij, minus punitur: plus ta-
men, quàm negligens, & 86. dist. tanta. In tertio casu
cooperationis, æqualiter peccant facientes, & con-
sentientes: & secundū hoc intelliguntur omnes au-
thoritates, quæ dicunt, quod æqualiter puniuntur. In
quarto casu autoritatis, siue defensionis, magis
peccat consenties defendendo, & autoritatem præ-
stando, quàm faciens: & magis puniendus est 24. q.
3. qui aliorum, & 11. q. 1. qui consentit.

Agere

- Agere caute pauca melius est, quam multis interesse periculose, l. 2 C. de ver. iu. eucl.
- Alearum vsus res antiqua est, in auth. alearum vsus, C. de rel. & sumpt. su. & aleæ vsu.
- Alienum factum nemo promittere potest, insti. de iudi. stipu. §. si quis alium, & ff. de verb. signifi. l. stipulatio ista, in princ.
- Alimenta cessant, si is, cui debentur, potest aliunde sustentari, l. 5. §. sed si, & §. solent, ff. de lib. agn.
- Alimenta si denegat vir dare vxori excommunicatur de iure canonico, glo. est in l. si cum dotem 23. §. si autem, in ver. quantitatem, ff. sol. matrim.
- Aliud est pœna, & aliud est fraus | nam fraus sine pœna esse potest, pœna autem sine fraude esse non potest. Pœna enim est noxæ vindicta, sed fraus ipsa noxa dicitur, & quasi pœnæ quædam præparatio, l. aliud est fraus, ff. de ver. sign.
- Aliud pro alio soluitur inuito creditore, C. de dona. l. si quis argentum, in principio, & ff. de leg. 1. l. si domus, §. qui confitetur, & l. miles, de re iudicata.
- Aliud pro alio inuito creditori solui non potest, keum, à quo 13. eū l. seq. C. de solutio. ff. si certū pe. l. 2. §. 1. C. de secun. nu. auth. sed si aurum. Fallit. ff. de reg. iur. l. non dubium §. si. cum multis alleg. glo. dictæ leg. eū, à quo C. de solutionibib. & liberat.
- Aliud est hoc simplex, aliud hoc tale. l. multū interest, 6. C. si quis alteri, vel sibi:
- Aliud est reddere, aliud est de suo dare, ff. depo. l. 1. §. eleganter Contra, ff. de verb. sign. l. verbū d. reddendi, & ff. de aur. & arg. leg. in, prin. l. qui vxori. 19.
- Allegans impossibile non auditur, l. confessionibus, cū alleg-

alleg. ff. de interro. ac. & l. inde Neratius §. si in gl. ff. ad leg. Aquil.

Allegans in confuso, & ad balistas, dicitur ligare arenam sine cemento.

Allegationibus diuersis concurrentibus, incipiendū est à canonibus, tamquam dignioribus, vi. inf. Vbi.

Allegans impedimentum non excusatur, probando impedimentum, nisi probet, se adhibuisse diligentiam, & non potuisse actum expedire, Inn, in cap. ex transmissa 10, de præscrip. & glo. in cap. cupientes 16. §. quod si per 20, in verbo, proposita, de elect. in 6.

Allegans frustratoria non auditur, l. vlti. quando prouo. non est necesse, iuncto tex. in c. consuluit, 24. de offic. deleg. facit cle. sæpe de verbo. signifi. & tex. in l. hi. qui fisco, C. de conuen. fisci. debet.

Allegans contraria non auditur, C. de fur. l. 1. ff. de cond. & demon. Titius 99. Contra, ff. de inof. test. l. Papi- nianus §. sed nec impuberis, ff. de colla. bo. l. num- quam.

Allegans curpitudinem suam non auditur, inf. Tur- pitud.

Altare vnum non debet discooperiri, vt aliud coope- riatur, l. si §. sed & si quis, & ibi Bal, in 3. co. in ver. no. quod non debet, C. communia. de leg. est simile in l. si autem, x. in fi. de aqua plu. arc.

Altaria superflua in Ecclesijs destrui mandantur in c. Ecclesiæ 17. de consecr. dist. 1.

Alternatiuæ natura est, quod ponatur inter diuersa, l. hæc verba, Ille, ff. de verbo. signi.

Alternatiua petitio non est admittenda, ff. de stip. ser l. si

si ita, & ff. de testam. tut. l. tutor Ita recte 23. ff. de iniur. l. prator §. edixit, quod autem. Et ibi vide concord. in glo.

In alternatiuis est electio promissorum, l. si in emptio-
ne, §. emptio, de contrahen. empr. ff. de eo, quod
certo lo. l. non utique, primo respons. & potest
promissor mutare voluntatem, ff. de ver. obli. l. cum
qui §. fin.

In alternatiuis sufficit. alteram partem ad implere, l. ge-
neraliter 6. C. de instit.

Alterum, vnum ex duob. & non eundem, sed alium
ex eis.

Alterutrum, de duobus quem velit. & eundem, & a-
lium, glo. in l. se, ex toto §. i. ff. de leg. 1. & ibi Bar.
no. cam;

Amabile bonum, cuique autem proprium. Et commu-
nia communiter negliguntur.

Ambiguus in orationibus, accipienda est mens profe-
rentis l. inter stipulantem 83. l. i. ff. de verb. obl. &
de regulis iu. l. in ambiguus 86. Contra. ff. de pac. l.
veteribus, 39. cum alleg.

In Ambiguus rebus humanior sententia est præferenda
ff. de reg. iu. l. si fuerit, in fin.

Ambulatoria est defuncti voluntas, vsque ad vltimum
vitæ exitum, vt ff. de ademptione libert. l. 4. §.
fin.

Amicus dicitur frater, vel habetur tamquam frater,
l. nemo dubitat, ff. de hære. Instit. facit, l. latæ cul-
pæ; §. amicos, ff. de verbor. signifi. vbi amicus di-
citur esse ille, qui honestis rationibus familiaritatis
est coniunctus.

Amicus ex mente debet perpendere voluntatem ami-
ci

ci sui, & seruare, alias non est bonus amicus l. Pamphil. ff. de leg. 3.

Amicus filio nemo est maior patre suo inf. Filius.

Amicus clam de amico conqueratur, Cle. 1. §. 1. de iur. iur.

Amittere rem non dicitur, cuius propria non fuit, inf. Non videtur.

Amor paternus vincit omnem alium, listi quidem §. fi. ff. quod me. cau. in Spe. de procur. §. 2. ver. sed quando, l. fi. in prin. C. de cura furi. quod est verum, etiam si sint inuicem inimici, Cy. in l. propter insidias C. qui accus. non pos.

Amor calefacit, in aut quibus modis nat. efficit. Libe. §. illud.

Angelorum chorus decimus legitur in cap. hi. duo, de confer. dist. 1. Non tamen inuenitur chorus decimus; sed quia tot ceciderunt ex omnibus choris, ut vnum integrum possent constituere; ut ibi notatur.

Angustia temporis aliquando vitiat stipulatum ff. de verb. oblig. l. continuus, §. cum ita, & Instit. cod. §. loca.

Animalia naturalis iuris peritiam censentur. l. 1. ff. de iust. & iure. §. penul.

Anima est præferenda cæteris rebus. C. de sacrosanct. Eccl. l. sancimus §. penul.

Animus, & intentio agentis ex dictis ante colligitur inf. Intentio.

Annalia ad agendum sunt perpetua ad excipiendum, ff. de doli mali except. l. pure, §. fi.

Annua si debes, exordia perspicis anni Annuo si debes, in

F L O R E S

in fine teneberis anni. Glo. not. ho s versus; Insti. de verbo. oblig. §. sed & si ita.

Annuum debeat in initio cuiusque anni, an in fine, tex. in l. nec semel 12. ff. quando dies leg. ced. dicit, considerandam esse mentem testatoris, cuius causa talem legasi dilationem fecit: vt si videatur voluisse releuare heredem, teneatur in fine: si vero voluit providere legatario, teneatur in initio.

Annui quando relinquitur, sunt plura legata; sed si stipulamur, est vna stipulatio, l. Senatus, §. si. ff. de do. causa mor. quia in stipulatione cedit semel dies ad hoc, vt debeat, l. si filius fa. 78. ff. de verb. obl. in legato autem cedit singulis annis, l. cum in annos 10. l. nec semel 12. ff. quando dies leg. cedat.

Ante primum nihil est, in proce. ff. eod. §. nos vero; & ff. de verb. sig. l. proximus. 92.

Antiquius præfertur, Insti. de rer. diu. §. singulorum, ergo dignius, facit, l. semper 5. ff. de iure immuni, non tamen semper præfertur antiquius; neque est dignius, authen. de monachis, §. fin. in princ. col. 1.

Antiqui possunt corrigere minores de malis moribus, l. 1. C. de emendatione propinq.

De apicibus iuris non est curandum, ff. mandati l. si fideiussor. 29. §. quædam ff. ad leg. Aquil. l. ita vulneratus.

Appellatione alicuius amabilis, vel contra, odibilis nominis, præsumitur aliquando pro eius prudentia, vel stultitia: exemplum est in l. facta 63. §. si vero uominis, vbi gl. & in l. sciendum 7. ad Trebel.

Appel-

Appellatione carbonum materia non continetur,
l. carbonum appellatio, ff. eod.

Appellatione domini filius continetur, l. i. §. domini appellationem, si ad Sena. Consul. Sillan.

Appellatione familiæ, & ipse princeps familiæ continetur, l. familiæ appellatione, ff. eod.

Appellatione filij in odiosis non venit nepos, si ratio odij in eo cessat, l. fin. C. de natural. liberis.

Appellatione fratris, & soror continetur, l. tres fratres, ff. de pact. l. Lucius, §. quæsitum, ff. de leg. 3. l. Lucius, in prin. ff. fa. her. l. Lucius, §. Menia el. 2. ff. ad Treb. & quid in Statutis, Vide omnino pro, & contra multa per Decium in l. 2. nu. 19. ff. de reg. iur. & Iaso. in d. l. tres fratres, vbi latissime limitat.

Appellatione fundi omne ædificium, & omnis ager continentur, l. fundi appellatione, ff. eod. de verb. signif.

Appellatione hereditatis, etiam damnosa hereditas continetur, l. hereditatis appellatio, ff. eo.

Appellatione hereditatis bonorum possessio continetur, l. hereditatis appellatio, ff. eod.

Appellatione liberti, & liberta continetur, l. liberti, ff. eod.

Appellatione hominis, tam scemina, quam masculus, continetur, l. hominis, ff. de verb. sign. An autem comprehendat posthumum, dic, quod non; casus est in l. cum inter 14. ibi, homo fieri speratur, C. de fideiuf. lib.

Appellatione liberorum nepotes, & pronepotes, ceteri q; qui ex his descendunt, continentur, l. liberorum appellatio, ff. eo. etiam nepotes ex filia, l. i.

C. de condit. insertis.

Appellatione mulieris, & virgo viripotens continetur, ff. de verb. sig. l. mulierum.

Appellatione mulorum, & mulæ continentur, quæadmodum appellatione seruorum, & seruæ continentur, & ita sub masculino genere continentur fœmininū, iur. vulg. Appellatione nominis vi, sup. appel. alicuius.

Appellatione parentum non tantum pater, & auus, & proauus, continetur, sed, & mater, & auia, & proauia, l. parentum appellatione, ff. eod. sicut etiam appellatione patroni, & patrona continetur, l. patroni, ff. eo. de verb. signif.

Appellatione partis, vel portionis, dimidia pars cōtinetur, l. nomen filiarum §. portionis ff. eod.

Appellatione pecuniæ omnis res signatur, ff. de calumnia, l. 1. & C. de const. pec. l. receptitia 2. §. & neminē.

Et de iure canonico est tex. c. totū quicquid. 1. q. 30.

Appellatione filij omnes liberi continentur, etiam nepotes, l. uxorem, §. cum concubina de leg. 3. l. filij, ff. eod.

Appellatione præsidis continetur quilibet rector provincie, l. 1. ff. de offi. præf.

Appellatione rei, & pars continetur, l. appellatione rei 23. ff. de verbo. signi. & l. si defensor §. qui interrogatus. ff. interrog. act.

Appellatione rei personæ continetur, vidē notabile dictum in Apostil. ad Bar. in l. & seruorum, ff. de sta. homin. l. omnia §. si. ff. de leg. 2. l. Paulus §. si ff. de pig. & tex. in c. cognoscentes, ibi, rem, vbi no. Feh. & Deci. de consti. Contra de l. serui electiones §. §. Labeo. & ibi not. las. in 2. nota. de leg. 2. & fideic. pri. responde, vt per ipsum.

Appel-

Appellatione rerum mobilium, & immobilium non veniunt actiones, & iura, l. à diuo Pio, §. in venditione, ff. de re. iudic.

Appellatione rei continentur ferrum, fustis, lapi, & omne, quod nocendi causa habetur, l. si pignore, ff. de furtis.

Appellatione tigni omnis materia continentur, ex qua ædificia constant, l. tigni appellat. ff. de verb. sign.

Appellantis heres habet 4. menses ultra tempus concessum appellanti, qui currunt, elapso tempore, quod datur heredibus ad deliberandum, l. fin. C. si pend. appell.

Appellationis remedio extinguitur pronuntiatum, l. 1. in fin. ff. ad Turp. l. 2. ff. de pœn. Contra, ff. de his, qui not. infam. l. furti, secundo responso. in fi. quia suspenditur, & ideo si prosequitur, retro habet effectum, C. de tempo. appell. l. fi. §. illud.

Appellans à Iudice in vna causa, potest in alia conueniri coram eodem, nisi cum recuset, vt suspectum, c. 6. de appell.

Appellās in vna, causa potest in alijs habere iudicē suspectum, nisi conueniatur de crimine manifesto, in quo non cadit suspicio, nec excusatio; vt si imponatur pœna iuris surgens ipso facto, c. 24. eo. de appellat.

Appellatur à collatione Capituli ad Episcopum, si vt Canonicus interfuit, secus, si vt Prælatus, c. xj. de appell. in 6.

Appellare nullus potest ab aliquo Iudice, nisi graetur, extra de appell. vt debitus, §. q.

Non appellatur à sententia interlocutoria, C. de Episc. aud. 2 & l. non recipi. C. de appell. Contra ff. qui

ff. qui satisfda. cog. l. Arbitrio, & l. 2. ff. de appella. recip. vel non reci. De iure canonico, vide in cap. 1. cordi, de appel. lib. 6.

Approbare quis dicitur facta ab alio nomine suo, si, cum primum nouit, non contradicit, glo. margin. in l. 12. §. Iulianus ait ff. rem ratam haberi.

Approbari potest factum, & eius qualitas reprobari, Bal. in l. 1. col. 2. ver. item potest quis, C. de fur.

Approbatus reprobari non potest, c. quemadmodum 25. de iure iur. glo. latissimè, in c. 2. de excep. l. si vxor. in fin. ff. de adult. & l. Pomponius, ff. de nego. gest. Contra de l. gradatim §. reprobari, ff. de muner. & honor. dic. vt per glo. & doct. d. c. 2.

Approbare dicitur qui non reprobatur, vi ius. non improbare.

Arbiter quandoque accipitur pro Iudice delegato, ff. de iudic. l. finali.

Ab arbitri sententia non appellatur, C. de arb. l. 1. & ff. de arb. l. diem §. statari Contrae de lege, ab arbitrio, ff. qui satisf. cog. C. de iud. l. 1.

Arbitrio Iudicis nihil relinquere, sed omnia determinare per leges certas, multo melius est, inf. Melius.

Arbitria, et iudicia in multis sunt similia, l. 1. de arbitris.

Archiepiscopus debet visitare singulis annis suam diocesim, sicut, & ceteri Episcopi; sed non suam prouinciam, nisi causa cognita, & probata in Concilio Prouinciali, Conc. Trid. c. ff. ref. sess. 24.

Ardua examinari committit Princeps, & sibi deliberationem

tionem referuat l. 1. C. vectigalia nou.

Argumentum à contrario sensu fortissimum est in iure, l. 1. §. huius rei, ff. de officio eius, cui manda. est iurisd. Inst. de liberti in princ. est clarior tex. in l. inter socerum, §. cum inter, ff. de pact. dor. C. de Episc. & Cler. l. conuenticulam.

Argumentum ab identitate rationis in odiosis non valet, etiam si omnimoda similitudo esset. Ioan. And. in regul. odia 15. de reg. iur. Ant. de But. in c. si. consuetudi. Euerar. in locis argum. eo loco.

Argumentum per simile dissoluitur per dissimile, C. de commer. l. 2. extra, qui fil. sint leg. c. per venerabilem 13. in antiquis, & non proceditur a similibus ad similia in casibus introductis cōtra regulas iuris, & exorbitantibus gl. authēt, quas actiones. C. de fac. san. Eccl.

Argumentum a tempore ad rem, valet l. miles ita, 42. ff. de milit. testam. ubi pro tempore, quo quis fuit institutus heres, proportionabiliter percipiet fructus hereditatis.

Argumentum valet à Clericis antiqui Testamenti, ad Clericos hodiernos, in casibus à iure expressis, vt in c. nouum genus 2. de decimis, & ibi notat Abbas; & confirmatur c. 2. dist. 80.

Arma magis, qua iura, miles scire debet, l. sancimus, in princ. C. de iure deliberandi.

Arma Clericorū debēt esse lacrymæ. c. cōuenior, 23. q. 8.

Armis arma repellere licet, ff. de vi, & vi ar. l. 1. §. vim, & l. 3. §. cum ergo, eod. tit.

Arrharum datione res non definit esse integra; sed sic per solutionem partis pretij l. 1. & 2. C. quan. lic. ab emp. discend.

Arrogo qui suus est, sed habet meus esse necesse,
patris adopto suum, sed patris permanet idem.
glo. Inst. de adop. §. Imperatoris auctoritate.

Ars mathematica, vel diuinalis, quod idem est, dam-
nabilis, & interdicta est C. de male. & mathe. l. 2.

Ars imitatur naturam, in quantum potest, Instit. de
adop. §. minorem.

Ars fit ex experientia, vide Spe. in proehm. 4. partis.

Ars, & natura nihil frustra operatur l. qui bis idem, 18.
ff. de verb. oblig.

Artifex commendat opus suū, ff. de integr. restit. l. 1.

Artifices eligendi sunt pro magnitudine rei, l. 1. §. 1.
C. de no. codi. faci.

Artifex præsuntur viuere ex artificio, glo. in l. Si
quis argentum, C. de dona. in verbo, quantum.

Artificium omne per exercitium recipit incrementum,
vulg. dictum, inf. Omne artificium.

Afferere aliquis firmiter non debet, quod ignorat, fl.
de act. emp. & vend. l. Iulianus, §. Quidam tamen.

Atrocitatem quæ non habent facinoris, vel sce-
leris, in his ignoscitur seruis, siue dominis, siue
his, qui vicedominorum sunt, veluti tutoribus, &
curatoribus, optemperauerint, de reg. iur. l. ad ea.

Attenditur, seu consideratur res varijs modis. Euerard:
in loco; Quo nomine, & vi. Inspicitur, & Principale,
& Quod non videtur.

Attenditur principale, non accessorium interueniens,
inf. v. Originali, & Quando in aliquo actu.

Attinentes qui dicantur. Bal. in c. lieteris, de testi. Barba.
in l. cum acutissimi, in fi. col. C. de fideicom.

Avaritia est radix omnium malorum, vel mater, in
auth. vt iudices sine quoquo suffrag. §. fin. col. 2.

Auct-

Auctoritate propria rem cap. ere potens, in alium eam transferre potest, notabilis gl. marg. ad l. 1. in fin. ff. de oper. no. nunt.

Auctoritate Doctorum deficiente. quid faciendum, vi inf. Doctorum.

Auctoritates Philosophorum, & Poetarum, sunt tenenda; & alleganda; l. septimo mense 7. ff. de sta. homi. l. si pater, ff. de solu. Adde l. Fulcinius, ff. ex qui. cau. in pos. ea. & l. si vxor, ff. de adult. Contra C. de contrahen. emp. & ven. l. fin. de l. si societatem ff. pro socio, C. de dotis promiss. l. 3.

Auctoritati rusticorum creditur, ff. de leg. 3. l. si chorus.

Auctoritas scribentium in humanitate interdum à doctoribus adducitur. Ias. in l. qui accensare, 4. C. de eden. Bart. in l. Barbarius, ff. de offi. Prætoris.

Auctoritates maiorum non sunt reprobanda; C. ad exhibi. l. ad exhibendum, ff. de iudi. l. Iulianus.

Augere dignitatem, & famam suam unicuique licitum est v. Dignit.

Augumentum prædiorum non facit augere seruitutem ipsorum inf. seruitus.

Auxilium si quis habet commune, non debet ei concedi extraordinarium, l. in causa, la. 2. & ibi no: ff. de mino. 25. ann. & inf. extraordinarium.

Non est in conveniens, quod duo remedia extraordinaria concedantur circa idem l. cum filius familias, & ibi gl. ff. si cert. pet.

Auxilium extraordinarium excluditur ab ordinario, nisi eo sit plenius, gl. marg. ad l. damni infecti. 18. ff. de damno inf. & vi. v. vbi.

Bannitum capiens potest eius effici Dominus, si permittat loci statutum, inf. Statutum.

Banni, seu exilij tempus, quo ipse bannitus post sententiam stetit in carcere, computatur in tempus exilij.

C. de pœnis. l. 23.

Beatius est dare, quàm accipere. Not. gl. ff. commod. in rub. adde tex. in c. prædicator, 16. q. 1. & c. cum Marthe 6. §. fane, de cele. mil. & ibi glo. ponit sibi versus, Temporibus nostris quicumque placere laborat; Der. capiat, querat, plurima, pauca. nihil.

Belli tempore rigor iuris seruari non debet, Vnde est illud, Non potui exaudire leges propter strepitum armorum.

Belli timor æquiparatur ipsi bello; & suspicio habetur pro bello, arg. l. Pedius, in princ. & l. 1. §. si suspicio ff. de incend. rui. Anchar. conf. 88.

Bene semper vniuersa geruntur, & competenter, si rei principium fiat decens, & amabile Deo, auth. quomodo oporteat, Episc. & Cle. ad sac. ord. col. p.

Benefacientibus nobis benefacere tenemur. Nam beneficij receptor naturaliter obligatur ad antidora, l. sed, & si lege §. consuluit senatus, ff. de petit. her.

Beneficia danda sunt ciuibus, si sint idonei l. Diuus 24. ff. de tut. & cur. cum ibi not. in matg. in quem sensum multa consideratur In c. nullus, 12. 61. dist.

Beneficia conferre debente Episcopo, & Capitulo communiter, si vnus ipsorum efficiatur inhabilis, alter confert, c. vnico, ne sed vac. in 6. Et conferre debens cum consilio Episcopi sine illo confert. morte, vel absentia, ita vt in breui eius præsentia haberi non possit, inteueniente, c. eod. in fine.

Ben

Beneficia Ecclesiarum propter officia diuina cōstitutā fuerunt 12. q. 2. concessio, 16. q. 5. generaliter, & i. q. 2. c. Cyprianus.

Beneficiorum nomine veniunt, & præbendæ, c. tua nobis, 32. de præben.

Beneficiarius sustentandus est, priusquā Ecclesia c. de his 4. Eccl. ædific.

Beneficium principis est latissimè interpretandum, de const. pri. l. si. Contra de l. si quando 35. C. de in offi. testam. cum alleg. ibi.

Beneficium principis debet concedi sine alterius præiudicio, ff. ne quid in lo. publ. l. 2. §. si quis à princ. Contra ff. ex quib. caus. mai. l. sciendum, ff. de relig. & sump. funerum. l. si quis sepulcrum 12.

Beneficium non confertur in inuitum, l. si C. vnde leg. & l. nec emere 16. C. de iur. deli. vide gl. in c. Clericis, de vi. & ho. ele. quæ alleg. bona iura, & limita, vt per Abb. consi. 91. nu. 21. parte pri Sed contra hoc videtur facere, l. seruus 62. ff. de verb. obl. & l. non soluendo, 41. ff. de neg. gest.

Bene merentibus præmia tribui oportet, vt C. de statuis, & imagini. l. & virtutum præmia 3. vt statuas erigere, sed expensis eorum, non populi.

Bene velle sufficit, licet non possis bene posse, vt C. de appel. quoniam Iudices, & in arduis voluisse satis.

Benignior sententiā in dubio est præferenda, ff. de reg. iur. l. benignior. Vnde, & in concessione dilationis quinquennalis benignior sententia creditorum attenditur, inf. Dilationes.

Benignitas rigori præfertur, l. fin. ff. de offic. præsi. & C. de iudi. l. placuit, & ff. de pac. l. maiore.

Benignius leges interpretandæ sunt, vt voluntas earū con-

- conferuetur, l. benignus 18. ff. de leg. & Senator.
- Bigamiæ pœnam incurrit aliquando etiã qui non est bigamus, exemplum est in c. finali, de bigam.
- Bis factum dicitur frequentur factum, & ter factum, dicitur sapissime factum, Rochus, vbi plura alleg. in c. fi. in 77. col. in fi. de consuet.
- Blasphemix crimen æquiparatur crimini lese maiestatis ideo non admitit. repulsam testium l. famosa, & l. in quæstionibus ad l. lul. maiest.
- Bona Ecclesiæ sunt bona pauperum, in auth. de emphit. conc. collat. 2.
- Bona Presbiterorũ, vel Clericorũ, sine herede decedẽtium, Ecclesijs debent assignari, l. si quis Presbiter, C. de Episc. & Cler.
- Bona vsurarij, an sint tacite hypothecata pro vsurarum restitutione, & quomodo, & qualiter distribuãtur, & an possint alienari. Bald. in l. executorem, C. de execu. rei iudic. in 1. col. quod sic. Item quod de emptis ex pecunijs vsurarijs, vide eundem Bald. vt supra.
- Bona fides in contractibus est seruanda, C. Deposi. l. bona fides, & C. de act. & obli. l. bonã fidem. Contra de l. in causã, & l. 2. §. pen. cũ ibi alleg. ff. de mil testã.
- Bona fides non patitur, vt bis idem exigatur, ff. de re. iu. l. bona fides, & eod. ciru. lib. 6. Contra, Inst. si quadr. pau. fecisse dic. §. fin.
- Bona fides tantum possidenti præstat, quantum veritas quoties lex impedimento non est.
- Boni iudicis interest lites dirimere, C. de iudic. l. prosperandum, & l. si quidam, ff. si. cert. pet.
- Bonus nocet qui malo parcit, ex c. si is qui, cum not.

Bonī mores prævalent diuitijs, l. scire oportet, §. cum reliquis, ff. de tut. & cur.

Bonīs suis spoliatus non est condēnandus in solidum, Inst. de act. in fi.

Bonīs nocet qui malīs parit e. is, qui cum not. 24. q. 4.

Bonum quid quanto melius est, tanto in plura, & distantiora diffunditur, S. Tom. 3. p. q. 1. art. 1. in corp. & l. vnica, in fi. C. de caduc. toll. & in auth. de restit. & ea, quæ parit. Coll. 4.

Bonū est coarctare iuueniles calores, ne cupidinē dediti tristem exitum sentiant. C. de bonis, quæ liber l. cum non solum §. ipsum autem.

Bonum est habere bonum nomen, C. de sum. tri. & si. ca. l. 1. §. hanc enim legem.

Bonum initium est spectandum: Insti. de vsucap. §. diuturna, & C. de vsucap. trans. l. vnica.

Bonum publicum, & commune, præferendum est priuatio, in auth. de non alienand. & permuta, §. oportet enim, col. 2.

Bonum voluntarium est magis præmiandum, quàm necessarium ff. de oper. lib. l. 3. & l. mater Contra pe l. fideiussor. 7. §. si necessaria, ff. qui satilida.ogan.

Bonus non est, qui malos non tolerat. 23. q. 4. hæc autem vita 15. & c. tu bonus, 2.

Bonus præsumitur, qui de bono genere natus est, in Authen. de referen. collat. 2. in fi. gl. ff. de alim. & ciba. l. cum vnus, adde text. in l. quod si nouit, §. qui mandat. ff. de edil. edict. & ibi gl.

Boues aretorij, & alia necessaria ad agriculturā nō possunt capi pro executione sētētię, l. 1. C. quę res pignori.

Boues magis armentorum, quam iumentorum nomine appellantur, ff. de verb. sig. l. boues.

Breuitate gaudent moderni. l. 1. in gl. ff. quod met. cau. cum ibi alleg.

C

Calamitas matris non debet nocere ei, qui in utero est, l. & seruorum §. si. ff. de sta. ho. & Inst. de ingenuis, §. contrario.

Caliditas non debet alicui prodesse, & alteri nocere, ff. ad exh. l. sed si hereditas, §. interdum, & ff. si quis cauit, l. si duo. in princ. & ff. de do. l. 1. & ff. pro socio, l. verum, §. tempus.

Calumnia præsumitur eo ipso, quod quis non probat, quod intendit, gl. in l. criminis accusationem; 15. C. de accusando.

Calumniæ iuramentum non potest à partibus remitti; quia pro publica utilitate introductum est, & quia dolus futurus non remittitur, auth. principales persone C. iuram. calum.

Campanas habere in priuatis Oratorijs non licet, nec religiosis, c. x. de priuil.

Capitulum, sede vacante, potest instituire præsentatos, licet non conferre beueficia, c. 1. de Institut. in 6.

Captare aut aliquid arte, & blanditijs venari, not. in addit. ad l. de fideicommissio, C. transact.

Carceris custos, vi. inf. Commentariensis.

Caritas ordinata incipit à seipso, C. de ser. & aqua. l. præses, de præben. & dig. c. dilecto 25. Contra ff. quod me. cau. l. isti quidam. & Insti. de noxa. ac, §. fin.

Casum dicens tenetur illum probare l. consulta, de testam.

Castrum, Qui in Castris est, dicitur esse in morte, inf. Qui est in Castris.

Casus

Casus dementis correctio est sapientis inf. v. *foelix*.

Casus fortuitus non liberat hominem ab obligatione.

C. de pignor. acti. l. quæ fortuitum, ff. eod. l. si creditor. Contra ff. de furt. l. subtractis, & ff. de cōdi. indeb. l. cum quidam. vbi potest liberari debitor speciei, non autem generis: quia genus perire non potest, l. in ratione §. incerto, ff. ad l. Falcid.

Casus omissus dispositioni iuris communis relinquitur, l. voluntatis, *C. de fideiuf. & ff. de lib. & post l. commodissime, & l. cum prætor. ff. de iud.*

Casus fortuitus non est considerabilis in alterius detrimentum, *Inst. de sent. conf. Tertul. §. Sed nos, vbi est casus notabilis.*

Causa facti potius quam factum attenditur inf. *facti.*

Causa mediata est proximor causa remota, l. cum queritur. de except. rei iudic. l. si mulier, ff. rerum amot. *Bal. in l. i. in col. sol. matrim.*

Causa non impleta casu fortuito cessat condictio legis, l. penul. *C. de condict. ob. cau.*

Causa est illius, ad quem pertinet emolumentum, l. damnum, §. iu propria, ff. quando appellandum sit

Causa est addenda, quotiens sit aliquid, ff. de trans. l. cum hi, §. in causa, & ff. de suspic. tu l. 4. §. si.

Causa, & occasio differuūt. v. occasio.

Causa falsa, ob quam relictum est legatum, non vitiat legatum; sed sic conditio, si non fuerit impleta. l. demonstratio falsa i 17. de. condit. & demonstr. i 5.

Causa proxima denominat rem ab ea dependentem, l. qui liberis, 8. §. hæc verba, de vulg. & pup.

Causæ duæ lucratiuæ non possunt circa idem concurrere, l. 61. de solu. Sed fallit. quantitatib. vt l. si quis eo. 67. in tit.

Causa continentia non debet diuidi, l. nulli, C. de iudic. gl. in l. cum fundum, in fi. ff. de vi arm.

Causa par affectionis suspicionem remouet, ff. de ritu nup. l. non solum, §. de vno.

Causa super rebus, quæ breui tempore corrumpuntur; terminari debet iudicio adeo celeri, quod res non corrumpantur, Bar. in l. si prius, 10. q. de ope. nunt.

Causa viduarum non spectat principaliter ad Ecclesiā nisi quo ad protectionē, et defensionē, de verb. signif. c. super quibusdam 26, & 87. dist. c. 1. & 2.

Causa pauperis est tractanda prius, quam diuitis; vt 16. q. 6. de lapsis, & C. de Epis. & Cle. si quis ad declinandam.

Causarum merita partium assertionē panduntur C. si per vim. vel alio modo, l. si. & e. tum ex literis, de in iute. rest.

Causa naturalis potentior est, quam causa accidentalis, l. 3. §. 1. ff. de test. tutel. Bart. in l. proconsul. ff. de offic. procons. & leg.

Causa debet præcedere effectum, l. neque, C. de furtis, & ff. quæ res pig. pos. l. Titius.

Causatum sapit naturam suæ causæ, §. 1. Inist. de perpe. & tempor. ac.

Causa originalis attenditur, non ea, quæ per accidens venit, inf. Originalis.

Causa Causæ est causa causati, inf. Quicquid.

In pari causa turpitudinis potior est causa possidentis, l. 2. in fi. C. de condi. ob tur. cau. C. de transact. l. si ob turpem.

Causa civilis ultra triennium, Criminalis ultra biennium a lite contestata, non est protelanda, C. de iudic. l. propterandum, 12.

Caute-

Cautela abundans non nocet, C. de testa. l. testator, & l. testamentum, Contra, ff. de re. iu. l. actus, 78.

Cauendum est de eo, quod faciendum est in futuro, l. iu omnibus, ff. de iudic.

Cautionis euentus est incertus, l. pupilli, ff. quod cum fal. tut. l. hæc stipulatio, ff. vt legati nomine caueatur.

Cautionis nomine simpliciter, prolata, venit nuda promissio, non iuratoria, nec fideiussoria. l. 3. C. de verb. signif.

Census soluuntur in antiqua moneta, in qua instituti sunt, vel ad eius estimationem, si illa non est in vsu. c. 20. & c. 26. de censibus.

Certi debemus esse de facto proprio, l. quisquis, is C. de rescind. emp. ff. de acqui. hæc. l. sed & si de sua. & l. cum falsum. Contra, immo aliquando est iusta ignorantia in facto proprio, ff. de cond. & demonstr. l. sed et si ius, et ff. de pactis dot. l. inter §. 1.

Certitudo dummodo habeatur, non curatur de modo l. quoties. §. si quis nomen, et ibi Imo. ff. de hered. instit.

Certum est, quod is committit in legem qui, legis verba complectens, contra legis nititur voluntatem, de re. iur. lib. 6. regu. eadem 38.

A certo propter incertum non est recedendum, l. si idem. xi §. quod si mutuo, ff. de iurisd. om. iud.

Cessante causa non cessat effectus, quisit radicans, & firmus, puta mor tua vxore, non cessat cognatio, vel impedimentum vublice honestatis.

Cessante causa impediementi, cessat impediementum l. libertorum, §. 1. ff. de his, qui no. inf. l. si thorus ff. de leg. 3. §. si. Contra de l. 2. ff. de mino l. si. serui. ff. de adim. legat. & ff. de postu. l. 1. §. sexum.

Cel-

Cessante legis ratione, cessat lex, vel ipsum ius l. fi. ff. de adul. & l. si maritus, §. scripsit, & C. de præscr. long. temporis l. finali.

Cessante necessitate, debet cessare quod urgebat. i. q. 7. quod pro remedio & l. liberorum, cum gl. ff. de his, qui no. infra.

Chirographum repertum cancellatum, etiam apud debitorem, non probat, l. si chirographum 24. de fide instrum.

Cicatricum nulla fit estimatio, quia corpus liberum nullam recipit æstimationem vi. Deformitas.

Circuitus est vitandus, ff. de condi. inde l. dominus testamento 13. C. de adopt. l. fi. Contra, ff. ad l. Rho de iac. l. 2. in princ. & ff. de usufru. & quemadmodum l. si usufructuarius, in princ. adde, cle. auditor de rescrip.

Citatio sine die non valet. ar. l. ita. 13. ff. de verbo. oblig.

Citatio facta die non feriato, ut fiat actus die feriato, non valet, ar. l. pro parte ff. de serui. quia res peruenit ad talem casum, à quo incipere non pot. et. citatio. perpetuat iurisdictionem v. Iurisdictionem.

Citatio si fiat ad aliquem actum, si iste actus aliter generatur, quam sit dictum in citatione, non valet, glos. marg. ad l. aut, qui aliter 5. ff. quod vi, aut. clam. qui sane tex, inquit ibi Bartol. deberet scribi litteris aureis.

Citationis defectus est insanabilis in l. 1. C. de legitus & in l. de vnoquoque ff. re iudic.

Citatio alternatiua valet. Imo. in cle. causam 8. col. i q. ad secundum, de elect. ut si iussit Iudex citare ad domum, vel personaliter; sed citatio debet esse certa.

Cita-

Citatio verbalis non potest fieri per partem absque
 commissione Iudicis, glo. no. & ibi. Abb. inc. cum
 sit Romana 5. de appell.

Cito crescit mulier, sicut mala herba, glo. in l. 2. C. de
 his, qui veniam æta. impetra.

Ciues non debent alias, quam per portam ingredi. Alio-
 quin capite punientur, l. fin. ff. de re. diuis.

Civilis obligatio ciuilia iura corrumpere potest, natu-
 ralia vero non vtique, Instir. de legitima agnatorum
 tutela, §. si. Contra de §. cū autē, Inst. de capi. dimi.

Ciuilis sapientia prætio non est estimanda, ff. de var. &
 extraord. cogni. l. 1. §. proinde.

Ciuilis sapientia omnia decem Domini mandata ambis.
 Pr. Deum credere iubet, C. de sum. trin. & fid. cat:
 l. 1. Secū. quod vetat assumere nomen Domini in
 vanum, C. de re, cre. & iureiurando, l. iusiurandi.
 Ter. cum reuerentiam parentibus præstare mandat,
 ff. de ius voc. l. parentes. Quar. adminiculum iustitię
 diebus festiuis vetat facere, C. de fer. l. actus, & l. festos.
 Quinto. quemquam interficere prohibet, quāquam
 vilem, ff. ad l. Corn. de sicut. l. 1. §. præterea. Sex.
 furta committere contēnit, & famositatem, seu sus-
 picionem omni modo, vt C. de fur. & fer corrup. l.
 in ciuilem. 7. adulteros non immerito corrigit, & illos,
 qui mæchantur, coerceri iubet, vt C. de rap. vir. l. 1.
 8. falsa testimonia omnino prohibet, vt ff. ad l. Cor.
 de fca. l. 1. §. præterea.. reliqua duo præcepta, non
 concupisci mulierem alienam, nec bona proximi, ideo
 omisit, quia lex humana non punit interiora.

Ciuitas non est deformanda ædificiorum demolitione
 l. 17. ne quid in loco publ.

Clam delinquens magis punitur, quam qui palam.

ff. de admi. tu. l. non exstimo, & ff. de ritu nup. l. fin. C. de summa Trinitate, & C. de seruis fugitiuis in Aut. ibi posita, Sed nouo iure

Clausula, ad beneplacitum, importat deficientiam voluntatis, & beneplaciti per mortem, vel amotionem ab officio c. si gratiose, de rescr. in 6.

Clausula generalis plura continens ad omnia refertur, l. talis scriptura, ff. de lega. 1. & C. delib. pre. vel exhe. l. 1.

Clementia nos facit pares Deo, in quantum nostre fragilitati possibile est. glo. de nup. l. Imperiales, & C. de dona. inter vir. & vxor. l. si in fi. Contra ff. de postu. l. 1. §. sexum.

Clerici debent esse audaces ad defendendum legem Dei, in Aut. de non ali. aut permut. re, ec. §. diligēs Clericos paucos bonos habere melius, quam multos inutiles. inf. Paucos.

Clerici sunt digniores, C. de Sum. Tri. & si. cat. l. nemo.

Clericis opprobriū est, si se peritos disceptationum forēsum ostendant l. consilia Diuilia 23. C. testam.

Clericus est miles cœlestis, Insti. de exeu. tut. §. idem in milite, in glo. super verbo, nolens.

Clerici veteris testamenti conueniunt cum nostris in casibus a iur. expressis, vt in c. nouum genus, 2. de decimis, & ibi Abbas, & confirmatur c. 2. dist. 80.

Clerici dicuntur mendici, attenda qualitate ipsorum, extrauag. execrabilis, cum ibi not. in princ. ver. mēdici, de depræben. & dignit.

Coacta voluntas est voluntas ff. quod me, cau. l. antepenul. in glo. super verbo, voluimus; sed excusatur. C. de sepul. vio. l. si seruus.

Cogi quis potest præcise ad factum, quando id actum sit, gl. ad l. hereditatem pater, in fi. 28. donat.

Cogna-

Cognati, & agnati pariter hodie succedunt vsque ad decimum gradum, Instit. de success. cogn. in fi.

Cognitio causę tria importat, modum, causam, & personam, de quibus inquirendum est l. cum his vult. ff. de transact.

Colonus est in villa, in ciuitate inquilinus.

Coloni res inuēctę, & illatę obligantur Domino sciēt pro mercede, sed inquilini, etiam ignorant, l. 5. C. de loc. & cond.

Commenda a Leo 4. circiter Anno Domini 780. dicitur inuenta: Et ideo datur, quia vnus non potest complures vxores, seu Beneficia, in titulum simul habere, cum scriptum sit, adhærebit vxori suę. Vnū ergo datur in titulum, & reliqua in commendam. Rebuff. in praxi fo. mihi. 189.

Commentariensis dicitur princeps carceris, qui ponit alios custodēs sub se, no. glo. l. pē. C. de custo. reo. & deberet puniri, si captiui fugerent, quos in custodia habebat; quia capitaliter punitur, si per dolum suum, vel per culpā effugerint, Si autem catū fortuito euaserint carcerem, non renebitur.

Comites absentium æque, ac absentes, excusantur, l. administrantes, ff. de excus. tut.

Comitū filij dicuntur comites, etiā viuentē patre. inf. filij.

Commodum eius esse debet, cuius est periculum, Instit. de contrahen. emp. in fi. & C. de furtis, l. fi. §. sed cum in secundum, in fin. de regulam in contrarium, quod si decrescit emolumentum, & onus decrescit, l. si §. fi. ff. de leg. 3.

Commodanti restitutio non recusatur pꝛætextu debiti, l. finali C. de comod. idem in deposito, inf. Depositū.

Cōmune non potest dici tꝛicū ff. de diuis. rer. & qual. l. in tantum §. 1.

- Communio** in spiritualibus incrementum; in temporalibus detrimentum parit. vulg. dictum.
- Communio** parit discordiam, l. cum pater, ff. de lega. 2. & communis communiter negliguntur.
- Communis error** facit ius, ff. de of. præs. l. Barbarius, Adde tex. no. qui loquitur in filio familias, qui reputabuntur Pater familis, dicit. tex quod non habet locum Maced. ex l. si quis patem, ff. ad Maced.
- Contra** ff. de legibus l. quod non ratione, 39. ff. de au. arg. lag. l. ornamentum.
- Comparatiuus** præsupponit positium, l. cum furti, ff. de condi. furti.
- Compensationis** ius impedit cursum usurarum, l. 4. C. de compensat. & l. 7. C. de solut.
- Componens** cum parte, & fisco in delicto componibili, seu transigibili, præseruatur ab infamia; nec propterea fatetur se reum l. fin. C. de procur. & l. quodam, de his, qui not. infam. et sic delictum adhuc remanet occultum, facit l. transigere, ubi DD. C. de transact.
- Compromissum** fieri non potest super censuris Abb. in repe. c. per tuas 9. 42. col. de arbi.
- Compromittens** in aliquo non potest ab eo recedere, sup. A persona.
- Concedens** Princeps bonâ dicitur concedere etiam obligationes illorum, inf. Princeps concedens.
- In generali concessione** non veniunt quæ quis non esset in specie verisimiliter concessurus, re. iur. 81. generali, eo. ti. in. 6.
- Concesso principali**, conceditur accessorium 8. distinct. 4. quo iure, et 16. q. 1. si monachus, et ff. de iur. om. iud. l. 2. et ff. de re. iudic. quædam, C. ubi, et apud quos, l. ult. et de resit. spo. causa.

Concessio facta aliquibus debet intelligi de habilibus, l. gradatim, §. lege ff. de mu. et honor. & in halijs les, et odio si in dubio cesentur exclusi, las. in l. 2. §. prætor, in prim. not. qui satis. cog.

Concesso vno intelliguntur concessa omnia, sine quibus illud non valeret, l. 1. ff. de iur. omn. iud. et ff. de offi. eius man. est iuris. in fi. ff. quemad. test. ap. l. 2. §. inspectio, et ff. de vscru. l. 1. §. 1. de seruitu. rustic. præ. l. 1. §. qui habet, et ff. de procur. l. a die et l. ad legatum, et cui mandantur præcedentia, et sequentia videntur madata, C. de procu. l. inuitus.

Concessa sunt quandoque aliqua per obliquum, quæ directo non conceduntur; siue, alij per aliū cōsequuntur, quæ per seipsum non consequerentur, ff. quæ res prg. obl. pos. l. Aristo. in fi. et vide ibi in gl. Contra, de l. qui alienam ff. de neg. gest. §. quamquam, et vide gl. super verbo, quia nec ipsam.

Conditio, sexus, ætas, discretio, fama, Et fortuna, fides, i testib⁹ ista requireres, gloss. in l. testium, l. de testib⁹.

Concurrentibus allegationibus canonum, et legum, incipiendū est a canonicis, tñquā dignioribus inf. vbi.

Conditio habetur pro causa, l. cum ad præsens, vbi Barr. ff. si cer. pe. et l. Titio, ff. de verbo.

Conditio debet adimpleri in forma specifica, et reali, l. Meuius, ff. de condi. et demon.

Conditio est impossibilis natura, iure, vel facto.

Conditio videtur esse adimpleta, ex quo non remanet per eum, qui eam vult adimplere, l. Dedi. 3. §. si. ff. de condi. cau. non secū.

Conditio debet esse de futuro, non de præterito, non de præsentī, l. instituto, §. 2. ff. de condi. inst.

Contra de l. quib. dieb. §. 2. ff. de cōdi. & demon.
quia legatur sub ista conditiune, si moritur.

Conductor non tenetur de casu fortuito, Inst. de locat.
& conduc. §. qui pro usu, casus fortui.

Confessio animi peccandi non deponentis, recipi debet, quamuis non sit vere pœnitens, sed adiuuandus est, c. 5. de pœnit. & remis.

Confessio in carcere facta non valet, l. qui in carcerem, ff. quod me. causa, & ff. de quæstionibus, l. 1. §. diuus, & §. quæstioni. potest tamen facere testamentum, ff. de testa. l. qui a latronibus.

De se confessio non creditur super crimine alieno C. de accus. l. si. Contra C. de confes. l. vnica, & C. de famo lib: l. 1. in princ.

Confitens vnum, per consequens confitetur id, quod sequitur ex illo, §. dist. quo iure, & de offic. deleg. cum super, & de dolo, & contu. cum dilectus.

Coniecturis locus est in incertis, non in certis, l. continuus, §. stipulatus, in fi. iuncta gl. in verbo, nullius, ff. de vet. obl. & vk. inf. præsumptio.

Confinium est inter agros, vicinum inter domos.

Coniuncta eisdem verbis non cōsentur diuerso iure l. iā hoc iure 4. ff. de vulg. et pupi.

Coniuncta disiunctiua aliquādo ponitur pro copulatiua l. generaliter, C. de instit. & substi.

Coniunctio disiunctiua posita inter personas, pro coniuncta habetur, l. pe. C. de verbo. signi. vt si testator diceret, Titum, aut Meuium instituo heredem, ista coniunctio, aut, habetur pro coniuncta: & sic vterq; esset heres. Secus autem, si poneretur inter res, quia tunc haberet vim suam, vt in eadem l. cum quidam.

Coniuncti loco vnius habentur, C. de caduc. tol. l. vni-
ca §. si vero quidam, et §. si autem disiunctum, et l. si
pluribus, de leg. 1.

Coniuncta persona potest agere pro coniuncta, ea in-
uita, quando ageret de interesse suo, l. 1. 2. & 3. ff. de
lib. cau. & l. non temen, ff. de appellat.

Consecrari potest Ecclesia, tam Dominicis diebus, quā
etiam priuatis, c. 2. de consecr. Eccl.

Consecrari non debet Altare, nec Ecclesia, corruente,
recto illæsis parietibus, & mensa Altaris non enor-
miter læsa, c. 6. de consecr. Eccl.

Consensus est substantia contractus, l. 3. ff. de contra-
henda emptio.

Consensus tacitus limitatur secundum actum, ex quo
ille colligitur, l. fin. C. ne vxor pro mar. et quod no.
Bar. in l. 1. §. si quis hoc interdicto, in fi. ff. de inter-
a et Decius in c. 1. 26. col. de iudic.

Consentientes pariter puniuntur cum facientibus, sup.
Agentes, quod intellige, vt ibi, de quadruplici cōfessu.

Considerari non debet illud, quod veraciter euenire
non potest, vel non solet, et maximè, si sit odiosum,
ff. de contrahen. emptio. et ven. in emptione, §. liber
eam, et Instit. de inuti. stip. §. 1. et inf. v, Inspiciēs.

Consilium si petitur per Iudicem causarum, non debent
allegari iura; sed succincte ad quæsit. respondend. est:
secus, si requiratur per partes ipsas, Abb. conf. 21. 2.
par. incip. Saluatoris nostri.

Consobrini de iure ciuil. possunt coniungi per matri-
monium, Instit. de nup. §. duorum autem fratrum.
sed de iure canonico, vsq; ad quartum gradum inclus.
est prohibitum matrim. c. nō debet, 8. de cōsāg.

Consuetudo vincit legem, C. de adifi. priua. l. an in

totum, Contra C. quæ sit lon. consue. l. 2.

Consuetudo est circa mores, præscriptio circa bonâ stylus circa curiam.

Consuetudo patriæ est attendenda, ff. de l. i. l. seruus. 53.

Consuetudinem error impedit, gl. in l. quod non ratione, ff. de legibus.

Consuetudo est altera natura; glo. ff. de lib. & posth. l. si quis posth: super verbo, consuetudo.

Consueti cum sunt homines ad malum, nihil est quin inueniât. Auth. de eo, qui rem ec. super verbo, dudum, et est rex. express. in aut. vt qui obli de hab. perhi res minorum, in princ.

Consuetudo inducitur vnica vice, l. 3. in fin. C. de Episc. aud. vide, v. Dux, vbi duæ vices faciunt consuetud.

Consuetudo, cuius initij memoria non extat, vim habet priuilegij, etiam in quæstibilibus solo priuilegio, c. super quibusdâ, de verb. signif. 26.

Consuetudo, est pactum tacitum ciuium; ideo non extenditur, sicut nec pactum: l. si vnus, §. ante omnia ff. de pactis, ita Bald. in c. 1. ad fi. principij, de feudi cogni.

Consuetudo, et lex, quantum ad obseruantiam, et decisionem negotiorum, parem vim obtinet, l. de quibus, §. inueterata, ff. de legib.

Consuetudo nedum ampliat, sed etiâ non habenti dat ordinarium iurisdictionem, l. cum inspeimus in glo. v. Consuetudinem, de liber. mancip. et in l. vito 8. C. de apparit. lib. 12. c. duo simul: de off. ordi.

Consuetudo, vt canonici absentes percipiant fructus olim erat valida: Sed hodie secus est per Concil. Trid. Sess. 24. c. 12. de refor.

Con-

Consuetudo, & ordo Verbis in iudicialibus, seruanda est
in alijs Ciuitatibus, cap. in causis 10. de re iudicata.
Consuetudo simpliciter damnata intelligitur de præte-
rita non de futura gl. margin: ad cap. 7. de elect. in
Clem.

Concessionēs immensæ faciunt perueniri ad diuisionē,
l. in re communi, ff. de seruit. urb. præd.

Contentum aliquando ponitur pro continente, ff. de
pac. l. iurisdictionum, §. quod fere, ibi, pactorum, id est,
instrumentorum, quibus pacta inferuntur.

Contextu vno actionis, id est, nulla re extranea inter-
ueniente, testari oportet, l. heredes, in fi. ff. de testam:
In contractibus alternatiuorum rei est electio, ff. de iu-
re do. l. plerumque §. fin. sed in iudicijs electio est a-
ctoris, ff. de no. ope. mun. l. stipulatio, §. 1. & in dubio
etiam, ff. de iud. l. si quis.

Contrahentium mens & voluntas magis debet atten-
di, quam verborum conceptio, tex. formalis in l. fi.
C. quæ res pig. obli. pos. & mentio monetae facta
in contractibus intellig. secundum morem regionis;
apost. ad §. penult. Instit. de Attil. tut.

Contractus non debet claudicare, l. Labeo, ff. de ver.
signif. l. cum dies, §. pen. ff. de arbit. Sed contra
Inst. de auctor. m. §. 1. & ff. de act. emp. l. Iulianus
§. si quis a pupillo.

Contrahere ab initio licitum est, sed ex post facto non
dicit resilire, l. sicut initio C. de act. & obli. & ff. com-
mo. l. in cōmouato, §. sicut; & C. de rescind. vend. l.
de contractu 39. C. de transact. l. quamuis.

Contractum venditionis non potest facere furiosus,
quia consensum liberum non habet qui in contra-
ctu requiritur l. 1. C. co. de contrah. empt.

Con-

Contractus in dubio magis ex forma; quam a denominatione cognoscitur l. insulam ff. de p̄t̄scr. ver. l. si vero, in princ. ff. locati.

Contractus ex conventionē partium legem accipiunt l. i. C. commodati, & c. contractus § 5. reg. iur. in 6.

Contractus cuiusque initium spectandum est, tex in l. procurator, in fin. ff. mandati.

Contrariorum contraria est disciplina, quo ad agnitionem, gl. in v. consensuari, §. illud expeditum est Instit. de societ.

Contraria duo si sunt, ad positionem vnius sequitur destructio alterius l. Pomponius §. sed & is ff. de procurat.

Contrarium actum gerens videtur ius suum deserere gl. marg. in l. fillicidij ff. quemadm. ser. amitt.

Contumax non appellat, quia videtur continere iudicem l. i. C. quorum appell. non recip.

Contumax dicitur ille, qui ternis edictis citatus est, vel vno peremptorio pro omnibus, copiam sui facere contemnit, ff. de re iudic. l. contumacia.

Contumacia in vna causa denegari potest audientia in 3. alla, gl. in marg. ad ad l. Sed, & §. ait Prætor ff. ex quibus, cau. maio.

Conuentio partium est seruanda, ff. depo. l. i. §. si connerit, & dicitur esse lex. l. ea lege. C. de condic. ob cau. Contra ff. de pac. l. nouissima.

Conuersatione aquali nascitur contemptio dignitatis ff. de offi. præf. l. obseruandum.

Conuersatio nimia parit odium, & contemptum, l. obseruandum, ff. de offi. præ. 66. dis. quando, & c. Iudæos 13. de iudæ: ibi Abb. dicit verum inter rusticos, quia inter prudentes auget amorem, & amicitiam. Nam nihil

nihil tam amicorum proprium est, quam simul vivere, Arist. lib. 8. Ethicorum.

Convincitur quis vno ex 4. modis, de quibus inf. v. Quatuor.

Copula, Et, natura est copulare diuersa, c. ex parte de rescriptum simi. vi. inf. Dictiono, &c.

Copulatur veritas requirit, quod vtraque pars sit vera, l. si quis ita stipulatus fuerit, ff. de verb. ob. cum suis alleg.

Coram dicitur esse aliquis, quando, se ostendit, l. nemo dubitat. 30. ff. de her. insti. vide tamen tex. qui videtur facere in contrarium, in c. cupientes, 16. ibi coram nobis personaliter, de elect. lib. 6. & vi. l. diem §. coram, ff. de arbitris, vbi debet intelligere is, coram quo aliquid fieri dicitur.

Corporis debilitas, vel infirmitas, non impedit iudicium animi, tex. in l. §. debilitas corporis, ff. de vacatione mun. & in cap. 1. de renunt. Vbi Baldus ait, quod totus mundus regitur quadam vmbra, sui nempe Principis, sub quo quiescunt eius subditi, cum tamen ibi tantum sit Rex, vbi habet pedes, & non alibi.

In corpore luat, qui non habet in aere l. 1. §. generaliter ff. de pœn. corlo alieno corrigia longia, De cute non propria scinditur absque bria.

Corpus liberum non recipit estimationem inf. Deformitas.

Correctio legum est euitanda, l. præcibus, in fi. C. de appellat.

Correctio debet esse pro modo culpæ v. culpa.

Corruptus Iudicem, vel Procuratorem aduersarij, debet perdere litem, l. 1. §. sed & ff. de calumniat.

Crc-

Credendum non est afferenti, se habere mandatum Principis, nisi ostendat litteras Principis, l. vnica, C. de mand. Princip.

Credulus nimis nemo sit, inf. verbo, Nemo debet.

Crimen legis Cor. de fide. committitur, seu contrahitur, si voluntas nocendi intercedat, l. 1. C. ad l. Cor. de fide, & ff. e. l. 3. §. diuus Instit. de obl. quæ ex del. nasc. §. placuit.

Crimina, & infamia respiciunt corpus delinquentis, iniuria vero bona solummodo, ff. de accu. l. ex iudiciorum publicorum.

Crucis signum non humi sculpatur, nec pingatur, vno tit. Nemini licere C.

Crimina quæcunque per quoscunque commissæ, possunt per Iudicem inquiri in sua prouincia, l. 3. ff. de offic. præsid.

Cui damus actionem multo fortius damus exceptionem l. inuitus §. cui damus de reg. iur.

Cui licet quod maius est, non debet quod minus est non licere, l. non debet, ff. de reg. iur. l. Marcellus ff. de do. cau. mor. Contra, quia maius est damnare, in metallum quam deportare: quia primum inducit maximam capitis diminut. secundum mediam, Instit. de cap. diminut. §. media, & §. maxima, & tamen Præles prouinciæ potest damnare in metallum, & non potest deportare, l. illicitas, §. vniuersas, ff. de offic. Præsi. iunct. l. 1. §. de positione ff. de leg. 3.

Cui plurima dedit Deus, facilliter dare debet, in Auth. denon ali aut permu. re. ac. §. Sinimns.

Cui plus committitur, ab eo plus exigitur, l. Presbyteri, C. de Episc. & Cler.

Culpa lata est ignorare leges, ff. de verb. sign. l. latæ culpæ

- culpæ, & leges sacratissimæ, C. de legi.
 Culpa similis est tam prohibita dicere, quam docere,
 l. culpa C. de male. & mathe. Contra de l. quicum-
 que, C. de hære. & manichæis.
 Culpa est inmiscere se rei alienæ ad se non pertinenti.
 l. culpa, ff. de regulis iuris.
 Culpæ quædam sunt, in quibus culpa est relaxare vin-
 dictam; c. 1. de postul. prælat.
 Culpa caret faciens, quod fieri solet, in marg. ad l. cū
 duobus § 2. ff. pro socio.
 Culpam ibi timere, vbi culpa non reperitur, bonarum
 mentium est, c. 2. de obser. ieiun.
 Culpa sine voluntate delinquendi cōmittitur, l. qui
 occidit. §. pe. ff. ad l. Aquil. & ff. de mi. l. ex causa,
 §. similiter cum; vbi in culpa est non præuidens, quod
 præuidere debuit.
 Pro modo culpæ correctio debet esse l. 1. §. cum pa-
 tronus, ff. de offic. præf. Vrbi.
 Cum iudicatur, rem meam esse, simul iudicatur, istius
 non esse, de procurat. l. Pomponius scribit §. sed
 & is.
 Cum non stat per eum, ad quem pertinet, quo minus
 conditio impleatur, haberi debet perinde, ac si im-
 pleta fuisset, de regu. 66. lib. 6. Contra, vt ibi per
 Dylum.
 Cum prætor vnum ex pluribus indicare vetat, cæteris
 cōmittere videtur, vt ff. de iudici l. cum prætor.
 Contra, ad legem Iuliam de adul. & stup. l. 1. in fine.
 Cum principalis causa non stat, nec etiam ea, quæ se-
 quuntur ff. de reg. iu. l. cum principalis causa.
 Cum quid conceditur, & omnia, sine quibus illud esse
 non potest, l. 1. ff. de iurisd. om. iudi & C. de ordi.

*Cū pari contendere anceps est, cū superiora furior
 iudi-
 leuoni sordidum. Seneca ad Luc.*

iudiciorum, l. 1. & C. de iudicijs, quoties, & sup. Con-
cessio;

Cum quid impeditur propter vnum, eo dempto tollitur
impedimentum, ff. de diuor. & repud. l. pen. in glo.

Cum quid prohibetur, prohibentur omnia illa, quæ se-
quuntur ex illo, regnla iuris, 39. lib. 6. & l. Oratio,
ff. de sponsal.

Cum quid vna via prohibetur alicui, ad id alia non
debet admitti, c. tua, & de procus. de reg. lib. 6. cum
quid 39.

Cum quis succedit in ius alterius, iustam ignorantia
causam habere præsumitur. ff. de reg. iur. qui in alte-
rius, cum quis 14. eo. tit. lib. 6.

Cum res ad eum casum venit, à quo incipere non po-
test. talis actus non valet, l. pro parte, ff. de seruit.

Curam minoris non debet suscipere creditor, vel debi-
tor ipsius: & si creditor suscipiat, & taceat, perdit a-
ctionem; debitor vero soluendo, non iuuatur, Auth.
minoris debitor, C. qui dari tut. vel curat.

Curator furiosi nullo modo libertatem potest præstare,
l. fin. ff. de cura. fur.

Curia Romanæ stylo pro perfecta scientia habenda re-
iecto iure scripto, non est adhaerendum; quamuis illa
in iudicando sit preferenda: cras enim est alba, hodie
nigra, consultit Host. in proem. summæ. Cassiad decis.
19. n. 17. de restit. spol.

Curiales censentur præmio digni, iuxta illud. Non
sunt alieni à labore, & puluere (maxime in Vrbe)
qui nostra comitantur signa l. vnica C. de palatinis
sacr. larg. lib. 12.

Cum labor est in damno crescit mortalis egestas
C. de allu. l. si. & similiter.

Damnari

D.

Damnari in solidum non debet expoliatus bonis suis, §. ult. Instit. de act.

Damna consueta sunt coloni non consueta sunt Domini, l. ex conducto 16. §. Sed & si ff. locati.

Damni dans causam, damnum fecisse videtur, c. sicut 55. de testi. & attestat. 85. 1. di. palce. ff. ad leg. Corde sic. nihil interest, ff. de offi. præsid. illicitas, §. sicuti.

Damnum dat qui iubet damnum dare: eius vero nulla culpa est cui parere necesse sit. Quod pendet, non est pro eo quasi sit ff. de reg. iur. is damnum.

Damnum quod quis sua culpa sentit, sentire non videtur, l. quod quis, ff. de reg. iur. alias dicitur, sibi debet imputari, & non alij, de reg. iur. lib. 6. c. damnum 86.

Cum damno alterius, aliquis non debet locupletari, l. nam hæc natura, ff. de cond. ind. Contra Inst. de vsuc. per totum, quia quis per vsucap. locupletatur.

Dapifer quando non potest aliud, cinerem surripit Mar. Anto. Baue, in repe. l. cum filio, col. fin. in fi. ff. de lega. 1. allegat, illud Virgilij Quid domini facient audent cum talia fures, & alia plura, glo. magna circa fin. l. Iulignus, de act. emp.

Dare cito est bis dare, tarde autem est minus dare, inf. Qui cito.

Datum ob causam, causa non secuta, potest retractari, l. ea. lege, C. de cond. ob cau. dat.

Debitor eligit in re incerta, l. cōprehensū, ff. de empr:

Debitor, qui accepit quinquennale, post non auditur volens cedere bonis, gl. fin. in l. ult. C. qui bonis ced. pos.

Debitoris filio si fiat legatum hoc modo videlicet ,
relinquo tibi decem , & plus etiam tibi relin-
querem , si Pater tuus soluisset mihi , per hæc
verba dicitur inducta esse solutio debiti paterni ,
est glosa notabilis in lege pater pro filia , ff. de doli
mali. except.

Debitori facta interpellatio non statim constituit illum
in mora; sed cum interuallo, ut possit consulere solu-
tioni, gl. ad l. Aemilius, ff. de minorib. Et decem dies
competunt debitori ad soluendum, etiam si non
sit dictum, In marg. ad l. promissor ff. de constit.
pecun.

Debitor alternatiuus pōt eligere quam rem voluerit ad
dandum suo creditori, C. de cond. indeb. l. pen.

Debitor est seruus sceneratoris. No. gl. ff. de leg. 3. l.
fideicommissi rem, super verbo, accidere.

Debitum naturaliter si solvatur non repetitur, l. 83.
ff. de solut. Et executor testamenti non potest illud
soluere.

Debitum naturaliter non dicitur proprie debitum
sed abusuum, l. fideiussor obligari, §. fideiussor ff. de
fideiuf.

Debitum si contrahitur in scriptis, eius solutio est pro-
banda in scriptis, vel per quinque testes idoneos,
scriptura vero casu deperdita, & casu probato, duo
testes de vera numeratione sufficiunt. l. 14. de te-
stibus.

Deceptis, & non decipientibus, iura subueniunt, gl.
fin. de pig. ac. l. si rem §. omnis pecunia.

Decimæ personales debentur Ecclesiæ ministranti Sa-
cramenta, c. 20. de decim.

Decimæ prædiales possunt existere per nouem dies in spica, nec tenetur Sacerdos antea illas recipere, gl. in l. stipulo ista 88. §. inter, de ver. obl.

Decipere alium querens, iustum est, vt ille suam sentiat iacturam, in Auth. emphit. contrac. §. si quis, col. 2.

Decipi non reputatur ille, qui scit, se decipi ff. de ædil. edic. l. 1. §. intelligitur, & ibi vide.

Declarat pars vna alteram legis, l. qui filiabus, in princ. de lega. 1. & inf. Pars vna.

Declaratio iuramenti, siue interpretatio, cum de ipso dubitatur, pertinet ad Papam, de iureiu. c. quanto de Eccl. ædifi. c. vlti: de elec. venerabilem, ad fi.

Decrescenti emolumentum, decrescere debet etiam onus l. fin. de lega. 1.

Defensionibus pluribus non prohibetur quis vti, ff. de reg. iu. l. nemo ex his; 44.

Defensor est sine mandato, Procurator cum mandato. Defensum non esse villo modo, vel non legitime, paria sunt, inf. parit.

Defensores plurimos admitti ad defendendum absentes publice interest, gl. in l. seruum, §. publice ve procur. & sup. Absens.

Defendere qui tenetur aliquem debet suis proprijs expensis illum defendere, gl. margin. ad l. qui absentem, 65. ff. de procurator.

Defendi ibi quis debet vbi deliquit, l. fin: ff. de noxal. act.

Defensorem dum habet defunctus bona sua non debent vendi. Instit. de eo, cui, liber. cau. §. hoc.

Defensor idoneus est, qui de solido cauet, in cod. §. præalleg.

Definitio bona debe conuerti cum suo definito. inf.

Omnis definitio.

Deformitatis æstimatio nulla fit, l. fin. in princ. de his, qui deiec. Et ratio est, vt ibi dicitur, quia corpus liberum nullam recipit æstimat.

Delegari non possunt quæ sunt misti imperij l. cum his §. sed nec, de transact.

Delegatus non habet plus iurisdictionis, quàm delegans, siue par sit illius delegatus, cap. 1. 94. di. argum. ff. de dam. inf. qui bona, §. vlti: siue sit maior, ff. de offic. eius, cui mand. est iurisd. & si prætor. quandoque, tamen habet minus quis, si ex delegatione cognoscat, quam si ex iure suo; extra de offic. delega. super quæstionem, 27. §. si vero C. de Procur. l. Maritus.

Delegatus Papæ potest esse Prior Conuentualis; sed nõ Claustralis, Clem. 2. de reser.

Delegatus delegare non potest, ff. de iurisd. iud. l. more maiorum, & C. de iud. l. a Iudice .

Delegati iurisdictionis expirat sententia lata, & executioni mandata, ca. in literis, 9. de offic. dele. item finitur mortuo Iudice, cui proprio nomine scribitur, c. quoniam Abbas, 14. eo. tit. a contrario sensu, item, per mortem illius, contra quem literæ impetrantur, re integra, de rescri. cap. significauit 36. item reuocato mandato, ff. de iudi. iudicium soluitur, & per secundas literas expressam facientes mentionem. de primis, de rescri. cæterum. 3. Item si Iudex remittit causam superiori, de offi. leg. licet Tran. Item, elapso termino commissionis, de offi. deleg. de causis 4. Item, si reintegra moriatur delegans, de offic. deleg. gratū, 20, & c. licet, 30. Item, per legitimam recusationem, de foro compet. licet & de appel. secundo requiris

quis 41. Item per appellationem legitimam, extra de appell. vt debitus. Item, per delationem appellationis, arg. extra de appel. sæpe, 44. &c. interposita. 70.

Deliberandum est in dubijs, in Spe. de aduo. §. 3. ver. habito.

Deliberandum est post somnum stomacho ieiuno, in Spec. de pœn. sent.

Delictum superueniens, vel noua causa, non vitiat legitime factum, 30. q. 1. nosse, &c. dictum, & 55. dist. præcepta, 32. q. 7. hi qui 1. q. 5. quicumque, & q. 7. si quis omnem.

Delinquens in vno factus est omnium reus, est reg. de fleat peccator 9. de reg. iur. Inteli. quo ad vitā æternā

Delicti maioritati maior pœna imponitur, C. ad leg. Iul. de vi priua, l. 1. Insti. de interdi. §. qui autem.

In pari delicto potior est qui possidet; l. auunculo, ff. de cond. sine cau.

Delicta qui non punit, peccandi viam aperit.

Delictum patris filio nocere non debet C. ne fil. pro patre, per totum, ff. de in ius voc. l. adoptium in fi, & Insti. de inge. §. 1.

Delinquens pluries plus punitur, l. seruos, C. de vi. publ. & l. 4. in fi. C. de Episc. aud. & inf. duz vices.

Delinquens clam plus punitur, quā qui palam, sup. Clā.

Delinquens componens cum fisco vi. sup. componens.

Delicti præteriti æstimatio nunquam crescit ex post facto l. ompis 181. §. nunquam, ff. de reg. iur.

Delinquit in lege qui verba legis omittens, contra voluntatem legis nititur, sup. Certum est.

Denominari debet res a causa proxima !. qui liberis, 5. §. hæc verba, ff. de vulg. & pup.

- Denuntiare** prohibetur publicus concubinaris excō-
municatus conspiratores, & non pramonentes ca-
ritatiue, c. 20. de accusat.
- Denuntiatio** extraiudicialis non constituit quē in-
mala fide, inf. Extraiudicialis.
- Deportatus** pro mortuo habetur, ff. de bo. pos. contra
tabulas, l. 1. §. si quis alium.
- Deportatus** tamquam peregrinus capere non potest, l.
1. C. de her. Insti.
- Depositarius**, & cōmendatarius, non possident, Insti.
de interdic. §. possidere autem.
- Depositum** non admittit compensationem, propter
exuberantiam fidei, quæ requiritur in hoc contractu
l. si quis xj. C. eod. depof.
- Derogare** est aliquid legi in parte subtrahere, l. deroga-
re, ff. de verbo. sign. Prorogare, est legem proferre,
seu prouulgare. Subrogare, est in parte legi aliquid
detrahere, & in parte adijcere. Obrogare est in parte
legi aliquid adijcere, nihil detrahere; Abrogare, est
pœnitus legem tollere.
- Desisse** non potest videri qui numquam habuit, inf.
Non potest; priuatio n. supponit habitum.
- Desolatis**, & tristibus est consulendum, l. 1. in fin. C.
de his, qui ante ape. tab. hered. transf.
- Destituere** eius est, cuius est instituere: & e contra, cap.
cum ex inuictō, de hæret. & gl. ibi communiter re-
cepta, & c. 1. & 2. de capel. monach.
- Destruere** aliqua in dedecus alterius: & quæ sibi non
profunt, hominibus non est permittendum, l. pro
uoluntarijs, circa fin. ff. de impen. in re. dote fac. &
l. Senatus, §: Marcellus, ff. de leg. 1.
- Destructo** principali, destruitur accessorium, ff. de
pec.

pec. vl. leg. l. 3. l. cum principale, ff. de re. iur.

Destruitur res per plures successores, l. solent, §. 1. ff. de alim. & cib. leg. ibi, plures creditores alimentorū non possunt a pluribus heredibus minutatim eligere alimenta sibi legata. Ideo vnus eligi mandatur, per quem alimenta singulis præstentur.

Determinatio plura determinans, debet ea vni formiter, & sub eodem modo significandi determinare, c. secundo requiris, 41. de appell.

Detractio, vel adiectio facit vnum ius transire in speciem alterius, l. ius ciuile, ff. de iusti. & iure.

Deus est solus scruator cordium No. gl. in l. 3. in fi. tex. interro. actio. tex. in c. nouit, de iudic.

Deus iudicat de voluntatibus, & sensibus, nec violatur castitas, nisi de consensu mentis, 32. q. 5. in princ.

Dicere non potest quis quod mente non agitarit, gl. 1. in l. quia, ff. de arbitr.

Dictio, absque penuria, & commode, seu, honeste, viuere posse, differunt, gl. in c. vnico, §. sane, v. absq; penuria, de statu regularium, in 6.

Dictio, confestim, verificatur in termino x. dierum, §. omnis stipulatio, vbi gl. v. Confestim, Inst. de verb. oblig.

Dictio, incontinenti, verificatur eodem die, gl. in §. sed ex, Inst. de interdictis.

Dictio, parum, verificatur in tertia parte totius rei Inst. de legit. agnator §. item vetustas, ibi gl. v. paulo.

Dictum determinatur, secundum casum suum l. 5. de admin. & peric. tut.

Dictum spectandum est minus, quam quod actum, est l. sed Celsus §. 1. de contrah. empt.

Dictum non restringit rationem generalem, sed nō est

- nouum, quod ratio generalis restringatur per dictū speciale, tex. est. & glos. vnica in *§. fratres*, *Insti. de nupt.* & quod dictum aliquando sit generalius ratione *Cor. conf. 13. in litt. B. in 4. ver. allegat, l. prospexit, ff. quis, & à quibus, cum alijs.*
- Dies positus in principio libri, vel instrumenti, refertur ad sequentia, quę non habent diem, *l. si quis 6. §. si initium, de edend.*
- Dies decem dantur debitori ad soluendū, quamuis nō sit dictum, *l. promissor, ff. de constit. pecu. vbi glos. margin & facti, l. si debitori, ff. de iudic.*
- Dies impedimenti non computatur in termino *l. quibus diebus, de cond. & demonstr.*
- Dies incertus conditionem facit in testamento *l. dies incertus, ff. de cond. & demon. & l. extraneum 9. C. de her. insti.*
- Dies naturalis cōtinet 24. horas, & incipit à media nocte vsque ad mediam noctem sequentem more Romano, *l. more ff. de ferijs.*
- Dieta legaliter computata cōtinet 20. miliaria in terra; in mari vero 50. *gl. in cap. Statutum 12. §. cum autem in v. de rescriptis, in 6.*
- Differentia quę non sunt in specie, nec differunt iuris dispositione, *l. Titio, & ibi Bal. & alij. de verb. oblig.*
- Difficile est assuetum relinquere, *ff. de adid. l. pręcipiunt. 37.*
- Difficile est plures in vnum conuocare, *ff. de Inst. & iur. l. ex hoc iure l. si vnus, l. fin. ff. & Inst. de iur. nat. gen. & ciui. §. Senatusconsultum.*
- Difficilior est progressus de non esse ad esse, quam de esse ad esse perfectius, *ff. de her. Inst. l. talē, cōcor. ff. de contrahen. emp. l. 4.*

Dignus quilibet præsumitur, nisi probetur contrarium, inf. Quilibet præsumitur.

Dignitas contemnitur ex conuersatione æquali. l. obseruandum, ff. de offic. præf.

Dignus trahit ad se minus dignum, c. quod in dubijs, de conse. Eccl. vel Alta.

Dignus est mercenarius mercede sua, ff. de do. l. si pater, & ff. quod me. cau. l. metum, §. sed licet, & Matthæi 10. adde text. in c. 1. de sepul, &c. quicunque, 12. q. 1. & cap. quoniam, 88. dist. & text. bon^o qui loquitur de præmio studij, in l. 1. C. de affector.

A digniori res denominari debet, l. cum ex aliqua, ff. de acqui. rer. domi. & l. quæritur, ff. de sta. homi. l. non quicquid, §. si iuter partes, eod. tit. l. & si nō fin, §. perueniamus, ff. de aur. & arg. leg. c. quod in dubijs, de consec. Eccles. vel Alta. Contra, quia coniuncto maris, & sceminæ denominatur a matre, quia dicitur matrimonium, & non patrimonium, Insti. de nup. in princ.

A dignioribus est inchoandum, Inst. §. fin.

Dignitas, & fama custodiri debent, ff. de vent. insp. l. 1. Ideoque unicuique licitum est suam dignitatem augere, l. obseruandum, ff. de offic. præsid.

Dignitas filij gloria est, & laus patris, in Authen. cōstitutio, quæ de dignita. col. 6.

Dignum est, ut cuius præcellimus munere, illi, & omnino pareamus in operatione, in titulo, de pace re, & eius vio. in principio, col. 10.

Dignitas, & autoritas seruanda est, quantum ad mundum, ff. de post. l. 2. in glos. & ff. de offi. præf. l. obseruandum, Non quoad Deum, cum ibi omnes sint æquales, ut ar. in Authen. de moua. §. 1. colla.

1. & vi. gl. in l. 1. v. dignitatis, ff. de procurat.
Dignitas dicit rem, non spem; ideo pueris non sunt conferenda beneficia.
Dignitas ubi est maior, prioritas temporis non attenditur, gl. in c. placuit, in ver. Isidorus, 16. dist. nota. in c. statutum, is, de maior. & obe.
Dignitas doctoratus non liberat a patria potestate, Bar. in l. item in potestate, in fin. ff. de his, qui sunt sui, vel alieni iur. Adde l. si maritus, & ibi Bal. C. de pat. pote. Bal. in l. 3. C. de cast. pecu. lib. 12.
Dignitates, & matrimonia non debent esse venalia, 1. q. 7. Sancimus, ff. de do. inter. vir. & vx. l. 2. & l. 1. ff. ad l. Iul. & ibi gl.
Digniora sunt præponenda, No. gl. Inst. de iur. nat. gen. & ci. §. fin: Contra, quia testamentum militis est dignius testamento paganorum. Item, difficiliora sunt digniora, facilioribus: & tamen de facilioribus prius determinatur, vel præmittitur, Inst. de iust. & iure §. his igitur.
Dignus ne sit quem Princeps elegerit dubitare instas sacrilegij est, c. qui autem 17. q. 4.
Dilatio longa non debet esse damnosa, l. 2. §. omnes autem, ff. de iudi.
Dilationes tres successivè dantur dicenti, se velle allegare, quibus elapsis iudex profert sententiam, Auth. iubemus C. de iudicijs.
Dilatio probatoria danda est secundum locorum distantiam, & regulariter semel tantum datur, l. 1. C. de dilat. Et dies feriati, & non feriati in ipsa computantur, l. 3. C. eo.
Dilationes non dantur post conclusum in causa, etiam si nulla præcesserit dilatio, l. fin. C. eo.

Dilatio secunda non debet concedi sine causæ cognit.

l. 1. ff. si quis caut.

Dilationes plures dantur reo, quam auctori, in Ciuilibus tamen sunt paræ. gl. in l. fin. ff. de fer.

Dilationes quinquennales non dantur, nisi maior pars creditorum consentiat: & in paritate sententia benignior admittitur, l. 8. C. qui bonis ced. pos.

Diligentem parum socium quærens sibi de se queri debet, l. socius, ff. pro socio.

Discedere non videtur, qui discedit habens animum redeundi, l. quis sit fugitiuus, ff. de ædil. ædic. s. in his autem animalibus, Instit. de rerum diu.

Discendi cupiditas est optima ratio viuendi, l. apud Iulianum, ff. de fideicom. libert.

Discordes si fuerint illi, qui optionem habent, tunc fors. & fortuna iudicant, l. 3. C. commun. de leg.

Discretio est mater omnium virtutum, r. q: 5. præsentium; c. 1. de offic. custo. & cle. pastoralis. s. verum, de re. iu.

Ad disiunctiue propositionis veritatem sufficit, alteram partem esse veram, ff. de verbo. obli. si ita quis. & l. si quis s. vtrum, ff. de reb. dub. Contra de l. cū quidam. C. de verb. sig. C. de inst. & subst. l. generaliter Sol. istud est fauore liberorum, gl. in l. si quis ita, ff. de verb. obl.

Dispensationis causa exprimenda est in supplicatione, contra ius, alias non admittitur, inf. Supplicatio:

Dispositio respiciens plura determinabilia debet eam pariter determinare, l. nam hoc iure, ff. de vulg. & pupil. substi. l. quamuis, C. de impub. & alijs substit. Intellige de procedentibus ex eodē fonte, vel causā; Et quorū est eadē ratio, plene las. in d. l. nā hoc iure.

Dis-

Dispositio videtur facta in locum, in quo eius consequitur effectus, & confirmatur, l. contraxisse, ff. de ac. & ff. de bo. auct. iud. pos. l. 3. Contra ff. de cōst. pec. l. cum quis, 5.

Dispositio super iure favorabili validior est, quā super odioso, ff. de condi. inde. l. qui exceptionem.

Dispositio facta in vno coniunctorum ad reliquum extenditur, C. de fur. l. ancillæ, 12.

Dispositio facta sub conditione non extituta, conditio pura reputatur, ff. de noua. l. si pupillus. Contra de l. quibus diebus, ff. de condi. & demonstr.

Dispositio tempore inhabili facta, si tempore habili offeratur, valida reputatur, ff. de verbo. obl. & de feruis export, l. si minor. Contra de l. quod sponsæ, C. de donat. an nupt.

Disputationis causa dictum non probat opinionem, loquentis, l. item, §. ait Senatus, vbi gl. marg. ff. de perit. hered.

Dissensionibus facile natura hominum inclinatur, l. item si §. principaliter, ff. de arbitr.

Distinguere non debemus vbi lex non distinguit, nisi illa lex per aliam distinguatur, Sic concordat, l. quāuis, vbi gl. ff. de in ius voc. & in l. 3. cum ibi not. in marg. ff. de offic. præf. Oldr. cons. 128. n. 3.

Diuersitatem corporum diuersitas sæpe sequitur animorum c. quia diuersitatem, de concess. præb. Et ibidem gl.

Diuersa plura nunquam constituunt vnum integrale, l. sancimus 34. §. si quid autem C. de donat. & l. vsura C. de vsur.

Diuersa nomina, & diuersos tractatus habētia, dicuntur habere diuersos effectus, l. 7. C. de codicil. & inf. nomina diuersa.

Di-

Diuerso iure non cēsentur, quæ eisdem verbis cō-
iuncta sunt, l. iam hoc iure, ff. de vulg. & pupil. subst.

Ex diuersitate locorum non debet oriri diuersitas iuriū,
nisi ex diuersitate locorum oriatur etiam diuersitas
actionis; inf. loca.

Diuinare nos cogit difficultas contrariorum; Bartol.
in l. ita stipulatus, in fin. §. col. ff. de verbor. oblig.

Diuinare nemo tenetur, ff. mand. si & fideiussor. §. si
cum debitor, & l. si putator, ff. ad leg. Aquil. Con-
tra Inst. de leg. pat. tu. & ff. de aur. & arg. le. l. qui
vxo. ff. si pars. her. pe. l. antiqui.

Diuinari non est in potestate nostra: vnde annuntiare
quæ futura sunt, solius Dei est.

Diuinatores non sunt consulendi, l. nemo, vbi Saly.
C. de ma. & mathemat.

Diuinatorem qui consule comparatur homicidæ, &
cuilibet criminoso, in Spe. de accu. ver. Item quod
est homicida.

Diuinare per inspectionem iecoris animalium non
licet sub pœna capitis, l. 3. C. de sacrif. pagan.

Diuidi res si nequeat, ea detur vni, & alteri præcium,
l. si familiæ, ff. famil. ercicif.

Diuisiones se habent ad instar venditionis, & sic sub-
uenitur decepto ultra dimidiū; l. 1. & 3. C. de vtr. iud.

Diuisio fieri debet propter contentiones vitādas supra
Contentio.

Diuiti contumeliosus est modicus sumptus l. & si §.
Iudex. ff. relig. & sumpt. fun.

Diuiti plus creditur, quam pauperi; fallit si contra diui-
tem esset præsumptio specialis: quia tunc præsum-
ptio tollitur præsumptione, l. Diuus, de in int. rest.
& §. fin. Inst. de susp. tut.

Diuortio facto filij sunt educandi apud coniugem, qui non dedit causam diuortio; Auth. Si pater C. diuor. fac. apud. quem.

Doctor quis esse potest in 17. etatis sue anno, apostil. ad l. 1. de postul.

Doctoris dictum debet intelligi secundum tex. quem allegat, Bar. in l. non solum, §. liberationem, ff. de lib. legata.

Doctor debet esse breuiloquus, gl. in c. cum sit ars, de arta. & qualit. & est tex. in Auth. de referen. circa fin. vide Abb. in præ dicere in 2. col.

Doctor non debet ita esse brevis, vt non perfecte dicat, vel non intelligatur, gl. in clemen. constitutionem, in versic. de nouo. in si. de electio. & illud Horatij, Dum brevis esse laboro, obscurus fio.

Docendo quis fit peritior, l. 1. C. de excu. ar. lib: 10. si vis scire doce.

Doctor perdit memoriam in consulendo. vel legendo, si ei debitum salarium non soluatur. Vnde versus, Muneris iufundas oleum, fuge nomen auari: Sic ægræ menti poterit medicina parari, Car. in cle. 1. §. excellentissimum, de reli. & ve. san.

Doctor debet aliqua habere vltra illa, quæ dixit suis Scholaribus, no, glo. in præmio, ff. §. his igitur: super verbo, peritia.

Dat Galenus opes, dat Sanctio Iustiniana. Ex alijs paleas, ex istis collige grana, No. gl. in præmio, ff. §. nos vero, super verbo, doctissimi. Item, modo pauper, egens ne plus egeas, lege leges, Grandia lucra leges fertilis illa seges.

Doctoris sufficientiam, non gradum, requirit Ecclesia, c. cum ad decorem, de institut. Vnde, & Pius 5.

aic-

- aliebat, se plus percupere Doctores, quā Doctoratos.
Doctor cum est sibi contrarius in duobus locis, ipsa
opinio sequenda est, vbi plenius scribit, l. diui. ff. de
iure patro. Abb. in c. bonæ 3. col. si. de post. prælat.
Doctorum auctoritas, vbi deficit lex, pro lege seruanda
est, l. si idem cum eo. ff. de iurisd. om. iud. vbi
Angel. & Hostien. in c. inquirendi, de pecul. cle.
Doctor non debet petere consiliū a Scholari, l. si quis,
§. prætor, & ibi in marg. not. ff. de eden.
Dolor iustus in aliquo excusat. C. l. lul. de adulte. l.
grachus, & ff. ad l. Cor. de sicca. l. 1. & ff. de adult.
l. si adulterium, §. Imperatores. Et inf. Quoties quis.
Dolus nihil doloso tenetur, ff. de dolo, l. si diuus, se-
cus, tamen, si tibi feci damnum in vna re, tu mihi
in alia, quia ambo agimus, ff. de noxal. l. quædam,
§. 1. & arg. ff. de vi & vi. arm. Colonus 12. l. tutor,
§. liberi, ff. de suspect. tutor.
Dolus alicuius non debet alteri esse damnosus, l. electio
§. pe. in fin. ibi. ne alterius dolus, ff. de noxa, cum
alleg. pro hoc in l. 3. ff. de transac. Contra de l. fin.
C. depo. & facit pro, & contra, ff. de inoffi. test. l. si
quis in suo, §. fin.
Dolus cum dolo compensatur, l. de vno, ff. sol. mat.
& l. si ambo, ff. de compensat. & l. si duo, ff. de dolo.
Dolus non præsumitur in minore, aut in scemina,
not. in marg. ad l. vbi ff. de edendo, neque in vni-
uersitate, l. sed, & 16. §. sed an. ff. de dolo malo.
Dolus dicitur esse delictum, tex. bo. in l. 1. §. nunc
tractemus, ver. plene, ff. de tut. & ratio dist. est in
l. si ex causa, §. nunc. videndum, ff. de min. l. 1. §. si
apud, ff. de positi.
Dolo petit, qui petit quod restitutus est ff. de excep.
do. l.

do l. dolo. c. dolo. de reg. iur. lib. 6. Contra de l. 1. §. rediguntur, ff. quorum legae

Dolosa persuasio plus nocet, quam violenta coactio, ff. de l. ho. exhib. l. 3. §. si quis volentem 2. responso, & de seruo corr. l. 1. §. persuadere, gl. in cap. certe. 13. q. 1.

Dolum nulli facit quis, iure suo utitur, l. non utitur, ff. de seg. iur.

Domicilium consequitur quis ratione dignitatis, l. Senatores, C. de incolis. lib. 2.

Dominica dies incipit a vespere Sabbati, quoniam tunc incipit dies secundum canonicam computationem, siue quo ad officium, extra de fer. quoniam, 2. & 56. dist. quod a patribus.

Dominus rogans præcipit, inf. Principis, Al. in l. 1. in princ. ff. de eo, quod iussu.

Dominus membrorum suorum nemo esse videtur, l. liber homo, ff. ad leg. Aquil.

Dominium ex sententia transfertur, Institut. de offic. iud. §. fin. Contra Instit. de excep. §. his quoque.

Dominia auferunt flumina; quotidiana teste experientia. Domorum demolitione non sunt deformata Ciuitates, sup. Ciuitas.

Domus cuique tutissimum refugium, atque receptaculum est, l. plerique, ff. de in ius voc. & ff. ad Sen. Conf. Clau. l. 1.

Domum suam vnicuique reficere licet, inuito altero: dum tamen non officiat alteri ædificio, in quo ius non habet, de re. iur. l. domum.

In domibus quæ sunt, non possunt per alios explicari, quam per illos de domo. l. consensu. 8. §. fin. autem. C. de repu. Contra C. de test. l. & ab antiquis, 31.

Do-

Domorum de molitione non sunt deformandæ Ciuitates, sup. Ciuitas.

Domus pars dicitur esse porticus, vt inf. Porticus.

Domus destrui non debet, vt inde fiat viridarium, inf. Non potest dirui.

Donationibus multis apposita clausula onerosa refertur ad proximam tantum, c. 6. de donat.

Donatio potest reuocari per ingratitudinem donatarij, sed non per heredem donatoris, qui in vita sua tacuit, c. fin. eo.

Donationem facere tempore prohibito, vel differre illius executionem in tempus prohibitum, paria sunt, l. 4. C. de don: ante nupt.

Donatio ante nuptias, propter nuptias dicta, facta minori, non indiget insinuatione l. 17. Cod. eo.

Donare censetur extraneus dotans, non habens in potestate eam, quam dotat. l. 1. §. accedit C. de rei vxor. act.

Donatio inter coniuges diuortio infirmatur, l. 5. C. de donat. inter virum, & vxor.

Donare sæpe est melius, quam vendere, l. tutor ad vtilitatem, ff. de admi. tut. dispendium enim quis pati non debet, vnde præmium meretur. c. 2. de fideiusso.

Donatio inter virum, & vxorem non valet, l. 1. ff. de donat. inter viri, & vxor.

Donatio facta vxori causa mortis, ita vt valet, & reuocari non possit, si confirmatur morte donantis, trahitur retro ad diem donationis vna cum fructibus, l. 40. ff. de donat. cau. mort.

Donari videtur, quod nullo iure cogente conceditur ff. de reg. iur. l. donari, 83.

Donationes causa mortis legatis comparantur, ff. de don. causa mor. l. illud.

Donare aliquis non presumitur suum, ff. de prob. l. cū de indebito, vers. si vero. Contra, ff. mand. si vero, §. inde Papinianus.

Dotis nomine promissis omnibus bonis non veniunt futura, l. 4. C. de iu. dot.

Dotis bona æstimata possunt retineri per virum soluto matrimonio, si prærium offerat, l. 5. C. de iu. dotiū.

Dotis non numeratæ exceptio debet opponi intra annum a die matrimonij, morte, vel repudio dissoluti, l. 3. C. de dote cauta non numer.

Dotare Filiam Mater an teneatur, vi. inf. Mater:

Dos non constituit nuptias, sed coniunctionū affectus, Authent. de trien. & sem. §. sed nec, col. 3.

Dos nulla dicitur soluto matrimonio, l. 1. in fin ff. per dote.

Dos res alienum dicitur, l. Labeo, ff. pro socio.

Dos nisi deseruiat oneribus Matrimonij nulla est, l. si is, qui Stichum, & l. si Pater, ff. de iu. dotium.

Dos Filię ad Patrem reuersa, non potest per eum minui, nisi &c. vt inf. Pater non potest.

Dos, & eius augmentum confessata animo donandi, confirmatur morte consentientis, l. 2. C. de dote cauta non numer.

Dotatas esse fœminas reipublicę interest vi. Reipubl.

Dubia probatio non releuat probantem Doctores post gl. per illum tex. in c. in præsentia, 8. de probat.

Dubitare disingulis non est inutile; Not. glo. C. de sum. Trin. & fide car. l. nemo, super verbo, requirens.

Dubitationes, & ambiguitates in iure vix evitari possunt, præm. clem.

In dubijs benigniora præferenda sunt, l. semper, ff. de regulis iuris, & inf. v. In facto.

Dubitanti potius est imputandum, quam ignoranti; quia dubitans potest inquirere quis dubitationem soluat, sed ille, qui errat, seu ignorat, credit, illud firmiter esse, quod non est, Bal. in c. 1. § personam, per quos fiat inuest. in vfi. feud.

Dubitantes de suo statu, vel errantes, non possunt facere testamentū, ff. de testa. l. de statu suo, & l. 1. de lega. 3.

Dubius euentus potest vendi, l. nec emptio, ff. de cōtr. empt. & vi. v. Emuntur.

Dubitantes sæpe respondent iure periti, inf. Sub dubio
Dubium vbi est in omni materia, interpretatio sumitur ab obseruantia. DD. in materia de consuetud.

Duæ res valent vnam, Insti. de ac. §. sed. hodie, C. de edic. di. Adr. tol. l. fin. nisi vna sit melior, quam duæ. ff. de inoffi. testam. l. nam, & si & in Auth. de consan. & vterinis frat. §. fin. col. 6.

Duo contraria faciunt optimum temperamentum, not. glos. l. 2. §. si quis tamen, ff. si quis caut. & l. continuus, 137. §. si quis insulam, ff. de ver. obl. vbi. not. in v. ædhibendus.

Duo homines non faciunt turbam, nec tres; sed decē, vel quindecim, l. Prætor ait, ff. de vi bonorum rapt.

Duæ, vel plures rationes vincunt vnam inf. Ratio.

De duobus ualis minus est eligendum, ff. de reg. iur. l. quoties, cum ibi alleg. Contra ad l. Aqvi. l. si ita vulnerata, § 2. post medium.

Duæ vices faciunt consuetudinem, & delicta iterata plus puniuntur l. 3. in fin. C. de Epis. aud. & ff. de iure patr. l. 1. & ff. de pœ. l. aut damna §. quisquis, & C. de fer. fug. l. quæcumque Contra de cap. cum

Ecclesia Sutrina, de cau. pos. & propriet. vbi, duæ vi-
ces non faciunt consuetudinem.

Duo principalia habentia vnum effectum, quantum-
cumque ponantur diuersimode, & in diuersis nomi-
nibus, debent habere nihilominus eundem effectum,
text. est, iuncta gl. in l. neque 13. ff. de impen. in
re. do. factis.

Duorum vicem aliquis non debet subire, ff. de pac. l. si
plures Contra de l. si consultus, ff. de adop. cum
all. in d. l. si plures, & in iurisdictione contentiosa
non potest vnus sustinere vicem duorum l. pen. C.
de assel. postul. nec quâdo officia se inuicem non com-
patiuntur gl. in d. l. si consultus,

Duo non possunt esse domini eiusdem rei in solidum, ff.
commodati, l. si vt certo, §. si duobus vehiculum.
Et ff. de leg. 2. l. Meuius, §. duorum, & ff. de re iud.
l. quidam §. prouide. Contra, quia, si loco tibi rem
in emphyteusim, ego sum dominus, & tu etiâ, quia
habes rei ven. ergo &c. ff. si ager vec. pe. l. 1. & ff.
de superfi. l. 1. iuncta l. in rem, si. ff. de rei vendic.

Duo non possunt eâdem rem possidere simul ff. de ac-
quit. pos. l. 3. §. e contrario, in princ. Contra de l. si
duo, ff. vt possid. & in l. possideri, §. e contrario, ver
Sabinus, de acqui. pos.

Duo impedimenta plus impediunt, quam vnum, & duæ
rationes plus operantur, quam vna, & duo vincula
fortiora sunt vno, Inst. de adop. §. sed hodie; & C.
qui test. face. pos. l. discretis 10. Contra, ff. de his,
qui sunt sui, vel alie l. patre furioso, & l. nam, & si
parentibus is. ff. de inoffi. test.

Duo specialia circa idem non debent concurrere, l. 1.
in si. cum gl. C. de do. promis. gl. in l. cum post. §.
gener.

gener. ff. de iure do. Fallit, quando vnum venit in
consequentiam altesius, vt l. singularia, is, ff. si certū
pet. & inf. v. Specialia.

Durare factum quid non dicitur nisi duret, glo. l. itē
eorum, §. quod si, ff. quod cuiusque vniu. nomine,
& infr. Factum non dicitur.

E

EA, quæ sunt eadem, non debent diuersis nomini-
bus nuncupari, C. de codicil. l. si idem 7. Contra,
idem est codicillus, & testamentum: & tamen diuers-
is nominibus nuncupantur, C. de test. mil. l. fin. &
C. qui testa. face. pos. l. hac consultissima 8. §. 1.

Ea, quæ sunt impossibilia, vel quæ in rerum natura
non sunt, pro non adiectis habentur, regula ea, quæ
impossibilia, de reg. iu. 178.

Ea, quæ fiunt contra leges, pro non factis habentur, l.
non dubium, C. de legibus, cum simil.

Eadem res non debet diuerso iure censi ff. de vsucap.
l. eum, qui ades.

Ecclesia non potest pari damnum per defectum Præla-
ti, C. de Sacrosanct. Eccle. l. iubemus, in gl. super
verbo, corrigimus.

Ecclesia pertinet in spiritualibus ad eum Episcopum, in
cuius diœcesis sita est, c. 6. de except.

Ecclesia nulla Parochialis dicitur vacare in Curia mor-
tuo Papa, vel etiā ipso ad huc viuentē, sed decedēte
ante eius collat. inf. mēsem, c. 35. de præbēdis, in 6.

Ecclesia, cui inserviebat clericus decedens ab intestato
sine consanguineis, succedit in bonis illius, c. 1. de
succes. ab intest.

Ecclesia non claudit gremiū redeunti, C. de sum. Trin. & fide Cath. Episc. inter claras, in fi. Contra, C. de apost. l. 3. & ibi vide.

Ecclesia primitiua cur prædia à fidelibus oblata venderet, dicitur in c. futuram Ecclesiam, cum duobus sequ. 11. q. 1.

Ecclesiam aliquam Papa vniēte Ecclesiæ alterius diocesis, nihil iuris deperit Episcopo, in cuius diocesi sita est illa Ecclesia, c. 2. de relig. domibus.

Ecclesiam nouam potest Episcopus ædificare ob indigentiam, non obstante iuramento de rebus Eccles. non alien. c. fi. de Eccl. ædific.

Ecclesias diuidi, vniri, & alias alijs subijciendi, causæ plures referuntur in extrauag. Saluator Noster. de præben. & dignit.

Ecclesiæ gubernacula cui nam sint conferenda vi v. Rudibus.

Edicta Prætorum non debent esse illusoria l. si Prætor, ff. de iudic.

Edita actio speciem futuræ litis demonstrat, supra Actio.

Effectus est aliquando dignior sua causa, ff. de adop. l. 1. quod ex liberta. & Inst. de ingenuis, §. 1. Contra in Auth. const. quæ de dignita. §. ergo, col. 4. & C. ad l. Iul. ma. l. cum quis, cum sua gloss.

Effectus diuersi ex vna re. eademque causa non debent oriri, C. vnde vi. l. meminerint, 6. & ff. de so. l. qui omnem 34. Contra, de l. in numerationibus, eod. tit. de solut.

Eius est nolle, qui potest, & velle, ff. de reg. iur. l. 3.

Eligendus potius est qui peccauit, & pœnituit, quam qui numquam peccauit, quia magis scit compati pec-

peccatoribus, c. considerandum, 50. dist. & cap. sequens, nam infirmus fortior resurgit, de poen. dist. 3. ubi est exemplum de S. Petro.

Eliguntur ad officia, seu munera publica, minus idonei, alijs deficientibus ab initio, l. generaliter, §. spurius ff. de decur. & extra, de reli. do. c. inter.

Electio non secuta non est quis ex consensu in scrutinio in indignum scienter preffito, eligendi potestate priuatus, c. 7. de elect. in 6.

Electioem habens à iure potest quandocumque variare, inf. Variare.

Electio plenum ius dat electo, clemen. 1. §. nos itaq; de iure iur. Procedit hoc habitu, & potentia, secus autem est actu. Vnde, antequam electus sit confirmatus non dicitur ius plenum habere, c. postquam, 3. & ibi DD. de elect.

Eligens scienter indignum priuatus est potestate eligendi prima vice occurrente, c. 25. de elect.

Electo ribus impeditis currit tempus si possunt impedimentum tollere, capitu. finali, eodem titulo.

Electio per simoniam, etiam cum vno solo commissa, reprobatur, c. nobis, 27. de simonia, & ibi Abb. n. 2.

Electio infirmari an possit aq; fiat, vide remiss. in apost. ad tit. de Codicil. Inst. t. in princ.

Electo a persona maiori honor maior debetur, gl. notab. in l. 5. C. de aduoc. diu iud.

Electio in dubio cuius sit, vi. sup. in Contractibus.

Electio ni se nolle interesse dicens, & postea ante electionem veniens, debet admitti ad scrutinium, glo. in cap. Ecclesia vestra, vers. si autem, de elect.

Eleemosinas large debent facere iudices maxime Ecclesiastici, inf. Iudices.

Eligit si maior pars Capituli scienter indignum valet
 clō de digno facta a minori parte Capituli, etiam,
 ex eodem scrutinio, cap. 53. eo: de elect.

Emendans subtiliter factum laudabilior est eo, qui
 prius inuenit, l. 1. §. quod autem, versic. nam qui.
 C. de veteri iur. enuel.

Emendatus præsumitur qui post peccatum operatur
 bonum, viuens laudabiliter, cum possit peccare. Per.
 de Ana. in regula, semel, 8. in 6. col. ver. 4. quarto,
 Bal. in l. non ignorabat, C. ad exhib. & Bart. in l. 2.
 de bo. pos. furioso, infam. & dela. competenti.

Emens scienter rem alienam non habet regressum de,
 euictione, l. si fundum C. de euic contra de l. fin. §.
 communia de lega. & l. 1. C. si ven. pig. agatur.

Emerere non cogitur aliquis, nec vendere, C. de iure,
 deliberandi, l. nec. emere C. de contrahen. emptio,
 & vend. l. non enim, Contra de §. pen. Inst. de his,
 qui sunt sui, vel alieni iuris, & §. non solum, Inst.
 de legat. & §. fin. Instit. de donat.

Emolumento decrefcenti decrefcere etiam debet onus
 sup. decrefcere.

Emptio, tam pure, quam sub conditione contrahi po-
 test, insti. de emp. & ven. §. emptio causa sub.

Emerere solitus à furibus suspectus habetur, l. 2. C. de
 furtis, & ser. cor.

Emisse se asserens à transeunte, & ignoto, non excusa-
 tur a suspicionem, l. 6. C. eod. de fur.

Emuntur recte fructus, & partus futuri, inf. Fructus, &
 sup. Dubius.

Emphyteuta non liberatur, si res pro parte tantum pe-
 reat, l. 1. C. de iur. emphit.

Enti qualitas adueniens reponit illud in alia specie étis,
 vi ver.

vi verbo, Qualitas adueniens.

Episcopus nullus inuentus est, qui de maiori ciuitate ad minorem transferit, cap. 1. de Cleric. non resid.

Episcopi in Concilijs tenent locum suæ ordinationis c. Episcopus 17. dist. 3.

Episcopus contra Episcopum præscribit triennio populum per se conuersum ad Fidem, cap. 1. de præscr.

Episcopum oportet Sacrarum litterarum habere peritiam. Vnde, in veteri testamento inter cætera ornamenta, Pontifex Rationale ferebat in pectore, in quo scribebatur, Manifestatio, & veritas, quia in pectore Pontificis manifesta debet esse cognitio veritatis; non enim sufficit prælatis bona conuersatio, & morum honestas, nisi addatur scientia doctrinæ, tex. est ita dicens, in c. qui ecclesiasticis, §. ecce, in princ. & in ver. ex quibus omnibus 36. dist.

Per epistolam nullus sit heres, vel coheres, l. epistola, ff. de pact. & C. de proba. l. non epistolis.

Epistola alicuius facit præsentiam eius, c. non debent. 65. dist.

Equitare non debent rustici, quia eorum conditioni non conuenit, gl. in l. x. §. idem labeo, ff. mandati.

Error, etiam bestialis, consensum excludit, l. si per errorem, ff. de iurisd. omn. iud.

Error communis facit ius, l. 1. C. de testa. & ff. de offic. præsul. l. 2. in fin. & vi. 5. Communis.

Error proprii nominis non vitiat actum, cum tamen de corpore agatur, l. si frumentum, & l. idem Pomponius, §. pen. ff. de rei ven. contra, ff. de legatis 1. l. 4. & de hoc habetur, ff. de her. Insti. l. quoties.

Error in nomine non vitiat actum, qui geritur, ff. de testam. l. si in nomine. Contra ff. de hered. Insti. l.

quoties, & facit pro vtraque parte. & vide eam.

Error falsæ causæ vsucapionem non parit, C. de vsuc. l. 1. §. error. Et impedit consuetudinem, l. quod non raitone, ff. de legibus.

Erubescimus sine lege loqui, in Auth: de trien., & semis §. consideremus. col. 9. & de consul. l. si lib. 13. adde l. illam, C. de colla. l. qui filium, §. Sabinus ff. ad Treb. Contra de l. eum, qui. ff. de dolo. 74. & de omnibus legibus, de quib. arguitur à contrario sensu.

Esse vbi solet res perpetuo, & non casu, inspicitur l. si ita legatum. 84. ff. de lega. 3.

Esse de proximo futurum aliquid, vel sit de præsentī, paria sunt, l. pen. ff. quibus ad lib. procl.

Euenire quod potest si lex considerat, non debemus inspicere quid actualiter euenerit, l. si vero, §. prætor, ff. de his, qui eiecerint.

Euentus dubius potest vendi, sup. Dubius.

Examinandi non sunt e curia Romana excepti Corset: singu v. præsumptio, 1.

Euentus malus non habetur in consideratione, sup. Consider.

Exceptio non numer. pecun. competit solum in mutuo; inf. Pecun. non numer.

Exceptionē non opposita, possumus sine actione experiri, l. posthumi, ff. de inoffi. testam. l. cum putarem, ff. famil. er cis.

Exceptio est de regula, secundum quid, non quo ad omnes eius partes l. nummis, ff. de in lit. iur. & l. quod liquido, de pœnu legata.

Exceptio est contra regulam, text. est notabilis, in l. his, vbi gl. & Bar. ff. de legi. & in regula Catoniana.

Con-

Contra de l. nā, quod liquide. ff. de supel. leg. vide.
Decium in l. 1. in 2. & 3. col. ff. de regul. iur.

Exceptionem obijciens non videtur de intentione
aduersarij confiteri, regula iur. exceptionem, in 6.
est rex. in cap. cum venerabilis, 6. de excep. l. non
vtique, 9. ff. de excep.

Exceptio litis finitæ ita demum repellet agētem, si op-
ponatur ad processum, secus si ad merita causæ.
Bart. in l. cum quærebarur, 13. in fin. ff. iudicatū sol.

Excipiens dicitur controuersiam mouere, l. si contro-
uersia, ff. de euiēt.

Excommunicationes in Decreto, & Decretalibus, sunt
omnes nu. 33. in lib. 6. 32. in Clē. 50. & forte nūc
expediret meminisse exemplum illorum temporū,
refecando multitudinem censurarum.

Excommunicatus potest appellare, & prosequi appel-
lationem, & omnis legitima defensio sibi in iudicio
reseruatur, c. significauit xi. except.

Excommunicationis sententia siue iusta, siue iniusta,
timenda est, 11. q. 3. c. 1. & 2.

Excusatio necessaria nō est, vbi aliquid non tenet ipso
iure, l. scire oportet, §. diui, ff. de excu. tut.

Quod exemplo sit, ratione fieri putatur.

Executor sententiæ non potest capere instrumenta
agriculturæ, sup. Boues.

Exemplum pessimum est, fœminino vocabulo etiam
masculos contineri, l. si ita scriptum, ff. de leg. 3.

Exempla ponimus, non vt vera, sed vt sciant qui addis-
cunt. ff. de act. & oblig. l. obligationum substantia,
in fin. & ff. de colla: bo. l. prator, §. videamus.

Exemplaribus testamenti non creditur, l. 1. §. si quis
duobus, ff. de secund. nup. in gl. 1.

Exem.

Exemplis non est iudicandum, sed legib. l. nemo, C. de sen. & interlo. om. iud. Contra, ff. quod quisque iu. in rubro, & nigro. Solutio est in gl. l. nam Imperator. 38. ff. de legibus.

Longum iter est per præcepta, efficax, & breue per exempla, inquit Seneca; ex his enim exemplis res fit magis clara, & manifesta, vt in l. prætor, §. quoties, ff. de col. bo.

Exempla regulam non restringunt, l. danni infecti ff. de dam. infect. l. regula, ff. de iur. & fac. igno.

Exempla omnia mala sunt orta de bonis rebus, gl. in rub. C. ne liceat pot.

Exempla maiorum imitanda sunt l. apud Iulianum §. Antistia, ad Trebel.

Expensæ modicæ non sunt curandæ ff. de impen. iore dot. fact. l. omnino.

Expensæ faciendæ sunt secundum statum suum à quocunque, respectu facultatis, siue secundum suam nobilitatem, de admin. tuto. cum plures 13. §. de tuto. & arg. l. pen. ult. ff. de negot. gest. & Auth. vt deter. sit nu. cle. §. cum Deo vero amabilis, in fin. coll. 1.

Exigere est ab inuito extorquere, l. fideicommissæ, §. in rem, de leg. 3. Contra de l. si pupilli, §. si ff. de negot. gest. Ias. in l. non solum, in 3. col. ff. sol. matr.

Exiguum munus cum dat tibi pauper amicus, Accipito placide, plenè laudare memento. No. gl. in l. quisquis, circa med. C. de postul.

Exilij tempus quomodo computetur, vi. supra, Bannū.

Exitus incerti ratione conceduntur multa, quæ alias non concederentur, inf. Incertitudo.

Exitus acta probat, l. quædam, ff. de re. dub. C. de his qui, vt indig. l. cum Sylleianum, & ff. de publi. l. his qui

qui. & C. de iudi. l. rem. nouam, §. fin.

Expectare nemo debet, se pri^o pcuti, l. in l. i. C. vnde vi.

Expectatiuam habens debet inf. mensem acceptare, ne vacationes diurnæ damnosæ sint ecclesijs, clem. vni. in fi. de concess. prebem.

Expensæ factæ pietate materna, vel affectione domestica, non repetuntur, quia præsumuntur factæ animo non repetendi, l. i. C. de nego. gestis. Vnde, nec Mater repetit alimenta filiorum, sed sic expensas circa res illorum, l. alimenta quidem: eo. tit.

Expensæ factæ in re propria, etiam necessariæ, sed subiecta restitutioni, vt in fideicom. non repetuntur, gl. singul. in l. emptor, in fi. de rei vendic.

Expoliatus fortunis suis non debet in solidum daminari, Instit. de act. in fi.

Expressa nocent, non expressa non nocent, l. expressa, ff. de rei. iur. in l. non numquã, ff. de cond. & demon.

Expressum dicitur illud, quod fit specialiter per verba clara, & aperta, non per signum, & verba generalia, c. 2. de rescrip. lib. 6. in cle. appellanti, de app. Prepo. in c. tuæ in 4. col. de spon. l. fi. C. de noua. l. non ignorans, C. de donat.

Expresso cum adiectione alicuius qualitatis non dicitur proprie tale, sed improprie, Bart. in l. Lucius §. quesitum, ff. de lega. 3. vbi dicit, quod appellatione fratrum non veniunt fratres simpliciter, sed cum illa adiectione, patruales.

Expresso vitiatum non vitiatum tacitum æque principale l. si fideiussor, ig. princ. ff. de lega. 1. & l. i. §. i. quib. mod. pig. vel hypot. sol. & hoc, vbi nō est eadem ratio Alex. in l. i. hoc edicto, §. nuntiatio in 9. col. ff. ope. no. nun. Contra de ser. rust. præd. l. item §. qui habet.

Expres-

Expressum si non valet, nec tacitum, l. 3. §. qui habet. in fi. ff. de ser. rust. præd. l. si sponsus, §. si maritus ff. de dona. inter vir. & vxor.

Exteriora indicant interiora, Insti. de re. di. §. pauonum. & l. Ciuile C. de fur. & l. non codicillum, C. de testa, Contra, ff. de offic. præf. l. obseruandum, & l. emancipare, ff. de adop.

Extrajudicialis denuntiatio non constituit aliquem in mala fide, l. pe. ff. pro emp. Alex. in l. de pupillo, nuntiationem, in 3. col. ff. de ope. noui. nun. Decius in l. 4. in 2. col. de reg. iur.

Extraneus, ceteris tamen paribus, post ponendus est indigenæ in concursu benef. c. nullus, dist. 60.

Extraordinarium dicitur illud, quod officio Iudicis expeditur l. pecuniæ verbum §. persecutionis, ff. de verbo. sig. Decius in rubr. de iudi. in 3. col.

Extraord,narium auxilium non est petendum, quando ordinarium haberi potest, inf. Vbi habent.

Extra territorium ius dicēti impune non paretur, ff. de iurisd. om. iud. l. fi. & l. præses ff. de offi. præsi Contra de l. emancipati, ff. de adop. & l. 2. de offi. proconsul. & lega.

Extrinssecus actus probat intrinsecum animum, ff. de tut. & cura. da: ab his l. hi, qui.

F

FAcere intelligitur quod non debet, qui non facit quod facere debet, ff. de ædil. edic. §. idem & §. fi. 86. dist. non satis.

Faciēs actum videtur se adstringere legi, de illo actu loquēti, Bal. in l. si duo, per illum tex. ff. de acq. hæred.

Fa-

Factum eo modo, quo non debuit, pro non facto habetur, l. 1. §. quod si, vbi gl. in v. aut. in habilis ff. quod cuiusque vniuers.

Facientes, & consentientes pari pœna constringuntur, vi. sup. Agentes.

Facit is quod faciendum est, qui facit plus, quàm facere debet, l. is, cui, vbi gl. verb. plusquam, ff. queinad. ser. amitt.

Facere videtur qui patitur, quod prohibere potest, l. quid ergo, cum ibi no. de his, qui not. inf.

Facere quis potest aliquid tacite, sed non expresse, gl. in §. veteraui, l. filius fam. de procr.

Faciam ne aliquid an voluntate mea fiat, nihil refert. l. 4. C. de iu. deliber.

Faciens contra ius suum præsumitur illud renuntiare inf. Præsumitur.

Facta prudentissimos homines fallunt l. 2. in fi de iur. & fac. ignor.

Facimus nostra omnia, quibus nostram impartimur auctoritatem.

Facti quæ sunt, non transeunt ad alios l. vnica §. ne autem C. de cad. tol. & l. que heredi. ff. de cond. & dem.

Facti causa potius, quam ipsum factum attenditur. c. occidens 24. q. 8. & q. 3. si ecclesiam.

Factum legitime irritatur, delicto superueniente, r. q. 7. si quis, 27. q. 2. qui dormierit, 30. q. 1. de eo. & c. ad limina. Contrarium vide supra in littera D. in verb. delictum.

Factum contra nuntiationem noui operis demolitur, etiam si ius adesset faciendi, l. 20. §. 1. de no. op. nunt. Heres autem contrafacientis tenetur tantum ad patientiam, non ad impensam demolitionis, l. penul.

penul. ff. eo.

Factum incontinenti dicitur etiam quod fit, interposito vno die, l. 23. §. ult. ff. ad l. lul. de adult.

Factum alicuius ipsum iudicatur, ff. de proba. l. comprobatio.

Factum vnius alios non debet trahere in periculum ff. ad l. Aquil. l. seruus seruum, §. ceterum si alius, & ff. de offi. præs. l. illicitas, §. sicut.

De facto quæ fiunt, non fortiuntur effectum, §. fin. Instit. de ingen.

Factum frequenter dicitur bis factum, Rochus in c. fin. col. 77. in fi. de consuetud. & factum ter dicitur frequentissime factum, supra, v. Bis,

Factum non subtiliter emendans laudabilior est eo, qui prius inuenit, gl. in §. ceterum, Inst. de leg. agnat. success.

Factum censetur etiam quod est in fieri, gl. in §. cum ex aliena, Inst. re. diu. & inf. v. Quod est fieri.

Factum dubium potius interpretatur in bonam, quàm in malam partem, vi. inf. In facto.

Factum non dicitur quod factum non durat, gl. notab. per illum tex. in l. item eorum, §. quid si ff. quod cuiusq; vniuersitatis, nomine, & in l. pro parte, x. §. versum: ff. de in rem versus. Durare autem debet triennio res, vt dicatur seruando seruari posse gl. in l. diuortio §. interdum ff. solut. matr.

Factum pro infecto haberi nequit, l. in bello, §. facti, ff. de cap. ti. & postlimi, reuer.

Iniquum est, cum, qui non fecit, teneri, l. super §. apud ferocem, ff. de aqua plu. ar. Contra de l. 4. §. Caro. de verb. obl. vbi las. 3. not.

Factum à iudice, quod ad officium eius non pertinet,

non

non est ratum, l. factum, ff. de re. iud.

Factum ab aliis non sufficit, quod ego facere teneor, l. si opus, ff. quod. vi, aut clam, l. locum, §. condemnatum, ff. de tab. exhib. & l. Titio, ff. ad municip.

Pro facto habetur, quod casu impeditum fuit, gl. in l. turpia, §. sed, & si, verbo, per te, ff. de legat. 1.

Facto ex eodem potest quis præmium consequi, & pœnam, gl. ult. in l. 1. ff. de his, quibus ut indig.

Factum iudicis censetur factum ab ipsa parte, l. si ob causam 13. C. de euiet.

Factum suum aliquis non debet impugnare, text. in c. veniens, de fil. Presb. ff. de adopt. l. post mortem, C. de contrah. empt. l. non idcirco. Sed Contra C. de agri. & censi l. quemadmodum, & C. de lib. causa. l. 1. & C. de anno. ciui. lib. 11.

Falcida, & Trebillianica non detrahitur de re prohibita alienari, autent; sed, & in re, C. ad l. Falcid.

Falsa causa non vitat actum, qui geritur, l. lege demonstrante, ff. de cond. & demonstr. & l. in suam, §. illud, ff. eod. tit. & C. de fal. cau. adie. l. 1.

Falsa demonstratio vitiat actum, qui geritur, l. si sic, ff. de l. 1. C. de her. Inst. l. si pater. Contra de l. falsa demonstratio, ff. de cond. & demonstr.

Falsitas aliqua testimonio admista vitiat totum testimonium, inf. verbo, Veritas.

Falsariorum monetarum accusatores præmiū consequuntur, vi. supra Accusatoribus.

Falsarius testis dicitur qui accepta pecunia veritatem deponit, & qui obscure ex dolo loquitur; l. 1. vbi Bart. C. de Falsis, & c. nequis. 22. q. cū ibi not.

Falsum sine dolo non committitur, l. nec exemplū, C. ad l. Cor. de fal. & l. impuberem, ff. eo. ad leg. Cor. deor.

de fal. & requirit factum consummatum l. qui falsum, Cod. eod. & vi. inf. Mendaciū.

Fama plus est custodienda, quam oculi, l. infamia, C. de decuri. lib. 10.

Fama præponderat emolumento pecuniario, ff. de re. iudic. l. si duobus.

Familiares inimici sunt pestiferi, arg. C. de dolo, lata, c. 1. 93. di, vnde Boetius, Nulla pestis efficacior est ad nocendum, quam familiaris inimicus.

Familiæ appellatione, qui nam contineantur, vi. in l. is qui ff. de lega. 3. l. 1. §. familiæ, ff. de public. & l. quā-
tā, eo. tit.

Familiam vbi quis habet, ibi morari dicitur, l. vxoribus ff. de lega. 3.

Familiarum dignitatem saluā esse, publice interest, l. 1. §. sed etsi, verbo, publice, ff. de vent. inspic.

Familia est de foro Clerici, C. de Epi. & Cle. l. 2.

Familiaritas nimia parit contemptum, l. obseruandum, ff. de offic. præsi quod est verum inter fautos, 86. dis. cap. quando.

Fauori pro se introducto potest quis renuntiare, l. Titio centum, ff. de cond. & demonstr. Contra de cap. si diligenti 12. de foro compet.

Fauoribus ædco defertur aliquando, quod gubernatoribus locorum potius de bono gubernio prouideretur, quam gubernio, de bono gubernatore, Et ideo fraudes, & doli.

Fauorabiliores sunt vltimæ voluntates contractibus ff. de reg. iur. l. in testamentis, & ibi vide pro concor. l. quæ conditio. ff. de cond. & dem. & l. qui insulam ff. de verb. obl. Contra, quia vltima voluntas condicionalis non transmittitur ad heredem, & contra-

Etus sic, Instit. de verb. obl. §. ex conditionalis iuncto, §. si autem.

Fauorabilia sunt amplianda, & odia sunt restringenda, l. cum quidam, ff. de lib. & posthu. & ibi vide de hoc, C. de edic. Diui Adr. col. in fin. & Instit. de vsuc. in prin. in gl. Contra, ff. de his, qui not. in se l. 2.

Fauore alicuius inductum non retorquetur ad eius odium Fallit, si ille peccat in legem sibi indulgentem Vnde, dilationes, & termini inducti in fauorem rei retorquentur in eius laesionem, vt presumatur contra ipsam, quando nimis dilationibus iudicium subterfugit, c. nullus, de presump.

Felix, quem faciunt aliena pericula cautum, Casus demeritis correctio sit sapientis, glo. in Auth. de man. Princ. col. 2.

Fera si mihi aliquid rapiat, meum permanet quoad usque possum illud persequi, l. 44. ff. de acquir. rerum dom.

Feriato die etiam ad honorem Dei, potest actus pius fieri, vt dare tutorem, & huiusmodi, l. 2. de fer.

Festinantes ad verumque neutrum bene peragunt, presbyteros 16. q. 1. & l. nemo C. de assel.

Feudatarij si non concordant in regimine feudi, Rex debet facere, vt alternis vicibus gubernent, gl. marg. ad l. quoties, 41. ff. de vsufr. & quemadm.

Fiat ne aliquid, an id, quo ad illud peruenitur, nihil refert, l. nec timere, cum gl. fin. ff. quod met. cau.

Fictio idem operatur in casu ficto, quod veritas in casu vero, l. certum, ff. loca.

Fictio, seu presumptio, non operatur, nisi in eo, in quo veritas potest locum habere, ff. loc. & conduc. l. qui ad certum, & C. loca. & condu. l. legem, 160.

Fides veritatis verborum adminicula non desiderat, C. si minor ab here. se absti. l. 1.

Fidelitas praeualet diuitijs, ff. de verb. obl. l. si quis stipulatus, §. si ita, & de tut. & eur. dat. ab his, l. scire oportet, §. cum reliquis.

Fideiussor, & hypotheca a pari procedunt, §. pretium Instit. de empt. & vendit.

Fideiussor potest liberari ab obligatione ante tempus in 3. casibus, nempe, si debitor diu cessauit a solutione debiti, 2. Si bona sua dissipare coepit, 3. Si fideiussor super hoc fuit condemnatus, cap. fin. de fideiuss.

Fideiussori non est licitum emere rem, pro qua fideiussit, inf. Non est licitum.

Fideiussores minus idoneos accipiens suae facilitatis poenam ferre debet, l. si is, a quo. ff. de legatis primo.

Fieri ante, vel incontinenti, vel paulo post, paria sunt, gl. in l. Pomponius §. ratio, de procurat. & in l. 2. in princ. C. de iuram. calum.

Fieri dicitur eodem tempore, quod fit successiue, gl. in l. antiqui, 3. verbo, eodem, ff. si pars her. per.

Fieri quod debet, non quod fit, attendendum est, ff. de offic. praesid. l. sed licet: extra de elect. c. cum causa 27. & l. si. de iur. & iust.

Fieri quod debet nocet omissum, ff. de transa. c. si filius §. si praetor, & C. arbitur. quicquid, 7. Contra, ff. de adop. his verbis, ff. loca. fundum meum C. de his, qui. ut indig. non oportet §.

Filij non dicuntur qui non sunt boni, gl. in c. quid est 35. q. 7. & filiorum nomine veniunt etiam nepotes, supra, Appellati filiorum.

Filius non est homo integer, sed pars patris, l. cum scimus, C. de agric. & censu. lib. 11. circa princ.

Fi-

fidetis 16. C. de proba.

Finis eadem est ratio & eorum, quæ tendunt ad finem, connexorum. n. & dependentiū idem est iudicium, l. proinde si seruum, 22 ad l. Aquil.

Ad vnum finem ordinata non debent contraria opera-
ri, C. de legibus, l. 6. & inf. Inducta.

Fines mandati sunt diligenter obseruandi, ff. mand. l. diligenter. §. si inter ff. Contra, ff. quemad. ser. amit. l. si cui.

A fine denominatur res, l. si quis a multis, ff. de noxal. C. de iud. l. rem non nouim, 12. §. fin. & ff. de leg. 3.

l. ex imperfecto, Contra de l. 3. §. scio, ff. de mi. ignor.

Finis actus est attendendus, vide gl. in c. scientes, de censib. C. ad Silleya. l. cum Silleyanum, & C. de no. codi. compo. l. 1. in princ. Contra, immo principium, ff. de ori. iur. l. 1. C. de pign. act. l. creditor. l. si quis a multis, ff. de noxal.

Fiscus hoc tollit quod non accipit Christus, c. maiores nostri, 16. q. 2.

Fiscus non potest alienare res controuersas. l. res, quæ 22. ff. de iure Fisci.

Fisco vendente hereditatem creditores molestant emptorem, l. 1. C. de heredis. vel act. vend.

Aduersus Fiscum solummodo emptores prius petitione pretij compensationem iure obijcere prohibentur l. si ex venditione, in fi. C. de compensat.

Fœmininum nō concepit masculinum, l. si ita scripto, ff. de lega. 2. Contra, ff. de iure patron. l. adigere.

Forma dat esse rei, & ubi mutatur forma, intelligitur etiam esse mutata res, l. Iulianus 8. §. sed, si quis, ibi no. ff. ad exhib.

Forma si a lege sit statuta, tunc paria sunt facere contra,
& præter, inf. Vbi aliquid.

Forma est, que dat esse rei, & conseruat eam in esse ff.
ad exh. l. Iulianus scribit, §. sed si quis, & ff. de au. &
arg. leg. l. sape.

Forus conscientie est forus boni, & æqui: & tribunal
veritatis, & non fictionis, nec in eo apices excusant:
ita Bal. in l. vnica, in 3. col. C. de confes.

Forum sortiri, & statutis ligari, a pari procedunt, c. 2.
de cõstit. Phi. Decius latius in cap. 2. in 25. col. de iud.

Forum quis sortitur ex 4. causis, nempe, domicilij, con-
tractus, delicti, & rei sitæ. Hoc procedit in actione
personali, sed in reali, attenditur forum rei ipsius si-
tæ, c. fin. de foro compet.

Fortuitus casus non continet furtum, vel rapinam, nec
aliam vim, Angel. & gl. in §. namq; si, verbo, casu,
Inst. de act.

Forte, philosophicum est temperamētum, l. fideicom.
§. si rem, vbi gl. ver. forte, ff. de l. 3. Ibi, sub dubio
forte respondent sape periti.

Fratrum dura est separatio, l. possessionum, §. 1. C. cõ-
munia vtriusque iud. tam famil. ercisc. quam com-
muni diuid.

Frater appellari potest qui diligitur fraterna dilectione,
l. nemo dubitat, §. 1. ff. de here. inst.

Fraudis causa cum tractatur quid potissimum attenda-
tur, vi. General.

Fraus sine vtili de facili non solet committi. Paris de
refig. q. 3. nu. 21.

Fraus, & dolus prodesse alicui, & etiam nocere simpli-
citati alterius, non debent, ff. de do. l. 1. & l. ex do-
lo, C. de leg. l. si in fraudem. Contra, ff. de mino. l.

- in causa cognitione & b sequi.
- Fraus debet in suum authorem retorqueri, l. pe. in fi.
- C. de legibus; unde Ovidius, Discat, in auctorem poe-
na redire suum.
- Fraus si mihi fiat, non debeo propterea, & ego alteri
idem facere; est optima l. si pater tuus, §. C. de no-
uat.
- Fructus dicuntur deductis oneribus, & expensis intelligi.
- fruct. in fundo 39. de rei vindic.
- Fructuum defectus in vno anno supletur in fructib⁹
sequentium, l. legatum ita 17. §. 1. de annu. lega.
- Fructus omnes iure soli, non iure seminis, percipiuntur,
l. qui fundum, ff. de vsur.
- Fructus, & partus futuri recte emuntur, l. ucc emptio,
ff. de contrah. emp. & obli. ff. de pigno. l. & qui nol-
lum, in princ. & inf. Obligari.
- Frustra velociter currit, qui priusquam ad metas per-
ueniat, deficit, de pœn. dist. 3. c. in cassum.
- Frustra precibus impetratur quod iure communi con-
ceditur, C. de thesau. l. 1. lib. 10. & C. de edic. Prin. l.
si vt proponis.
- Frustra fit per plura quod potest fieri per pauciora, &
æque bene l. 2. C. ver. iu: enucl. in princ. & b gene-
raliter; C. de Inst. sub cond. fac. & Inst. quod cum
eo, qui in aliena potestate, in princ. Contra Inst. de
leg. §. 1. & C. de Episc. & Cle. l. raptores, C. de
rap. vir. l. raptores.
- Frustra expectatur euentus, cuius nullus sortitur effe-
ctus C. qui admi. ad bo. pos. l. fin. diebus, §. 2. ff.
de condi. & demonstr. & l. 4. §. 1. eo. tit.
- Puræ ne tradi debeat corpus delinquentis: pendente
criminis discussione mortui; negant aliqui; eo quod
affli-

afflicto non sit addenda afflictio alij, tamen arbitrariū Iudici putant, ad terrorem, & exemplum aliorum, gl. marg. ad l. fin. ff. ad l. Iuliam Maiest.

Furiosus loco absentis est vel, quiescentis ff. de iu. codicil. l. 2. §. fin.

Furor aliquem excusat; nam si quis furiosus hominem occiderit, non tenetur, l. diuus Marcus, ff. de offic. præf. d. ff. ad leg. Cor. de sic. l. infans.

Furtum non committitur in re incorporali, immobili, aut propria illam capientis, gl. Inst. de oblig. quæ ex del. §. 1. in v. rei.

Furem nocturnum occidens nō punitur vt homicida, inf. Qui occidit.

Furtum marito facit vxor, sed in honorem matrimonij turpis actio furti non admittitur, l. 1. & 2 ff. de act. rerum amot.

Furtum est contrectatio rei alienæ fraudulosa, Inst. de oblig. quæ ex quasi delict. nas. §. furtum,

Furtum a furuo, id est, nigro dicitur, quia clam, & occulte fit. Inst. de obl. quæ ex quasi malef. nas. §. 1.

Furtum sine affectu furandi non committitur, l. furtum, ff. de vfuc. & Inst. eod. Item si is, ad quem, Contra de l. qui factum, & l. fullo. §. qui ancillam, ff. fur. & ff. de condi. ob cau. l. cum seruus.

Furtum vñum magnum æquipollet tribus, & ideo pro illo fur suspendi potest, Bal. per illum tex. in Auth. sed nouo iure, in fi. pen. col. C. de fer. fug. per tex. sing. in l. si is, qui tres §. pen. ff. de excus. tur. quomodo furtum dicatur esse vñum, vel plura, vi. l. cum quatuor, item scribit, ff. de furtis.

Furtum faciens, qui iumenta sibi commodata longius duxerit, vel alio modo inuito domino vsus fuerit, ff.

de fur. l. qui iumentis, & Inst. co. §. fursum.

G

Geminatio mandati nihil operatur, ar. l. cum procurator, §. si dominus ff. de no. ope. nunc. Bald. in rub. de procur. in 3. col.

Generale dictum generaliter est intelligendum, ff. de serui. urb. præ. l. si seruitus, ff. de publ. l. de pretio. Adde cap. 1. 19. di. & c. sunt nonnulli, l. q. 1. c. solitz, de ma. & ob.

Generalitas non trahitur ad futurum, nisi exprimatur, l. si a colono, ff. de verb. obl. nec ad ea, quæ verisimilia non sunt, ff. de litig. l. obligati. Contra, C. quæ res pig. ob. po. l. fin.

Generi per speciem derogatur, ff. de reg. iur. l. in toto, & ff. de leg. 3. l. serus urbanis 97. de fundo instruct. l. cum delanionis, §. cui fundi, & sequen.

Generale tantum valet in omnibus, quantum singulare in singulis, ff. de adm. tu. l. si duo, ar. ff. de lega. 2. l. vnum ex familia, §. duos. Contra ff. de acq. heredit. l. si mihi bona, §. sed verum si quis, l. sed, & si rei capitalis, §. communium.

Generalibus specialia insunt, not. glos. ff. de seruit. urb. præd. l. si seruitus.

Generaliter cum de fraude disputatur non quid habeat actor, sed quid per aduersarium habere non potuit, considerandum est, ff. de reg. iur. l. generaliter.

Generaliter verba emissa causa condemnandi non obligant dicentes ff. de æd. edic. l. sciendum tamen, in fin. & de act. & oblig. l. obligationum substantia, est text. in cap. cum venissent, 6. de instit.

Generalis ratio præualet speciali. No. gl. In st. de. vñc.
§. quod. autem dictum, super verbo, vñc. capio, & de
 nup. *§.* affinitas, & socrus: Contra ff. de edendo l.
 quidam vñde, vñratio generalis procedit à lege,
 & specialis ab homine in *§.* quod autem dictum, vñ-
 que procedit à lege.

Generaliter, & regulariter, quid differant, Decius late
 in l. 1. in 2. & 3. col. ff. de re. iur. Præpo. in c. Sy-
 nodum 17. dist. Abb. in cap. venerabilem, de elect.
 & cap. quoniam, 5. vñlit. non conte.

Generi per speciem derogatur, ca. generi, 34. de reg. iur.
 34. in 6.

Genus, quod non potest verificari nisi in vna specie, ha-
 betur pro specie l. 2. & 3. ff. de libe. & posthū. cap.
 ex parte 1. de offic. deleg. &c. quoniam, 14. eo. tit.

Genus mulierum avarissimū est, ff. de donat. inter vir.
 & vxor. l. si stipulata.

Gratificationi locus est, ff. de rel. l. fin. in princ. & si ad
 Sylla. l. 3. *§.* si quis cum omnes, & de leg. 2. l. si quis
 seruū, *§.* inter duos, adde tex. in l. si chorus, ff. de
 leg. 3. l. actione, *§.* rennantiare, ff. pro socio, & l. 1. de
 procur. Contra, C. de lega. l. si duobus, in princ. &
 l. quoties, ff. de vsufru.

Grauari quis nō debet ex sola præsumptione l. absentē,
 ff. de pœnis.

Graue est naturam fallere, C. de inof. test. l. si quis suo.
 Graue est fidem fallere, ff. de constitut. pec. l. 1. in
 princip.

Grex ad minus continet decem oues, ff. de abigeis,
 l. oues,

Gubernacula Ecclesiæ rûdibus; & imperitis, non sunt
 comittenda, c. statuimus dist. 61.

H

Habemus id, quod cum effectu habemus, & sic ius in re, & ad rem. *l. nomen filiorum* 164. de ver. signif. & *l. apud se*, 143. eo tit.

Haberi dicitur aliquid, quod habetur usque ad mortem, *l. pater filium*, §. Iulianus Agrippa, ff. de leg. 3.

Habendus est quis prout in ciuitate sua estimatur *l. 1. ff. de quaestionibus*.

Habere non desinit qui nunquam habuit, *l. non potuit*, ff. de reg. iu.

Hæreticus post mortem per sententiam declarari potest hæreticus, cap. accusatus 8. ad fi. veran eo. vero casu, de hæreti. in 6.

Heredes debitoris defuncti non sunt molestandi ante nouem dies mortis ipsius debitoris. Auth. vt cum de appell. cognosc. §. hæc autem diluimus, vers. sancimus itaq.

Heredes sui fauorabiliore sunt extraneis, inf. sui hered. Hereditas nihil aliud est, quam successio in vniuersum ius, quod defunctus habuit tempore mortis, ff. de re. iur. *l. hereditas*.

Heres heredis est heres primi testatoris, *l. qui liberis*, de her. Instit.

Heres conueniendus est, vbi defunctus debuit, *l. heres absens*, ff. de iudi.

Heres mariti non tenetur ultra quam facere potest, pro dote, etiam legata vxori, *l. quod si maritus*, de constit. pecunia.

Heredis appositio non solū ad proximū heredē refertur, sed etiam ad vltiorem, *l. heredis*, ff. de verb. signif.

He-

Heres est successor loci, & vitiatorum defuncti, l. an. vi-
tium, & l. cum heres, ff. de diuer. & tempo. præferi.
Heres pro ea parte, pro qua est institutus, representan-
tionem defuncti, gl. 2. in l. 2. ff. de prætor. stipulat.
Heres & defunctus eadem persona reputantur, in Auth.
de iure. iur. §. præsti. circa princ. & col. 5. C. de,
in pub. & all. subf. l. fin. Contra, ff. de pact. l. qui
in futurum, & l. qui liberis, §. hoc verbo, ff. de
vul. & pup. subf. & ob quod heres heredis est heres
testatoris, C. de her. Inst. l. fin.

Homo presumitur bonus, vel malus ratione nationis.
Sic, & filius presumitur bonus propter patrem, l. quod
si nolit, §. qui mancipia, ff. de ad. l. edic. gl. in Auth.
de refered. fac. pal. ad si verbo, ex patribus, in §. Partialis.
Homo mortuus non est proprie homo l. seruum manu-
miss. ff. de cond. indeb.

Hominum mille sunt species, & rerum discolor unus,
velle suum cuique est, nec voto viuatur vno, gl. fin. l.
Barbarus, offi. Prætor.

Homini hominem insidiari nephas est, cum inter nos
cognitionem quandam natura constituit, ut, l. viam
ff. de iur. & iur.

Homicidia est dupliciter, & sui ipsius, scilicet, & alterius,
qui sciens proximum compellit ad peierandum, c.
illud. 23. q. 5.

Homini malitiae delicto facile est quodlibet malum adin-
uenire, Auth. vt ij, qui obligatas, §. 1. & glo. ibi in
verbo, adinuenias, addit, & maxime de officialibus
intellige.

Honestus amor pendet ex animo, non ex lucro. Sic etiā
dicitur, ad cor respicit Deus, vt §. de verbi, l. si sti-
pulatus fuero, in fin.

Honesti viri debent esse in suis domibus nocte adueniē-
te, ff. de ori. iur. l. 2. §. & quia magistratus.

Honorat defunctum qui voluntatem eius adimplet, in
Auth. de nup. §. vnde sancimus col. 4.

Honor est, esse heredem, l. Iulianus scribit, ff. si quis
omissa caus. test.

Honor maior debetur principali, quam administratori,
l. sed & si §. fin. ff. de in ius vo. quod faciat ad intel-

ligendum, cap. sane, cl. 2, de offic. deleg. vbi vide,
Decium.

Honor est preferendus, omni commodo pecuniario, C.
de insti. & substi. l. reprehendenda 5.

Honor onus habet, inst. de iure natu. §. sed, & quod
Principia.

Honor ideo aspiratur, & onus non; quia animus homi-
nis, qui generosus est, aspirat ad alta, non sic autem
ad onera: Ioa: And. in addit. c. si religiosus 27. de
elect. in 6.

Honor ex grauamine non resultat, l. non quasi, §. si
plures, ff. de fideicommiss. lib. lab eo. 9. C. de fidei-
commiss.

Honores nō sunt inuitis cōferēdi l. 2. de decurionib⁹ ff.

Honoris augmentum non ambitiose, sed labore cō-
ringit ad vnumquemque deuenire, l. vnica C. nego-
tiatores ne militent, contra publicam, lib. 12.

Honor in lucro est preferendus, l. Iulianus, & ibi gl.
ff. si quis omissa causa testam.

Honores gradatim conferri debent, ff. de mune. & ho-
nor, l. vt gradatim, & qui promouentur, de minori

ad maius promoueri debent, 73. di. legimus, in fin.

Honores non sunt continuandi inter Patrem, & filium.
C. de muner. non continua lib. x.

Honor, & vita æquiparantur, l. iusta causa, ff. de manu-
-mis. testam. Et ita licet defendere honorem, seu fa-
-mam, sicut vitam, facit gl. in §. suspectus autem, in
-ver. ob culpam, Inst. de susp. tut. quod est verum,
de honore magno, secus de leui iniuria, §. si quis de
-honoribus, ff. de iniur. vide las. in repe. l. admonedi,
nu. 96. de iur. iuran.

Hostes sunt, quibus bellum Populus Rom. decreuit, vel
ipsi Populo Rom. l. hostes, ff. de cap. & possli. & l.
hostes, ff. de verb. sign.

Hosti fides est seruanda, ff. de legatio, l. fin.

Humana natura quodam modo labitur ad delicta, in aut.
de monach. §. si vero, col. 1. cap. omnis eras, 12. q. 2.

Humilitas dum nimium seruetur, regendi frangitur au-
-ctoritas, cap. quando 86. dist.

Idem est de his, quæ non sunt, & quæ non apparent,
in l. in lege ff. de contrahen. ep. & ven. vide, Nō esse.
Idem ius est de toto quo ad totum quod est de parte
quo ad partem. verb. Ius.

Ieiunium solitum seruari per annum dicitur ieiunium
feræ quartæ, & sextæ. Cano. Apost. 68.

Ignorantia iuris excusatur in scemina, & in rustico l. 2.
in fi. de iur. fisci.

Ignorantia iusta, & probabilis, debet excusare, Instiz.
manda §. sed utilitas; sed non ficta, l. si libert. C. de
bonis libert.

Ignorans regulariter de vitio non tenetur, ff. de act.
empt. & ven. l. Inianus, §. item qui iurem, nisi in
quinque casibus enumeratis in gl. illius §.

Ignor-

Ignorantia in facto proprio aliquando ex intervallo ad-
-mittitur, Bald. in l. si res, ff. de leg. i. in d. si quis de-
-legaverit in fin. de noua. Non obstat cap. pro illorū,
de sent. excom, quia ibi fuit in continentia, & ita in-
-telligitur, l. quisquis, de contrahen. emp. *pro d. ibi*
Ignorantia inuincibilis peccatum excusat, C. de for. fug.
l. quæcumque, Bald. in cap. a nobis, de exceptio. vi.
l. l. in omni parte, ff. de iuris, & facti, Contra, C. unde
l. vi, l. si quis in tanta.

Ignorantia facti aliquem excusat, l. nihil, §. sicut filius,
ff. de inoff. testa. quia erranti succurritur.

Ignorantiam allegans non tenetur sam probare, sed ad-
-uersarius tenetur probare scientiam, l. fin. C. de spō.
sa. Contra de l. qui cum alio contrahit, ff. de reg. iur.
& l. 2. in fin. ff. de signat. *obscuro quo, sententia*

Ignorantia presumitur, nisi scientia probetur, ff. de prob.
bat. l. verius, cum ibi nōr.

Quis non auditur si dicat, se ignorare quæ tractauit, in
-pro, ff. forū, & ff. ad Senatū con. velle, l. quamquam.
Immemor salutis excedit nemo presumitur, l. si. C. re-
-petund, id est, ad l. iul. repetundarum.

Impenſæ voluntariæ mutant naturam earum, ratione
-mā, ubi sunt, ita, est in l. quod si hæc res, ff. de im-
pen. in re do. fac. *l. one. l. s. xlii. §. tunc, vbi*

Impeditis, electoribus, eligere curris, tempus, si illi pos-
-sunt tollere impedimentum, c. vlt. de elect.

Impedimentum impediens aliquem venire ad aliquod
-ius, licet postea cesseret, ille non potest admitti, text:
est in l. si a primo, ff. de libe. & posthu. facit, c. si
eo tempore, de reser. lib. 6.

Impedimentum allegare, & probare non sufficit, nisi, &
c. vi. supra Allegare impedim.

Impediunt multa contrahenda, quæ non impediunt iam contracta, ff. de his, qui sunt sui, vel alie. iu. l. 4. §. patre furioso, adde tex. l. 1. ff. de feriis, Cōtra de. l. non dubium, C. de legi. & c. vides 1. dist.

Impeditus non dicitur is, qui de facili impedimentum remouere potest, Bal. in l. sed, & si per prætorem, §. 1. ver. sed nec ad nos, ff. ex quicquid, ma. & idem Bald. in l. quibus diabus, in princ. de cond. & dem. per tex. in l. qui potest facere, ff. de re. iu. & est cex. xbi no. Abb. in c. fin. de elect.

Impensæ voluntariæ mutant naturam suam ratione res, vbi fuerit l. quod si hæc res, ff. de impensis in rebus datal. factis.

Imperator legitimando remouet nubeculam, quæ dicebatur spurietas, Bal. in l. manumissiones in 2. q. pp. ff. de iust. & iure, & dicit etiam in l. imperialis, C. de nup. ibi, omni macula, quod per legitimatē tollitur omnis infamia spurietatis, ita quod amplius spurius dici non debet, aut nuncupari.

Imperfecta duo non faciunt vnum perfectum, l. si spationem, §. qui multa, ff. de excu. tut.

Imperitia culpa adnumeratur, regulatur ff. intellig. in eo, qui scire senerur.

Impossibilitas iuris, & naturæ æquiparantur, gl. in l. 3. ff. que sent. sine appel.

Impossibile nullam est obligatio, ff. de reg. iur. l. impossibile: & l. si stipuler. ff. de verb. oblig. Cōtra, ff. de condi. & de l. Menius §. 1. & Inst. de his, qui sunt sui, vel alie. iu. §. ei expedit.

Impunitas cōtinuum affectum tribuit delinquendi, l. si quis 20. C. de fur. cap. vt Clericorum, de vita, & hon. cleric.

Imputatur ei, qui se ponit in periculis, ff. ad l. aq. l. icē Mella. in princ.

Imputari non debet ei, per quem non stat, si non faciat quod per eum fuerat faciendum, de reg. iur. lib. 6. ibi vide contraria per Dyn. & ff. de condi. Inst. l. quz sub conditione §. quoties.

Incertitudinis, & exitus incertitudine conceditur id, quod alias non concederetur, l. 17. C. de vsur.

Incertitudo vitiat actum, l. si frumentum, & l. idem Pomponius, in fi. ff. de rei vendit. & Instit. de lega. §. incertum. Sed, & alias tolerari facit contractum, vt in famoso c. nauiganti, d. vsur. & l. si ea, C. eo.

Incertis se cōmittere nemo debet quando certis potest l. cogi. §. idē, vbi glos. verb. Cautionis, ff. ad Trebell.

Incoeppisse bene sufficit in negot. amicorum, vi. infr. Princip. bonum.

Incoeppum habetur pro facto, prob. gl. in §. cum ex aliena, Instit. de rerum diuis.

Inconstancia permittitur, ff. de ac. empt. l. si sterilis, §. qui domum, in glo. Contra, ff. de prot. in causz, in prin. & ibi glos.

Incontinenti factum dicitur, quod fit etiam vno die interposito, l. 23. §. fin. ff. ad l. lul. de adult.

Inconueniens vnum non est faciendum, vt evitetur vnū aliud incertum futurum c. fin. 30. q. 5. & si pater vbi gl. ver. cautiorez, ad Trebell. l. adoptiuus §. in fin. ritu nupt.

Inducta ad vnum finem non debent contrarium effectū inducere. l. qui hominē, §. fin. ff. de solu. vbi solu. nō debet operari obligationem, l. si certis 28. C. de pac. Contra de l. in numerationibus, ff. de solut.

Industria personz electa non admittit substitutum inf. Sub-

Substitutus. Dicitur autem electa industria quādo ardua committuntur, Menoch. de arbitr. casu 205. & consil. 69. 93.

Industria personæ in dubio cēsetur electa. l. fideicom-
misso, xi. in fi. & ibid. de lega. 3.

Infans dicitur minor septem annis, l. si infanti. C. de
inr. delib.

Infinicum in iure probatur, C. de Sacrosan. Eccles. l.
fin. extra, de resc. cap. cum in multis, lib. 6. Cōtra.
ff. de in lit. iuran. l. videamus, §. iurare.

Ingenium acurius est in primis horis diei, glo. in l. i. v.
indefesso, C. de Instin. eod. confirm.

Ingenui sūt qui ex matre liber nati sunt, ff. de sta. homi.
l. & seruorū, §. ingenui.

Ingenus est qui statim vt natus est. libr est, Insti. de ing.
an princ.

Ingerens se habetur pro suspecto, l. qui omnia, ff. de
procurator.

Ingratitudo est prima causa feudi amittendi : vt ini cau.
in prin. quæ sunt prima causa feu. amitt. colla. 10,

Ingratitudinis filius radigitur in potestatem C. de
ing. l. r.

Ingratitudo deficcat fontem pietatis, l. si non sortem,
§. r. libertus, ff. de cond. inde.

Ingratitudo patris facit, vt alimenta eius filia etiam ca-
usa pietatis exhibita, repetantur, i. patrem, qui, 16.
C. de nup.

Inimicorum iudicium fugere quodammodo est natu-
rale. c. quod suspecti, in fi. 3. q. 5.

Initium est spectandum, l. Pomponius, 2. ff. de negot.
l. nam origo ff. quod vi, aut clam.

Inhabilitatis poena, vi. Poena inhabil.

G

In-

Ingratitudo tollit debitū naturæ, uentus meus, sicut Google

Iniuria, quæ fit exemptori venditorem non debet contingere, ff. de euic. l. fin. per imprudentiam.

Iniuriæ inde nasci non debent, vnde iura nascuntur l. meminerit, C. vnde vi, & extra de accus. cap. qualiter, & quando.

Iniuria iudicatur atrox ex qualitate personæ, & habitus, l. 4. C. de iniur.

Iniustitia notoria quæ nam sit, vide inf. verbo. Notoria

Inquisitio pēdens non irrogat infamiam inquisito, l. 1. C. ex quibus cau. infamia irrog.

Inspicitur, seu considerantur multa diuersis respectibus, vi, inf. in verbo, Quod non videtur.

Inspiciendum est quod euenire potest: Insti. de re. diuis, §: illud. quæsitū, ff. ad l. fal. l. in quāritate, §. magna, ff. de iur. di. om. iu. l. si idem, circa fin. ff. loca l. si quis domum; Futura sunt præcauenda. Contra de l. inter stipulantem, §. sacram, ff. de ver. ob. & Insti. de inutil. stip. in princ.

Inspicim⁹ in obscuris quod, & verisimilis est, & id, quod plerumque fieri consuevit, reg. inspicimus, 45. in 6.

Inspicimus ea, quæ aptitudine esse possunt, licet actu non sint l. si quis posthumos, §. 1. ff. de liber. & postuh.

Institutio, & substitutio non habent locum in codicillo, l. non codicillis 14. C. de testam.

Insulæ Italiæ, pars Italiæ sunt, l. insulæ, ff. de iudicijs.

Integra res non definit esse per arrhæ dationem, sed sic per partem solutionis prætij sup. v. Arrhæ.

Integra pœna non debetur, parte obligationis impleta, int. Pœna.

Intellectus cōtinēs inhumanitatē est fugiendus, & prorsus explodendus, l. furti, §. pactū, ff. de his, qui not. inf.

Intel-

Intellexisse quem ita verisimile est vt verba eius sonāt,
l. nemo dubitat, in gl. fl. de her. Inst. l. Labeo, de
sup. leg.

Intentio hominis comprehendit casus futuros, etiā si de
illis de præsenti non cogitauit, l. qui iure militari. ff.
de test. mili.

Intentio, & animus probatur ex dictis ante, gl. marg.
ad l. 4. verbo, causa, ff. de doli mali except.

Ad intentionem proferentis sermonem est recurrendū,
ff. de leg. 1. l. si quis.

Interdicti tempore quæ nam officia permittantur, vi. Té-
pore.

Interest reipubl. ne sua re quis male vtatur: Insti. de his,
qui sunt sui, vel alie. iur. §. sed maior, in fi.

Interest reipublicæ, ne crimina maneant impunita, ff.
ad l. Aquil. ita vulneratus.

Interfit quatenus cuiusquam, vi. inf. Quatenus.

Interest iudicis subiectos habere locupletes, in auth. vt
iudices sine quoquo suffra. §. consideramus enim,
col. 2.

Interesse probatur per iuramentū in causis summarijs,
facti tamen qualitate per iudicem considerata, l. the-
saurus, ff. ad exhibendum.

Inuidiosus ego, non inuidus esse laboro. No. glo. in l.
vnica, C. de cadu. tol. circa prin. super verbo, inui-
diosum.

Inuitis nullus præficiatur Epif. c. nullus, 19. dist. 61.

Inuitis officia sunt tribuenda, inf. Officium.

Inuitus nemo tenetur defendere absentem, l. inuitus, C.
de procur.

Ire, & redire communiter in iure æquiparantur, c. ma-
gæ, in fin. fi. de voto, & l. si cui ff. ex quibus caus.

maio. vnū, & dicitur. Non secure venit qui tuto redire non potest.

Iracundia excusat a culpa. loquendo de primis motib⁹ no. glo. in l. 3. ff. de diuor. & rep. Item, minuit delictum, C. de adult. l. Gracchus, & C. de abolit. l. 2. Item, contractum rescindit, ff. de public. l. licitatio, & l. quameuam, ff. de re iu. Contra, C. de iniur. l. si non cōnuicij, §. si in rixa. sed ibi suit perseverantia.

Iteratum non dicitur illud, quod ignoratur esse factum. Iudæi ad Fidem conuersi, non sunt in bonis suis molestandi, ne deterioris conditionis sint post Baptismū quam essent ante. Extrauag. 2. de Iudæis.

Iudæus est persona odiosa, & infamis, ca. cum nimis, de Iud. nulla 54. dist. c. constituit, 17. q. 4.

Iudæi peiores sunt alijs infidelibus, cap. non ne, 1. q. 1. Iudex aliquis non debet esse in sua causa, ff. de arb. l. penult. C. ne quis in causa sua, in rubro, & nigro. Contra, de l. si libertus, ff. de aper. liber. ff. de Contrahen. empt. & vend. l. hæc venditio, intellige, quando causa est principaliter propria. Vel etiam procedit in iurisdictione contentiosa, secus autem in voluntaria.

Iudex est comparandus medico, qui ex tactu, vitæ præcedenti, & vrina, iudicat de infirmitate, & ita, non semper habet liquidam causam infirmitatis, sed aliquando præsumptiuam, Bald. in rub. de proba. C. col. 2.

Iudex vocatur Princeps, l. si spadonem, §. si ciuitatis, ff. de excus. tur. & dicitur viua vox iuris ciuilis, l. nam, ipsum, ff. de inst. & iur.

Iudex dicens aliquē debitorē, videtur eū condemnare, l. prætor. in prin. ff. de iud. & ibi. Bal. l. 1. ff. de calū.

Iu-

Iudex debet sententiam ferre in scriptis, l. statutis, C. de sent. ex breui. reci.

Iudex debet omnino inquirere veritatem, l. is, apud, 2. C. de edendo.

Iudicans prius quam intelligat confunditur c. sciendum 29. diff.

Iudex con debet aliquem sine causa citare, vel accusare l. cum hi. ff. de transact.

Iudex potest suspectus recusari sine causa, de iure civili, sed non canonico, inf. verbo Suspectum.

Iudex Ecclesiasticus cogit iudicem secularem ad seruandum ius canonicum ad salutem animarum prouisum c. 2. de iure iur. in 6. Auth. Vt differentes iudices, colat. 9.

Iudex tenetur sequi opinionem suam, non voluntatem, gl. 1. in fin. in c. iudicat. 3. q. 6. facit. tex. l. 1. ff. ad turpil. ibi: non secundum voluntatem iudicis: sed secundum authoritatem legum ferantur sententia.

Iudex ex officio repellere debet testes indignos, DD. in cap. cum L. & A. de sen. & re iud. gl. 1. incap. querendum, 2. q. 7.

Iudices, & alij duces, debent large de rebus suis distribuere: & maximè Ecclesiastici, in Auth. de eo, qui Ecclesiasticam parua pensione, §. quid enim cause-tur, coll. 2. alias est, Auth. de non alie. aut permu. reb. Eccles.

Iudex non debet esse mitior lege, Auth. de Iud. §. oportet.

Iudex potest suum errorem corrigere, si male sit interlocutus, l. quod iussit, ff. de re iud. de appell. c. cum cessante 60. de sen. excomm. c. sacro 48. & de accu.

c. qualiter, & quando. Quod facit contra aduocatos, & consiliarios Principum qui suum errorem sustinent.

Iudex potest prohibere alicui, ne propter inimicitias transeat per domum meam, Bar. in l. quod iussit ff. de re iud.

Iudicis iussus aliquem excusat, ff. de aqua plu. ar. l. quamquam autem, ff. de iuris. om. iud. l. si quis id. iussu, ff. quod vi, aut clam, l. 3. §. non iure, ff. pro con. sal. tuto. aut. l. interdum. Contra de appellat. l. quoniam.

Iudex de sero accipiens processum, & de mane iudicans habet contra se præsumptionem quod sine causæ cognitione iudicauerit, inf. Præsumitur minime.

Iudex debet ter saltem causam audire ante sententiam, l. nec quicquam 9. ff. de offi. procons. vbi gl. in v. Decretum, allegat tex: in Auth. vt defuncti, seu funeram coll. 5.

Iudex dicitur facere litem suam quando damnum alterius in se transfert, gl. Isti. de oblig. quæ ex quali del. in verbo, Litem.

In iudicijs seruari debet æqualitas, c. vlt. 3. q. 5. l. fin C. de fruct. & lit. expens. Procedit hoc quando adest fauorabilis paritas, alias autem varietas personarum varium ius quoque facit, l. pen. C. de tempor. in int. restitut. l. sunt personæ, in fin. de relig. & sumpt. fun.

Iudicium vbi cœptum est ibi finiendum est, l. cum quadam, ff. de iur. omni iud.

Iudicia, & arbitria, in multis sunt similia, §. de arbitr. l. 1.

Iudicare tota lege non perspecta, & solum vna eius particula proposita inciuile reputatur l. inciuile ff. de legibus.

- Iudicis arbitrio nihil relinquendum quando alias potest res determinari, inf. Melius.
- Iudici non est obediendum, si euidenter iniquum est mandatum ipsius, siue contra ius, 23. quæst. prima, qui culpat, & xi. q. 3. non semper.
- Iudiciorum euentus sunt dubij, ff. de pact. l. quod debetur.
- Iudicium est integrum, secundum Canones, quod plurimorum iudicio firmatur, cap. prudentiam, 21. de offic. deleg.
- Iudicium ubi aliquibus Prætor vetat, cæteris committere videtur, supra, Cum Prætor.
- Iudicium idem est de toto quo ad totum quod de parte quoad partem, ff. de rei vendi. l. quæ de tota, ff. de verb. obl. l. a Titio; Contra de l. naue, & l. mille, ff. de euic. & l. si in ius voc. vt caueant, aut satisfident.
- Iuniores sunt senibus habiliores ad omne artificium l. principiū, de ædil. edic.
- Iuramentum est triplex, voluntarium, necessarium, & iudiciale. Et hoc sine voluntate aduersarij non prodest, l. 3. in princ. ff. de iureiur. & gloss. in §. item si quis, verbo, postulante, Istit. de act.
- Iuramentum non deferretur habenti præsumpt. iuris contra se. gloss. in l. fin. v. præsumptio ff. de eo, quod met. cau.
- Iurantem fallit iuratio facta per artem, no. gl. in authen. iusiur. quod præstatur ab his, circa princip. col. 2.
- Periurium in Episcopo plusquam in alijs est puniendū, cap. 12. de iureiur.
- Iurans vsuras non repetere, potest tamen ex noua causa repetere, puta, si mandaret creditor, heredes illas

restituere, cap. 20. eo. de iureiur.

Iuramenta duo contraria ubi sunt, seruatur illud, quod magis est licitum, reiecto altero, cap. 22. eo tit.

Iuramenti dubij declaratio spectat ad Papam, supra.
Declaratio.

Iuramentum minoris, vi. inf. Minor.

Iuramentum obtinet locum probationis, ff. de re. cre.
l. sed & si possessoris, §. si.

Iurans debet tenere, & tangere sanctuarium, siue librū, super quo iurat. in aut. iusu. quod præstatur ab his, in prin. col.

Iuramentum in pacto à iure communi remoto, non est obseruandum, ff. de pac. l. iurisgentium §. fin.

Iuramentum contra bonos mores prestitum, nullum est, in auth. de iureiuran à mo. præf. propter mensurā substantiæ §. non solum, col. 5.

Iuramentum de restituendo potest largo modo dici cautio pignoratitiæ, gl. in verbo, pignoribus, in cap. Episcopus, in synodo §. q. 1.

Iuramentum non tollit ius commune, l. vi. C. de non nu. pec. & de transac. l. si ex falsis.

Iuramentum inter alios factum alteri nec prodest, nec nocet, l. 1. ff. si mulier in possessione ventris nomine. Heres tamen defuncti obligatur sicut defunctus glo. marg. c. fin. in fi. de pac. in 6. intellige de obligatione reali, non personali, quæ iurantem tantū obligat.

Iurare coguntur Præbyteri in sex casibus, quos enumerat gl. in c. quoties, in fi. 1. q. 7. hæc. videlicet modo: ut sit recta fides, ut obediat, ut bona fama, ne verum pereat: ne res sacra, vel data damna, 28. dist. de Syracusanæ.

Iura se adaptant ad ea, quæ frequenter accidunt ff. de leg.

leg. 3. l. ex his.

Iure naturali omnes homines liberi nascebantur, l. manomissio, ff. eo. tit. de manumiss.

Iurisdictio sine coercitione esse non potest, glo. fin in l. magistratibus, ff. de iurisd. omn. iud. & l. 2. eo.

Iurisditionem perpetuat citatio, gl. marg. in l. si quis postea ff. de iudicijs.

Iuris nomen iusticia appellatur, l. 1. in prin. ff. de iust. & iur.

Iura canonica semper prævalent legibus in causa matri monij etiam in terris imperij, text. est, & ibi notant Arch. & Domin. in *hic* colligitur, in fi. 2. q. 3.

Iurisconsulto si aliquid proponitur, præsupponitur, quod omnia alia sunt expedita, & clara, glo. in l. Gallus est. 3. gloss. ff. de lib. & posth.

Iurisperitus quandoque errat, l. 3. §. Neratius ff. de acqu. poss. & gl. in l. mutuis ff. pro socio.

Iurisconsultus aliuando faciendo legem, ad eius decisionem seipsum allegat, ut puta, cum lex sit Pauli, potest dici in ea, Paulus respon. & sic loquitur idem Paulus de seipso in 3. persona, l. 4. §. cato, ff. de verb. obli. l. liber homo, §. 1. ff. de stipul. seru.

Ius futurum remitti potest, l. 1. C. de pact. Contra ff. de successu dic. l. 1. §. decretallis, & ff. de pact. dot. pactum.

Ius ciuile est, quod legibus, plebiscitis, Senatusconsultis, decretis Principum, auctoritate prudentum continetur, ff. de iustit. & iu. l. ius ciuile.

Ius prætorium est, quod prætores introduxerunt adiuuandi, supplendi, vel corrigendi iuris ciuili gratia, propter vtilitatem pub. & honorarium dicitur ab honore Prætoris, ff. de iust. & iu. l. ius autem ci. in fine.

Ius

Ius autem honorarium est quasi vna vox iuris ciuilis, l. nam ipsum, ff. de iusti. & iure.

Iustitia est constans, & perpetua voluntas ius suum vnicuique tribuens, Insti. de iusti. & iu. in prin. & ff. eod. tit.

Ius publicum est quod ad statum reip. Romanæ spectat, Insti. de iusti. & iu. §. pen.

Ius priuatum est quod ad singulos pertinet, Institut. §. eod.

Ius publicum in sacris, in Sacerdotibus, in magistratibus & comitijs continetur, ff. e l. §. publicum.

Ius gentium est quo gentes humanæ vtuntur, l. i. §. si. ff. de iusti, & iu. & l. omnes. in fi.

Ius canonicum dicitur Diuinum, cap. nimis 30. de iureiur. & c. qualiter el. 2. 24. de accu. Fel. late in prohe. decrei in princ.

Ius naturale non constituitur per adoptionem, ff. de adopt. l. quæ in adop. nec per epistolam, C. de proba. l. non iudis 1. & l. non epistolis 13.

Ius naturale est, quod natura omnia animalia docuit, Insti. de iure natu. gen. & ci. in prin.

A iure naturali descendit maris, & fœminæ coniugatio, & liberorum procreatio, & educatio, l. 1. §. penult. ff. de iusti. & iure.

Iure suo vtens non dicitur dolo facere, inf. Nullus.

Iuris regulam habens pro se potest dicere, contrarium huius regulæ non inuenitur, g. ab ea non est recedendum, inf. Regulam.

Ius commune in dubio præsumitur, non priuilegium, l. quamquam, 3. C. de testa. milit.

Ius commune difficilius tollitur quam priuilegium, quia difficilius inducitur, in autentica, de reb. alien. vel

vel non ali. §. sed quia verius simili, & §. militiam mis-
sus, 35. ff. de mili. testam.

Ius idem est de toto quo ad totum, sicut de parte quo
ad partem, l. quæ de tota, ff. de rei vend. cum simi-
lib. sed non est idem iuris semper de parte quo ad
parte, & de toto quo ad totum, ff. de seruit. vrb. præ-
di. l. per fundum, & l. cum de indebito de proba.

Ius in re, & ad rem, quid sint, vide tex. in l. sciendum,
15. §. cum fundus ff. qui satisfac. cog.

Iuri suo renunciare præsumitur qui iuri suo contrarium
facit, cap. gratum 20. de offi. deleg. de test. cum ve-
nisset de appell. sollicitudinem, de his, quæ fi. a ma-
par. ca. cap. ex ore, de vi. & bone. ele. cap. ult. C. de
iu. do, imp. l. 2. & ff. de mino. l. si filius, ff. de inof.
test. l. si exheredatus, & l. si proponas §. 1. & 63.
dist. cum Adrianus.

Ius accrescendi idem operatur, quod principale; l. si
Titio, §. usufructum, ff. de usufr. vbi dicitur, quod
portio accrescit portioni, vt allu uio, ad idem inter-
dum. §. 1. ff. de usufr. accret. & est tex. no. in l. pen-
ff. vt leg. nomine, vbi fideiussor, qui strictè obliga-
tur, tenetur non solum pro parte iegati, pro qua fide-
iussit, sed etiam obligatus intelligitur pro alia parte,
quæ virtute iuris accrescendi acquiritur. Decius in l.
edicta. C. de eden.

Ius tertij semper dicitur præseruatum in omni disposi-
tione, c. cum olim 6. de consuetud. & c. 2. relig. domi
quod procedit in his, in quibus datur compatibilitas:

Ius patronatus habens non dicitur locupletior, l. plane
97 §. fi. de leg. 1. & de hac materia, vi. inf. Patronus.

Ius suum nemini est subtrahendum, inf. Nemini.

Iusta deprecantibus nihil debet denegari, ff. de his, qui
sunt

fui, vel ali. iu. l. si dominus, §. sed dominorum, *Instit.* cod. §. dominorum.

Iuuare se quis potest ex eo, quod impugnauit, quando est error. *Bart.* in l. post legatum in 3. col. ff. qui. vt indig.

Iuuenis rixosus, si non apparet per quinquenniū, præsumitur mortuus, *Alex. consi.* 4. in 6. col. in 2. vol.

A Iuvene, & cupido credatur reddita virgo? *gl.* in l. si vero remunerandi §. si adolescentes ff. mandati.

L

Labor non debet esse sine mercede, c. ibi adunati, 7: q. 1. & 12. 2. charitatem, & in auth. de ind. §. ne autem, colla. 6.

Laborem cuiuscunque æquissimum est, digna recompensatione remunerari; quia, Cum labor est in damno, mortalis crescit egestas: C. de allu. l. si. §. similiter.

Labor, & pecunia, diuisionem recipiunt, l. scio. §. 1. de annu. lega. ff. de annu. legatis.

Labor mortalis nihil efficit immortale, & nullū opus humanum durat in æternum.

Lachrymæ debent esse arma Clericorum, c. conuenior, 23. quæst. 8.

Laici non possunt tractare negotia ecclesiastica, cap. discernimus, de iudic. cap. bene quidem, 96. dist. Proccedit in iudicijs, prout loquitur illa rubrica, sub qua situatur vterque tex. hic allegatus. Ex commissione autem superioris bene possunt; & immo laicus potest esse œconomus Ecclesiæ in temporalibus: assessor, & consiliarius Episcopi; non: autem Vicarius generalis.

Laicus non testificatur contra Clericorum, c. de cætero, de

de testibus, & attest. cum simil. facit tamen præsumptionem, vel semiplenam probationem, & admittitur, quando de crimine agitur ciuilitè: atq; etiam in criminibus exceptis.

Lapillus repertus in corpore galli venditi permanet venditori, arg. l. 26, §. arbor, ibi, coaluerit, de acq. re. dom.

Largius expendit qui sperat, sibi aliqua euenire, C. de perit. her. l. sed & fi.

Latrones possunt quæstionari die feriato, forte die Paschæ: & possunt condemnari, l. prouinciarum, G. de ferijs, Contra, l. 3. C. de Episc. aud. vbi dicitur, omnia vincula dissoluantur die Paschæ.

Laudandus magis quis est in eo, quod acquirit ex sua virtute, & industria, quam in eo, quod naturaliter, & ex successione illi prouenit, in quo nemo laudari, vel vituperari potest, gl. in l. expressissor, ff. de captiuis.

Legatarius potest esse testis in causa testamenti. ff. de testamen. l. qui testamentorum, Instit. eo. §. pen. Contra, quia nemo testis in sua causa, &c. ff. de testa. l. nullus, C. eo. l. omnibus.

Legatum si fiat mulieri, si pariat, & casu pariat monstrum, habebit legatum; sed si ex peccato id euenierit, puta, quia cum bruto coierit, illud non habebit, est notab. l. queret aliquis, cum ibi not. 13 §. de verb. signifi.

Legatum sibi adscribens tenetur poena falsi, etiam si legatum sit inutile puta rei sacræ l. si quis legatum 6. ad l. cornel. de falsis.

Legatum si sit alternatiuum annum donec velit legatarius, tunc omni anno licita est variatio, cum tot sint legata. quot anni l. Pater Seuerinam, 100. in fi. de codic. & demonstr.

- Legatum filio debitoris an inducat liberationem debiti patris sui, vi. supra, Debitoris filio.
- Legitimare ne possit Imperator in præiudicium legitimorum vi. inf. Princeps.
- Legitimat⁹ dicitur fili. abusu⁹, Bal. in l. Paul⁹, ff. de sta. bo.
- Legitimans Imperator dicitur tollere spurietatis nubileculam, vide supra, Imperator.
- Legitime factum nullam pœnam meretur, C. ad l. Iul. de adul; l. Gracchus, & C. de admin. tut. l. sancimus, & ff. de reg. iur. l. nemo damnum. Sed contra, C. de secun. nup. l. 1. & in auth. l. quotiens, C. ne tu. vel cu. l. 1. & C. rem alienam gerentibus, l. 1.
- Lenocinium 2. modis efficitur, vi. Maritus comit.
- Lege deficiente recurritur ad auctoritates Doctorum, vt supra, Doctor. & inf. Opinio.
- Legem abrogare, derogare, prorogare, &c. quid importet, vi. supra, Derogare.
- Legem superiorum tollere nemo potest, ff. de arbi. l. nam magistratus.
- Leges debent intelligi secundum subiectam materiam, l. quod si quinto anno, ff. commd. & latius inf. hic.
- Leges non permittunt, aliquem in paupertate viuere, nec in anxietate mori, in auth. de hær. & fal. in fi. col. 1.
- Leges ipsis rebus, & non verbis imponimus, C. cōmunia de leg. l. 2. in fi. & de vsuris, l. fi.
- Legibus, non exemplis iudicandum est l. nemo, C. de sent. & inter l. omni iud.
- Leges legibus concordare promptum est, l. vnica, C. de inoffi. donat.
- Legibus iam determinata immutare nō licet. quæ autē nondum legibus decreta sunt, sequuntur arbitrium humane voluntatis.

Legitima. Quatuor aut infra dantur ^{Le.}
Iura trientem p. 11

Legis dispositio quælibet intelligitur, rebus sic stantibus prout nunc se habent, sic, & verba hominis intelliguntur, ut sup. in contract. ultimis voluntatibus, priuilegiis & quibuscunque alijs. late scrib. in c. cū M. Ferariensis. de constitut.

Legis nouæ dubia debent dirimi ab eiusdem conditore, ad hoc, ut vim legis generalis obtineat; non a iudice, cuius sententia solum litigantes obligantur, l. fin. & l. cum de nouo, C. de legibus.

Legum correctio est euitanda, C. de appel. l. precibus. in fin.

Lex cum in præteritum indulget, in futurum vetat quod indulget, ut ff. de legi. & Senatus, l. cum lex.

Lex aliquando fit de non dubio propter rudes, c. 1. dñs no. for. fide, l. quæro, ff. de natalibus restit.

Lex noua tollit primam contrariam, quamuis id non exprimat; sed non speciales consuetudines, & statuta rationabilia, nisi id explicet, cap. 1. de constitut. in 6.

Lex noua non procedit ultra casum in ea cōprehensū, l. si mulierum, §, in extraneis, de her. instit.

Lex quotidiana est ergo utilis l. certe, §. fi. ff. de præca. & materia quotidiana melius, & subtilius est examinanda.

Lex pro egentibus debet condi, seu corrigi, in auth. de non eligen. secundo nuben. col. 1. l. assiduus 14. C. qui po. in pig. hab.

Lex civilis, & ecclesiastica, intelligenda est ex tempore, loco, persona, & causa; mutatio etiam legis confurgit ex conditione temporum, quibus lex congruere debet: apparet hoc in dist. tota 29. &c. cōtra morē, dist. 100. sic etiam dicitur, quod stylus curiæ Romæ qui facit ius, modo est albus, modo niger. sup. v. Cur.

Lex

Lex non debet continere verò a superflua: inf. v. Nihil
& v. superflua.

Libellum famosum inueniēs, & non lacerans, sed alijs
pandens, tenetur tamquam auctor ad pœnam capi-
talem, l. vnica, C. de famo. libel.

Libellus dat formam, seu tenorem sententiæ, inf. Sen-
tentia formanda est.

Libertas est naturalis facultas eius, quod cuique fa-
cere libet, nisi vi, aut iure prohibeatur fieri, Inst. de
iur. perso. §. 1.

Liberum corpus non recipit æstimationem, l. 1. §. sed
cum liber. & l. si. in fin. ff. de his, qui deie. vel effu. &
si qua: pau. fecis, dicatur, l. ex hac sic.

Libertini sunt, qui ex iusta seruitute manumissi sunt,
Inst. deliber. inprin. ff. de sta. homi. l. 1.

Linguae lubricum non est facile trahendum ad pœnam,
l. famosi 7. C. ad l. Iul. Maiestatis.

Liti gare cum iudice suspecto periculosa res est, & quæ
tristissimos sortiri solet effectus, l. apertissimo, ff. de
Iudicijs.

Litis initium fit per contestationem, l. 1. C. de plus pet.
de iud. l. apertissimi, & C. vbi de crimine agi oportet,
l. 1.

Lites ciuiles ultra triennium; criminales vero ultra
biennium a lite contestata, non sunt prothraendæ, l.
properandum, C. de iudic.

Litis finitæ exceptio quomodo profit, vi. sup. exceptio.

Litigiosam rem scienter alienans punitur in simplum, l.
fin. Et hodie re litigiosa legata debetur litis euentus,
C. de litigiosis l. fin.

Litigiosam rem consecrans, vel dedicans punitur in du-
plum parti applicandum, l. fin. ff. de litigiosis.

Lit-

Litteræ commendatitiæ non animo obligandi, sed simpliciter commendandi emissæ censentur, C. quod cū eo, qui in al. pot. l. finali.

Litteræ Principis debent ostendi, vt de ipsius mandato possit constare, supra, Credendum.

Loca non sanctificant homines, cap. non loca. & cap. fi. 40. dist. & non satis est, Hierosolymis fuisse, sed Hierosolymis bene vixisse, cap. gloria Episcopi, 12. q. 2. & non sufficit diu studuisse, nisi bene, gl. in l. vnicuique, C. de prox. sacro cri. lib. 12. non enim ~~loca~~ loca;

Loca, sed vita, & mores sanctum Deo faciunt Sacerdotem, quum ex officio suscepto, non licentiam peccandi, sed necessitatem viuendisse nouerit affectum, ita tex. 11. dist. in fin. prin. Trahitur quippe vita Pontificis (imo & cuiuslibet prælati) facile à subditis in exemplum c. magnæ, de vo. quia sunt vt signum positi ad sagittam, cap. qualiter & quando 2. de accusat. Et facit quod vulgo dicitur. Regis ad exemplum totus componitur orbis, glo. in cap. ex merito. 6. quæstio. 1.

Loci mutatio valet aliquando conuersis ad pœnitentiam, cap. valet interdum. 81. dist.

Locatio non potest esse sine mercede in pecunia, glo. in l. si olei, verbo, locasti, ff. de loc. & cond.

Locator aliquando potest expellere inquilium, e domo ante tempus in quatuor casibus, nempe, si immineat necessitas, que non imminebat tempore locationis, si domus indigeat refectione; si Inquilinus peruerse conuerfetur, vltimo, si per biennium non soluit canonem, cap. 3. §. u. de loca, & cond.

Locupletari nemo debet cum aliena iactura, vi supra

Damnum :

Lucrari dicitur qui rem ex arbitrio agit, licet dispendio-
se, glo. fi. in l. cum seruus, ff. de cond. cau. data cau
non sequuta.

Lucratiuæ causæ duæ non possunt circa idem concur-
rere, vi. supra, Causæ.

Ludus scachorum est permissus : quia consistit in inge-
nio naturali. no. in auth. interdiciamus, C. de Epi.
& Cler.

Ludus tabularum est prohibitus, in auth. de san. epi.
§. interdiciamus, colla. 10. nec à Clericis, inspic
potest, 9bi.

M

Magister debet esse humilis, & benignus auditori-
bus, & humiliter docere, non cum austeritate,
& potentia, vt 46. dist. habet hic, l. obseruandum,
ff. de offi. præf. & nimia saeuitia præceptoris culpæ
comparatur, ff. ad leg. Aquil. l. præceptoris.

Magister nobilior sit per scholarem, pater per filium, &
præses per subiectos : in auth. const. quæ de dig. §.
generaliter, vbi gl. in verb. nobiliores, & honor est
magistro habere optimos scholares, in gl. probc. ff.
§. accipite.

In Magistrum assumi non debet, qui non nouit effect
discipulus e. cum in Magistrum 49. de elect.

Maiores 14. an. potest facere testamentum, ff. de test. l.
qua ætate, & Insti. qui cau. ma. non licet §. cum ergo
termina vero in annis maior 12. debet esse d. l. qua
ætate.

Maiores parti in cūmulo debiti stādū est, l. maiorē de pat.

Ma-

Malafides non constituitur per denuntiationem extrajudicialem, supra, Extrajudicialis.

Mala simpliciter sunt magis detestanda, quam mala secundum quid, ff. de contrah. empt. l. quod sæpe §. veneni mali.

Mala herba cito crescit, no. gl. C. de his, qui ve. æta. imp. l. 2.

Male agens odit lucem : & ideo clam delinquens plus punitur, quam qui palam, supra, Clam.

Malis communicare non est malum, immo ad lucrandos eos Christi exemplo inuitamur, cap. infideles 23. qu. 4.

Malum est peccare, diabolicum perseverare. Not. glo. C. quomodo, & quando iudex sen. fer. sed: debeat, l. consentaneum.

Malus per penitentiam emendatus, ulterius malus non dicitur, l. quod ita, ff. de ædil. edic. & cap. testimonio, de test. & no. per lo. An. in cap. semel malus 8. de reg. iur. lib. 6. & quasi dicitur nouus homo renouatus, 50. dist. cap. ferrum.

In mafeficijs voluntas spectatur, non exitus, ff. ad l. Cor. de sicca. l. diuus Adrianus.

Malitijs hominum obuandandum est, nec eis via apperiri debet, ff. de rei vend. l. in fundo alieno, §. penul. & cap. illa præpositorum ij. q. 3. & l. altius C. de feruit. & aqua.

Malum quamuis aliquid de se non sit, si tamen sit res mali exempli, fieri non debet, ff. de pœnis, si quis, §. qui abortionis, l. exemplo, C. de probat.

Malus quis non fit repente, ita nec nemo repente fit turpissimus, dist. 1. de pœnir cap. si sermo. §. e contrario.

Mandati, aliquem verberari mors secuta imputatur, c. 3. de homic. in 6.

Mandato alterius delinquens non ideo excusatur, l. non ideo 5. C. de accusat.

Mandatum Principis se habere, nulli credendum, est nisi Illud ostendat, C. de mand. Princip. l. vnica.

Mandatum suscipere liberum est, susceptum autem consumandum est. Insti. mandati, §. pen.

Mandatum habens ad petendum pecuniam, videtur habere mandatum ad solutionem recipiendam, l. quod seruus, & l. si seruus, ff. de solut. l. as. post Alex. in l. filius in 2. col. C. de pactis.

Mandanti, aliquem verberari mors secuta imputatur, c. 3. de homic. in 6.

Mandatum intelligitur, secundum quod dominus consuevit mandare, l. Titianus 8. ff. quod cum eo.

Mandatum contra bonos mores non est obligatorium, Instit. mandati, §. illud quoque.

Mandatum re integra sola reuocatione finiri potest, Instit. mandati, §. recte.

Mandatum debet esse gratuitum, Inst. eod. §. fin. & l. 1. §. mandatum, ff. eod.

Mandati geminatio nihil operatur, supra verbo, Geminatio.

Manifesta delicta plus puniuntur, quam secreta, Est verum in manifeste prohibitis, non in his, quæ possunt excusari, glo. in §. vi autem, Instit. de actio.

Manifesta, probatione non indigent, l. si vero §. 1. ff. qui satisda. cog. & ff. de act. empt. l. exempto, in primo responso, & ff. de do. præleg. in fi.

Manum leuans, etiam si non percutiat, iniurarum tamen actione tenetur l. item is §. 1. de iniur.

Manus datio significat vnionem, & signum pacis c. fundamenta, vbi gl. de elec. lib. 6.

Manus Papę appositio, quid operetur, inf. Papę manus.

Maritus agit pro vxore, etiam sine mandato; sed cauet de rato, l. 21. C. de procurat.

Iniquum est, vt Maritus pudicitiam ab vxore exigat, quam ipse non exhibeat ei, vt ff. de adul. l. si vxor, §. iudex.

Maritus committit lenocinium duobus modis. Primo, quando vxorem suam vendit, C. de cond. ob tur cau. l. mercalem. Secundo, quando maritus vxorem condemnatam de adulterio habet, vel sciens eam adulteram retinet, ff. ad leg. Iul. l. 2. §. 1.

Marito dissipante bona vxoris paraphernalia, ea consentiente, censetur donatio, & repetit vxor, quatenus maritus factus sit locupletior, l. 17. C. de donat. int. vi. & vxor.

Maritus culpa sua leui damnificans res dotales, tenetur vxori, gl. per illum tex. in l. si constante, 25. §. quoties, vbi Bart. sub nn. 16. ff. solu. matr.

Marito ad inopiam vergente potest vxor dotem exigere ad sustentationem sui, ac filiorum, l. 29. cum auth. seq. C. de iu. dot.

Maritum habere inutilem, vi. inf. verbo, Paria.

Sub Masculino genere continetur scæminum l. 1. §. 1. ff. de const. pe. l. patroni. & l. testatio, §. serui & l. 1. pronuntiatio, ff. de ver. sig. l. qui duos mulos, ff. de l. 3.

Masculinum sub scæminino genere non continetur ff. de leg. 2. l. si ita scriptum.

Materia si est quotidiana ergo diffusius. & subtilius est examinanda, supra, lex quotid.

Mater multum amat filios, attamen non tenetur dotare

filiam, nisi ex magna causa l. 14. C. de iu. dor.

Matrimonium contrahens scienter cum secunda vxore, adhuc viuentre prima, & neque cognita, si cognoscit secundam, non potest hac habere, etiam prima mortua; sed si nescienter duxit secundam potest cū hac remanere, si de nouo consentiat, cap. 16. de eo. qui duxit quam pol. per adult.

Matrimonium vbi non est, nec dos esse potest, Inst. de nup. §. sed si.

Matrimoniorum causa, etiam in terris Imperij, secundū canones terminatur, sup. Iura canonica.

Matrimonium contrahens supponit se fortunæ sicut nauigans, gl. 1. in cap. nouimus, 17. q. 2.

Mediante alio possumus expedire ea, quæ sunt, facti non quæ iuris, Instit. per quas perso. §. pen.

Medicus peritus sollicitus, & traditiones artis obseruans, non impeditur ad ordines promoueri ob casum mortalitatis infirmi, c. 7. de ætate, & qualis. presciendi.

Medicus bene ferro ignito incidit vulnera, quæ somenta non sentiunt. 1. q. 1. qui reperientur.

Medium est eligendum, in authen. de consul. circa princ. col. 4. vnde dicitur, medium tenuere beati, & facit ad hoc, ff. de offi. procon. l. solent, §. 1. Insti. de rerum di. §. cum ex aliena materia, Vnde versus, Cum media semper gaudebam ludere forma, maior enim medijs gratia rebus inest. & illud, Inter vtrumq; vola, medio tutissimus ibis.

Melior conditio domini per seruos fieri potest, non deterior, ff. de re. iur. l. melior.

Melior est conditio possidentis, C. de rei ven. l. si, in cap. de interdic. §. cōmode, & ff. de verb. sig. l. si seruū.

Melus

Melius est non soluere, quam solutum repetere, l. 3. ff. de compensatio.

Melius potest quis videre alienum errorem, quam suum vt patet in ludo de scachis; nam melius videt qui ibi assistit, quam lusor, gl. l. error, in fi. gl. C. de iur. & fac. ignor.

Melius est pauca idonee effundere, quam multis inutilibus corda hominum pręgrauare, l. tanta C. de vet. iur. enu. Et in authent. de tabellion col. 4.

Melius est nocentem dimittere, quam innocentem puniri ff. depositi l. absentem.

Melius est pignori incumbere, quam in personam agere Inst. de fur. §. furti autem.

Melius est intacta iura seruare, quam post causam vulneratam remedium quærere, C. in qui cau. in integr. restit. l. l. fin.

Melius est delinquere in faciendo, quam iu omittendo, l. Iulianus §. 1. ff. de aët. emp. & l. si sterilis, §. cum per venditorem, eo. tit.

Melius est secundum phiso. Primo Rhet. omnia determinare per leges, quantũ possibile est, quam relinquere iudici arbitrio ex D. Tho. 2. 2. qu. 67.

Melius est partem habere, quam toto priuari, Inst. ad leg. Falc. §. ex diuerso.

Melius est esse popularem vnius nobilis ciuitatis, quam nobilem mediocris ciuitatis, quod extollit Lodouicus Rom. in rep. l. si vero, §. de viro, in 14. fal. ff. sol. matr.

Mendaci multa damna imminent à iure. l. fin. ff. de rei vendic. vbi possessio auferretur mendaci, & transfertur in actorem, qui eum conuincit de mendacio possessionis, alia etiam exempla habentur penes gl. in l. Inde

Neratius §. hæc actio, verbo Duplū: ff. ad l. Aquil. unde duplatur quod erat simplandum, & remissiue ibi dicitur de eo, quod venit quadruplandum in pœnam mendacij,

Mendacium nemini nocens non est punibile, & mendacium alteri non nocens censetur nugatorium.

Mendici clerici quales dicendi supra v. Clerici.

Mentis qualitas indicatur ex incompositione corporis c. sic ergo 45. dist. in & 23. dist. cap. His.

Mens in animo retenta nihi operat, l. si repetendi, C. de condit. ob causam data, l. si maiores C. de trāfact.

Mens, & voluntas contrahentium in primis est attendenda, supra, Contract.

Meres fœlicitatis non acquiritur, nisi per laborem virtutis, c. ieiunium, circa prin. de conse. dist. 5.

Meretrici datum repeti non potest, ff. de condi. ob tur. cau. l. item si ob stuprum §. semper, & quod meretrici, & ff. de donat. l. affectionis.

Meretrix mater, filiam meretricem exheredare non potest, l. in eternam C. de inof. testam.

Merum dicitur ab omni alia re. separatum l. qui res §. in Romæ, & ibi gl. ff. de sol. l. sic, de leg. 1.

Metu factum de iure non tenet, fallit in 6. casibus per gl. in c. 2. e de his, quæ vi, met. v. cau. fiunt ubi ait, Tutor, iudicium, dos, sacrum, copula, votum, hæc sex vi facta de iure scias fore nulla, cetera ius patitur sed postea restituentur.

Metus est instantis, vel futuri periculi causa mentis trepidatio, l. i. §. metus, ff. quod mat. cau.

Meum non esse apparet id, quod alterius esse deciditur, l. Pomponius scribit, §. sed, & is, ff. de procurat.

Miles desijt esse sæculi, qui factus est miles Christi, cap. vnico

vnico, de vasallo mi. qui arma bellica deposuit, col.
10 in fin.

Miles non potest aliquem accusare, nisi suam, vel suorum iniuriam prosequatur, l. non prohibetur C. qui accus. non pos.

Miles non potest esse procurator, l. militem C. de procur.

Militem Clamys, cuculla monachum, purpura Regem, stola sacerdotem, toga aduocatum indicat. gl. in l. 1. C. nulli lic. in fren. lib. 12.

Militis heres petit restitut. in int. quamuis ipse miles eam non petierit, l. 1. C. restit. milit.

Milites non possunt esse aduocati, Insti. de except. §. pen quia debent intendere, vel vacare circa arma, C. de iu. deliberan. circa prin.

Minās testibus perdit causam, DD. in c. 1. de off. deleg. Ministros paucos bonos habere in Sacerdotum ordinatione sanctius est, quam multos malos, c. cum sit ars artium, de æta. & qual. ordin.

Minæ sunt in verbis, terrores in factis.

Minima multoties habentur in consideratione, Paris. remiss. in c. quoniam contra, in 15. probat.

Minori iuranti contractum non datur restitutio in integrum, l. 1. C. si adu. ven. dit.

Minor 14. annis non potest esse iudex, l. quidam consulebant, ff. de re iud.

Minores 25. annis heredes scripti non tenentur vindicare mortem testatoris, si testator ab aliquibus interfectus fuerit, l. minoribus, C. de his, qui. vt indi secus si maiores essent, 25. an. quia tenerentur vindicare mortem testatoris, vt in ea. l. minoribus §. quod si maiorum, & si vnus illorum, qui interfece-

runt

runt testatorem, fuerit accusatus, & appellet, tunc maioris heredes scripti tenentur defendere appellationem, ibi, sed. Sed de iu. Diuino dicitur, mihi vindictam, & ego retribuam.

Minor, & Ecclesia æquiparantur, cap. 1. de integ. rest. l. si. C. de Sacr. San. Intellig. in casibus a iure expressis. Fallit autem, quia minor præscriptione temporis seruatur illæsus, Ecclesia autem præscribit, & præscribitur cōtra eam. Goffr. in sum. de in integrum rest. cap. 3.

Minus si quod videtur inesse, inest, & illud, quod magis, C. de Sacof. Eccl. aut. multo magis.

Minus tribuit, qui nihil tribuit, no. Inst. quod cum eo. qui, §. cum duas, ff. de tribu: act. l. illud, §. si cuius dolo, & arte. de verb. sign. l. minus, & l. verbum amplius.

Minus peccat qui illicita docet, quam qui addiscit, l. 2. C. de hæret. Sed hoc ibi non dicitur, sed in l. culpa. 8. C. de malef. & mathemat. habetur expresse, quod culpa similis est, tam proh. bita discere, quam docere.

Minimum, aut magnum si in re conceditur dari, vel accipi, nō expressa quantitate certa, tunc pro dantis, & accipientis qualitate locus erit arbitrio boni viri, gl. in c. statutum, §. in super v. pacti, rescr. in 6.

Minus in dubio continetur in omni obligatione, respectu summarum, & obligationis temporis l. 199 verb. oblig.

Minus est habere actionem, quam rem, ff. de reg. iur. c. minus est.

Miraculum dicitur esse de his, quæ raro accidunt; auth. de consul. coll. 4.

Misericordia est rigori anteponenda, vt extra, de fortit.

c. 2. C. de iud. l. placuit, & præceptum misericordie omnibus est commune, vt 86. dist. non satis. Et sententia, quæ misericordiam vetat, fugienda est, vt 50. dist. ponderet, in fi.

Missæ quæ nā permitantur tempore interdicti v. inf. v. Tempore.

Mistum sub simplici continetur, l. 2. in prin. ff. de ver. obl. Contra de l. si ita quis, ff. de lib. & posthu.

Mitius agitur cum lege, quam cum eius ministro l. & si post tres, ff. si quis cau. & l. Celsus, ff. de arbitr. Contra de l. si fœmina; ff. de arb. & l. si tamen, §. penult. de compens. de l. si libertus ff. de iu. repa. vbi alienatio facta in fraudem hominis tenet. Pro resol. vide d. Car. iu. cle. constitutionem, §. in super, in 1. q. de elec. las. in §. item si quis in fraudem, in 2. col. de act. Inst.

Modicum non est curandum, ff. de oleo leg. l. si censu, §. si. cum l. seq. & ff. commo. l. in reb. §. possunt, & ff. de in integ. rest. l. scio. & ff. de contrah. emp. l. res. Contra, ff. de iud. l. si debitor, in glo. & de dam. infec. si proprietarius, & §. gallinarum, Inst. de re diuis.

Hoc procedit nisi modica essent essentialia, vel multa, quia multa modica faciunt vnum satis l. iustitia, C. de probat. Dicitur autem modicum in iure; respectu temporis spatium duorum, vel trium mensium; exemplum est in bulla Pij V. de Simoniaca confidentia, vt apud Nau. in man. cap. 23. num. 190. Immo & vnus dies aliquando dicitur vnum momentum, C. de feriis, l. 3. & duo aurei dicuntur modica quantitas in l. idem est ff. de dolo malo.

Modus ita exceditur in eo, quod est amplius, sicut in eo,

eo, quod est minus, cap. custos, de offi. custodis. 5 r. dist. qui in aliquo 45. di. disciplina; 41. dist. quisquis faciunt dicta sup. verbo, Medium.

Modus agendi, & excipiendi semper est attendendus, supra, Agendi.

Molendinum habens in flumine an possit impedire, ne aliud ibidem fiat, gl. allegat pro, & contra in l. si manifeste, ver. procurator, ff. de seru. & aqua.

Momentanea possessio dicitur, quæ parum potest durare penes possidentem; quia statim potest agi contra ipsum iudicio possessorio, ff. de acq. poss. l. non videtur.

Monachus antiquitus habebat proprium, gloss. per tex. in l. si quis Presbyter 20. C. de Episc. & Cler. Sed tunc fortè non emittebatur votum paupertatis.

Monachus non potest esse sine clauistro, cap. placuit, 16. q. 1.

Moneta a contrahentibus nuncupata intelligitur secundum cursum communem regionis gl. ad s. fin. Inst. de Attil. tut.

Monetam falsam incipiens cudere, sed non perficiens iustæ pœnitentię suffragio absoluitur, notab. lex, qui falsa 19 ad l. Corne de falsis.

Mora potest purgari si post 3. 4. & etiam plures dies, compareat in iudicio, qui promisit comparere, l. & si post. 8. cum. gl. ff. si quis caur.

Post moram extincta re debita periculum est debitoris Fal. si mora esset modici temporis, l. si debitore, ff. de iudic.

Morari quis dicitur vbi habet familiam, supra familia.

Mora nulla intelligitur ibi fieri, vbi nulla petitio est, regula, ff. de verb. obli. l. si pupillus. Contra de l. si pacto

paſto, quo de paſt. & l. nuda. C. de contrah. & cōmīſſip. In his enim in quibus dies, vel conditio, vel iuramētum, non eſt appoſitum, nulla interuenit mora, vbi nulla fit petitio.

Morbo occurrere præſtat, quam depellere, gloſſ. marg. ad l. ſancimus, C. in quibus cau. in int.

Morbus ſonticus, qui dicitur grauis, excuſat a contumacia, l. quæſitum eſt ff. re iudic.

Mores boni potius, & prius, attendi debent, quam diuitiæ, & dignitates, que non ſunt ita ſufficientes: vt in l. ſcire, §. cum reliquis, ff. de tut. & cur. dat.

Mores mutantur dum comitantur opes.

Mores per triennium bene viuendo cenſentur eſſe mutati, §. ſancimus, verſ. nequaquam aut. de monach.

Mores poſteriores derogant prioribus, Bal. in l. ſi filia, ff. de inof. teſta.

Mores à coniūcto formantur l. ædiles 25, de ædil. ædicto.

Mores vis carpere, debes labe carere, cap. cum Eccleſiæ, de except. l. in arenam, C. de inoff. teſtam.

Mortui veſtem auferens pœnam ſacrilegij incurrit, l. pergit. C. de ſepulc. viol.

Mortuo Clerico ab inteſtato ſine conſanguineis ſuccedit Eccleſia, cui inſeruiebat, cap. 1. ſucceſ. ab. inteſt.

Mortuo animali legato, non debetur nec caro eius, nec corium. l. mortuo boue, de lega, 2. ſecus autem eſt in contractibus, ibi notant DD.

Mortis alicuius conſcius, & particeps plus aliquādo punitur, quam ſi ipſe occideret, gl. in §. aliqui deinde, Inſt. de publ. iudicijs

Mor omnia ſoluit, in auth. de nupt. §. deinceps, & morte extinguitur crimen, l. 1. C. ſi reus, vel accuſ. mor. fuerit, fallit. in 6. caſibus ibi exceptis.

Mors est casus fortuitus, l. licet, C. de pact. l. interdum, ff. de iudi. l. 2. §. si eo tempore, ff. de admi. re. ad ciui. pert.

Morte nihil certius est, nihil vero incertius est eius hora, l. 1. ff. de condi, & demon.

Mors ciuilis est triplex, quādo per exilium perditur Ciuitas. Secundo quando quis efficitur seruus hominis vel pœnæ. Ter. quando in religione professio emit.

Mulieres bonæ philosophis hodiernis possunt comparari, qui rari sunt, vt l. sed. & reprobari, ff. de excus. tutor.

Mulieres omnes sunt malæ Bart. in l. pater Seuerinam, §. socius, nu. 1. de cond. & demonstr. Et faciunt dicta superius, verbo, Lex non debet,

Mulieres non debent conueniri ob culpam maritorum, l. 2. C. ne vxor. pro ma.

Mulier grauida excusatur, si non venit ad iudicium, si cet non sit valetudine impedita, l. 2. §. si non propter, ff. si quis cauit.

Mulier transiens ad secunda vota tria optima negligit, Deum, defuncti memoriā, & filiorū caritatē, in auth. de nupt. §. nos autem iuramus, col. 4.

Mulier non potest esse testis in testamento, ff. qui test. fa. pos. l. qui testamentum, in alijs vero casibus bene posset testificari, glo. in §. testes autem, verbo, Mulier, Inst. de testam. ordin.

Mulier, quæ mortem filij vult persequi prius debet probare, se matrem, l. non ignorat. §. C. qui accu. non pos.

In Muliere maior castitas requiritur, quam in viro, C. ad sen. orfi. l. si qua illustris, in authen. quomodo oportet Episcop. & Cle. &c. §. oportet, col. 1.

Mulierum genus avarissimum est in donando, l. si à spō so,

so, 16. C. de dona. ante nupt. & ff. de dona. inter. vi.
& vxor. l. si stipulata, in fin.

Mulier incontinens est dedecus totius agnationis, text.
est in l. 1. C. de Sena. consul C. iu. tol.

Mulier in quinquagesimo anno perdit fecunditatem, l. si
sterilis, 22. §. 1. de ac. emp. Contra de. l. si maior. 12.

C. de leg. her. vbi partus huiusmodi dicitur mirabilis.

Mulier vno partu potest parere quinque filios l. vñ 5.
1. de rebus dubijs.

Mulier si principaliter mutuum recipit, non iuuatur
Velleiano, licet postea illud in alios vsus conuertat,
l. 13. C. ad Velleianum.

Mulier fide iubens non gratis, sed aliquo recepto non
iuuatur Velleiano, sed efficaciter obligatur, quia non
videtur intercessisse ex leuitate, l. 23. C. ad Velleianum.

Mulierum proprietates 7. enumerantur per Neuiz. in
Sylua Nupt. col. 16. Sanctas enim eas dicit in Eccle-
sia; Angelos in accessu; Dæmones in domo; Bubo-
nes in fenestra; Picas in porta; Capras in horto; For-
torem in lecto.

Mulier est sagacior, l. 2. §. fœminas, C. de his qui ve-
nta. impe. & ibi no. gl. quod mala herba cito crescit.

Mulieres sunt falsæ, fragiles & corruptibiles, ff. de testa.
l. qui testamento, §. mulier, Inst. de testa. §. testis.
Plus audet, quam masculus, C. ad leg. Iul. maiesta. l.
ad filias.

Mulieres nō possunt accusare, nisi res ad eas pertineat,
l. sequi C. qui accu. pos.

Mulieres non possunt pro alio interuenire, l. 1. ff. ad se.
con. vel nisi in sex casibus positis, i d. l. 1. in gl. ff. eo. tit.

Mulieres sunt remotæ ab omnibus officijs publicis, vel
civilibus, ff. de re. iuris l. 2.

Mulier non potest esse Iudex, l. cum prætor, §. non autem, ff. de iud.

Mulier debet prestare operas, & ad illud officium deputatur, ff. de opr. lib. l. sicut.

Mulier in potestate sua liberos non habet: Instit. de adoptio. §. femina.

Mulier nullam discretionem habet, ff. de iudic. l. cum prætor §. non autem.

Mulier plus participat de dolo, & malitia, quam masculus, gloss. in l. 2. verbo, Morumque C. de ijs, qui veniam.

Multa quæ nam dicantur, v. Tria.

Multitudini non parcitur in delicto maximo Boer. tract. de sedit. q. 7. nu. 5. vbi & idem dicitur in alijs sex casibus.

Multitudine peccante, vel habente secum multitudinē, tunc porius iudicium, & flagellum Dei conuenit expectare. c. non potest, 23. q. 4.

Mutare suum creditorem nemo compellitur l. si mandato 45. ff. mandati, post principium.

Mutari quæ solo tractu temporis non possunt, semel in esse posita, semper permanere præsumuntur, vi. inf. verbo, Quæ solo.

Mutari dicitur testamentum, ubicumque aliquid additur, tex. in l. idem est, ff. de testa. milit. arg. contra de l. heredes, ff. de testam.

Mutanda minime sunt, quæ interpretationem semper habuerunt certam, l. minime, ff. de legib.

Mutatio, siue translatio potestatis de persona in personam intelligitur cum condit. modis, & qualitatibus persone de qua fit translatio, vi. gl. margin. ad elem. vnic. de suppl. Prælat. neglig.

Mutari

Mutus, surdus, furiosus, impubes, non potest esse Iudex, ff. de iudic. l. cum prætor, §. non autem.
 Mutus, surdus, non possunt stipulari, l. 1. ff. de verb. oblig.

Mutuans filio familias, quem iusta ratione existimauit esse sui iuris, non repellitur except. Senatus cons. Macedon. l. 1. C. ad Sen. Maced. Hæc autem exceptio Senatus Con. Maced. dicitur cessare in quinque casibus, ut in l. 2. C. eod. tit.

N

Natura humana nouas semper deproperat edere formas; titulo, quæ fuit prima causa beneficij amittendi, col. 10. in visibus feud.

Natura, & ars nihil frustra operantur, l. qui bis idem, 18. ff. de verb. oblig.

Natura comparatum est, ut homines sint faciles ad dissentendum, l. item, §. principaliter, ff. de arbitris.

Nauigans secundo post naufragium improbe Neptunum dānat, sup. Matrim. sic & dicitur de ducente secundam uxorem.

Natura principalis, & non secundaria cuiusque rei est attendenda, inf. Vbicumque aliquid.

Necessitas non habet legem, l. vnica, ff. de offic. consu. & ff. de excu. tu. non solum, §. si. ff. de offi. procōs. l. aliquando, cum multis alijs.

Necessitas officij aliquid excusat, l. quartum, ff. de in ius voc. ff. de his, quib. ut indi. l. tutorem.

Nauis tempestate in portum deiecta non teneat ad solitum portorium, cum illuc fuerit impulsæ contra suam voluntatem, ex l. si quoniam C. de naufr. lib. x.

Necessaria ad acquirendum, vt animo, & corpore, sunt etiam necessaria ad perdendum, l. quemadmodum, - 8. ff. de acquir. & amitt. posses.

Necessitas excusat a prelio, 23. q. 8. si nulla c. breui, de iureiur. & 50. dist. presbyteros. Intellige etiam in tempore vetito, vt in Quadragesima.

Necessitatis causa multa permittuntur, quæ alias non permitterentur, cap. si quis propter, de fur.

Necessitatem sibi imponenti succurri non debet, l. si fideiussor, §. pen. ff. qui satis. cog. & ff. si quis cau. l. 2. §. si quis tamen, & ff. qui satis. cog. l. de die, §. fin. & C. de, act. & ob. l. sicut.

Necessitatis causa aliquando concessa, non debent In argumentum trahi, reg. in argumentum, 78. de reg. iur. in 6.

Nefas videtur nulla præfatione præmissa iudici rem exponere, ff. de orig. iuris, l. 1.

Negatiua magis negat, quàm affirmatiua affirmet, l. si Rufinus, C. de test. mili. l. 3. §. liber, de suspect. tutor.

Negari potest totum ratione partis l. si is, qui §. vtrum de rebus dub.

Negationes duæ æquivalent vni affirmationi, l. duobus, ff. de verb. sign. & ff. de iud. l. numquam, Contra, ff. de l. 3. l. fideicommissum & C. de ser. fug. l. 1. & §. seru. ius, Inst. de inu. stip. & c. & si Christus, de iureiur.

Negationes tres quid importent v. Tres.

Negans non tenetur probare, l. 2. ff. de probat.

Negatione res efficitur dubia, C. quibus ad liber. procla, non li. l. 2. cum alleg. per glo.

Negatiua positio quomodo per Iudicem admittenda, inf. Positio.

Negligi naturale vitium est quod cõmuniter possidetur,

atque se habere nihil, qui non totum habeat, arbitretur; denique suam quoque partem corrumpi patitur; dum invidet alienæ, tex. in l. 2. C. quando & qu. quarta pars debe. li. 10.

Negligentia vnius alteri non debet nocere, ff. de euic. l. rem hereditariam, in fi. ff. de transac. l. 3.

Negligenti amico rem custodiendam tradens suæ facilitati imputare debet: inst. qui. mo. recontrachi. ob. §. præterea, in fi.

Negligentia cum negligētia compensantur, ff. de compen. l. si ambo, in prin. & ff. de reg. iur. l. cū per. §. fin.

Negligentia omnia lædit, in auct. de quæsto. §. sed & pigrizia, col. 6. & C. de colla. l. pen.

Negotia segnius expediunt commissa negotia plures, gl. Inst. de satisd. tut. §. sed si ex testamento.

Negotia graua debet quis per se tractare, non per procuratorem, C. de procu. l. vlt. arg. c. si pro debilitate 3. de offii. delegati.

Nemini facit iniuriam qui suo iure vititur, ff. de reg. iur. l. nullus.

Nemini dedet abstrahi ius suum, Inst. de his, qui sunt sui, in fi.

Nemo alieno nomine agere potest, l. nemo, ff. de reg. iur.

Nemo alieno odio debet prægrauari, C. de inof. testa. l. si quis, §. 1. & C. de pœ. l. sancimus, & est regula iur. in 6. & de simo: c. nobis. 25.

Nemo compellitur ire ad iudicium die feriato, ff. si quis in ius vo. non ierit, l. 2. in fi. & C. de ferijs, l. omnes.

Nemo debet interrogari de conscientia aliena, C. de accusat. l. fin.

Nemo damnum facit, nisi qui id fecit, quod facere ius non habet, ff. de reg. iur. eadem regula.

Nemo presumitur iuxisse de iuris. l. fin. C. de

Nemo debet se opponere illi, a quo recipit beneficium,
22. q. 4. de forma,

Nemo debet mutare consilium in alterius iniuriam, ff.
de re. iu. l. nemo, C. de neg. l. fin.

Nemo debet esse nimis credulus l. si. in prin. C. de ac-
cus. l. 1. §. 1 de eo, per quem factum fuit quo mi-
nus, l. 4: §. si accepi. ff. de in rem ver.

Nemo de domo sua inuitus extrahi debet, ff. de reg. iur.
l. nemo 104. ff. de in ius vocan. l. plerique, intellige
in civilibus, secus in criminalibus, glos. per tex in
authen. vt nulli iud. §. quoniam. Nam domus tu ti-
simum cuique refugium, est, et receptaculum, vt sup.
ff. de in ius voc. l. plerique.

Nemo defensor in aliena re sine satisfactione instituitur,
Inst. de satisda. §. si vero in personam.

Nemo diu gaudet, qui iudice vincit iniqua, l. in here-
dem, ff. de calum. in glo.

Nemo ex suo delicto meliorem suam conditionem fa-
cere potest, ff. de do. malo. l. 13

Nemo ex suo dolo debet iuari, l. non debet, cum seq.
in fin. ff. de dolo malo.

Nemo ex alterius contractu obligatur, l. pen. in fin. C.
ne vxor pro ma. vel è contra,

Nemo ex consilio obligatur ff. de pœ. l. 1 §. si vero sua-
seris, & ff. man. l. sed etenim in fi. & Inst. eo §. tua
gratia interuenit, Intel. si non fuit fraudulentum.

Nemo iniuriam propriam vindicare debet auctoritate
propria. 23. q. 4. inter querelas, & q. 5. de occidēdis.

Nemo in necessitatibus liberalis existit, ff. de adi. leg.
l. rem legatam, in fi.

Nemo inuitus cogitur suscipere procuratorium, l. in-
uitus, C. de procurat. Nec agere, vel accusare cogitur

inuitus, C. vt nemo inuitus, in rubro, & innigro.

Nemo ius sibi dicere debet, neque esse Iudex in sua causa, C. ne quis in sua causa ius sibi di. in rubro, & nigro, ff. de iu. l. Iulianus, ff. de iurisd. om. iu. l. qui iuri, & l. si quis in tantam, C. vnde vi, Contra, ff. quod met. cau. in si. & ff. de arb. l. pen.

Nemo plus iuris in alium transferre potest, quā habet, ff. de reg. iur. l. nemo plus.

Nemo pœnam delicti euadit si inādato alterius fecerit. l. non ideo, C. de accusat.

Nemo potest dolo carere, vbi Imperio magistratus non obtemperat, ff. de reg. iur. l. nemo potest.

Nemo potest sibi eam legem dicere, a qua sibi recedere non liceat, l. si quis, in princ. ff. de leg. 3.

Nemo potest esse testis in sua causa, l. nullus, ff. de testibus & l. omnibus C. eo.

Nemo potest duobus dominis seruire, vt in tit. de eo, qui arma belli depofuit cap. 1. & de feudo fœm. cap. 1. col. 10. vbi dicitur, qui tactus est miles Dei, desinit esse miles sæculi. Item scriptum est, nemo Deo militans implicat se negotijs alienis, 21. q. 3. c. Apostolorum, & c. placuit, & C. de Episc. & Cler. naturaliter, Contra hoc facit tex. 10. l. duorum, ff. de oper. lib. vbi, duobus eodem tempore potest quis seruire, Pro solu. vide do. Abb. in c. ex litteris, in 6. col. de, probat. Et sic hoc est verum, quando adest repugnātia, alias non.

Nemo præsumitur iactare suum ff. de proba. l. cum de indebito §. 1.

Nemo præsumitur immemor salutis eternæ, sup. Immemor.

Nemo qui condemnare nō potest, absolueret potest, re-

gula. iu. nemo, ff. Contra de l. fi. ff. iniust. ru. testa:
 Nemo rem suam emere potest, siue sciat, esse suam, siue
 ignoret, l. suæ rei. ff. de contrahen. emp. sed si igno-
 rans emit, poterit repetere quod soluit, quia nulla
 fuit obligatio.

Nemo sine actione experitur, l. quoties, §. item si tem-
 porali, ff. de admin. tut. vide Ias. Inst. de actio. in
 prin. col. 16.

Nemo videtur consentire, qui errat, l. non potest, ff.
 de reg. iur.

Nemo videtur dominus membrorum suorum, l. liber
 homo, ff. ad leg. Aquil.

Nemo vivit ut lupus vento, l. fi. de ali. pu. l. præses, &
 l. fin. in fi. pro hoc gl. l. sed si lege, §. quod autem,
 ff. de per. here. super verbo, Ero gasser.

Nepotes etiam veniunt nomine filiorum, sup. Appellat. fil.
 Nihil actum credimus, dum aliquid est superagendum,
 l. cum Syllanianum, in fi. C. de his, qui. ut indig.

Nihil consensui tam contrarium est, qui & bonæ fidei
 iudicia sustinet, quam vis, atque metus, quæ compro-
 bare contra bonos mores est, regula iur. nihil, ff. eod.

Nihil debet esse superfluum in legibus: ar. in l. fi. quā-
 do, ff. de le. 2. adde tu tex: singularem in l. i. ff. quod
 me. cau. & l. ampliorē §. in refutatorijs. C. de appel.

Nihil est sine causa, Arist. Rhetor. lib. 2.

Nihil interest ipso iure quis actionem non habeat, an
 per exceptionem infirmetur, regula iur. ff. de dol. l.
 eleganter, §. servus pas.

Nihil inter est, quod verbis dicatur, vel signo indubi-
 tabili demonstretur, l. quoties, §. si quis nomen, ff.
 de hered. inst. hoc limita, nisi sit data forma, Corle.
 repet. in ver. forma ad ynguem. Et late Euerar. in
 loco,

loco, ab Æquipolle.

Nihil magis bonæ fidei congruit, quam id præstari, quod inter contrahentes actum est ff. de ac. emp. l. emptio.

Nihil refert quid ex æquipollentibus fiat C. de insti. & substi. l. si modo & C. de dona. quæ sub modo l. fin.

Contra de l. cum pater §. hereditatem, ff. de lega. 2. Euer. vbi sup.

Nihil tam naturale est, quam vnum quodque eo genere dissolui, quo colligatum fuit. l. nihil 86. de reg. iur. & l. 1. ff. quando, ab empt.

Nihil vile, ac sordidum in Sacerdotis ore, vel opere, debet apparere, sed cuncta, quæ agit, loquitur, & cogitat, coram omnibus & interni arbitri conspectu, oportet, esse gloriosa, cap. oportet; versic. cauere, enim. 83. distin. Valentinianus, paulo post prin. 63. & cap. his igitur 23. dist. Vnde ex D. Bern. refert Abbas, quod verbum Sacerdotis, aut Sacrum, aut sacri-legium est.

Nimia sauitia culpæ assignatur. l. præceptorum; ff. ad l. Aquil.

Nobiles pro maiori parte hodie sunt superbi, & inimici popularium, gulosi, & luxuriosi, plusquam populares, & nihil aliud sciunt, nisi comedere, bibere, & superbiere, Bald. in l. per adoptionem, ff. de adopt. in prima lectura.

Nobilitas stercus est, nisi habeat virtutis concomitantiam, Hostien. in cap. venerabilis, de præben. & dicit idem Hostien. in cap. tua 7. de confan. & aff. col. 2. quod qui superbit de nobilitate, aut nobiliori sanguine, de nobiliori stercore intumescit.

Nobilitas, & scientia æquiparantur, quo ad promouē-

dos, Barb. in cap. postulasti, de re script. col. 2. & in cap. accedens, 2. vt lite non contest.

Nobilitas hanc sibi quodammodo legem imponit, vt debere se, quod sponte tribuit, existimet, c. 1. de don. Nobilium promissa pro factis habentur, l. neruos, ff. de in integr.

Nomen si non habent, qualiter officium habebunt? cap. chori Episcopi, 68. dist.

Nominatio prior denotat dignitatem maiorem, glo. in cap. bene, verbo, Mediolan. 96. dist. Denotat etiam dilectionem, vt inf. verbo, Prius.

Nomina verbalia important factum, l. consilio in fi. ff. de curat. fur. ex quo dicebat Iason in l. stipulationum alia, §. stipulatio, quod stipulatio est facti, vide ibi.

Nomina diuersa diuersas res in substantia significare debent, l. si idem, C. de condit. inferis.

Nomina debent esse consonantia rebus, Instit. de dona, §. est & aliud.

Nomina & verba præposterata, seu transposita, idem significant, l. præposter, C. de testa. & l. cum potest, §. fidei tuæ committo, ff. de legib.

Nomine meo quod non licet, nec alieno licebit, cap. quod alicui, 67. de reg. iur. in 6. cap. sicut 46. dist. Procedit in maleficijs, in alijs seculis, gl. in d. cap. quod alicui, & patet in cap. 1. de procur. in 6.

Non alienat qui dumtaxat omittit possessionem, ff. de re. iuris. regula eadem, 62.

Non debemus recedere à regula iuris, nisi quatenus reperitur exceptum, l. omnis definitio, de reg. iur.

Non debent melioris conditionis esse male agentes, quam bene, ff. de noxa, ac l. non solum, gloss. l. 1. C. credi. euiet. non debere.

Non

Non debet actori licere quod reo non permittitur, ff. de reg. iur. l. non debet.

Non debet alteri per alterum iniqua conditio afferri, ff. eod. l. non debet, C. de transactio. l. transactiones, 71.

Non debet alij nocere quod inter alios actum est, l. nā & postea, in fi. ff. de iure iur.

Non debet discooperiri vnum altare, vt alterum cooperiatur, cap. cum causam, de præben. in l. assiduis, C. qui pot. in pig. hab.

Non debet via aperiri maleficijs, ff. de Carb. edi. §. l. sed & si quis, ff. de li. can. l. ordinata, ff. de licig. l. i. §. si inter.

Non deductum per malitiam in causa principali; non, potest deduci in causa appellarionis, gloss. in c. inter monasterium, 26. de re iudic.

Non entis nullæ sunt partes, l. eius, qui insulam, in fi. ff. si cert. pet.

Non esse & non apparere, paria sunt, l. in lege, ff. de cōtrah. emp. l. cum res, in princ. ff. de leg. i. regula vera est, si non apparere sumitur, tam implicite, quàm explicite.

Non esse & non posse fieri, paria sunt, l. multa, in princ. ff. de condit. & demonst. l. naturalem, in princ. ff. de acq. rer. dom.

Non est indulgendum malitijs hominum, ff. de rei vend. l. in fundo alieno, §. penult.

Non est in mora, qui potest exceptione legitima se tueri, regul. iur. non est, 64. in 6. & cap. de quarta, de præscript.

Non est inspiciendum quod fit, sed quod fieri debet, ita elegantissime dicebat Proculus Iureconsultus in. l. sed licet, 12. ff. de offic. præsid. Nō tamen spectandū est,

est, quod Romæ factum est, !quam quod fieri debeat
Non est licitum fideiussori emere rem debitoris, pro
quo fideiussit, l. fideiussor, C. de distract. pign.

Nn est nouum, vt lex quibusdā specialiter enumeratis,
generale verbū subijciat, l. si seruus seruum, ff. ad leg.

Aquil. §. inquit, in fi. & C. de Sacros. eccl. l. generaliter
Non est sine culpa, qui rei, quæ ad se non pertinet, se
immiscet, c. non est, de re. iu. in 6.

Non est singulis concedendum, quod per magistratum
publice posset fieri, ne occasio sit maioris tumultus
faciendi, regula, iur. ff. eod.

Non improbens approbare dicitur, l. vnica, in fi. ff. furti
adu. naut. Approbare, n. & non contradicere, idē est.

Non imputatur ei aliquid, si non facit, quod si facere,
vellet, non posset, no. glos. in l. cum quidam, §. si pupil-
lo ff. de vsur. & l. pecuniæ, in fi. eod. tit. & ff. de arbi. in
C. de anna. exce. l. i. in fi. ad l. Iul. l. de adul. l. si mari-
tus, in princ.

Non licet accusato, de pari, vel minori crimine re. accu-
sare, C. qui acc. non poss. l. neganda, nisi suam, vel
suorum iniuriam prosequatur.

Non minor est virtus, quam querere, parat tueri, not.
glos. C. de no. co. contr. super verbo, posita, l. i.

Non nocet cogitatio, nisi sequatur effectus, l. in fin. ff.
quod quisque iur. & ff. de poen. l. cogitationis poenam.
Contra C. de iur. l. si quis, & C. de Episc. & Cler. l. si
quis non dicam. (l. 87)

Non omne, quod licet, honestū est, ff. de re. iu. l. nō omne

Non posse quis dicitur, quod non potest fieri absque
dispensatione, no. Domini: per glos. pen. ibi in v. g. de
rescrip. in 6. & dicitur non posse fieri illud, quod non
debet fieri nisi per remedium extraordinarium.

Non

Non potest videri improbus, qui ignorat, quantum soluere debeat, ff. de reg. iur. l. non potest videri, Concord. l. si residuum, C. distract. pigno. & l. si testamentum, ff. de condit. & demon.

Non potest dirui domus ad hoc, vt fiat viridarium, per Ian in totum, C. de ædi. priua. & l. Senatus, ff. de contrah. emp. & l. cætera, de leg. 1.

Non potest quis ex vnico actu iudicari bonus, vel malus vel industrius, in prohem. Institut. §. cunque, ibi, solertia, & l. 1. C. quib. & aduer. quos Falleret autẽ hoc, si actus vnicus esset intensissimæ bonitatis, & caritatis, aut perfectionis: seu malitiæ: quod soli Deo parere potest.

Nō potest videri desijisse habere, qui numquam habuit, l. non potest, ff. de reg. iur.

Non præstat impedimentum, quod de iure non sortitur effectum, quod pupillæ, cum no. ff. quando di legat. ce. & l. 2. 3. & 4. ff. de optio: leg. c. illud, cap. quod autem, de iu. patro. & cap. bonæ 27. de elec.

Non quod est, sed quod esse creditur, attenditur, l. diuus ff. de offic. præfid. & ff. de pett. here. si putas, aliàs, si possess.

Non quod fit, sed quod fieri debet, inspiciendum est, supra. Non est inspiciendum

Non refert, an aliquid, an prope illud fiat, ff. de dolo l. lex, §. si quis, ad velle, l. tutor, §. cum quidam, in fin. de turp. l. 1. §. si. Contra, ff. de tutel. si filius, de fur. in. ficiendo, de solut. si homo, §. si genere, limitat Cursus in reperto. in verbo, Forma ad vnguem.

Non solent quæ superabundant, vitare scripturam, ff. de reg. iur. non solent, & l. vsuras, ff. de vsur. Contra, ff. de reg. iur. l. actus & Instit. qui datur. pos.

Non

Non sufficit abstinere à malo, nisi fiat quod bonum est, in auth. de no. for. fide: circa medium, col. 1. & idem no. glo. ff. de iust. & iur. l. iusticie, §. iuris præcepta, super ver. tribuere, & Instit. eo. §. super verbo, suum, & in cle. cupientes, 3. §. 1. de poen. & 32. q. 5. cap. de forma.

Non sunt facienda mala, vt inde veniat bonum, glo. in l. qui sub prætextu, C. de Sacros. Ecelef. & in cap. magna, ne cle. vel mo. Contra de c. dixit Sarra. 32. q. 4.

Non valet responsio, quæ lege non probatur, not. glo. in authen. de trien. & semis. §. consideremus, colla. 9. super verbo, Erubescimus.

Non videtur consentire qui errat, regula est in. ff. concord. tex. in l. si per errorem, ff. de iu. om. iud. & l. 2. ff. de iu. in princip. ar. Contra, ff. ad leg. Falc. l. 1. §. si legatarius.

Non videtur cuiusque id esse perfecte, quod ex causa auferri potest, l. omnes, §. non videtur, ff. de reg. iur.

Non videtur facere vim, qui iure suo utitur, l. non videtur, ff. de reg. iur.

Non videtur petiisse, qui per exceptionem remouetur à petitione, ff. de reg. iur. l. non videtur.

Non videtur posse fieri, quod non potest fieri honeste, l. nepos Proculo, ff. de verb. signif.

Non videtur Princeps defuncto priuilegium concessisse, quod ei, quem viuere æstimabat, concessit, ff. de reg. iur. l. Neratius.

Non videtur quisquam id capere, quod ei necesse est alij restituere, eadem iur. regula, ff. l. si pars, §. si na. ff. de inoffic. testam. l. tam ei, ff. de leg. 2.

Non videtur redditares, quæ deterior facta redditur, l. 3. §. 1. ff. commod.

Non

Non videtur rem amittere, cuius non propria fuit, ff. de re. iur. l. non videtur, §. si qui mo. vsu amitt. l. i. §. sed si ita demum.

Non vult heres esse, qui hereditatem ad alium transferre voluit, ff. de reg. iur. l. non vult.

Nostris vndique palam arētibus agris, externa quid sagittis irrigare prædia.

Notarij, & alij Officiales curiarum in statu Ecclesiastico reuelantes responsiones reorum, & testium, subduntur grauitissimis poenis, etiam vltimi supplicij, ex Constit. Pij V. in cap. licet contra Notarios.

Notoria multa dicuntur, quæ tamen talia non sunt, c. consuluit, il primo, 14. de appellat.

Notitiam omnium habere Diuinitatis potius est, quam humanitatis, l. secunda, c. si quid autem, C. de ver. iur. enuct.

Notoria iniustitia sententiæ, etiam in ea non expressa, reddit eam inuvalidam, Abb. in cap. inter cæteras, de sent. & re iud.

Noua causa, vel delictum superueniens, quid operari possint, vi. Delictum superueniens.

Noua placent, no. in probemio, ff. §. in secundo autem anno, super verbo, quia verba.

Noua opera non debet iudex inchoare, quin prius absoluta sint inchoata, l. fin. C. de operi publicis.

Nouis in rebus constituendis euidens esse debet utilitas, vt recedatur ab eo iure, quod diu æquum visum est, ff. de constit. Prin. l. in rebus, & c. consuetudinis, de consuetud.

Nouitates & mutationes, quoad fieri potest, vitandæ sūt, gl. f. placuit, 74. dist.

Noxa caput sequitur, Instit. de noxal. §. omnes autem.

Nulli

- Nulli credi debet, se habere mandatum Principis, nisi ostenderit literas Principis, l. vnica, C. de mada. Princ.
- Nullus pluribus defensionibus vti prohibetur, regul. iur. nullus, 28, in 6. & C. de transact. l. interpositus.
- Nullus videtur dolo facere, qui suo iure vtitur, l. quod & lex, §. i. ff. de lib. homine ex. l. animum, §. i. ff. de dam. infect.
- Nuptiæ secundæ sunt odiosæ, in auth. de nupt. §. dissolutum, col. 4.
- Nutrix, mater, & auia, æquiparantur, l. i. §. consequens, ff. de suspect. tutor.

Q

- Q**uæritio debiti, ac consignatio, & depositio tempore congruo, liberat debitorem & à periculo casus fortuiti, l. 10. C. de vsuris.
- In omnibus obligationibus, in quibus dies non ponitur, præsentis die debetur, l. in omnibus, ff. de reg. iur.
- Obligatio generalis non comprehendit boues aratorios, nec agrorum instrumenta; quia in specie obligari, & capi prohibentur, l. executores, C. quæ res pign.
- Obligatio adhæret ossibus nostris, sicut anima adhæret corpori, ff. de peculio, l. quis ergo, casus, 17. in glo. quæ alleg. cōcor. & imprimitur in nobis sicut character in anima, l. 3. ff. pro soc.
- Obligatio non collitur per pœnitentiam, Inst. de excep. §. item si in iudicio.
- Obligatio inter dominum & eum, qui est in eius potestate, non nascitur, Insti. de noxa, §. si seruus.
- Obligatio est mater actionis: Insti. de act. in prin. & ff. de procur. l. licet, §. ea obligatio.

Obligatione principali cassata, de rigore remanet accessoria, l. 2. C. de iur. pig.

Obligati si fuerint plures, consentiunt viriliter obligati, l. 11. ff. de duobus reis stipul.

Obligationem verbis factam consentaneum est, posse alijs verbis dissolui, Inst. qui mo. ord. obli. §. quo genere, ff. de reg. iur. l. nihil tam natur.

Obligari potest, quod non est, sed esse speratur, & l. & quæ, ff. de pignor. & sup. fructus.

Obsides sunt qui dari sunt à Roma, hostibus pro captiuis redimendis, vel pro pace componenda, no. glos. l. obsides, ff. de testamen.

Occasio consistit in facto, & est irrationabilis causa, vero, in iure, Fel. c. solitæ, maior. & obed.

Occasionem damni dans damnum dedisse videtur, ff. de le. Aquil. l. qui occidit, §. penult.

Occasio malignandi est auferenda, l. 2. in fi. C. de indic. vid. tol. & Insti. vi. bonorum rap. §. sed nedum.

Otium & voluptas, arma sunt hostis antiqui, cap. nisi cum pridem, §. verum, de renunti.

Oculorum amissionis casus quæ situm tibi non adimit honorem, l. infamia, C. de decur. lib. 10.

Oculorū inspectio multū facit, l. satisq; in fin. ff. de in ius voc. & ff. de acq. poss. l. quod, §. si venditorem.

Oculorum inspectio ad puberes nunc est reprobata, l. in eorum, C. quando tut. vel cura esse desi.

Odia sunt restringenda: fauorabilia amplianda sunt, l. cum quidam, ff. de libe. & posthu.

Offerri dicitur non petenti, l. fideicommissa, §. si rem suam, ff. de leg. 3. c. litera aliquid in fi. extra, de resti. spol. n. 14. in c. interposita, in prin. de appell. adde rex. in §. igitur, in verbo, obtulerit, Insti. de obli. quæ ex quasi contractu.

Officia

- Officialis recipiens, quamuis adijciat titulum mutui adhuc baratariâ facere dicitur, l. 10. C. si cert. petatur, l. 1.
- Officia prorogari impedire potest vnus de vniuersitate relutans, §. fin. auth. de defensor. ciuitatum.
- Officia debent inuitis conferri. Et è domo propria debent extrahi, vt officiales efficiantur, lex omnibus, de decur. lib. 10. Vnde, & monachi consueuerant, vt ad monitionem Abbatis faciant se promoueri ad Sac. Ordines, Clem. 1. §. ad ampliationem, de sta. Monach. sed ò dies, ò tempora.
- Officia duo nemo habere debet, l. hac parte, C. de proxi. fact. scri. lib. 12. & gl. in v. duplici, ponit concordant.
- Officia publica sunt interdicta feminis propter honestatem, l. scemina, ff. de reg. iur.
- Officium aliquod, cui vnus solus præesse consuevit, si pluribus simul conferatur, tunc quilibet illorum vtitur illis priuilegijs, quibus ille solus potiebatur, l. binos, 10. C. de aduocatis, diuersit. d.
- Officium publicum habentes, vt Notarij, & alij Curiales reuelantes dicta, & responsiones testium, & reorum subduntur grauissimis pœnis, & etiam aliquando ultimi supplicij, vt per constitut. Pij V. incip. Licet contra Notarios.
- Officium Ecclesiasticum, & dignitas Ecclesiastica, longè intret se differunt, illud enim de omni fere ministerio verificatur; sed dignitas Ecclesiastica illa esse dicitur, quæ in iure talis enunciat: vt patet in regn. c. 1. de ætate, & qual. ordinand. & ibi norant scribes.
- Officium non dicitur finitum, donec successor adueniat, l. vnica, ff. de offic. præf. August.
- Omne agens agit propter finem, & finis est, qui mouet agentem, l. si pater, & l. cum apud, C. de her. Instit..

- instit. l. eam, quam, vbi Bald. C. de fideicommiss.
- Omne artificium per exercitium recipit incrementum, l. legatis seruis, §. ornatricibus, ff. de leg. 3. C. de re milit. l. milites, lib. 12. & l. non intelligitur, §. diui fratres, vbi gl. v. sicut. n. de iur. fisci.
- Omne, quod est nimium, vertitur in vitium, not. gloss. in auth. vt deter. sit. n. circa princ. col. 1. cum suis alleg.
- Omne promissum de iure debitum est, C. de suffra. l. unica, in rub. & Instit. de verb. obl. in princ.
- Omne rarum carum, in auth. de consuli, §. 1. col. 3. ff. de legib. l. nam ad ea. melior. tex. in c. legimus, post medium, dist. 93.
- Omnes videntur facere quod facit maior pars, ff. ad municip. l. quod maior. ff. de reg. iur. l. aliud, §. 1. ff. de pal. maiorem, C. de decurionibus, l. nominationū. lib. 10.
- Omnes si aliquid faciunt, non potest illud dici vitiosum, l. si in l. certi conditio, §. nūmos, ff. de reb. cred.
- Omnes scire debent, quod non est suum, hoc ad alios pertinere, l. fin. C. vnde vi.
- Omnia non possunt simul memoria retineri, l. 2. ff. si quis autem, C. de vete. iure enucle.
- Omnia noua pulchritudine sunt decorata, in prohemio, ff. §. in secundo autem anno.
- Omnia sunt hominum tenui pendencia filo, Et subito casu quæ valere, ruunt, glo. l. si debitor, ver. damnum est, ff. de iudic.
- Omnia Principis esse intelliguntur, C. de quadri. prescri. l. fin. in princ. Pro hoc facit l. 1. super verbo, procurator meus, C. credi. euictionem non debere.
- Omnia sunt permessa, quæ per legem prohibita explicitè, vel implicite non inueniuntur, l. nec non, §. sed quod egit, ff. ex qui. cau. ma. ff. de proba. l. ab ea, & ff.

de testi. l. i. §. i. & ff. de procu. l. mutus, §. conqueritur, C. de relig. & sumpt. l. flatuas.

Omnia morte soluentur, nisi in 6. casib. l. 124. C. si reus, vel accusator mortuus fuer.

Omnis definitio in iure civili periculosa est: parum enim est, quod subndrti non possit, l. omnis definitio, ff. de reg. iur.

Omnis creatura mouetur ad benefaciendum suo benefactori, gl. in l. & si consul. de petit. heredit.

Omnis definitio est oratio substantiam cuiuscumque significans, secundum Boetium, no. glo. l. omnis, definitio, ff. de reg. iur.

Omnium habere notitiam Diuinitatis potius est, quam humanitatis, sup. Notitiam.

Omnis res à causa proxima denominari debet, l. quisquis, §. 8. h. ac verba, ff. de vul. & pupil.

Omnis bona definitio debet conuerti cum definito, est bonus tex. vltra illos, qui vulgariter allegantur, in l. Quintus Mutius, ff. de au. & ar. le. & omnes partes definitionis debent prædicari de suo definito, l. quesitum, in princ. ff. de fid. instrum.

Onus decrescit, vbi & decrescit emolumentum, supra, Decrescente.

Onus secundum emolumentum regulatur, C. du fur. in fi. §. cum in secunda, ff. ad Sen. conf. treb. l. i. l. qui.

Onus ud quem spectat, & emolumentum, 12. q. 2. caritate & c. quicumque, & c. Ecclesiasticos, & l. secundum naturam, ff. de re iur. Secus tamen ex causa aliquando in iure disponitur, vt in §. i. Inst. de leg. patr. ut. Vbi, apud vnum est hereditas, & apud alium tutela.

Operas futuras estimare valde difficile est;

Operis

peris noui nuntiatio fit & vicino primo, & vltiori
etiam quando interfit, lege 8. de ope. no. nunt. fini-
tur morte denuntiantis, sicut & alienatione, l. ead. §.
morte eius.

Opera noua, vide supra. Noua.

Opinio glossæ præualet communi opinioni Doctorū.
Dec. in c. 1. de constit. in fi. & alij sequuntur.

Opinio noua ex nouo mortuo sustineri potest, Bald. in
c. l. 8. C. de his, qui ante ap. tab.

Opinio vnius cum æquitate, plus valet, quam multo-
rum sine æquitate, tex. est in l. quod dicitur, §. si dos,
ff. de impen. in re. do. fac. concor. text. in c. capella-
nus, extra, de ferijs, & est tex. no. in l. 1. §. sed neque.
C. de vete. iu. enu. de quo vide text. in l. seruus. §. se-
quitur, ff. de verb. oblig.

Opponere se illi nemo debet, à quo beneficium acce-
pit, supra. Nemo debet sō.

Oppositum in opposito idem operatur, quod propo-
situm in proposito, l. fin. in princip. de legatis 3. &
l. is, qui contra, de vulg. & pupill. subst.

Opus nullum humanum semper durat, & mortalis la-
bor nihil efficit immortale, reg. iur. nullum, ff.

Ordinarium auxilium vbi habetur, non est recurrendū
ad extraordinarium, inf. verbo, Vbi habet locum.

Ordo scripturæ attenditur, Euer. loco. Ab ordine, &
è contra, ordo scripturæ non attenditur, l. eo quod
à multis, C. si cert. pet.

Originalis causa attenditur, non illa, quæ venit per ac-
cidens, l. si quis ne causam, ff. si cer. pet. facit, l. 1. ff. de
origi. iur. l. qui ibi quod ff. de donat.

Otiosis, & malis hominibus prouinciam curet Prætor
auctoritate sua purgare, nec distinguitur, vnde

sint, l. 3. ff. de offic. Præsidis.

Otium, & voluptas arma sunt hostis antiqui, c. nisi cum pridem, §. verum, de renunc.

P

PACTA, & conuentiones cessare debent in spiritualibus, alias inducunt simoniam, c. fin. de pactis.

Pacta inita in aliquo subiecto censentur repetita in eius augmento, l. 8. C. de iure dotium.

Pacta, quæ turpem causam continent, non sunt seruanda, l. si vnus, §. pacta, ff. de pact.

Pacta, quæ dolo malo facta sunt, non sunt seruanda, ff. de pact. l. iurisgentium, §. dolo malo.

Pacta illa videntur inefic in contractibus bo. si. quæ dāt legem contractui, vel quæ in ingressu contractus facta sunt, ff. de pact. l. iurisgentium, §. idem Marcellus.

Pacta, quæ contra leges fiunt, nullam vim habere possunt, l. pacta, C. de pact. & l. non dubium, C. de legib.

Pacta priuatorum iuri publico non derogant, ff. de reg. iur. l. neque pignus, in fin.

Pactum facit id, quod consuetudo facere potest, l. lege Domini, C. de agricol. & censit. lib. 10.

Pactum simile pacto legis commissoriæ, non operatur in pignoribus, sed iure communi deueniendum esset aduenditionem pignorum, l. 1. C. de pact. pign.

Pactum personale non transit ad heredem, l. si tibi decem, §. si quis proficiscatur, ff. de pact. Et ideo si fecerim pactum creditori meo, ne à me petat, sed ab herede, heredi si non proderit exceptio, quia est pactum personale, vt ff. de pact. l. iurisgen. §. pactorum.

Pactum

Pactum à iure communi remotum non est seruandum,
l. iurifgentium, §. fin. in fine, ff. de pact. & iuramentū
factum in pacto à iure communi remoto non est,
seruandum, vt in ead. l.

Pactum factum super futura hereditate non valet, nisi
consenserit testator, l. si. C. de pact.

Pactum contra bonos mores non est seruandum, C. de
pact. l. fin. §. secundum & l. 1. §. illud non probandū,
ff. de po. Contra, ff. de pact. l. si vnus.

Pactum expressum tollit pignus, non tacitum, glos. in
l. si tibi, ff. de pignor.

Palium Archiepiscopi non potest alteri Archiepiscopo
commodari, c. 2. de vsu & auct. Palij.

Palam factum dicitur, quod fit etiam ab vno coram
aliquibus, gl. in l. 1. C. de integ. rest. mi. & in cap. bi-
dum, §. palam, 2. q. 6.

Papa sciens communicans excommunicato non
censetur per hoc illum absolvere nisi hoc exprimat,
Clem. 4. de sent. excom.

Papæ manus appositio habet vim decreti annullantis,
Flamin. Paris. de resignat. fol. 372.

Papa mortuo Ecclesia non dicitur esse sine capite,
quod est Christus, Ad Coloss. cap. 1.

Papa praefiguratus est à Moyse, glos. in cap. causam, quæ
2. qui filij sint legit. in ver. ad regem.

Papa si confirmat ea, quæ sunt infirma, & minus valida,
per confirmationem ipsius recipiunt firmationem,
c. 1. de transact.

Papa si dicat, agatis gratias nomine nostro talibus ho-
minibus pro beneueritis erga nos, illi possunt effici
exempti ab ordinario, Angel. in l. Paulus, §. Paulus;
ff. de fideicommiss. lib. per illum tex. aureum, vbi si te-

stator mandat, agi gratias seruo suo benemerito, debet effici liber.

Papa recusari non potest, vt suspectus, Abb. post Hosti. in c. querelam, de elect.

Papa non dispensat contra votum castitatis directè: quia nullum inuenitur æque bonum, cum quo posset fieri commutatio: quia nihil est melius continentia; quia virginitas replet Paradisum, vt 32. q. 1. c. nuptiæ, & 1. q. 3. cap. integritas, & castitas est, quæ cum fiducia potest Deo animas præsentare, vt in authen. de leno, §. sancimus, col. 3. Dispensat autem commutatio.

Papa potest supplere in facto, quamuis non petitus à parte, But. in cap. vestra, 36. col. de coha. cle. & mulie.

Papæ nonnulli dicuntur renuntiasse Papatui, apud Gonzal. §. 5. proem.

Par affectionis causa suspicionem remouet, l. non solum, §. de vno, de ritu nupt.

Parcitur vitio naturali, ff. de dam. inf. l. fluminū, §. viciū.

Parcitur sponte confitenti, l. 3. in fi. ff. de ali. iud. mu. causa fac. C. de his, qui se. di. l. 1. lib. 10. & in auth. nupt. vt litig. iurēt. §. si quos, auth. col. 9. & ff. de mi. l. licet ex causa, §. 2. & C. de plus peti. l. 1. ff. de iur. iur. l. eū qui. & C. de n. & nu. pe. auth. cōtra imptropiā, C. ad l. Iul. maie. §. si. l. pen. & ff. de pe. h. x. sed & si lege, §. pen.

Parcitur verecundiæ alicuius, ff. de dona. l. si patronus in princ. & 1. respon. ff. de fur. l. penult.

Parcitur ignorantī & non scienti, ff. mandati, l. fideiussor, & C. de euic. l. si fundum.

Parcitur alicui errorem suum corrigere: Insti. de actio. §. si quis aliud.

Parcitur affectioni parentum, l. 4. in fi. ff. de re milit.

Parentes, & liberos in infinitum dicimus, ff. de in ius vo. l. fin.

l. fin. ff. de iuris. om. iud. l. si quis id, §. in seruos, ff. de pœn. l. si. §. generaliter.

Par in parem non habet imperium, nec minor in maiorem, ff. ad Trebel. ille, à quo §. tempestiuum, & l. nam magistratus, ff. de recep. arbitris.

Par parem cogere non potest, l. 3. ff. de arb. C. de appell. l. præcipimus, §. pen. C. de legi. l. digna vox.

Paria sunt nullo modo esse defensum, vel non legitime l. quarta, ff. de procurator.

Paria sunt, legem non esse, & esse, sed obscuram, l. de atate, §. nihil, de interro. actio.

Paria sunt, aliquid esse expressum & haberi pro expresso, l. licet, ff. in qui. cau. pig. ta. contrahatur.

Paria sunt, aliquid de nouo superuenire, vel antiquum occultum innotescere; nam non esse, & esse, sed non apparere, idem sunt, l. Rutilia Pola, ff. de contr. empt & vend.

Paria sunt promittere & soluere, l. fin. C. ad l. Falcidiam ubi ita quis agnoscit legatum, promittens solidum, & soluere, sicut qui illud integraliter soluit.

Paria sunt, quod quid oblique fiat, vel directe, l. 3. §. in rem, ff. de in rem. ver. Cōtra de l. quædam. ff. de acq. rer. do. l. tutor rerum, ff. de admin. tue.

Paria sunt aliquid non dici, vel obscure dici. Frac. Aret. in i. qui ex pluribus, ff. de verb. obl.

Paria sunt non habere maritum, vel habere inutilem, c. 2. de transla. præla.

Paria delicta mutua compensatione tolluntur, ff. ne quis eum, qui voc. est in ius, ex l. 2. & ff. solu. ma. l. viro. Hoc tamen intellige esse verum in paritate terminorum, alias enim secus; quia varietas personarum variū quoque ius facit, l. pen. C. de tempo. in integrum rest.

Paria sunt facere aliquid tempore congruo, vel in illud conferre, l. & heredi, §. penult. ff. de pactis, cum ibi not. in apost.

Paria sunt, non improbare, & approbare. Et non improbare rati habitationi par est, l. Celsus, & ibi gloss. de vsucap. & l. quo enim, in princ. p. 12. ff. rem ratā hab. & ideo Doctor referens opinionem alterius Doctoris minus bonam, seu non tutam, debet eam confutare, ne censeatur approbare illam.

Parochus non recipiens Sacerdotium infra annum, amittit ipso iure Ecclesiam; nec ad eam potest iterato assumi; & si cum animo non recipiendi prædilectum Ecclesiam obtinuit, tenetur restituere fructus; & si superior credens illum habere talē animū adhuc tamen illum promouit, tenetur Ecclesiam seruare indemnem: tex. notab. c. commissa. 35. elect. in 6.

In eo, quod plus est, semper inest minus, ff. de reg. iur. l. in co.

Pars in toto etiam continetur, ff. de reg. iur. l. in toto, & in l. si quis cum totum, ff. de except. rei indic. & inf. Standum est.

Parti maiori in debito standum est, l. maiorem, ff. de pat. & vi. gloss. Instit. §. i. de satisf. tut.

Idem est iuris de toto quo ad totum, sicut de parte quo ad partem, l. quæ de tota, ff. de rei vendic.

Pars vna legis declarat aliam, l. qui filiabus 7. in princ. ff. de legatis 1. c. verū, de petit. her. l. 1. ff. de rebus dub.

Partialis præsumitur natus ex partialibus, inf. Patria. Post partum mulier aliquandiu volens, potest ob venerationem abstinere ab ingressu Ecclesiæ, c. unico, de purifi. post partum.

Parte obligationis impleta, integra pœna non debetur., inf. Pœna.

Partus quinquagenaria est legitimus, licet mirabilis, & raro contingens, l. 12. C. de legit. hæsed.

Parum est, ius in ciuitate esse, nisi essent qui iura tuerentur, l. 2. §. post originem, ff. de ori. iur.

Paruulus est puer minor 14. a. n. masculus, vel 12. fœmina, glo. l. fin. in princ. C. de infan. expos.

Paruis reuelat Deus aliquando quod non magnis, inf. verbo, Reuelat.

Parum, vel multum quod nam dicatur, relinquitur arbitrio Iudicis, glo. Instit. de leg. agnat. §. item veritas, verbo, Paruo, vel etiam secundum subiectam materiam.

Pastor nullus placere potest Lupis, & gregibus ouium, c. 6. dist. 83.

Pater transiens ad secunda vota, offendit filios primi matrimonij. in auth. de nupt. §. venient autem, col. 4.

Pater non potest minuere dotem filia ad se reuersam, si denuo nubat, nisi eius patrimonium fortuito diminutum fuisse, l. 2. C. de rei vxor. act.

Pater cogitur officio Iudicis alere filios pro modo facultatum, non valentes se ex sua arte alere, l. si quis à liberis, §. si filius, ff. de lib. agno. etiam si sint naturales tantum. Fallit autem hoc, quando est opifex, & ex eius officio potest se alere, vt no. in d. §. si filius, quia tunc potest ei dici à patre, qui non laborat non manducet; vt dicit gloss. in l. quamuis, ff. de dam. infect.

Pater & filius consentiunt copulati iure diuino, Ita Bal. in l. cum in adoptiuis, in 2. col. ver. ibi cum enim, C. de

de adopt. & ideo melior amicus dicitur pater, quam quilibet alius; & magis terretur in filio; quam in se ipso; idem Bal. in c. per tuas, de probat. Et ideo de alio plus confidere non debet, quam de patre, l. quidam cum filium, ff. de hered. Instit. tradit Ias. in l. 1. col. fi. C. de coll.

Inter patrem & filium nulla lis esse potest; nisi ex castrensi peculio, l. lis nulla, ff. de iud.

Patria potestas est inestimabilis, l. filiusfam. §. secundum vulgarem, de leg. 1.

Pater, & filius eadem persona reputantur, C. de impub. & ali. substi. l. fi. in fi. c. contradicimus. in fi. 35. q. 3.

Patris & filij testimonium pro vno habentur, ff. de vulg. & pup. substi. l. fin. §. in secunda.

Pater filium suum in causa necessitatis potest vendere, l. 2. C. de parent. qui fili. distr.

Inter patrem & filium, nulli exceptio contrahi potest, l. inter patrem, ff. de contrahen. emp. sed de rebus castrensibus potest.

Patrem à filio regi indecorum est, l. is, qui in ea, ff. de tutor. & cu. da. ab his.

Patientia pro consensu valet, §. de exercitat. art. l. 1. §. magnum; & §. nau. cau. stab. l. 1. §. pen.

Patientia habetur pro præcepto, §. de his, qui no. inf. liberorum, in fi.

Patriæ suæ administratio nulli est concedenda absque speciali Principis iussu, l. nulli, is C. de offic. Rectori.

Patriam laudat vnusquisque, l. 1. censibus, & vnusquisque naturaliter mouetur ad tñendos mores patriæ, l. veluti §. de iust. & iur. & hinc est, quod qui natus est ex partialibus, præsumitur partialis, vt dicit Ang. in l. si fugitiui. C. de ser

Patria cuiusque qualis est, talis & ciuis esse præsumatur, Bart. tract. de guelf. & gib.

Patria sua cui libet dulcissima est, l. qui habebat, & ibi glo. de leg. 3. & hoc, siue sit magna, siue parua. Vnde & dicitur Patriæ fumus alieno foco est luculentior.

Patria nobilis eius filijs redundat ad gloriam, tex. in l. si quis, C. de natur. liberis.

Patroni plures, & æqualiter etiam non contribuentes, omnes tamen efficiuntur patroni, gl. in sum. dist. 63.

Patrono non præsentante in termino à iure præfixo, vel non nisi scandalosum, tunc Episcopus instituit Rectorem, c. quomodo, 3. & c. si vero 12. de iur. patr.

Paucos Clericos bonos habere melius est, quam multos inutiles, 3. dist. c. tales.

Paupertatem detegere durum est, glo. in §. i. v. qui intelligebant, Inst. de iniurijs.

Paupertas prodest, l. si quis ad declinandam, §. fin. autē C. de Episc. & Cler. de offic. præf. l. illicitas, §. fin. Aliquando non exultat, nec prodest, ff. de tit. imp. l. palam, §. non est.

Pauperum causa prius est tractanda, quam diuitem, supra, Causa.

Peccati venia non datur nisi correctio, id est, venia culpæ, sed venia poenæ, dicta, impunitas, datur etiam non correctio: ne peior quis euadat, c. denique, dist. 9.

Peculium quoddam est profectitium, quod sibi acquirit filiusfam. de rebus paternis, & quoddam castrense quod in castris quærit, vt ff. de castren. pec. l. si à castrense, l. peculium castren. & in l. si forte, & est aliud quasi castrense, quod in ciuitate quæritur ex publica causa, vel salario publico, C. de inoff. testam. l. si. per hoc, gl. i. cum oportet, §. i. in verb. exceptis peculij, C. de bo. quæ liber.

Pecu-

Pecunia bona fide mista cum aliena, extinguitur, l. si alieni, ff. de solut. glos. in §. constituitur autem, verbo, Permutat, Instit. de vsur.

Pecuniæ non numeratæ exceptio competit ex causa mutui tantum, l. 5. C. de non numer. pecunia. Nec negatur, etiam si iuramentum sit appositum in catione, atque etiam si mutuum non sit gratuitum, l. fin. C. eodem.

Pecunia dicitur omne, quod accipitur pro pecunia l. 1. in fi. iuncta, l. 2. ff. de calumn.

Pecunia non debet esse sterilis, l. quid ergo, §. vñras, ff. de contr. & vi. act. tut.

Peius est male credere, quam nullo modo credere, l. sterilis, cum per venditorem, ff. de act. emp. in glos.

Pendens inquisitio non irrogat infamiam inquisito, l. 1. C. ex quibus cau. infam. irrog.

Pendens non est quasi sit, vi. inf. Quod pendet.

Percussit si vnus ex pluribus & non constat, quis fuerit, omnes euadunt: si vero plures percusserint, sed non constat, cuius ictu perijt, omnes tenentur, l. item Mola, §. sed si plures, cum ibi not. ff. ad l. Aquil.

Perfectior causa perfectiorem producit effectum, l. ius iurandi, C. de testamen. & cap. vel non est 14. de tempor. ordina.

Perfectum non dicitur quando aliquid deficit, l. librorum, §. quid ergo, ff. de leg. 1.

Perfectum illud est, quod ex omnibus partibus suis constat, l. 1. §. 1. ff. de origine iuris.

Periculum vbi maius imminet, ibi cautius est agendū, inf. Vbi maius.

Periculum si à lege consideretur sufficit, quamuis non eueniat casus, supra, euenire.

Periculum perdendi excusat contractum ab usura, exemplum in censu vitalicio, in societate offic. in Vrbe frequentibus, & simil.

Periculum eius est, cuius est commodum, Instit. de contrah. empt. & ven. §. sed si post & C. temp. in in. reg. rest. l. superuacuum, Contra, ff. de eo, quod certo loco, l. ideoque & l. 2. ff. de offic. procon.

Periculo se immiscenti non est subueniendum, supra; Imputatur.

Peritis In arte credendum est, supra, Fides.

Periurij prætextu causa semel decisa, non est retractanda, l. 1. C. de reb. cred.

Permittuntur multa causa necessitatis, quæ alias non permetterentur, c. si quis propterea, de furtis, supra, Necessitas.

Permittuntur multa incidenter, quæ principaliter non, permittuntur, l. prima, in fin. de auct. ant. & supra v. Adiuncti.

Persona vilis plus punitur ex eodem delicto, quam nobilis, v. Plus punitur.

Pestis æquiparatur hostilitati, Butr. in c. cum dilecti, de dolo, & contumac.

Petens totum, & succumbens, non potest postea in eadem causa petere partem, l. 2. ff. de except. rei iudic.

Phantasma) propter diuersa phantasmata generantur in nobis diuersæ intellectiones, secundum Philos. 3. de anima: gl. in l. de tutela, C. de in inte. rest. mino. Et quotidie ex nouis motiuis propterea nouæ generantur opiniones.

Philosophiam profitentes non debent avaritia vinci, l. professio, C. de muner. patrim. lib. 10.

Philosophi possunt allegari in causis, Inst. de empt. & vend.

vend. §. item pretium. cum ibi not. in glo. ff. de solu. l. si pater, ff. de sta. hom. l. septimo. Sed certe opinion- nes eorum inultoties reprobantur, vbi ibi.

Pignora quanto plus vendidit creditor, tantum redde- re debet debitori, l. final. §. sin autem, C. de iu. do- minij impetr.

Pignus vendere non cogitur creditor priusquam ad fi- deiussores veniatur, l. 25. §. 3. de fideiuss. & mand.

Pignori non potest res prohibita alienari, l. fin. C. de reb. al. non alien.

Pignori accedens pignus est l. si conuenerit, §. si nu- da, de pig. act.

Pignus debet valere plusquam debirum, v. Plus.

Pignora mihi obligata locare possum, l. creditor, ff. de pign.

Pirata, quos vulgus Corsaros appellat, possunt impune occidi & derobari, ita dicit Ioan. de Anan. in c. 2. in 2. col. super glo. 2. de homic.

Placere Lupis, & gregibus ouium, nullus Pastor potest, supra, Pastor.

Planta solo cedit radices, si tamen egit.

Plures vbi sunt debitores facile rem destrui videmus, sup. Derstructus.

Pluralis locutio habet resolui in duas singulares, l. fal- ua, in fi. ff. de condit. & demon.

Plures si obligantur, intelliguntur viriliter obligari, & stipulari, l. 11. §. 1. ff. de duobus rei stip.

Plures in vnum consentire facile non possunt, l. vnica, ff. de libertis vniuersitatum.

Plus vilis persona, quam nobilis ex æquali delicto pu- nitur, l. si criminis, l. si seruo, C. ad l. Iul. de vi. pu. & ff. de incen. tui. l. Pedius, §. fin.

Plus punitur sapius delinquena, vi, l. seruos, C. ad l. Iul. de vi pub. & C. de Epis. aud. l. 4. in fi.

Plus est hominem veneno occidere, quam gladio, l. 1. ff. de malefi. & mathe.

Plus facit grauitas, & benignis mores, quam facultates, ff. de tu. & cu. da. ab his, l. scire oportet, §. pen.

Plus, & minus non facit differre specie specialissima, sed sic subalterna, & sic naus parua & magna differunt, specie specialissima non subalternat, l. fin. de fund. instruc.

Plus sapientia maturitas, quam corporis canicies consideranda est, c. quia quis. & c. sequen. 84. distinct. & cap. vilissimus, l. q. 1.

Plus negat negatio, quam ponit affirmatio, C. de dona. l. filiusfamil. §. 1.

Plus semper valere debet pignus, quam debitum, vnde dicitur, quod residuum deberet reddere creditor debitori, quanto plus pignora vendidit, C. de iu. do. impe. l. fin. §. fin. autem.

Plus valet quod agitur, quam quod simulate concipitur, C. plus valere quod agitur per to. l. si donationis causa, C. de contrahen. cmpt.

Plus valet vnius prohibitio, quam plurium concessio, l. per fundum, ff. de seruit.

Pœna integra non debetur, si pars debiri intra terminū conuentum solvatur, c. 9. de pœnis, sed secus est de iure ciuili, vt l. 5. in fi. ff. de act. & oblig.

Pœnam aliquando quis incurrit ex delicto non consumato, l. si quis legatum 6. vbi glo. de falsis.

Pœna debet suos tenere auctores, quia filius non debet portare iniquitatē patris; intellige, in temporalibus; Fallit autem in dignitatibus, & ex causa: nam

Alii Presbyterorum non promouentur ad Sac. Ordini,
nec ad Prælaturam, licet in culpa non sint, c. i. & ibi
scrib. de fil. Presbyt.

Pœna simpliciter priuans communione aliorum pro-
pter contumaciam, in dubio intelligitur tempora-
lis, id est, dum parere noluerit, cap. in litteris i. de
constitut.

Pœna grauissima intelligitur de pœna mortis, glo. in
l. vnica, C. ne mini lic. sign. cru.

Pœnam illi debet permitti petere, qui in pœnam non
incidit, ff. de re. iur. c. l.

Pœna dupli, vel tripli si à lege imponitur, comprehen-
dit etiam id, quod restituendum est, hoc edicto, ff.
de public. & vectig.

Pœnam incurrens propter spreum aliquod præceptum,
in eam incidit, etiam si effectus nullus potuisset se-
qui, l. i. §. si quis longo, ff. de agnos. lib.

Pœna vnita est, multorum metus, Inst. de except. §. ho-
die autem, in fin. C. ad l. Iul. repe. l. i. in princ.

Pœna maior debetur Iudici maiori, quam minori,
l. & si quidem, l. i. §. si autem, C. de Iudic.

Pœna imponenda est iuxta conditionem delinquen-
tis de tempore delicti, & non sententiæ, l. i. ff. de
pœnis.

In pœnis, vno soluente, alter non liberatur, ff. de iu-
risdict. omn. iud. si quis, §. si. & l. sed, & ff. ne quis cū,
qui in ius voc. est l. pen. §. fin. C. de condict. furt.

Pœna non est sine fraude, supra, Aliud est.

Pœnæ sunt molliendæ, & non exasperandæ, l. interpre-
tationem, ff. de pœn. & cap. ex litteris, i. de con-
stitut.

Pœna est mensura delicti, l. facimus, ff. de pœnis.

Pœna

Pœna corporalis minima, maior est quacumque pecuniaria, l. inferuorum, ff. de pœnis, in fi.

Pœna inhabilitatis non incurritur, nisi fuerit expressa, c. fin. cum ibi not. de iur. patron.

In pœnalibus fere omnibus iudicijs ætati, & imprudentiæ succurritur, l. fere, ff. de re iur. & ad vitandam pœnam spectatur initium actus, l. quod ait, 23, §. quod ait, ff. de adult.

Pœna duplici aliquis non debet ex eodem delicto puniri, l. sanctio, ff. de pœnis.

Populum faciunt decem homines, & duo faciunt cōgregationem, & tres faciunt collegium, & decem, aut quindecim, faciunt turbam, glo. in c. 1. de elect. & tot homines gentem faciunt, quot populum, Bart. in l. prætori, ff. vi bo. rapt.

Populi variz voces non sunt audiendæ, l. decurionum filij, C. de pœnis. Et populum ob multum crimen, pertransit in ultum.

Populo qui placet, displicet Deo, quia populus est docendus, & non sequendus, Bal. in c. 2. de elect.

Porticus, pars domus est, l. cætera 43. §. hæc Senatus, ff. de lega. 1. cap. solemnitates, el. 2. de conse. dist. 1.

Positio negativa non nisi per aduersarium probabilis, si iudici videbitur, admitti debet, c. vnico, de cōf. in 6

Positiones pro confessis habendæ sunt, reo respondere recusante, c. 2. de confessis.

Possidere longe commodius est, quam petere, Infl. de interdict. §. commodè autem, & sic in casu vbi possessorum, & petitorum iura sunt obscura, magis est iudicandum pro possessore, vt ibi, nec possessor tenetur ostendere titulum suæ possessionis, nec illum probare, l. ult. C. de rei vindic.

Possidere simul duo non possunt eandem rem, ff. d. C. acquir. possess. l. 3. §. è contrario, in princ. & ff. commo. l. si ut certo, §. si duobus: Contra, de l. si duo, ff. uti possid. & in l. possideri, §. è contrario, ver. Sabinus de acq. possess.

Possessio dicitur quasi pedum positio, l. 1. in princ. ff. de acquir. possess.

Pro possessore habetur qui dolo desijt possidere, c. qui possidere 36. de reg. iur. lib. 6.

Possessor malæ fidei tenetur de fructibus percceptis, & percipiendis: bonæ fidei vero de extantibus; sed post litem contestatam de omnibus, l. 22. C. de rei vindicar.

Posthumus proprie dicitur qui nascitur post mortem patris, nec est in potestate patris; l. fin. de col. bono.

Posthumi agnitione rumpitur testamentum, Instit. de exhered. lib. in princ. Contra, de inoff. testamen. l. si uater.

Posthumus non venit appellatione hominis, supra, in verbo, Appellatione hominis.

Postulare aliquis non debet illud, cuius contrarium, in casu contrario non esset postulaturus. C. de solut. l. pen. C. de usu l. si ea lege. Contra, ff. loca. l. ea lege. ff. de procu. l. qui proprie 46. §. procurator.

Potentiori pares esse non possumus, ff. de alienat. mu. iudi. cau. fac. l. 3. & ff. de arbi. l. nam magistratus, & ff. de aqu. plu. arc. l. 1. §. sed si vicinus &c.

Potentia propinqua actui actus est, l. pen. de mil. testa. l. cum viro, in princ. de fideicom. libert. & inf. verbo, Quod est in fieri. At fallit quando lex requirit ipsum actum, ut in c. 11. de elect. & in l. cum hi, §. si prætor, ff. de transact.

Potestas libera non potest dici, si aliquis est requirendus, ut consentiat, secus si ut consulat, glo. in clem. dudum, & libere, de sepult.

Potestas prima est res inestimabilis, vi. Prima.

Non Potens per se ipsum, nec per alium potest, l. neque per se, C. de hered. institut. Procedit hoc in prohibitis ratione delicti, vel nisi lex dispenset, ut possit per alium, ut in c. suffraganeis, de elect. ubi Archiepiscopus potest per suffraganeos consecrare electum, quem ipse non potest per se ipsum ante receptum palium.

Precarium est quod precibus petentis utendum conceditur tandiu, quandiu is, qui concessit, patitur, l. 1. in princ. ff. de preca.

Precarium à commodato differt, nam commodatum datur ad certum usum, ut patet per leges illius tituli. ff. commodati, & etiam differt in alijs causis enumeratis in glo. l. 1. ff. de preca. & ibi vide.

Præcaueri debet quod infirmari, vel vituperari potest, c. 1. de ser. non ord. l. si idem cum eodem, §. si iuncta glo. ff. de iurisd. om. iud.

Præcedente vno malo, sequuntur alia, ff. de rei vind. ex diuersa, §. 1. in auth. ut iudic sine quoquo suffra. §. consideramus, col. 2. in glo. super verbo, Illicito.

Præcedentia & sequentia declarant media, gloss. in l. à quo, 13. §. 1. in verbo, Verba, ff. ad Trebell. & super verbo, Declarare, & v. Pars vna.

Præfatio legis demonstrat finalem intentionem condentis, l. regulas, §. licet, ibi, nutum Constitutionis demonstrat, de iur. & fac. ignor.

Præiudicatur alicui, ubi eius voluntas impeditur, §. huc autem, & §. præterea, cl. 2. Inst. i. d. e. a glo.

Prælatus conditionem Ecclesię deteriorē facere non potest, extra, de donat. Fraternitatem.

Prælatus inferior potest præscribere in certis Ecclesijs suę Diocesis totum ius Episcopale: subducitur tamen tempus vacantis Ecclesię cathedralis, cap. 15 de præscript.

Prælati ad curiam accedentes, sine licentia Papę recedentes, sunt excommunicati, vna cum suis receptoribus, extra. 2. de maior. & obed.

Prælatus, qui consuevit bene administrare, præsumitur conuerisse in utilitatem Ecclesię, Bal. in eum causa 8. de sent. & rei iud.

Prælatus, qui suam utilitatem utilitati Ecclesię præponit, quando agitur de acquirendo, excusatur, gl. 1. in fin. in cap. scias frater, 7. q. 1. cum qua transit Archidiaconus.

Prælatus inferior non debet aliquid innouare in re, per superiorem statuta, c. 2. de consuet. uti. vel inut.

Præmia bene merentibus tribui conuenit, ut statuas erigere, sed eorum expensis, non populi, l. fin. C. de statuis, & imagin.

Præscriptio non currit illi, qui si ageret, exceptione repelleretur. Sicut etiam non volenti agere non currit præscriptio, C. de inoffic. testamen. l. contra maiores, 16.

Præscriptio non interruptitur per sequestrum, Card. in c. 1. 18. q. de sequest. pos. & fruct.

Præscribitur accessorum cum principali, si interat illi à principio, alias secus, glo. in l. 7. §. 1. pro empt.

Præsens intelligitur qui in studio est, l. Sciz, 20. §. Pamphilis, de fundo instr. & l. quæsitum est, 76. de lega. 3.

Præsentatus à Laico patrono locus, est gratificationi
Episcopi: sed in præsentatis à persona Ecclesiast.
potior est primo præsenratus est notab. cap. 24. de
iur. patt.

Præsumitur quis iuri suo renunciare, qui contra illud
facit, supra, Iuri suo.

Præsumitur à iuventutis conversatione, vsque ad se,
nec tutem, c. 3. & 15. de præscript.

Præsumptio nobilior in iure est accipienda, vi. sup.
Nobilior. Et præsumptio maior tollit minor em.;
sicut & clauus clauum trudit; li Quintus, §. de do-
nat. int. vir. & vxor.

Præsumitur de presenti in futurum, l. si quis adulterij,
in glo. C. ad l. Iul. de adul. in auth. de restit. & quæ
parit, §. verum si quidam, & §. mulier enim. & in
auth. vt nul. iud. §. si quis vero accusatus. Vnde.
Qui semel bonus semper præsumitur bonus ff. de re
mili. l. non omnes, §. barbaris. Et qui semel diues
semper præsumitur diues, ff. de prob. l. persona: Et qui
semel dominus semper præsumitur dominus, l. si uel
possideris, C. de probat. Et qui semel malus semper
præsumitur malus, l. si cui, §. l. idem, ff. de act. & l. o.
ff. de se. na. cum ibi not. Et qui semel fuit pauper,
præsumitur adhuc pauper, l. non est, ff. de probat.
Præsumit nemo immemor suæ salutis, C. ad l. Iul. re-
p. l. si addo. c. sancimur, 2. q. 7.

Præsumitur quis ignorare, nisi probetur scire, intellige
de ignorantia facti, ff. de probat. l. verius, cum ibi no.
Sed ar. contra eod. tit. l. cum de indebito, in fi.

Præsumitur quis bonus, vel malus, ratione patris, vel
patriæ; gloriæ auth. de refer. in filiol. 21. & l. quisquis,
§. filij vero, C. ad l. Iul. mar. & l. quod si nolit, §. mā-

cipia, ff. de edili. edi. vbi dicitur in glo. sepe solet filius similis esse patri; & Arbor mala non potest bonos fructus facere.

Præsumitur quid eo modo esse, quo olim fuit, saluis ceteris, cap. in parochia; 16. q. 1. & l. patrum, C. de rei vend. & l. pen. ff. de sta. homin. & l. ex eo, ff. de ædij. edic.

Præsumitur minime pro sententia Iudicis, cui de nocte traditus fuit processus, & de mane iudicat: ita, nec pro decreto, quæ præsumuntur facta sine causæ cognitione, ita Bar. i n l. prolatam C. de sent.

Præsumitur in facto, quod se habet ad bonum, & malum, magis de bono, quam de malo, ff. pro socio, l. merito pro solutione, & l. Quintus Mutius, ff. de donat. inter vit. & vxor. ad l. si defunctis, C. arbitr. tut.

Præsumptio tunc intrat, cum veritas aliter sciri non potest, ff. de leg. 3. l. nummis, & si pars hered. petatur, in l. antiqui, in l. de her. vbi dicitur.

Præsumptioni non est standum omnino, glo. in l. res hereditarias, ff. de cri. expi. hered. & C. res inter alios acta, l. 1. Et præsumptio præsumptione tollitur, supra Coniectura.

Præsumptio iusti timoris cessat, in curia Principis, l. 1. C. de his, qui per metum iud. non appell.

Præsumitur quilibet dignus, nisi probetur indignus, cap. ex parte, de scruti. in ord. faci. l. non omnis, §. 1. à barbaris, ff. de re iudi. & in l. actor, per Cyn. C. de proba, & de quolibet præsumendum est bonum, nisi si probetur contrarium, c. dudum tale, de præsump. ff. de man. testa. seruos, & ff. de lega. 2. cum patet, §. rogo, & supra, v. Nemo.

Præ-

Præteritio forminarum pro exheredatione habetur,
l. filiam præteritam, ff. de inoffic. testam. & ibidem,
not. glof.

Pretium consistere debet in pecunia numerata, Instit.
de emp. & vend. §. item pretium, sed solutio potest
fieri etiam in alijs rebus à pecunia numerata, l. à
quo, ff. de solut.

Pretium loco rei succedit, ff. quæ in frau. cred. ge. sunt.
l. quia debitorem, in si. & ibidem not. glo.

Pretia rerum secundum veritatem, non ex affectione
singulorum, vel utilitate, sunt æstimanda, ff. ad l. falc.
l. pretia. & l. præcedente, & ff. ac l. aquil. l. si seruum
meum.

Prætor bonorum possessorem heredis loco in omni
casu habet, l. Prætor, ff. de re iur.

Prætor reddere ius dicitur, etiam cum inique decer-
nit. l. ius pondus, ff. de iust. & iur.

Prætoris decreta non debent esse illusoria, l. si prætor,
ff. de iudit.

Prima potestas est res inæstimabilis, l. si lius, §. si vulga-
rem, ff. de le. r.

Primum quod est, aliud ante se habere non potest: in
prohemio, ff. §. in reliqua.

Principem cur ego te habeam, cum tu me non habeas
ut Senatorem? c. esto, §. de off. & de Principis pote-
state disputare instar sacrilegii est.

Princeps iudicare potest secundum conscientiam,
omissis adinacis, non sic inferiores, Bar. in l. i. C. ut
quæ defunt aduoca. Vide inf. Sententiam tertie.

Princeps committit examinationem, & sibi reservat
deliberationem, l. i. C. de sigalia noua.

Princeps de plenitudine potestatis legitimare potest,

etiam in præiudicium eorum, quibus est ius quæsi-
tum in specie, etiam ipsi non requisiti, Alex. conf. 228.
inci. visis codicillis. But. inc. per venerabilem, 35.
2. col. ver. secundo requiritur, & ver. seq. qui filii sunt
legit.

Princeps peccat, si coram eoadmiratione, illam exce-
ptionem opponi, scilicet, quod ex pacto nudo detur
actio. But. c. quæ in Ecclesiarum, de const. & dicit
singulare Alex. in l. iurisdictionum, sed cum nulla,
ff. de pact.

In curia Principis cessat præsumptio iusti timoris, l. i.
C. de his, qui per metum iud. non appell.

Principatus, quem aut seditio excorsit, aut ambitus oc-
cupauit, perniciosus est, cap. miramur, dist. 62.

Principis preces habentur pro iussu, gl. in dist. ff. quod
iussu. Felin. in cap. si probabilitate 3. in 2. col. de
offi. deleg.

Princeps seipsum ligare non potest, ar. tex. in l. pen. ff.
de arbi. c. fin. de instit. & quamvis legibus sit solu-
tus, l. Princeps, ff. de legibus, tamen secundum le-
ges vivere vult, l. digna vox, C. de legibus.

Princeps bona concedendo, videtur etiam obligatio-
nes concedere, ff. de verb. signif. l. Princeps.

Princeps ius Diuinum tollere non potest, cap. cum
inferior, de maior. & obed. cap. sunt quidem, 25. q. 1.
notatur in cap. quæ in Ecclesiarum, de consuetum
simil.

Princeps non potest supplere defectum iuris. natura-
lis, Hostien. in c. i. de transact.

Princeps ex potestate absoluta confirmare potest sen-
tentiam nullam, Bal. in l. rescripta, 3. col. C. de prec.
impe. offer.

Princeps non est consulendus super facto, c. 1. de consuetudinibus in 6. & l. 3. ff. de testib. nec ad questionem facti respondeat Iurisconsultus,

Principali concessio, venit etiam accessorium, supra, Concessio.

Principium contractus spectandum est, l. si procurator, in ff. mandati.

Principium cuiuscumque rei potissima pars est, unde not. gl. dimidium facti qui bene cepit, habet, ff. de origine iuris, l. 1. in princ.

Principio malo inchoata, vix bono peraguntur exitu, in auth. ut iudi. sine quo suff. §. cognitum. coll. 2. ibi, sine mercede recipiant cingula, ut sic puris manibus iustitiam ministrent: nec obijciant, se cingula emisisse: & ideo sordes, & iniustitiae.

Principijs ignoratis, ignoratur & ars, ff. de iustit. & iur. l. 1. in princ. & in auth. de non alien. iud. §. scimus.

Principium bonum fecisse sufficit in negotijs amicorum, licet diuersos effectus sit securus, l. sed non ultra, ff. de negot. gestis, ubi habes exemplum.

Principali annullato propter aliquem fauorem, non annullatur accessorium, Alexan. conf. 59. viso instrumento, in 5. volum.

Principali sublato tollitur accessorium, l. eam principialis. ff. de re iur. & l. 2. ff. si quis caut. & l. eos, in prin. C. de vsur.

Principale illud dicitur, ad quod principalis intentio tendit, Bar. in 1. const. C.

Principale interueniens attenditur, inf. Quando in aliquo actu, & verbo. Vbicumque aliquid.

Prior nominatio quid denotet, supra, Nominatio.

Prior conuentualis, sed non claustralis, potest esse, dele-

delegatus Papæ, Clem. 2. de rescr.

Privatio præsupponit habitum, cap. ad dissoluendum, 13. de despon. impub. l. decem. ff. de verb. oblig.

Inter priuationem & habitum non datur medium, ff. de verb. sign. l. hæc verba. Contra de l. 1. §. sciendū, ff. de tribu. act. & ibi in gl. Curiosam habes quest. 4. iuilegiatus, vt talis intelligitur de proprie tali. Bal. in Prl. siue, col. 2. vers. 2. quæro C. de probat.

iuilegium reuocatur, vbi ex post facto noscitur esse, Prnocium, c. 9. de decimis.

iuilegium concessum exercenti artem, non amittitur, si artificium omittitur ob infirmitatem, l. ex agēribus, C. de principalibus ag. in rebus, lib. 12.

iuilegium, quod habuit prædecessor, non sine iniuria Prdenegatur successor, not. in c. bonæ memoriæ, 3. in fin. de postul. prælat.

iuilegia rescripta & alia consimilia, ad ea tantum Prextenduntur, de quibus cogitatum est, ff. de pact. res fratre s, ff. de transact. cum aquiliana, & ita intentio mandantis considerata est.

Privilegia multa dantur aduocatis, l. sancimus, C. de aduoc. diuer. iud.

Prius nominatus censetur magis dilectus, c. si quis, de elect. in 6. l. si communis seruus, 2. ff. de stip. seru. Est verum in fauorabilibus, vel indifferentibus, arg. cap. odia, de reg. iur. in 6.

Prius appellans prior agat, l. qui prior, ff. de iud.

Probandi onus ei, qui dicit, incumbit, ff. de probat. l. ei, qui & C. eo. l. actor. Contra de l. faciliter, C. de abo. & de l. siue possidens. C. de probat. & in l. 2. ff. de probat. dicitur, quod affirmanti incumbit onus probandi.

Probare admitti non debet quis illud, quod probatum non prodest, C. de proba. ad probationem, & de si. mo. c. per tuas, in si. ver. quoniam & si probata.

Probanti semiplene inopia probationis defertur iuramentum, l. 3. C. de rebus creditis, & iure iur.

Probare se idoneum non tenetur is, pro quo beneficiando rescribitur, cum idoneus presumatur. c. fin. eo de presumpt.

Probatio efficacior requiritur ad probandum id, quod non est verisimile, c. 10. de probat.

Probari testibus, vel scriptura quod non potest, pro infecto habetur, l. si maior, C. de comm. diuid.

Probari aliquid per testes, vel per scripturam, paria sunt, l. in exercendis, C. de fide instrum. Natr. consil. 609. num. 21.

Probatur quis per coniecturam facturus aliquid, quia non potest demonstratiue probari, gloss. in l. apud Celsum, ff. de except. doli. DD. in c. 1. & c. causam matrimonij, 11. de offic. deleg.

Probationes non sunt angustandæ, l. quoniam, in si. C. de hæred.

Probationibus actoris, & rei concurrentibus, quid faciendum sit, vi. supra, Actor, ubi probationes actoris prius recipiendæ sunt.

Probatio debiti in scriptis contracti, iam soluti, quomodo fiat, vi. supra, Debitum

Probatio à coniunctis, seu à combinatione legum, valida est in iure, ff. de neg. gest. l. at. qui & 3. dist. denique

Probantur quæ domi geruntur facilius per domesticos, quam per alios, C. de repud. consensu, §. seruus, C. de quæst. interrogari.

Probationes debent esse luce meridiana clariores, C. de

C. de proba. l. fin. & maxime in criminalibus.

Probatur aliquid eo ipso, quod contrarium ostenditur,
l. super seruis, C. qui mili. non pos lib. 12.

Procuratorem priorem remouet qui dat posteriorem,
l. si quis, cum §. fin. ff. de procurat.

Pro facto habetur, quod in fieri est, l. cum vxori, & l. li-
gno, §. ego autem, ff. de leg. 3.

Prohibitus vendere, prohibetur pignorare, l. qui habeat,
ff. de leg. 3. & prohibita alienari vsucapi non possunt,
l. si fundum, ff. de fund. dot. & l. lex qui tutores, ff. de
admin. tut.

Prohibitum de vno, de alio permittitur 25. dist. qualis. &
extra, de his, quæ fi. à prela. sine cons. c. cum aposto-
lica, 7. in fin.

Prohibito matrimonio, prohibentur sponsalia, l. oratio,
ff. de spon. quod est verum, quando prohibitio habet
perpetuam causam prohibitionis; licet si tempora-
lem, l. soles, ff. de his, qui no. infra. vbi licet mulier ma-
trimonium contrahere non possit intra annum lu-
tus, l. 1. & 2. C. de secund. nup. tamen intra illud tem-
pus bene potest desponsari.

Prohibetur vnum iustum propter aliud iniustum, 12
q. 1. habebat 21. dist. denique, ff. de rei vend. officium;
ff. de dam. infec. l. si finita, §. ex hoc edicto.

Prohibitum vni intelligitur permissum alteri, l. cum
Pretor, de iudic. intellige si est par ratio inclusi, &
omissi.

In malis promissis fidem non expedit obseruare, de re.
iur. lib. 6. Vnde versus, si in malis promissis rescinde fi-
dem, in turpi voto muta decretum.

Promittere, vel soluere, paria sunt, l. si. C. ad l. Falc. facit
tex. vbi Deci. in cap. veniens, el. 1. de testi. & l. fin. ff.

ad

ad Sille. l. quamuis, §. interdum, ff. ad Velle.

Promissa simpliciter sine conditione seruantur, c. vlt. 22. q. vlt,

Promittenti prouidere alicui cum poterit, sed nou cum beneficium vacauerit, obligabatur olim ex Concil. Lateranen. cap. 14. Sed postea, & sic hodie propter abusiones prælatorum etiam promissio de vacatura, siue etiam in genere cum facultas se obtulerit, prohibetur, vt in cap. 2. de præl. in 6.

Promissio nobilium pro factis habetur, supra, v. Nobilium.

Priora sunt iura ad absoluendum, quam ad obligandum, ff. de reg. iur. l. fauorabiliore, & l. Arianus, ff. de act. & oblig.

Propositum in proposito idem operatur quod oppositum in opposito, supra, Oppositum.

Proprium dicitur quod alicui non communicatur, c. 2. in l. 2. & ibi Bar. ff. de adopt.

Proprietas septem mulierum enumerantur, supr. Mulierum.

Prouerbijs plerumque vtitur lex civilis, atque etiam canonica, vt per exempla fere ceterum, probat Stephanus de Gaeta, tom. 1. reperit cano. fol. mihi 108. n. 92 Immo, & causæ possunt definiti prouerbijs, & sic in iudicijs allegantur, ibid.

Prouisio hominis facit cessare prouisionem legis. l. fin. C. de pactis, cum concord.

Proximus est, quem nemo sequitur, l. proximus, ff. de verb. signif.

Puberes dicuntur hi, qui sunt maiores 15. annis. Et ita accipiuntur. instit. de nupt. §. 1.

Publicæ honestatis impedimentum si ex spōsalibus, valis

validis tamen, oriatur, impedit, & dirimit matrimonium in primo gradu tantum: ortum autem propter affinitatem ex fornicatione, in primo, & secundo gradu dirimit, vt in Concil. Trident. sess. 24. de rif. matr. c. 3. & 4. & ex matrim. rato, & non consumato, dirimit vsque ad quart. grad. vt ex c. 1. & ibi scrib. de sponfal. in 6. quod forte parochi non omnes aduertunt.

Publici bonos seruos, seu ministros habere debent, l. 3. ff. de public.

Publice permittitur quod priuatim non permetteretur, ff. de re. diui. l. in tantum, §. sacræ autem res sunt, quæ publice &c.

Publicæ rei interest, dotes mulieribus obseruari. Cum maxime sic necessarium, dotatas esse fœminas ad sobolem procreandam, l. 1. sol. matr.

Punitur, plus vilis persona, quam nobilis ex eodem delicto, l. si criminis, & l. si seruo, C. ad l. Iul. de vi. publ.

Puniri prout quis delinquit, debet & qui grauius delinquit, grauius debet puniri, Insti. de pu. iudi. §. item, l. Iul. de vi. pub.

Puniri quis debet vbi delinquit, l. capitalium, §. famosis, ff. de pœnis & ff. ne noxa. ad l. fin. Vnde dicitur, vbi te inuenero ibi te iudicabo.

Pupillus est magis priuilegiatus muliere, & Fisco, gloss. in l. si tutor, 6. C. de seruo pignori dato manum.

Pupillus per acceptilationem liberari potest sine tutoris auctoritate, l. pupillum, ff. eod. de accept.

Purgari bis in mense solet fœmina, alias non esset sana, l. quæ bis, ff. de edil. edic.

Q

Quædam honeste accipiuntur, quæ non honeste petuntur, ff. de varijs, & extr. cognit. l. i. §. fin. & ff. de ori iu. l. 2. §. fin. in princ.

Quæ de nouo emergunt nouo indigent remedio, l. de ætate, §. ex causa, ff. de inter. act. & l. i. ff. de vent. in spic. & c. miramur §. i. dist.

Quædam per vniuersitatem transeunt, quæ sola non possent alienari, l. quædam, de acquir. re. domin.

Quædam possunt fieri tacite, quæ non possunt fieri expresse, ff. de reg. iur. l. actus, §. expressa.

Quæ dubitationis causa tollendæ contractibus inferuntur, ius commune non lædunt, l. qui mutuum, in princ. §. 8. ff. de man. & ff. de reg. iur. l. quæ dubitationis.

Quæ incontinenti fiunt, inesse videntur, ff. si cer. pet. lecta est, & ex his, quæ incontinenti fiunt, præsumptio nascitur, de elect. officij. §. 8.

Quæ non prosunt singula, multa iuuant, C. de prob. l. instrumenta, l. rationes, l. non epistolis, & l. non nudis:

Quæ religiosis adherent, religiosa sunt, l. quæ religiosis, ff. de rei vind.

Quæ solo temporis tractu non mutantur, semel in esse posita, semper præsumuntur, l. si cui, §. iisdem, ff. de accus. & l. non omnes, §. à barbaris, ff. de re mili.

Qualitas obueniens enti qualitatiz ipsum ens, & reponit ipsum in diuersam speciem, c. cum Marthæ, §. quæ fuisse, de celeb. Miss.

Qualitas adiecta verbo, debet adesse tempore verbi, l. in delictis, §. si detracta, ff. de noxal. cum simil.

Quæ,

Qualitas facti reprobari potest, & factum approbari.
supra, Approbare.

Qualitas, quę inest actui de iure communi, vel speciali,
iudicatur à pari, l. eum ex ratione, in princip. ff. de
excu. tut. l. 2. C. de his, qui æta. ven. impe.

Qualitatem quis cognoscere non potest, nisi cogno-
scat substantiam, tex. in l. eius, qui in prouincia, ff. si
cert. per. circa fin.

Quando duo sunt contraria, ad positionem vnius, se-
quitur destructio alterius, ff. de procu. l. Pomponius,
§. sed & is.

Quando duo sunt necessaria, vnum interueniens non
sufficit, ff. de diuor. l. penul. in glo.

Quando duo iura concurrunt in eandem personam per
inde est, ac si concurrant in diuersis personis, l. 1. de
his, qui. vt indig. l. si quis decurio. C. ad l. Cor. de fizar.

Quando in vno actu concurrunt duę rationes quarum
altera nocet, alia vero prodest, causa illa, quę nocet,
debet attendi, non quę prodest, l. si quis in graui,
§. fin. ff. ad Sylla. & l. 3. & ibi Bar. ff. de susce. tutor.

Quando in aliquo actu vnum principaliter, & imme-
diate venit, & aliud ex consequentia, & mediate, il-
lud est preferendum, quod venit principaliter, & im-
mediate, l. fin. ff. de imo. in re. do. fac. & l. 2. §. idem
Labreo, ff. ne quid in loc. publi. & l. 1. ff. si vsufu. per
Contra, de text. in cap. ex transmissa, 7. de filiis Presb.

Quando lex deficit, recurritur ad simile, & aliquando
ad auctoritatem doctorum, supra v. Lege deficiente.

Qui accusare possunt, intelligeremus, si sciremus, qui
non possunt, itaque, prohibentur accusare, alij pro-
pter ætatem, vt pupillus. Alij propter sexum, vt mu-
lier, qui accusare, ff. de accusa. &c.

Qui ad agendum admittitur est ad excipiendum,
multo magis edmittendus cap. qui ad agendum,
71. de re. iu. lib. 6.

Qui binos lepores vna sectabitur hora. Vno quando-
que, quandoque carebit vtroque, no. gl. l. nemo, la
3. C. de assello, super verbo, in vtrumque festinat:

Qui certus est certiorari amplius non debet, l. i. in
fin. ff. de act. emp. et vend. et cap. eum, qui 31. de
reg. iur. lib. 6.

Qui cito dat bis dat, et qui tarde dat, minus dat, Insti.
de fideiuf. §. non solum.

Qui de vno dicit, de alio negare dicitur, Fal. in cap. si
celebrat, vlt. de cler. excom. min. vbi electio ex-
communicati, etiam nescienter facta, est nulla.

Qui duos habet accusatos a tertio prohibetur, l. cum
rationibus, C. qui accu. non pos. nisi suam, aut suo-
rum iniuriam prosequantur: hoc est verum de di-
minibus, quia aliquis posset accusari, 4. vel 5. vel
mille homines, de eodem crimine.

Qui est in castris dicitur esse in morte, Abb. in cap.
quoniam frequenter, 25. in 1. col. vt lit. nō contest.
in c. pastoralis, 11. de offi. ordin.

Qui in vno grauatur in alio releuari debet, l. cum qui
ff. de iureiur. et C. de non nu. pe. auth. contra qui
proprium.

Qui male agit odit lucem, ff. de ven. in spi. l. i. §. ita lu-
minaria. in gl.

Qui non laborat non manducet, no. glo. l. quamuis, ff.
de dama. infect. pro hoc, l. si plures, C. de condit. in-
fertis.

Qui omne dicit nihil excludit, no. glo. in la procnra-
tore, C. man. et ad hoc, C. de her. insti. l. 2. et ff. de

hered. inst. l. quod si Mæuius, & l. i. de pecu. legaro.

Qui patitur quod potest prohibere, ipse facere videtur, ff. de noxa. l. secunda, & ff. de his, qui not. infam. l. liberorum, C. de Sacrosan. Ecclesi. l. iubemus, §. œconomus.

Qui per alium facit per se ipsū facere videtur, l. si per alium, ff. ne quis enim, qui in ius voc. est vi. exi. & l. si quis id, §. pen. ff. de iu. omn. iud.

Qui per se non possunt capere, nec per seruos suos, l. neque, C. de here. insti. & ff. eo. l. non minus.

Qui potest inuitis alienare, multo magis ignoratibus, & absentibus, potest, l. qui potest, de reg. iur. Contra de l. si, C. de iu. emphy. vbi emphyteuta potest vendere domino inuito, dummodo ei denuntiet.

Qui potest facere, vt possit conditioni parere, iam posse videtur, l. qui potest, ff. de re. iur. Contra de acqui. her. l. is, qui heres, & l. Lucius, §. sed his, quæ adhuc, ff. qui ad libert. procla. non licet.

Qui potest stare certo, non stet incerto: vt dicit proverbium, gloss. in l. quia ratio, ff. de condi. insti.

Qui scit vnum ius se habere, eligendo aliud, quod credit habere, non amittit quod habet, l. mater, ff. de inoffic. testam. Contra de cap. vt quis duas. de elect. lib. 6. & l. i. C. de fur. cum simil. vt per glo. in l. edita, in ver. emendari, C. de eden.

Qui sibi ipsi non parcat alijs parere non præsumitur, l. omne delictum, §. qui se vulnerauit, ff. de re milit.

Qui simulat verbis, nec corde est fidus amicus. Tu quoque fac simile, sic ars deluditur arte, no. glo. in auth. de exhi. & intro. re, §. illud quoque, col. 5. super verbo, Arte.

Qui vadit plane, vadit sane, Inst. de iust. & iur. §. his.

Quic-

Quicquid filiusfam. acquirit, patri acquirit, dum tamē sit in potestate patris, Instit. per^o quas person. no. acqui. in prin. ff. acqui. poss. l. qui seruo.

Quicquid est causa causæ, est causa causati, l. manumissiones, ff. de iust. & iure.

Quid verbis opus est cum nullus rerum sequatur effectus, l. fin. C. de donat.

Quod quisque iuris statuerit in alterum, id se eodem uti debet, ff. quod quisque iuris, per totum.

Quod ex re nostra fit, nostrum esse verius est, ff. ad exhib. l. de eo, §. si quis.

Quoad istud verbum habet in se reuolutiones temporis, l. 3. §. quod si quis, ff. de susce. tut. & l. Titius, de excus. tut.

Quod ab initio non valet tractu temporis non potest conualescere, ff. de reg. iur. l. quod ab initio, & ff. de pac. l. si tibi 10. §. si pactus.

Quod accidit sequitur naturam eius, cui accidit, ff. de usufr. l. si fundo.

Quod a pluribus quæritur sapientibus, facilius inuenitur, 20. dist. de quibus, & per ampliores homines perfecta veritas reuelatur, C. de fideicom. l. vlt. ad fi. & 64. dist. extra conscientiam.

Quod bene gestum est, non debet ex alio euentu reprobari, l. Barbarius Philippus, ff. de offic. præf.

Quod differtur non aufertur, ff. de iur. l. cum furiosus, & Instit. de fing. re. per fideicom. reli. §. itaque Contra, C. de inoff. testam. l. sancimus, §. fin. & ff. de usu, l. si usufructus.

Quod est in fieri habetur pro facto, l. ligni. §. ego autem, & l. cum uxori, ff. de leg. 2. & declaratur supra verbo, Potentia.

- Quod operatur propositum in proposito operatur op-
positum in opposito, vi. sup. Oppositum.
- Quod pendet non est pro eo, quasi sit, l. is damnum, ;
§. quod pendet, ff. de re iur. Contra de l. i. §. sed
etiam si incertum, ff. de ven. in pos. mittere.
- Quod per me non stat, mihi non debet imputari, l. si
ideo, C. de his, quib. vt. indig. l. si post idem, §. sed si
ita, ff. quando dies leg. cedat.
- Quod per me stat mihi imputari debet, ff. de contra-
hen. empt. l. hæc venditio, 7. §. i. vide l. as. in §. item
si quis, in 5. col. de actio.
- Quod per nos facere non possumus, per alios facere,
debemus, ff. de procu. l. i. & ff. de admi. tu. ita tamē,
§. gessisse.
- Quod per se alicui facere non licet, neque per alium
licēbit, l. 2. §. i. ff. de admi. re. ad ciui. perti. & l. pu-
pillus, §. sed & si, ff. de auth. tut. & l. filium, ff. ad Ma-
ced. & l. impressionem, C. quod met. cau. Contra de
l. fin. ff. de offi. præfect. vrb. & ff. mandati. l. si man-
dauero, §. sed hi, & de elect. c. suffraganeis, 11. de
quo vide in d. l. 2.
- Quod Principi placuit legis habet vigorem, Inst. de
iure natur. §. sed quod Principi.
- Quod proprium alicuius est, ipsius amplius fieri non
potest, Inst. de lega. §. si rem, ff. de exce. rei iud. l. an
eandem, §. actionus, & Inst. de ac. §. sic itaque, ff. de
acqui. possess. l. 4. §. i. vide Domi. in c. cum perso-
na, 7. §. quod si talis, in 1. col. de priui. in 6.
- Quod recipis contemplatione mea, ex me percepisse
videris, l. cum aliquis, C. de iud. deli. c. requisisti, de
test. de quo late Barbat. in l. cum acutissimi, in 84.
col. C. de fideicom.

Quod semel est verum, semper præsumitur verum, not. glo. ff. de damn. infe. l. qui bona fide, §. si quia stipulatur, & C. de proba. l. siue possidens.

Quod tibi non vis fieri, alijs non feceris, no. gl. Instit. de iust. & iure, §. iuris præcepta, super verbo alterum non lædere.

Quoties alia actio, vel exceptio deficit, sciendum est, utilem esse actionem præscriptis verbis, l. quoties, ff. de præscri. verb.

Quoties idem sermo duas sententias exprimit, ea potissimum accipiatur, quæ rei gerendæ aptior est, ff. de re. iu. v. quoties.

Quoties nihil sine captione inuestigari potest, eligendum est quod minimum habeat iniquitatis, regula iur. 201. & l. 3. §. duæ autem, ff. de ear. edic. & l. 3. dist. duo sunt.

Quoties vertitur ratio causa lucris præferendus est, cuius in lucro causa tempore præcedit, ff. de reg. iu. l. quoties, 99.

R

Rapiens res, etiam sibi obligatas, intra annum tenetur ad quadruplum, post ad simplum, l. 3. C. de vi bonorum raptorum.

Rapta mulier substantiam raptoris lucratur, si raptori non nupserit, raptore, & comitibus, eique auxilium præbentibus capitis supplicio subiectis, Auth. de raptis mulieribus, in procem. col. 9.

Rarum est omne, quod bonum est, cap. si officia, dist. 59. & earum, & nullum æquiparantur. Et rarum omne rarum est, supra, Omne rarum.

Rati-

Ratihabitio retrotrahitur, & mandatò comparatur,
l. fin. C. ad sen. con. Ma. l. licet, ff. de iudic. quando
pendet ab alio, quam a disponente, vt in confes. &
matr. coram alieno parochio celebrato.

Ratione quod caret, extirpare necesse est, c. chori Epi-
scopi, 68. dist.

Ratio edenda est a capite, r. cum die, & consule, supra,
A capite.

Rationem, vel legem querere, vbi naturaliter senti-
mus, infirmitas est intellectus. Tiraquel. regu. Ces-
sante, num. 74. Ideo sufficit allegare rationem natu-
ralem, etiam sine lege, ff. de pœnis, l. finali.

Ratio similis æquitatis similia etiam iura suadere de-
bet, inf. Similis.

Ratiu expressa in l. facit, eam extendi ad casus sub ra-
tione comprehensos, & hoc etiam in correctorij, l.
his solis. C. de reuoc. donat. & l. cum mulier, §. 1. ff.
solu. matr.

Rationes duæ vincunt vnā, supra, Duæ.

Ratio debet esse diuersa a dicto, vt no. glo. in l. si. ff. de
offi. procu. C. 1. & in l. 1. in fi. ff. de excep.

Rationes duæ si concurrant in aliquo actu, quarum
altera prodest, altera autem nocet, attēditur potius
illa, quæ nocet, quam quæ prodest, vi supra, Quando
in vno actu.

Ratiogeneralis præualet speciali, supra Generalis, &
no. glo. Inst. de vñca. §. furtiue, super verbo, nec vsu
capio, & de nup. §. affinitas, & §. locrum. Contra,
ff. de eden. l. quædam.

Ratum habere promittens dicitur non perseuerare,
si quoquomodo contraheniat, l. antepen. & si. si rem
ratam ha. vbi Bart.

Receptatores latronum puniuntur sicut ipsi latrones, nisi sint eorum affines, vel consanguinei, qui nec absoluentur, nec seuerè admodum punientur: quia non est par delictum eorum, vide, Receptatores.

Recuperare) Qui actionem habent ad rem recuperandam, rem habere videntur, ff. de reg. iur. l. qui actionem. Contra, quia minus est habere actionem, quam rem, l. inter vestem, §. Pomp. ff. de au. & arg. l. non minus, de reg. iur. l. i. ff. de rei vend.

Recusantes iudicem sunt compellendi, vt eligant arbitros, C. de iud. l. apertissimi:

Redditum non est quod est deterius redditum, vel ita vt haberi non possit, ff. ad exhiben. Iulia. §. sed & si commo. l. 3. §. i. de po. l. i. §. tres, ff. de solu. & l. sed mihi, §. i. ff. commodati.

Referri quando quid ad duo potest, debet referri ad antiquius, l. si. ff. fin. regund.

Refertur ad vniuersos quod publice fit per maiorem partem, ff. de reg. iur. l. aliud est vendere, §. refertur:

Regratiandus non est, qui facit quod debet, l. si serui, circa medium, ff. de he. Insti. l. 2. C. de op. lib. facit, l. vnum, §. si de falcidia, de leg. 3.

Regulam iuris habens pro se, habet intentionem suam fundatam, & qui dicit casum a regula exceptum, id probare debet. Gemin. conf. 103. Fuluos. conf. 182. not. in l. omnis definitio 203. de reg. iur.

Relatio in dubio debet fieri ad proximiora, l. idem cū eodem, ff. de iurisd. omni. iud.

Relatum est in referente cum omnibus suis qualitatibus, l. affe toto, 77. ff. de hered. Insti. & l. heres meus, 98. §. uxori de lega. 3.

Religiosi sine licentia transcentes ad partes vltimarum mari-

marinas, sunt ipso facto excommunicati, extrauag.
2. de regul. & transf.

Religionis fauore intelligitur, quod malus est, l. Titia,
§. Scia, ff. de aur. & arg. lega.

Remedio vno electo non potest ad aliud transiri,
l. quod in heredem, §. 1. de tribut. act.

Remedium ordinarium tollit extraordinarium, l. iam
cause, la 2. de mino. cum simil.

Remittere est dare, c. veniens, de test. l. contra iuris, ff.
de pac. l. Modestinus, ff. de dona. l. si inter, C. de
solut.

Remittenti ius suum amplius non datur, regressus, In-
stit. de bo. pos. §. si quis itaque.

Remittens semel iuri sub, amplius repetere non po-
test, l. qui actionem, C. qui accus. non poss. & ff. ad
turpil. l. quod deficit & ff. ad leg. Iul. de adul. si ma-
ritua, §. si negauit, & ff. de accu. l. hi tamen, in fin. Et
quilibet potest suo iuri reuincere, l. penul. C. de
pact. & l. pactum, ff. eod.

Remunerare benefactorem suum quilibet obligatur,
l. commissori, l. consulti, ff. de pet. hered.

Remoues, non debet testi s, qui tempore depositio-
nis erat habilis quamuis postea fiat inhabilis, inusi-
bus feud. tit. An remoueri.

Renuntiare non potest Episcopus ob senectutem, si
necessarius, vel utilis sit Ecclesie suae, c. rade renunt.

Renuntiandi licentiam obtinens compellitur cedere,
c. 12. eod. tit.

Renuntiatio facta per Procuratorem reuocatum, sed
ipso, & eo renuntiatio cui facienda erat, ignorante
tenet, Ctem. vnica, eod.

Renuntians liti non videtur fateri, text. singul. secun-
dum

dum Bal. ibi in l. si re, C. de inge. manu de quo exclamat Ias. in l. postquam liti, C. de pact.

Renunciare quis non potest iuri, quod sibi ignorat cōpetere, C. de fūr. l. si. ff. de inof. testam. l. mater, & l. eum, qui in princ. eod. tit. Contra C. de transact. l. qui sub prætexu. ff. de verb. oblig. qui Romæ, §. fin.

Renunciare quis dicitur iuri suo, ex quo facit actum ei contrarium, supra, Iuri suo.

Reprobato aliquo reprobatur quicquid venit in eius concomitantiam, siue sit præiudiciale, siue pœnale, l. Seius, & Augerius, ff. ad l. Falc. secundum Bal. in l. si pactum, in princ. C. de colla. cum simil.

Reprobatio testium quomodo sit licita, vi. inf. Testes per totum.

Reipublicæ interest dotatas esse mulieres; supra, Publicæ.

Reipublicæ causa occisi in perpetuum per gloriam vivere intelliguntur; Instit. de exco. tu. §. si autem.

Rei publicæ interest habere per quos fiant sacrificia, quibus Dei cum populo reconciliatio petatur. puræq; præces offerantur, quod Sacerdotum esse munus, dicitur tex. in cap. ipsi sacerdotes, 1. q. 1. & in auth. quo. oport. Epis. in princ. colla. 1. unde in l. 1. §. fin. ff. de iust. & iur. dicitur, publicum ius, idest, utilitatē publicam in Sacerdotibus versari.

Reipublicæ interest, ut crimina detegantur, l. eum qui nocentem, in princ. & ibi Bar. ff. de iniur. & detecta puniantur, vulg. l. ita vulneratus, ad l. aquil.

Rescriptum speciale derogat mandato generali, si de eo mentionem non facit, tex. est in cap. 1. hoc titu, de rescrip.

- Rescriptum** cognitionem causæ prohibens est de falsitate suspectum, c. 2. eo. de rescrip.
- Rescriptis** parendum est, vel causa rationabilis assignanda quare non pareatur, c. 5. eo.
- Rescriptum** ad beneficiū non valet, tacita dignitate illud impetrantis, c. 8. eo.
- Rescriptum** Papæ vitiatur per falsam latinatem, cap. 11. eo.
- Rescriptum** per vnius apicis defectum non vitiatur cap. 11. de fide instrum.
- Rescriptum** ambiguum intelligitur secundum supplicationem, Et est nullum, si non habet clausulam; Si ita est, l. 1. C. de diuers. rescript.
- Rei** appellatione etiam pars continetur, l. appellatione rei, ff. de verb. signif. & sup. Appel. rei.
- Res aliena** vendi potest, sed pretium ab emptore auferri potest, l. rem alienam, ff. de contrah. emp.
- Res eadem** non est diuerso iure censenda, vt supra, verbo, Ea, quæ.
- In re propria** furtum committi potest, Inst. de obligat. quæ ex malef. §. interdum.
- Res de facili** reuertitur ad suam naturam, l. si vnus, §. quod & in specie, ff. de pact. c. ab exordio, 35. distin. c. 2. de præbend. in antiq.
- Res integra** definit esse per partem solutionis pretij, sed non arrhæ, supra, Arrhæ :
- Res mutata** in pristinum statum redire non potest, ff. de verb. oblig. l. inter stipulantem, §. sacramenta, ff. de solu. l. res, quæ, §. arena.
- Res dare pro rebus, pro verbis** verba solemus, glo. in c. Ecclesias, in vers. ad hęc 13. q. 1.
- Rem suam** nemo debet reposcere per rixas, vel contenten.

tentiones, sed amicabiliter, l. si ex plagis, §. tabernarij, ff. ad leg. Aquiliam.

In re sua quilibet est moderator, & arbiter, C. mandati, l. in re mandata. & l. Polla. C. de his qui, vt indig. Cōtra, Insti. de his, qui sunt sui, vel alie. iur. §. 1.

Res inter alios acta alijs non obstat regulariter, c. dilecto 25. de preben. & dignit.

Respondent sub dubio forte, periti, vi. infr. Sub dubio.

Respondere obscure, & nihil respondere, paria sunt, l. de ætate, §. nihil interest, ff. de interro. act.

Responsio debet fieri secundum interrogationem, l. prima, ff. de inter. act. & in cap. inter dilectos, de fi. instru. Vnde dicitur, vt congruum accipias responsum incere facti exemplum.

Respondere ad quæstionem facti non consuevit Iurisconsultus, ff. de iudi. l. eum, quem temere. Contra, de l. Aretusa, ff. de statu homi. & vbi confusa præit ininterrogatio, certum respondentis testimonium esse vix potest, de interro. act. ff. l. 1.

Restitutionem petens duo probare debet, nempe, possessionem, & spoliatum fuisse, extra, de restitut. spol. olim causam, 13. & qui filij sint leg. causam, quæ, & idem est, si aliquis spoliauit, vel mandauit, vel ratam habuit spoliationem, de restit. spol. cum ad sedem, 15. ad fin. ff. de vi arma, l. 1. §. defecisse, c. consultationibus, de offic. deleg.

Retinentur multa licite, quæ alias directe peti non possunt, c. sicut, 2. q. 1. c. de eulogijs, 18. dist. & glo. in fi. notat. & c. placuit, 1. q. 1. & c. quæsta est, 13. q. 1. & c. dilectus filius, il. 2. in fin. de simon.

Reuelat Deus aliquando paruis, quod nō reuelat magnis, l. prioris, C. de offi. rec. prouin. c. frustra, 8. dist. c. esto. 95. dist.

Reus

Reus debet prius conueniri, quam fideliffior, in auth.
de fideiuf. §. 1. col. 1. & C. cod. rit. auth. prefente!

Rei est fugere, C. de iud. l. properandum, §. & si quaz-
dam pars.

Regia curia vix durabit fine mensura, gl. in authen.
de nupt. §. deinceps, verbo, Immoderationes, col-
lat. 8.

Regis ad exemplum totus componitur orbis. Glos.
cap. ex meritis, 6. q. 1. Non enim loca, sup. loca.

Rex Franciæ ex priuilegio Apostolico, de quo Mart. Nau.
conf. 7. nu. 72. de iur. patr. est Canonicus in pluri-
bus Ecclesijs sui regni, S. Martini Turonen. S. Hila-
rij Pictauiensis & simil. Aufres. de pot. secul. fo. 227
fall. 25. regulæ secundæ,

Rex Franciæ facit expensas pauperi secum litiganti?
Bal. in l. magis puto, §. in primis, ff. de rebus eorum,
Pro eo orantes consequuntur Indulgentiam decem
dierum, Martin. Nau. de hor. canon. cap. 19. nu. 90.
post. D. Thomam ibi relatum.

Rex insipiens est sicut denarius æneus in compute
mercatorum, ita dicit Abb. in suo dictionario post
Ægidium Romanum, in tractatu de regi. principū,
lib. 2. c. 7.

Rex iustus cum sederit super sedem suam, non ad-
uersabitur sibi quicquam malignum, in Epistola in-
ter claras, circa prin. C. de Summa Trinitate, & Fide
Cathol.

Ripæ fluminis publici non veniunt mensurandæ,
quando est venditum prædium, nisi hoc expresse
dictum fuerit, Bar. in tractatu, qui incipit, Tyberia-
dis, 10. col.

Rubricæ negatiuæ dispositioni non potest consensu
par-

partium renuntiari, no. glo. in rub. C. ne fideiussore, do. den. in l. non potest, de leg. 1. & in l. gallus, in princ. ff. de lib. & posth.

Rudibus, & imperitis, gubernacula Ecclesiæ non sunt committenda, cap. statuimus. 61. dist.

S

Sacerdotis cor, manus, & lingua, quomodo dirigenda, vi. supra, Nihil vile:

Sacramenta quilibet de Episcopatu potest recipere, in maiori Ecclesia, c. officium, 3. de officio Archiep. 1. dist. in capite.

Sacrilegus dicitur qui rem aliquam sacram de loco sacro aufert, ff. ad l. Iul. pec. l. diuus.

Sæpius delinquens plus punitur, supra, Plus.

Salutare rem Principis diu subtrahentes, reprehenduntur, l. si quis forte, ff. de pœnis, in ver. quis enim, & per totam legem.

Salutis eternæ nemo immemor esse præsumitur, l. si. C. ad l. Iul. repet.

Sanctorum festa sub pœna peccati mortalis seruanda ex præcepto Urbani Octauii, cessante omni hæsitazione de obligatione, vel ex consuetudine, vel etiã ex deuotione, sunt ista, videl. dies Dominicus, Natiuitas Domini cum duobus seqq. diebus. Circumcisio, Epiphania, Resurrectio cū duabus seqq. feriis, Ascensio, Pentecostes cum duabus seqq. feriis, sanctiss. Trinitatis, Solemnitas Corporis Christi, Inuentio S. Crucis, Purific. Annunt. Assumptio, Natiuitas B. M. Virg. Dedicatio S. Michael. Archang. Natiuitas S. Ioan. Bæpt. Apostolorum. S. Steph.

SS.

SS. Innocent, S. Laurentij, S. Siluestri, S. Ioseph, & S. Annæ, Omnium Sanctorum, Vnius ex principioribus Patronis in vna quaque Ciuit. oppido, vel Pago, vbi hos Patronos haberi, & venerari contigerit.

Sanguinem suum licet vnicuique redimere, l. si. ff. de receptatoribus.

Satisfactio idem est quod satisfactio, l. i. ff. qui latif. cog.

Scapha est parua nauis sequens nauem magnam, l. scapham, ff. de euiet.

Scholaris non iuuatur Macedoniano, not. in §. illud, verbo, Senatus, Instit. quod cum eo, vbi & alij decem casus enumerantur, in quibus Macedonianum cessat.

Scholares debent obedire præceptis magistrorum, sicut præceptis patris, vt dicit glo. in l. liberti, ff. de obsequijs.

Scholaris si non studet & intrat scholas, non gaudet priuilegio scholarium, l. semper, §. vlt. ff. de iure immun.

Scholaris prouectus si studeat in domo, licet non accedat ad audiendas lectiones, gaudet priuilegio scholarium, ita Bal. per illum textum in l. si cum dies, §. quid est tamen, ff. de arbitris.

Scientia est sicut thesaurus qui non inuenitur nisi a scrutante eum.

Scientia proprie accipitur quando quis falli non potest, glo. in l. scire leges, ff. de leg. Improprie autem sciri dicitur, quando vehementi opinione id sibi constat, text. est in l. 2. §. idem Labeo, ff. de aqua plu. ar. & ibi glos. in verb. sciat, & glo. in l. si duo, ff.

pen. ff. vti possi. sentit glo. in l. libera, ff. de pact. & in l. si paterfam. in ver. scit, ff. de her. inst.

Scire qui debet, præsumitur esse sciens, licet sit ignorans, l. sed & si pupillus, i. r. §. præscribere, ff. de iustit. act. & paria sunt, scire, & scire debere, l. si duo, de acq. hered.

Scientia inflat, charitas autem ædificat, prima ad Cor. c. 7.

Sciens rem alienam numquam vsucapit eam, l. sine, ff. de vsucap.

Scire debet quisque, ad alium pertinere, quod suum non est, C. vnde vi. l. conquerebatur.

Scientia, & nobilitas, quo ad promouendos æquiparantur, supra, Nobilitas.

Scientiæ liberales septem enumerantur in tex. & glo. l. i. ff. de var. & extraor. cogn.

Scientia nobilitat, l. prouidendum, vbi not. glo. C. de postul.

Scientia legalis est infinita, ut dicit glo. in §. cumque in prohe. Instit. & l. 2. ff. de iur. & fac igno. quod non contingit in alijs artibus. Et dicitur scientia Architectonica, cui aliæ scientiæ humanæ aliquo modo ancillantur.

Scientiam scripturarum ama, & carnis vitia, non amabis, c. nunquam, de consecr. dist. 5.

Scientia superare ceteros quærens non peccat: aath. de monach. col. 2. ibi, ex S. Hieron. Vicisse gaudeat, victa doleat, ad Paulam.

Scripturæ ordo non attenditur, l. eo quod a multis, C. si cert. pet. Contra per Euerard. in loco ab ordine.

Scriptura priuata, facit fidem si habet subscriptionem trium

trium testium, fide dignorum, glo. probat in princ:
tit. de litterarum oblig. Inst. verbo, Scripserit.

Scripturæ contrariæ ab eodem productæ fidem non
faciunt, l. 4. de fide instrum. C.

Scriptura probari debet solutio debiti, quod contra-
ctum fuit in scriptis, supra verbo, Debitum.

Scriptura facta, vel subscripta, me mandante, videtur
me fieri, c. cum inter, 13. de re iud.

Scripta auctorum tantum discurrentes, nec in ipsis
contenta digerentes, damnantur per Saly. in l. si ex
cautione, C. de non nu. pe. in ult. col.

Semel heres semper manet heres, l. ei, qui, soluendo, ff.
de her. instit. etiam si res ei auferatur, l. ex facto, §.
fi. ff. de vul. & pnpil.

Et Semel bonus, malus, diuēs, pauper, & dominus,
semper talis esse præsumitur, sup. Qui semel.

Semper qui non prohibet pro se interuenire, manda-
re creditur, l. semper qui, ff. de reg. iur.

Sensu carens non committit iniuriam, Inst. si qua-
drup. pau. se. di. §. pauperies.

Sensus magis inspicitur, quam verba, l. 1, C. de inter-
di. & l. 3. C. de liber. præten. & l. Celsus, §. pc. ff. de
contrah. emp. & ven.

Senes mali dicuntur iuuenib. laqueum, ponere, text.
est in c. Paulus, 2. q. 7, & idem de malis prælatis,
quia laqueum subditis iniiciunt; trahitur enim eo-
rum vita facile a subditis in exemplum, c. magna,
7. de vero, c. præcipue, 2. q. 4.

Senis umbra plus valet, quam gladius, sine loquen-
tia iunioris, secundum Bald, c. 1. extra, de renunc.
Ad quod satis accedere videtur quod de Marco
Castruccio refert Valerius lib. 6. tit. de libere dictis.

- aut factis, qui Carbone consule sibi dicente, multos se habere gladios, respondit & ego annos.
- Sententiæ sicut, & medicinæ, cum periculo dantur, & recurruntur, gl. in rubr. C. de sent. ex peric. recit.
- Sententiæ ponderandæ, non numerandæ sunt.
- Sententia contra formam iuris lata non valet, C. quando pro eo, non est necesse, l. 2.
- Sententiam ferre secundum allegata, & probata iudex debet. l. illicitas, §. veritas, ff. de offi. præsid. Contra, ff. de ferijs, l. ea, in fin. vbi dicitur, quod iudex secundum conscientiam iudicare debet. Id autem, maiori indigeret indagine.
- Sententia pro veritate accipitur, l. res iudicata, ff. de reg. iur.
- Sententia lata contra rationem legis loquentis in alijs terminis, non valet, Abb. post Bart. in c. sententia est, l. de senten. & re iudic.
- Sententia lata contra matrimonium numquam transit in rem iudicatam, c. 7. de sent. & re iudic.
- Sententia illa fauorabilior videtur quæ pluribus roboratur auctoritatibus, & euidentiori ratione firmatur, tex. in cap. qui recedit, in fi. de pœn. dist. 4.
- Sententia Principis absque citatione valet, l. fin. C. de leg. Tene cordi, quia est text. in contrarium in Cle. Pastoralis, de re iudic. vide Abb. in c. 1. de cau. pos. & propria.
- Sententia contra privilegium offensum, vel non offensum, valet, nisi ab ea fuerit appellatum, cap. 2. de sent. & re iud.
- Sententia formanda est secundum libelli tenorem, alias si iudex contra, vel præter libelli formam pronunciet, fatuus reputatur, vt dicit tex. in l. vt fundus,

duſ, ff. communi diuid. &c. licet Fely. de ſimo. & l. ſin. C. de fideicom. libert. & facit tex. in l. præſes, ff. de pœnis.

Separatorum ſeparata eſt ratio, ff. de iuriſd. omn. iud. l. ſi rem cum eo, in princ. & l. ſi domus, ff. de ſerui, & l. pater Seuerinam. 108. §. ſin. ff. de condit. & demon. glo. in l. ſi maritus, verbo, Separata, C. de donat. int. vir. & vxor.

Ex ſeparatis non recte inferitur, l. Papinianus exuli; ff. de minor.

Septies in die cadit iuſtus, in auth. de non alien. vel permut. reb. Eccleſ. §. aliena. col. 2.

Sequentia declarant præcedentia, l. ſi ſeruus plurium, §. ſin. ff. de leg. 1. cum ſimili.

Sequitur leuiter filius patris iter; ſed ſequitur leuius filia matris iter. Vnde dicitur, Partialis præſumitur natus ex partialibus, ſup. Partialis.

Sermone generali non continetur perſona loquentis, l. 1. in ſi. de ſenat. C. de ſolut. l. inquiſitio, & ff. de ac. emp. l. ſi mercedem. §. ſin. & ff. communia præ. l. quicquam, Contra, ff. de edil. edi. l. quod ſi voluit, §. 1. & ff. de in diem adiec. l. quod ſi ſuo, & l. antep. & ff. de pig. l. pen. §. ſi. vide glo. in cap. ſi non 23. quæſt. 5.

Sermoneſ veriffimi ſunt illi, qui conſonant rebus ſenſatis & veriſimilibus, ita, Bald. in rubrica, C. de proba.

Sermo datur cunctis, animi ſapientia paucis. not. gloſ. in auth. de referendarijs, circa ſi. col. 2.

Sermo iudicis ambiguus ab eodem interpretatur, l. Frætorijs, ff. de ſtipul. Prætor.

Seruado ſeruari poſſe dicitur res, quæ triennio durare
N 2 poſteſt

potest, quoad functionem fructuosam suæ inuentio-
nis, Rip. in l. 3. §. fuit quæsitum, ad Trebel.

Seruitus prædialis a principio limitata, non augetur, si
augentur prædia, l. 32. C. de seruit. & aqua. Et quan-
to tempore amittatur, ibi late per plures leges.

Serui ab omni militia prohibentur, l. ab omni, ff. re mi-
litari.

Seruus in iudicio interesse non potest, C. de iud.
l. seruus.

Seruus communiter est fur. l. Iulias nup. §. Item qui
furem, ff. de act. emp. & vend. Faciunt dicta supra,
ver. Furtum, & Exemplum.

Seruire inferiori, vel deterlori se, dedecus est, l. 1. C. de
senatuscon. Clau. tol.

Seruus non potest esse tabellio, C. de tabellionibus,
l. generali, & C. de adop. l. 2. in glo. super verbo,
seruo publico.

Simbolum in habentibus facilius est transitus, Inst. de
adop. §. fin. sed hodie: & l. hac consultissima, §. ex
imperfecto & §. fin. C. de test. & l. 1. si in rem, §. sed
si quæcumque, ff. de rei ven. Bald. no. ibi.

Similis æquitatis tanto similia iura suadere debet, ff.
ad l. Aquil. l. illud, & C. ad leg. Falc. l. ult. & ideo ubi
est eadem ratio, casus legis non dicitur extendi, sed
enueleari: facit, l. non possunt, de legibus.

Simoniacum, & nedum illicitum esset dare pretiū, vel
aliquod temporale Perro, vt ipse intercedat apud
familiarem, seu consanguineum Episcopi, vel Præ-
lati alicuius pro conferendo beneficio, seu re ali-
qua spirituali in personam eiusdem datoris. vel cu-
ius vis alterius pro eius voluntate. Nec contraria
aliquorum neotericorum opinio instituari potest
quasi

quasi probabilis, quia immo omni iuri aduersatur, cum Simoniae definitio eiusmodi actioni manifeste conueniat, ergo & definirum conuenire debet, & quamuis non sit immediate datum collabori rei spiritualis, nihilominus ab iniquitate simoniaca non excusatur: nusquam enim legitur, solum immediato dare mediatori, esse simoniacum: sed simpliciter, & absolute, iura omnia, tam ciuilia, nempe, anted. authent. de Sanctiss. Episcop. §. pro omnibus, in cap. mediatores, de testibus in 6. & alibi, semper generaliter. & indistincte damnant, uti simoniacum, dare temporale aliquod mediatori pro re spirituali; nec requirunt, datum esse tantum immediato mediatori, ut sit simoniacum: Ergo nec nos id asserere debemus, arg. §. consideramus, auth. de tri. & semis, col. 9: Immo in præd. extrauag. 2. de simon. durius agitur contra mediatores, quam contra delinquentes principales, prout etiam notat Gamma in ead. extrauag. 2. sub nu. 222.

Simoniam est dare pecuniam pro administratione pauperum, & hospitalis; in auth. de sanctiss. Episcop. §. sed neque xenodochium, col. 9. argum. cap. si quis omnem l. q. 7, Intel. quando annexum haberet spirituale.

Simoniacæ electionis Papæ exceptio à quibus, quando, & ubi opponi debeat, & possit, patet in Bulla Iulij Secundi; quam per omnes suas partes magistraliter examinat, Gamma, inter repet. Canonistas, sexto tomo ad fin.

Simoniacæ data pecunia pro ingressu monasterij restitui debet, vel danti; vel Ecclesiæ, in cuius nominiam soluta fuit; si clerici illius non consenserunt

simonia: optime distinguit, glos. in *l. i. v. restituat*, de simon.

Simplicitas legibus est amica inst. de legit. ag. suc. *l. sed simplicitatem & l. manifesti*, *§. tales*, C. de fur. & inst. de fideicom. herc. *§. sed quia*, & ff. de dol. *l. i. in princ.*

Singulare aliquando ponitur pro plurali, *l. 2. §. ex actis* deinde regibus, ff. de orig. iur. & *l. ex duobus*, ff. de vulg. & pupil. *l. diuus. §. fin.* & ff. de pet. hered. *l. i. §. ut initio*, ff. de po. & ff. de verb. fig. *l. in usu.*

Socium parum diligentem sibi acquirens, de se queri debet, *l. socius socio*, in fin. ff. pro socio, & Instit. eo. *§. fin.*

Societas tandiu durat quandiu integer consensus parium durat, *l. tandiu*, C. pro soc. & Instit. cod. *l. manet autem.*

Socium non patitur fama, fides, & oculus. vulgare dictum.

Solatium miserorum est habere socios poenarum, ff. qui & a qui lib. ma. sunt, *l. prospexit.*

Solemnitatis levis ommissio non vitiat, *l. i. §. fin. vbi DD. ff. de vent. in spic.*

Solvens obligatus pro pluribus in dubio dicitur solvere pro quo prius est obligatus; sicut etiam in causam duriores soluisse censetur, *l. 4. & 24. ff. de solut.*

Solet verbum quando necessitatem inducat, vide in *l. solent*, de ali. & cib. leg. ff.

Solo inaedificatum solo cedit, *l. si cui ædes*, ff. de leg. 3. & Inst. de rerum diuis. *§. cum in suo*, & *l. adeo, §. fin.* ff. de acqu. re. do.

Soluit qui alij mea voluntatem, ibi solvere videtur, *l. ni.*

l. nihil interest, C. de sol. & l. inuito, cod. tit. ff. de, pig a& l. si solutum, 11. §. solutum.

Solutione eius, quod debetur, tollitur omnis obligatio, Insti. qui. mod. tol. obli. in princ.

Soluit qui tardius, quam soluere debeat, minus solvete videtur, Inst. de aec. §. tempore, ff. de verb. signif. l. minus, & l. si cui, in fin.

Solutio, venditio, traditio, magis facti, quam iuris est, l. consilio, §. fin. ff. de cura. furio.

Solutum si est amplius, quam debeatur, cuius pars non inuenitur, quæ repeti possit, totum esse indebitum intelligitur, manente pristina obligatione, regula est iuris, ff. eo.

Solvitur aliud pro alio inuito creditore, supra, Aliud.

Solutio particularis non minima incommoda habet, l. plane, ff. fami. ercisc.

Sortem accipiendo quis dicitur tacite renunciare interesse. ff. si quis caut. l. 2. p. respon. & ibi vide, l. pro illa parte, & l. centum caput. & l. si quod cer. loco. Contra de l. cum stipulatus sum, ff. de verb. oblig. & C. de iudi. l. 1.

Specialia duo circa idem non debent concurrere, l. 1. in fin. cum gloss. C. de do. promiss. gl. in l. cum post. §. gener. ff. de iu. dot. & sup. duo, fallit in specialibus a iure inductis; & ratione alterius dependentiæ specialitatis a iure inductæ.

Specialia semper generalibus insunt, ff. de re. iud. l. semper.

Sponsa non tenetur expectare sponsum ultra triennium, l. 2. C. de repud. De iu. autem canonico nullum tempus statuitur.

Sponsus, nec sponsa, non dicitur post perfectum matrimonium, Card. in rubrica de sponsa, & ibi etiam d. Anton. sed maritus & vxor, cum sit adimpleta promissio.

Sponsalia si contrahit vterque maior septennio, neuter ante pubertatem resilire potest, & qui primo fit pubes alterum expectabit, c. 7. de despons. impub.

Sponsalia intra annum luctus non prohibentur sicut matrimonium, l. solet, ff. de his, qui not. inf.

Sponte fieri dicitur, etiam si aliquis metus iniustus, & levis interueniat, c. super hoc 4. de renunc. & c. ad audientiam de his, quæ vi.

Standum est parti maiori in cumulo debiti, l. maiorē. ff. de pact. & ff. ad muni. l. quod maior pars, & ff. de re iur. l. aliud, §. 1. & C. de decurion. l. nominationum. x. lib.

Statuas erigi in premium bene merentibus quomodo conueniat, vt supra, Premia.

Statutum in pœnam non debet conuerti in premiū, ff. de admi. le. l. legata inutiliter, 14. & ff. de re iud. non fraudantur, §. nemo.

Statutum non porrigit vires suas extra territorium statuentium, l. si. ff. de iurisdic. omn. iudi, & l. ex ea, ff. de postulan.

Statutum laicorum non extenditur ad Ecclesias, etiā si earum commodum, & fauorem respiciat, cap. x. de constitut. & infra.

Statutum Episcopi non ligat suum subditum extra suam diœcesim, c. 2. de constitut. in 6.

Statutum valet quod capiens bannitum fiat dominus eius, tex. est singul. secundum Balib. in l. 2. C. qui ad liber. procla. non licet.

Stipulatio per inclinationem capitis non valet, nec per
 leuationem digiti, l. 1. §. si quis ita. ff. de verb. oblig.
 & de quibus non habet transigi, nec stipulari, l. si
 quidam, C. de contrah. empt. & vend. vbi not.

Stellionatus crimen admittit, qui rem priori obliga-
 tam, secundo ignoranti obligat. l. fin. C. de crim.
 stellion.

Stipulari alteri nemo potest, l. stipulatio ista, §. alteri
 offi. de verb. oblig. & Instit. de inutil. stipul. §. alteri.

Stipulantis & promittentis actus debet esse cōtinuus,
 ff. de verb. oblig. l. 1. §. 1.

Stipulatio fit ex interrogatione, & responsione, Inst.
 de verb. obli. in princ. & ff. eo, l. 1. si ex interroga-
 tione præcedente, & responsione fiat.

Stipulatio præsens non trahitur ad futurum: no. glo.
 de damn. infect. l. damnis, §. si is.

Stilus Curiae Rom. vid. Curiae Romanæ.

Stultus non debet melioris esse cōditionis, quàm pru-
 dens, l. seruus, ff. quod vi, aut clam. & ff. de noxa.
 l. non solum, cum multis alijs.

Sub dubio forte respondent sæpe periti, no. glo. l. si
 duo rei. ff. de arbi. & C. de appri. l. has, qui, §. si
 quod autem in agendo, & l. inuitus, 1. respon. de
 procur.

Subiecta sunt talia qualia permittunt eorum prædica-
 ta: glo. multum sing. in cap. dudum, 2. in fin. de de-
 cim. dicens, per hanc auctoritatem Philosophi, quod
 talis præsumitur fuisse libellus, qualis est sententia?

Subrogatus sapit naturam illius, in cuius locum sub-
 rogatur, l. item veniunt, §. prædiximus, ff. de petit.
 hered. glo. in l. liberti conditio, in prin. ff. si cer. pet.

Subscriptio trahit ad se totum actum, & totam prime-
 uam

uam scripturā, Bar. in si testimonium, ff. de testim.
& in l. Diuus. §. item Senatus, ff. ad l. Corn. de falsis.
Substitutus dicitur directo heres, vbi institutus nō adit
hereditatem, gl. in l. ex duobus, in verr. adiit, ff. de
vulga. & pupil.

Substitutus nō admittitur vbi electa est industria per-
sonæ, cap. vlt. de offi. deleg. gl. in l. artifices, de
solut. & Abb. in d. cap. vlt. notat, quando industria
fit electa.

Succedens quis in locum alterius præsumitur igno-
rare ius illius, regul. cum quis, 14. reg. iu. in 6.

Succēssores vbi plures sunt, res destrui solet, l. soles,
§. 1. de alim. & ciba. lega.

Sui heredes sūt fauorabiliore extraneis, l. in scripto,
§. si. ff. vnde liberti, & ideo dixit P. Augustinus, qui
voluerit filios exheredare & Ecclesiam instituere,
alium quærat, quam Augustinum cap. quicumque
17. q. 4.

Summæ maiori minor inest, ff. de verb. oblig. l. 1. §. sti-
pulant, & de inter. ac d. l. si defensor, §. qui interro-
gatis. Contra, in tit. de inuti. stipul. §. præterea, in
princip.

Sumptus modicus cōtumelia est hominis locuple-
tis, l. quis, 14. §. iudex de religiosis, & sumpt.

Superflua non sunt in legibus inferenda, tamquam
nullius vtilitatis, l. 1. ff. quod met. cau. Inst. de act. §.
in personam, vbi Ang. & Ias. in ver. superuacua.

Supplicatio contra ius non est admittenda, nisi expri-
matur causa dispensationis, l. 3. C. de adoption.

Surdus, mutus, & perpetuo furiosus, & impubes, non
possunt esse iudices, quia huiusmodi personæ iudi-
cio, & discretionē carent, 3. quæst. 7. §. tria,

&

& ff. de iud. l. cum prætor, §. non autem.

Surdus, mutus, absens, non possunt stipulari, l. 1. ff. de verb. oblig.

Suspicionem fraudis arguunt insolita, l. si quis sub conditione, nu. 4. audit. instit. & notat. Dec. in lege, quæ dubitationis, num. 4. de reg. iur. & alij sapē.

Suspicionem iniqui iudicii remouet par & æqua causa affectionis, l. non solum, §. de vno, ff. de ritu nupt.

Suspicio est triplex, temeraria, de qua in cap. 1. semper, 2. q. 1. quæ quidem ex purgationem non inducit; probabilis, quæ expurgationem inducit, vt 1. q. 5. presbyter. Violenta, quæ ad condemnationem sufficit: vt 3 2. q. 1. dixit dominus; tamen quandoque violenta suspicio, vel præsumptio, non sufficit ad condemnationem, vt extra de test. cogen. præterea, extra, de præsump. literas, in fi.

Suspectus est, qui se ingerit, l. qui omnia, ff. de procuratoribus.

Suspectum Iudicem accusare possumus siue causa de iur. ciuili, secus de canonico, glo. Inst. §. ergo, de fideicom. hered. & cum iuramento probanda erit coram arbitris communibus, ibi.

R

TAbernarij sunt de numero prædonum, l. 1. §. 1. ff. nauar. caup. stabul.

Tacens in præiudicialibus habetur pro contradicente, vt traditur in regula, is, qui tacet, de re. iur. lib. 6. & traditur in l. qui patitur, ff. mand.

Tacitum plus operatur, quam expressum, bonus text. in l. quis Sempronium, ff. de here. instit.

Tacita

Tacita voluntas valet, ff. de his, qui sunt sui, vel alie. iur. l. pater furioso, circa fin. & ff. sol. matr. l. 2. §. voluntatem.

Tacite quædam fieri possunt, quæ non possunt expresse, sup. Quædam.

Taciturnitas in casu, in quo habetur pro consensu, non est potens ad inducendum pactum, Aret. sing. in l. 2. ff. de leg. 3. per tex. in l. ex pollicitatione, ff. eo. de pollicit.

Tale aliquid dici non debet, nisi sit proprie tale, l. hoc legatum, 63. vbi Bart. de leg. 3. & in l. 1. si cert. per.

Tales erga subiectos nostros debemus existere, quales nos; si subiecti fuissetus, nostros vellemus esse prepositos, c. quorundam, 74. dist.

Talia sunt subiecta, qualia prædicata permittunt, l. transigere, C. de transact. & l. quoties, C. famil. ercis. l. si seruus plurium, 53. §. fin. ff. de leg. 1. vi. sup. Subiecta.

Talis quis præsumitur, qualis est eius patria: vt dicit Bar. in tract. de Gelsis & Gebelinis.

Tardius soluens, quam soluere debeat, minus soluere videtur; supra, Qui tardius.

Temeritas vnius non debet alij nocere, ff. quemadmodum testa. aper. l. consulta, 23.

Temperamentum philosophicum dicitur respondere, sub dubio, forte, sup. Forte.

Tempestas, vel infirmitas, vel vis fluminis, aliquæ excusat, l. 2. §. si quis in iudicio, ff. si quis cautionibus.

Temporis angustia aliquando vitiat stipulationem, sup. Angustia.

Tẽpore prior potior est iure, ff. qui potior. in pig. hab. l. si fundum & l. generaliter.

Tem-

Tempus promissionis attenditur. Vnde, filius familia si acquirit patri, si stipulatus fuit, sibi dari sub conditione completa tempore emancipationis, l. 78. de verb. oblig.

Tempus ignorant creditur, ff. de iur. & fac. ign. l. 1. in prin. & ff. de his, qui not. inf. l. 1. genero.

Tempore necessitatis omnia debent esse communia, l. 3. §. cum in eod. ff. ad l. Rhodian. de iactu. & 12. q. 1. & q. 2. aurum, & § 7. dist. non satis, glo. in c. si cut, 47. dist.

Tempore interdicti potest Missa celebrari, in die dominico ianuis clausis, & campanis non pulsatis, sed in quatuor festis scilicet in die, Natalis Domini Paschæ, Pentech. & Assumpt. Beatæ Virginis; potest celebrari ianuis apertis, & campanis non pulsatis, de senr. excom. cap. alma, 24. lib. 6.

Temporis tractu solo, quæ non mutantur, quomodo iudicantur, vi. Quæ solis.

Tempus longum dicitur decennium, ff. de vsur. l. cum de in rem ver, in gl. super verbo, longe, C. de præfer. long. tempore 10. vel 20. ann. in rubr.

Tempus legitimum dicitur triennium, l. properandū C. de re iudic.

Tempus non est modus inducendæ, vel tollendæ obligationis, l. obligationum fere, §. placet, ff. de act. & obligat.

Tempus suppleri iudici subrogato in locum prædefuncti, vi. in pulchro casu, l. etsi quidem, 13. §. sin autē, C. de iudic.

Temporalia ad agendum, sunt perpetua ad excip. vi. sup. Annalia.

Tempus impedimenti currit electoribus, si possunt illud

illud tollere, supra, Impedimentum.

Tempus integrum ad eligendum habent electores, si electus moritur, renuntiat, vel deijcitur, nisi fraudulenter egerint, c. 26. de elect. in 6.

Cum tempus in testamento adijcitur, credendum est pro herede adiectum, nisi alia mens fuerit testatoris, sicut in stipulationibus promissoris gratia tempus adijcitur, regula est iur. l. 7. ff. eo.

Tempore certo si lex aliquid fieri requirit non sufficit posteriori tempore illud celebrare, l. si quis mihi bono, §. iussum, ff. de acquir. heredi.

Terminos effodientes poena extraordinaria puniendi sunt, l. 1. C. de accusat.

Testamenti factio & hereditas, est de iure gentium inuentione, quia maiores nostri in veteri testamento utebantur testamenti factione actiua, & passiuā, Bart. in l. interdum, ff. de condem. indeb. & in rubr. ff. de acquirend.

Testamentum militis non potest querelari, l. si instituta, §. de inofficioso testam. hoc est verum in militante: secus est, in veterano. Et quando agitur contra testamentum in dubio fertur sententia pro testamento, ff. de offic. testam. l. si pars. Similiter etiam pro dote fertur sententia in dubio, ff. de reg. iur. l. in dubijs. Similiter in liberali causa, ff. de re iudi. l. interpres.

Testator magis praesumitur diligere nepotes, quam extraneos, l. cum auus, ff. de condit. & demonstr. l. Lucius, in fi. ff. de here. inst.

Testatoris voluntas est lex §. disponat, in auth. de nupt. hoc est verum in fauorem illius, cui relinquitur, ita Bart. in l. Titio, centum in princip. de condit. & de-

demonst. Eius autem voluntas impleri dicitur, si conditio testamenti in vita, vel post mortem executionem habuerit, l. si quid heredi, C. de Instit. & substitut.

Testatoris voluntas nedum expresse, sed etiam per coniecturas reuocatur, l. 4. S. fin. ff. de adi. leg.

Testamentum patris, in quo filius est præteritus, non valet: instit. de exher. lib. in prin. & ff. de lib. & posthum. l. inrer cætera.

Testamentum imperfectum sine dubio nullum est, Instit. qui. mo. test. in fir. §. nam imperfectum.

Testamenti factio non priuari, sed publici iuris est: ideoque priuatorum pactis forma eius non læditur, l. 3. ff. de testam.

Testari oportet vno contextu actionis, l. heredes, §. si. ff. de testam. Est autem vno contextu, nullum actum alienum testamento immiscere.

Testamentum facere possunt, quia latronibus capiuntur, cum liberi maneant, l. qui a latronibus, §. 1. ff. de testam.

Testamento vno possunt duo testari, l. patris, ff. de vulg. & pup. l. licet, vbi. But. C. de pact.

Testator in dubio præsumitur velle exonerare heredem, l. eum, qui ff. de an. legatis.

Testamenti plenius voluntates testantium interpretamur, l. in testamenris, ff. de reg. iur.

Testis alterius idiomatis potest interrogari a Iudice, per interpretem, glo. in §. 1. verbo, Lingua, Instit. de verb. oblig.

Testibus expresse deponentibus, & affirmantibus, magis est tradendum, quam illic, qui non expresse affirmant, iux. notata in l. testium; C. de testi.

Testi

Testi magis credendum est deponenti de visu, quam deponenti de auditu, ar. eorum. quæ not. in l. testiū, C. de testi. & in cap. cum causam, el primo, 37. de testi. cum simi.

Testes & instrumenta, eandem vim obtinent, l. in exercendis litibus, C. de fid. instrum.

Testibus dicentibus verisimiliora statur cæteris paribus, l. 3. & l. ob carmen, §. si testes, ff. de testibus.

Testes antiquiores sunt cæteris præferendi, c. delicto, de offic. Archid. 35. q. 7. consanguineos, & c. videtur, qui ma. accus. poss. ff. de leg. 3. l. si chorus, §. 1. & 20. dif. de quibus: Ab illis enim requirenda est veritas, quibus lux veritatis potius assistit. 4. q. 3. si testes, l. presbyteri, C. de Episc. & Cler.

Testes instrumentales dicentes, quod non recordantur de dictis in instrumento, non dicuntur vacillare, Bart. in l. si librarius, ff. de re iudi. idem in l. exercendis, C. de fi. instrum.

Testis in causa hæresis falsus, pœnitens probat contra se, & reliquos, nisi ex indicijs inesset corruptis, velleuitas animi, c. accusatus, §. licet, de hæret. in 6.

Testium receptio contra non citatum, est nulla, c. 2. de testibus.

Testis habilis tempore depositionis, non potest remoueri quamuis postea talis esse desierit, tit. An remoueri in vñibus feud.

Testificari possunt Prælatus & Clerici in causa Ecclesiæ, qui eam non procurant, c. 6. eo. tit.

Testificari sine iuramento non admittuntur, etiam Clerici, nisi a partibus remittatur, c. 39. eo.

Testes reprobatorios reprobare licet, sed vltterius non est locus reprobationi, c. 49. eo.

Testium conditio qualis requiratur, vide supra, Conditio :

Testimonium patris, & filij pro vno reputantur, sup. Patris :

Testimonium totum vitatur, si ei aliqua falsitas admista fuerit, inf. Veritas :

Testium productio quarta non est danda sine solemnitate, nempe iurando, quod prius haberi non potuerint hi, qui modo producendi sunt, c. 55. eo. tit. de testibus.

Timoris iusti præsumptio cessat in curia Principis, l. 1. C. de his, qui ob metum iudic.

Tolerat malos is, qui bonus est. vi. supra. Bon.

Tolerantia superioris in his, quæ sunt suæ inrisdictionis iuducit dispensationē; & actus validitatē, c. quia circa, in fi. de consang. & affinit. & actus toleratus, non semper approbatur, vt bonus, sed impunitus relinquitur ob minus malum, gl. c. denique 4. distin.

Tollitur facilius id, quod iure speciali, quam quod iurē communi conceditur, l. eius militis, 35. §. 1. de milit. testamen.

Totum petens, & succumbens, non potest postea in eadem causa partem petere, l. 7. ff. de except. rei iudic. Et qui totum cupit, totum perdit, C. quando & qui, quar. pars debetur, quasi per totum, lib. 10.

Traditionibus & vsucapionibus dominia rerum, non nudo pacto, transferuntur, l. traditionibus, C. de pact.

Trahens aliquem ad non suum iudicem, punitur, quia si est actor cadit a causa: si est reus, & permittit, se, trahi, tenet sententia contra eum lata, C. de iurisd. omn. iud. in criminali. sed quo ad Clericos, vide

Doctores in Bulla Cœn. Domini, cap. 15.

Transactio in spiritualibus interuenire non potest proprie sumpto vocabulo, extra, de transact. super eo: amicabilem autem compositio posset eodem, de transact. c. statuimus, 2. arg. ad hoc, extra, de præben. nisi & de rerum permit. c. fin.

Transactio licet non possit fieri nisi super lite poterit tamen fieri ante litem contestatam, l. 2. C. de transact. Hieron. But. in l. postquam liti. C. de pact.

Transitus Episcopi alicuius de maiori ad minorem Ecclesiam non legitur in corpore iuris cap. 1. de cler. non resid.

Translatio de vna persona ad aliam intelligitur cum suis qualitatibus, & modis, viz. exemplum in gl. margin. ad Clem. vnicam de suppl. præl. neglig.

Tres negationes faciunt vnā negationem, l. 1. v. nonnumquam, ff. de cadaueri, punitorum, & ff. de col. bo. l. nonnumquam.

Tria, vel quatuor sunt multa, ff. ad Silleya. l. 1. §. Scripto.

Tristis euentus non habetur in consideratione, sup. Considerari.

Turpe est doctori cum culpa redarguit ipsum, ff. de in ius voc. l. sed si hac lege, §. prostituta, & in auth. de præfide prouin. §. ex diuerso.

Turpia de iure dicuntur impossibilia, not. in l. cum donationes, ff. de transact.

Turpitudinem suam allegans non auditur, Fallit in salute animæ, vel in publica utilitate, glo. per illum tex. in c. ex tenore, de testibus, Abb. in c. dum super 6. de concess. præb. num. 9.

Tur-

Turpia lucra sunt ab heredibus extorquenda, seu repetenda, l. in heredem, 17. ff. de calum. & l. videamus ff. quod mer. cau. & C. ex delic. defun. in quam hære. conue. l. vnica.

Tutelam affectasse videtur qui tutor modici patrimonij factus est, l. Spadonem, in fi. ff. de excus. tut.

Tutori periculosum est contrahere, officio deposito. antequam rationem reddiderit, glo. marg. ad l. vnicam, C. rem alienam gerentibus.

Tutor in te pupilli tunc domini loco habetur, cum tutelam administrat, non cum pupillum spoliat, ff. pro empto. l. qui fundum, §. qui tutor.

Tutor pauper accedens ad tutelam, ea finita, diues effectus, non præsumitur ditatus ex bonis pupilli, sed sua industria, & labore, l. x. C. arbitrium tutelæ.

Tutores esse idoneos affirmans illis præsentibus fideiussoris instar se habet, l. 4. §. fideiussores, ff. de fideiusso. tutela.

V

VAcante Ecclesia Cathedrali si opus sit Christmas, vocandi sunt Episcopi vicini, gl. in c. 1. verb. Spiritualibus; de suppl. Prælat. neglig. in 6.

Vacare in curia, quæ nam beneficia dicantur, sup. Ecclesia.

Vani timoris non est iusta excusatio, l. vani non est, ff. de reg. iur.

Varietas personarum delinquentium, variam penarum speciem inducit, sup. Paria delicta.

Variare quandocumque potest habens electionem, a iure, l. 138. §. 1. de verb. oblig.

Varia sunt hominum voluntates, ff. ad Treb. l. quia poterat, & C. de emancip. lib. l. non nudo, in gl. Contra, C. de adop. l. cum enim, & C. de reali. l. i.

Vbicumque aliquid habet principaliter vnā naturā, secūdarīo aliam, debemus secundum principalem illud iudicare, non secundum secundariam, rex. est in l. & ante omnia, quā est l. si. ff. de impen. in rebus do. fact. glo. singu. in c. 2. in ver. detrimentum, de pact. lib. 6. Ibi filia renūtiāns bonis paternis non praeiudicat propinquis, sed sibi soli, & sic principale attenditur.

Vbi aliquid pro forma datum est, æquiparantur præter, & contra, gl. in c. si cui, 13. de elect. in 6. Abb. in c. causam, quā de sent. & re iudic.

Vbi est concurrentia allegationum canonum & legū, a canonibus incipiendum est. propterea quia canonistarum subiectum dignius est, ita dicit, Abbas in cap. inter alia, de immunit. Eccl.

Vbi est eadem ratio idem ius esse debet, ff. de fonte, l. i. §. interdum, ff. de adul. l. si postulat. §. 2. ff. de eden. l. quidam nummularios, Insti. quod cum eo, §. istas, ff. nauar. caupo. sta. l. naues, §. fin. ff. ad legem aquil. l. illud. Verum est, si ratio est essentialis.

Vbi emolumentum, ibi & onus, Instit. de emp. & vñd. §. item precium, & C. de furt. l. fin. §. alia dubitatio, & ff. de act. emp. l. Iul. §. ex venditio & C. de cadu. tol. l. vnica, supra proxi. & ff. de re iud. l. secundum naturam, Contra ff. depo. l. qui proprio.

Vbi habet locum commune auxilium, non debet peti extraordinarium, ff. de carbo. edic. l. causa sine ff. ad municip. l. i. in fin. ff. eden. quidam in princ.

Vbi lex non distinguit, nec nos distinguere debemus,
ff. de publican. l. de precio, ff. de offic. præsid. l. præ-
ses, ff. de iud. l. 2. §. conuenire, in fi. de offic. præsi. l. 3:
ff. de alien. l. 1. §. qui vero, ff. de postu. l. quos prohi-
bet cum simil. multis.

Vbi maius periculum intenditur, ibi proculdubio est
plenius consulendum, c. vbi periculum, de electio
in 6. vnde propter exemplum deberent Clerici præ-
ceteris abstinere a simonia, c. magnæ, de voto, c. in
causis, de re iudica,

Vbi pecunia deest, in corpore suppletur, ff. de in ius
voc. l. fin. & ff. de iurisd. omn. iud. l. si quis id, §. in
seruos, & de poen. l. fi. §. generaliter.

Vbi vnum propter alterum, vtroque tantum vnum,
ff. pro dona. l. fi. & si e si porta vnus domus est in
vna Parochia, & habitatio in altera, iura paro-
chialia debentur parochiæ, in qua est porta domici-
lij, gl. in c. vnico, in fin. glo. magnæ de consecrat;
Eccl. in 6.

Vestigalium solutio omnes obligat, & rescriptum
contrarium præsumitur subreptitium, C. de vestig.
& commiss. l. 1.

Velle quis non præsumitur quod non potest, neque
quod non est consuetum, supra, Nemo præsu-
mitur.

Velle bonum sufficit aliquando, sup. Bene velle.

Venditio prædij potest habere pactum, ne in eo ædi-
ficetur Cæpella, vel Sepulcrum; quia prope ipsum
sæpe conuersarentur inimici, C. de pact. int. empt.
& vendit. l. fin.

Venditione prohibita extra familiam, censetur etiã pro-
hibita donatio, nisi fiat, in familia, l. 4. C. de verb. sig.

Venditio imaginaria non est pretio accedente, regula, iur. ff. eo.

In venditionibus non debet considerari affectio vendentis: sed debet æstimari quantum res communiter valet. Nam precia rerum secundum veritatē, non ex affectione singulorum, vel utilitate sunt æstimanda. ff. ad l. fal. l. precia, & l. prece. ff. ad l. aquil. l. si seruus, §. 6.

Vendens animal, in cuius ventre inuenitur lapillus, vel gemma, non amittit eius dominium ob modicam temporis moram, quo fuit apud emptorem, argum. a simili ex l. 26. §. arbor, ibi, *priusquam coalbuerit*, du acquir. rer. dom. vbi planta in alieno agro nondum radicata priori domino debetur & tactum est sup. v. Lapillus.

In venditione ambiguum pactum contra venditorem interpretandum est; Ambigua autem intentio ita uccipienda est, vt res salua aëtori sit. ff. de reg. iur. l. 133.

Vendito vino ad mensuram periculum est venditoris, sed vendito vt corpus ~~capitum~~, tunc periculum est emptoris, l. 2. C. de peric. & commn. rei vendit. cōcordat, l. 12. C. de act. empt. & vend.

Venditor ante traditionem est dominus rei venditæ, Inst. de empt. & vend. §. idem & in cæteris.

Veneno occidere plus est quam gladio, sup. Plus est.

Veneratio, qua Deo tenemur, appellatur religio, quæ est inter patrem, & filium appellatur pietas, illa vero, quæ est inter libertum, & patronum, appellatur obsequium, quæ vero est inter hominem, & hominem, appellatur officium humanæ naturæ, vt est glo. ord. in l. obsequio, C. de reg. gest.

Cum in verbis non est difficultas, non est admittenda voluntatis quæstio.

Et a Verbis legis non est recedendum, l. non aliter, ff. de leg. 3.

Verba sunt spectanda secundum qualitatem loquentis. 37. dist. 5. relatum, & ff. de ope. no. nunc l. 1. §. prator, ff. de vi, & vi arm. l. c. §. ult. cap. intelligentia, 6. de verb. sign. 1. q. 1. Marchion & c.

Verba, in dubio debent intelligi in specie, non quod loquatur in genere, tex. est & ibi Bart. in l. hoc legatum, 43. ff. de leg. 3.

Verba, ex integro, rem perfectam significat. Specul. in tit. de here. in fine.

Verba, quatenus cuiusquam intersit, in facto non in iure consistunt. l. quatenus, 25. ff. de reg. iur.

Verba, annua bima, trima die heres dato, ut in l. talis scriptura, 30. de lega. 1. declarantur in l. 3. de annuis lega. ut per annuas æquales præstationes legatum debeatur.

Verba, sine strepitu, & figura iudicij, declarantur late in Clem. 2. de verb. signif.

Verba debent intelligi, ut de aliquo operentur, ff. de lega. 1. l. si quando.

Verba transposita idem significant, l. præposteri, de test. l. cum pater, §. fidei tuæ committo, ff. de leg. 3.

Verbis aliquid dicere, vel signo indubitabili demonstrare, paria sunt, supra, Nihil inrereft, quod.

Verba statuti, aut consuetudinis non adaptantur ad impossibilia ipsi statuenti, Bal. in l. fin. §. an cōparatione, in fine, C. de iure deliber. idem Bald. in l. fin. in 5. col. C. de Sacrosanctis Ecclesijs.

Verba potius sunt intelligenda in sensu naturali, quã

in ciuili, vel in ficto. l. fin. C. de his, qui ve. & ex. impe.
l. fideicommissum, ff. de cond. & demonstrat. & c. suscep-
tus, 5. vbi gl. de refer. in 6.

Verba de sui natura iniuriosa præsumuntur animo ini-
uriandi prolata, nisi probetur cūtrarium, l. 4. C. de
iniur.

Verba debent intelligi secundum materiam subiectā,
l. si vno anno, ff. loca. & conduc.

Verba cum effectu sunt accipienda. l. si per alium, §. docare, ff. ne quis eum, qui in ius voc. est, vi. exi. & ff. ne vis fiat ei, l. 1. §. hæc verba, ff. de verb. sig. l. nomē, fil. §. si. & l. debitore, & ff. quod quisque iur. l. 1. in fin. Exempl. in scrutinio personæ indignæ, cui aliquis suffragatur, qui non punitur propter consensū illum, si non est secuta electio. sup. Electione.

Verba debent intelligi secundum qualitatem personæ, ad quam fiunt, l. plenum, §. equiti, ff. de vsu. & habi. & secundum naturam dispositionis, super qua interponuntur, l. in insulam, ff. de præscript. vers. si vno in princ. ff. loca. & l. stipulatio ista, §. hi, qui sunt, de verb. oblig.

Verba, vt possit, important necessitatem, l. si de com-
missa, xi. §. hæc verba, ff. de leg. 3. ibi est exemplum.

Verba narratiua nō disponunt, c. si Papa x. de priuil. in 6. cle. si summus, de sent. excom. & ideo dicit Lud. de Roma. singula. 190. quod ineipit, Spectabilis domine, quod verba Iuteconsulti narrantis factum, non possunt allegari pro lege: pro quo adducit gl. quam dicit singularem in l. vnica, C. quando non peten. par.

Verba enuntiatiua aliquando operantur dispositio-
nem, l. 1. C. de fal. causa,

Ver-

Verborum adminicula fides veritatis non desiderat,
C. si miles se ab her. absti. l. i.

Verborum prolixitas a iure respuitur, vt l. ampliozem,
§. in refutatorijs, C. de appella.

Verbum æquiuocum in dubio sumitur in partem di-
gniore, & potentiore. Inst. de iur. nat. gen. &
& ciu. §. ius autem ciuile, & l. i. §. qui in perpetuum,
ff. si ager vec. & l. quæritur, i. o. ff. de sta. hom.

Verberare, modice tamen, potest maritus vxorem, ma-
gister scholarem, pater filium, Abbas Monachum,
glo. Inst. de ijs, qui sui, vel alie. §. sed hoc tempore,
verbo, Cognita.

Verbis eisdem coniuncta non sunt diuerso iure cen-
senda, sup. Coniuncta.

Verisimile quod non est speciem habet falsitatis, sup.
Quod longe.

Veritas vbi sciri non potest recurritur ad præsumpt.
supra, Præsumptio.

Veritas ne occultetur, publice in interest: Extrauagan. de
offi. iud. ord. int. comm. & sup. Reipubl.

Veritas narratorum attenditur iuxta tempus narra-
tionis, sup. Qualitas adiuncta.

Veritati admixta aliqua falsitas vitiat totum testimo-
nium, c. pura 3. q. 9. cum suis concordantijs.

Ad veritatem vniuersalis requiritur, omnes singulares
eius esse veras, l. si is, qui ducenta, ff. de reb. du.

Viatores non sunt cogendi a gabellarijs locorum, per
quæ transeunt, aperire fardellis, ne res ipsorum in-
uidiæ, aut irrisioni pateant; ad glo. notab. in §. verb.
intelligebat. Instit. de iniur.

Via vsitator, nō alia, attendi debet, Abb. int 3. q. post
Io. And. in c. cum venerabilis, de exceptio.

Vica-

Vicarius omnia potest, quæ pertinent ad iurisdictionē illius, cuius vices gerit. x. C. de offic. eius, qui gerit. vi. al. 93. dist. c. ult. & 94. dist. c. i. Quædam tamen sunt, quæ sine speciali mandato attentare non debet, c. quod translationem, de offic. deleg.

Vicini dicuntur vsque ad locum, in quo potest audiri vox clamantis secundū naturalem, & communem usum temporum, l. i. §. quod eodem autem tecto, ad Syllan. iuncta, l. i. §. ripa. ff. de flum. & v. Adiacens est idem, qui Confinis.

Vicinum dicitur inter domos, Cōfinium inter agros. Vicinus præsumitur scire facta vicini, intellig. de publicis, secus autem, quando factum est occultum: c. quosdam, & c. quanto, de præsumpt. Et a vicinis debet Iudex inquirere de probitate testium, glo. in authen. i. de testibus, §. sancimus autem, in verbo Officij causam, in fin.

Victus victori in expensis sacramento eiusdem victoris taxādis, debet condemnari. l. properandum, 12. §. sine autem, C. de indi. & C. de cui. l. i. in glo.

Viduarum causa, an ad Eccles. pertineat, sup. Causa.

Vigilantibus & non dormientibus, iura subueniunt, l. pupillus, in fin. ff. de his, quæ in frau. cre. & instit. in procemio.

Vigilare licet vnicuique pro commodo suo, etiam in alterius damnum, l. pupillus, in fin. & l. qui ante, §. sciendum, ff. de his, quæ in frau. cred. l. fin. C. de pos.

Vim vi repellere licet, l. vt vim, ff. de iust. & iur. l. sciendum, §. qui cum aliter, ff. ad leg. Aquil. & l. i. C. vnde vi & Vis est maioris rei impetus, quæ repelli non potest, ff. quod me. causa. l. i.

Vinum

Vinum vetus præualeat nouo vino, l. cum quid, ff. si cert. pct.

Vinum lætificat cor hominis, no. glo. l. i. ff. de peri. & commu. rei vend:

A iuvene, & cupido credatur reddita virgo, su. no. gl. §. mand. l. si vero remunerandi, §. si adolescentes.

Virtutum præmium merentibus tribui consuevit. t. fin. C. de statuis. & imagin. & vi. supra, Præmia.

Visitanti, eiusque familiaribus fragmenta in mensa superantia in pauperes loci visitati sunt erogandi, DD. in clemen. 2. de ceusibus. Socin. de visit. lib. i. r. q. 8. n. 3.

Vitiosum dici non potest quod fit ab omnibus, las. per illum tex. in l. certi conditio, §. §. nummo, de rebus cred.

Vitio quod omni parte vacat, id certe solius fuerit Diuinæ potentia, non humanarum virium efficere.

Vitio naturali parcitur, ff. de damn. infec. l. fluminum, §. vitium, ff. ad leg. Aquil. l. si seruus seruum, §. fornicarius.

Viueret centum annos præsumitur homo, l. si vsusfructus, vbi in glo. in marg. de vsufr. lega.

Vltima voluntas est seruanda, l. i. C. de Sacr. Eccl. ibi, aliud prohibetur, & eius simile, si man. l. fin. ff. de iud. l. sed & si, §. ex quibus.

Vnicuique factum suum, non aduersario nocere debet, ff. de reg. iur. l. factum.

Vniente Papa Ecclesiam aliquam alteri Ecclesie diocesis alienæ non deperitius Episcopo in cuius diocesi sita est illa Ecclesia, cap. 2. de relig. domibus.

Vnitorium idem est iudicium, l. cum, qui ædes, 25. de vsu-

vsucap. vbi ædificium, & omnis eius materia eodem iure censetur.

Vniuersitatem sequuntur, quæ per se non transirent, l. in modicis. cum allel. in glo. ff. de contrahen. empt. & vendit. Contra, de l. quia perinde, ff. ad rebuscum alleg. in glo.

Vnum qui eligit ex contrarijs, alij renuntiare videtur, de inoffic. testam. l. modo, Et qui de vno dicit de reliquo negare videtur. l. cum prætor, ff. de iud. Et qui de vno negat de alio concedere videtur, l. si maritus, in fin. de procur.

Voci viuæ magis credendum est, quam mortuæ in auth. de fide instrum. si vero, col. 4.

Vtile suum cuique est, nec uoto uiuitur vno, Pectoribus mores tot sunt, quot in orbe figuræ.

A. Voluntate procedit causa vitij, atque virtutis, 56. dist. c. nasci, & c. sciendum, 7. q. 1. hinc dicit tex. in non est c. 16. q. 1. Nemo tenetur ad culpam, nisi propria voluntate deflexit, & in c. displicet, ibidem circa medium, Nemo damnatur, nisi merito malæ voluntatis.

Voluntas vltima ad pias causas valet coram duobus testibus, c. 11. de testam.

Voluntas testatoris est magis inspicienda, quam verba ff. ad trebel. l. vbi §. & ego.

Voluntas, & propositum distinguunt maleficia, ff. de de fur. l. quæ iniuriæ, inst. de obli. quæ ex delic. nascun. §. sed placuit, super verbo, si se intelligant, & C. ad legem Cor. de sic. l. 1.

Voluntas coacta non est simpliciter voluntas, sed voluntas cõditionalis, Bartol. in extrauag. ad reprimē, in verbo, Videtur.

Volun-

Voluntas non sufficit, vbi opus est facto c. 1. de eo, qui mit. in pos. cau. rei ser. c. cū aliq. 6. de re iudic.

Voluntatis impedimentum alicui dicitur præiudicium, §. huic autem, cum seq. Inst. de action.

Voluntates enuntiatiuæ sine iuramento, non sunt seruandæ, sed sic dispositiuæ, gl. in l. 1. C. arbitrium tutelæ.

Sic volo, sic iubeo, stet, pro ratione voluntas, not. glos. instit. de vsucap. §. furtiuæ quoq. super verbo, Nam furtiuarum.

Voluntates defunctorum sunt seruandæ, in auth. de n. §. disponat, hoc est verum, si sunt voluntates dispositiuæ, & non voluntates enuntiatiuæ, vt C. de proba. l. rationes & C. communia vtriusque l. scriptura, in auth. de iure iur. à moriente præsti. §. 1. col. 5. & ratio est, quia verba Testatoris sūt sicut verba legis.

Voluntas testatoris etiam ex testamento nullo declaratur, l. fin. & ibi Bart. ff. de rebus eorum in l. qui à patre ff. de confirm. tut. & in l. gerit col. 4. de acquir. hæred. & impletur vt sup. testatoris voluntas ex eodem testam.

Volenti non infertur dolus. C. de transact. l. cum donationis, & ff. de cond. indeb. l. in summa. §. fin. & C. de rescind. ven. l. venditor, & ff. de reg. iur. ll. nemo videtur.

Vouens sine conditione, sine conditione tenetur, glo. in c. 2. obseru. ieiuniorum.

Vox vnus, vox nullius, simili modo vox patris est vox filij, & è contra, Instit. de inutilibus stipul. §. ei vero. Intellige in teste, quideponit in aliquo facto in iudicio: secus autem extra iudicium. Vnde, doctor bonæ opinionis asserens, ita esse de consuetudine, fidei

dem habet, & cōsuetudo dicitur plenè probata, arg. l. Teopompus, ff. de do. prælegata.

Vox serui, est vox domini, ff. de dam. infec. l. si seruus, & inst. de inutil. stip. §. ei, Contra ff. de stip. ser. l. 2. & l. antep.

Vfucapio est legalis alienatio, ff. de ver. fig. l. alienat.

Vfucapio propriè fit in rebus mobilibus, & præscriptio in rebus immobilibus, Not. gl. l. 1. ff. de vfuc.

Vfurarij bona an sint tacitè obligata restitutioni, vi. Bona vfur.

Vfusufructu est ius alienis rebus vtendi, frueudi, salutarum substantia, l. 1. ff. de vfuf. & C. eo. l. 1. in glo. & Inst. eo. in princ.

Vfurpatio sumitur in bonam, & malam partem: cōmuniter enim dicimus, vfus, & consuetudine vfurpatur; alia exempla habentur in gl. ff. extrauag. vnice, Io. 22. ne sede vac. in princ. verb. Vfurpationis iniuriā.

Vfusufructus si relinquitur, donec quis in furore fuerit, si is in furore decedat, debetur in vita vfusufructuarij l. 12. C. de vfuf. & habitat.

Vfusufructus in beneficio competit beneficiario viuendi, & sic quod parce viuendo reſeruat, poteſt, moderatè tamen, honeſtis perſonis donare; ſed cūm, infirmatur, habet vfum tantum; gl. notab. in c. fin. v. reſeruari, de off. ordin. in. 6.

Vfus mei cauſa conceſſum intelligitur etiam mediata, & ſic quoad familiam extra domum, vt agricultorū, & ſimiles l. 2. & 3. de vfus, & habitat.

Vterini fratres ſunt, qui ex eiūdem vtero ſunt; vtrinque verò coniūcti, qui ex eodem patre, & matre progeneri ſunt gl. in l. fratres C. in off. teſtam.

Vtile per inutile vitiatur, l. ſed & ſi decem, ff. conſt. x. prin.

prin. & l. 1. §. pe. ff. de verbo. ob. & C. de la li. tol. l. v. nica. §. illo procul dubio, in glo. 4. & ff. de arbit. l. Pedius. Contra, ff. de reg. iuris, l. actus.

Vtilitas, publica est preferenda priuata, l. 3. C. de primi- pilo, lib. 12. circa fin. ff. pro so. l. actione, §. Labeo.

Vtens quis suo iure nemini facit iniuriam, l. qui iniu- rrarum. §. is. qui. ff. de iureiur. & l. 1. §. idemq. Marcel- lus, ff. de aqua plu. arc. & de elect. c. cum Eccles. 3 1.

Ad vtrumq. cum festinant, neutrum bene peragunt, c. Presbyteros, 16. q. 1. & l. nemo, C. de Assessoribus.

Vxor potest accusari à marito sine inscriptione, & sola suspitione l. 39. C. ad l. lul. de adult.

Vxores à viris defendi debent, non è contra. Instit. de iniur. §. patitur.

Vxor relicta domina vsuaria, vel vsufructuaria, quid ha- bere debeat, dicitur, si alteri relicta sit proprietas, ipsa habebit tantum vsumfructum, gl. in Auth. hoc locum habet. C. si secundo nups. mul. in fin.

Vxor fulget radijs mariti, non è contra, maritus corru- scat honore vxoris, l. scemina. ff. de Senator. nec di- catur idem esse dicendum in altero ex correlatiuis, quia expresse sic disponitur in d. l. sceminę.

Xenia, & munera licite accipi possunt à iudice, sed cum moderamine, iuxta mentem l. solet. 6. §. eos ve- ro de off. procons. & leg. vbi dicitur, accipere à ne- mine valde inhumanum est, passim vilissimum, om- nia, avarissimum.

F I N I S.

Laus Deo, B. Virgini, & omnibus Sanctis.

Nouus Index Alphabeticus Titulorū seu Rubricarum omnium, quæ in libris Decretalium, Sexti, Clemen- tinarum, & Extrauagant. Ioān. 22. & Comm. continentur,

Littera D, signat Decretales,
S, librum Sextum,
C, Clementinas,
Ext. Extrauagantes Io: 22,
Com. Communes.
L. Librum.
T. Titulum.

Asteriscus * autem indicat titulum additum, seu extensum.

A Ccusationibus inquisit. denunciatur. vi. D, idest, in Decretal.
lib. 5. tit. 1. & in S. Sexto, eod. lib. 5. & tit. 1.
Adult. & stupro, D. lib. 1. tit. 6
Ætate, & qualitate ordin. D. l. 1. t. 14. S. l. 1
* **Alchimia,** vide, **Crimine falsi,** Ext. com. l. 5
Alienat. iudicij mut. cau. D. l. 1. tit. 11
Apostatis, & reirer. bapt. D. l. 5. tit. 9
Appellat. recus. & relat. D. l. 2. t. 28. S. l. 2. t. 15
Arbitris, D. l. 1. t. 42. S. l. 1. t. 22
Auctor. & vsu palij. D. l. 1. t. 8. Ext. fo. l. 1. & com. l. 1
B Aprismo, D. l. 3. t. 42. C. l. 3. t. 15. & S. Apoll.
Bigamiz. D. l. 1. t. 21. S. l. 1. t. 11
C Alumniatoribus, D. l. 5. t. 2
Capellis Monachorum, D. l. 3. t. 36. S. l. 3. t. 18
Causa possess. D. l. 2. t. 12. C. l. 2. t. 3
Celebr. miss. & Sactā. Eucharistia, D. l. 3. t. 41. C. l. 3. t. 14. Ext. com. l. 3
Censibus, concess. & procurat. D. l. 3. t. 42. S. l. 3. t. 20. C. l. 3
A 223

C. A N O N

2

- c. 13 Ext. com. l. 3
 Clandest. desponsat. D. l. 4 c. 3
 Clerico agrotante, D. l. 3, c. 6. S. l. 3. t. 5
 Clericis coniugatis, D. l. 3. t. 3. S. l. 3. t. 7
 Clerico excommunicato, deposito, D. l. 5, t. 28
 Clerico maledico D. l. 5. t. 26
 Clerico non ordin. D. l. 5. t. 28
 Cler. non resid. D. l. 3 t. 3. S. l. 3. t. 3
 Clerico percussore, D. l. 5. t. 20
 Clericis peregrinis, & eis non sine lit. recip. D. l. 1. t. 22
 Clericis peregrinantibus, D. l. 2. t. 29
 Clerico per saltum promot. D. l. 5. t. 26
 Clerico pugn. in. duel lo, l. 5. t. 14
 Cler. venat. D. l. 5. t. 24
 Cognat. legali, D. l. 4. t. 13
 Cognat. spir. D. l. 3. t. 11. S. l. 4. t. 3
 Choabit. cler. & mul. D. l. 3. t. 2
 Collusione, D. l. 5. t. 22
 Commodato, D. l. 3. t. 15
 Concess. pr. b. D. l. 3. t. 8. S. l. 3. t. 7. C. l. 3. t. 3. Ext. l. 10. t. 4
 Condit. appol. D. l. 4. t. 9
 Confessis, D. l. 3. t. 18. S. l. 2 t. 9
 Confirmat. vtili, D. l. 2. t. 3
 Coniugio leproforum, D. l. 4. t. 3
 Coniugio seruorum, D. l. 4. t. 9
 Consanguin. & affinit. D. l. 4. t. 14. C. l. 4. t. 1
 Consecrat. Ecclesiz, vel Altaris, D. l. 3. t. 40. S. l. 3. t. 21
 Constat. D. l. 1. t. 1. S. l. 1. t. 1
 Consuetud. D. l. 1. t. 4. S. l. 1 t. 2. Ext. com. l. 1
 Conuers. coniugat. D. l. 3. t. 32
 Conuers. Infidelium, D. l. 3. t. 33
 Corpore vitiat. D. l. 1. t. 20
 Crimine falsi, D. l. 5. t. 25. Ext. l. 10. t. 10. Com. l. 5
 Custodia Eucharistiz, D. l. 4. t. 44 & vi. sup. Celebr. Missarum
Decimis, & primit. D. l. 3. t. 20. S. l. 3. t. 13. C. l. 3. t. 8. Ext. com. l. 3
 Delictis Puërorum, D. l. 5. t. 13
 Deposito, D. l. 3. t. 16
 Desponsat. Impub. D. l. 4. t. 4. S. l. 4. t. 2
 Dilat. on: b D. l. 1. t. 8. Ext. com. l. 2

Di.

Diuortijs, D. l. 4. t. 20

Dolo, & contumacia, D. l. 2. t. 14. S. l. 2. t. 6. C. l. 2. t. 4. Ext. com. l. 2.

Donat D. l. 3. t. 24

(t. 33.

Donat. intet virum, & vxorem, & dote post diuortium restit. D. l. 4.

* Duello, vi. Cler: pugn. in duello.

* Ecclesiarum violat. vid. Raptoribus.

Ecclesijs ædificandis, vel reparandis, D. l. 3. t. 48

Ecclesiast. beueficia, siue diminut. confer. D. l. 3. t. 10

Eis qui filios occid. D. l. 5. t. 10

Elect. D. l. 1. t. 6. S. l. 1. t. 6. C. l. 1. t. 3. Extrauagant. Ioan. t. 1. Comm. l. 1

Empt. & vendit. D. l. 3. t. 18. Ext. com. l. 3

Eo, qui cognouit consang. D. l. 4. t. 11

Eo, qui duxit, quam cognouit, D. l. 4. t. 7

Eo, qui furtiuè ord. suscep. E. l. 5. t. 30

Eo, qui mittitur in posse f. D. l. 2. t. 15. S. l. 2. t. 7

* Eucharistiz Sacramento, vid. Celebratione Missarum.

Exceptionibus, D. l. 2. t. 25. S. l. 2. t. 12. C. l. 2. t. 10

Excess. Præl. D. l. 5. t. 31. S. l. 5. t. 6. C. l. 5. t. 6

Falsarijs, D. l. 1. t. 20

* Famosis libellis, vide Maledicis.

Ferijs, D. l. 2. t. 9

Feudis, D. l. 3. t. 20

Fide instrument. D. l. 2. t. 22

Fideiussor, D. l. 3. t. 22

Filijs Presbyr. D. l. 1. t. 17. S. l. 1. t. 11

Foro competent, D. l. 2. t. 2. S. l. 2. t. 2. C. l. 2. t. 2

Frigidis, & maleficijs, D. l. 4. t. 15

Furtis, D. l. 5. t. 18. Ext. com. l. 5

Hæreticis, D. l. 5. t. 7. S. l. 5. t. 2. C. l. 5. t. 3. Ext. com. l. 5

His, quæ sunt à maiori par. Cap. D. l. 4. t. 20

His, quæ sunt à præl. sine consensu Cap. D. l. 4. t. 10

His, quæ vismetusi ocau. sunt, D. l. 1. t. 40. S. l. 1. t. 20

His, qui filios occiderunt. D. l. 1. t. 10

Homicidio voluntario, vel casuali, D. l. 5. t. 12. C. l. 5. t. 4

* Ieiuniorum obseruantia, vide, Obseruantia.

Immunit. Eccles. D. l. 3. t. 19. S. l. 3. t. 21. C. l. 3. t. 17. Ext. com. l. 5

* Incendiarijs, vide, Raptoribus.

Infantibus, & laqueis expos. D. l. 5. t. 11

In integrum restit. D. l. 1. t. 40. S. l. 1. t. 21

Iniu-

C A N O N

Iniurijs, & damno dato, D.l. 5. t. 36. S.l. 1. t. 210
 Instic. D.l. 3. t. 7. S.l. 3. t. 6

* Irregularitate, vide, Clerico ex com: ministr. D.l. 1

Iudicis, D.l. 5. t. 11. C.l. 5. t. 2. Ext. Io. t. 8. Com. l. 5

Iudicij, D.l. 2. t. 1. S.l. 1. t. 1. Ext. com. l. 2

Iuram. calumniæ, D.l. 2. t. 7

Iure iurando, D.l. 2. t. 23. S.l. 2. t. 11. C.l. 2. t. 9

Iure patronatus, D.l. 2. t. 38. S.l. 3. t. 18. C.l. 3. t. 12

Libelli oblatione, D.l. 2. t. 3

* Literæ commendatitiæ, vi sup. Clericis peregrinantib.

Litis contestat. D.l. 2. t. 45. S.l. 2. t. 3

Locato, & conducto, D.l. 3. t. 18

Magistris, & ne aliquid exig. prolic. docendi, D.l. 5. t. 5. C.l. 5. t. 1

Majorit. & obed. D.l. 1. t. 33. S.l. 1. t. 17. Ext. Io. t. 2. com. l. 1.

Maledicis, D.l. 5. t. 26

* Maleficium, vi. Frigidis, & maleficiatis, D.l. 4. t. 15

Matrimonio contracto contra interd. Eccl. D.l. 4. t. 16

Mutuis perit; D.l. 2. t. 4

Natus ex libero ventre, D.l. 4. t. 20

Ne Clerici, vel Monachi negot. secul. se imisceant, D.l. 3. t.

1. S.l. 3. t. 24.

* Negligentia Prælatorum vi Supplenda.

Ne Prælati vices alijs concedant sub annuo censu, D.l. 5. t. 4

Ne Sede vacante aliquid innouetur, D.l. 4. t. 8. S.l. 3. t. 58. Ext. Io. t.

5. com. l. 3

Noui operis nuntiat. D.l. 5. t. 32

Obligatis ad ratiocinia ordin. vel non, D.l. 1. t. 20

Observantia ieiuniorum, D.l. 3. t. 46

* Officijs Diuinis, vi. Celebr. Miss.

Officio Archid. D.l. 1. t. 13

Officio Archipresb. D.l. 1. t. 24

Officio custodis, D.l. 1. t. 27. Ext. com. l. 1

Officio, vel potest iud. deleg. D.l. 1. t. 29. S.l. 1. t. 14. C.l. 1. t. 8. Ext.

comm. l. 1

Officio iudicis ordinarij, D.l. 1. t. 31. S.l. 1. t. 17. C.l. 1. t. 8. Ext. cons. l. 1.

Officio iudicis, D.l. 1. t. 32

Officio Legati, D.l. 1. t. 30. R. l. 1. t. 15

Officio Primicerij, D.l. 1. t. 25

Officia Sacri R. t. 26

Officio Vicarij, D.l.1.t.15. S.l.1.t.13. C.l.1.t.7

Ordioatis ab Episcopo, qui renunt. D.l.1.t.13

Ordine cognitionum, D.l.2.t.10

P Actis, D.l.1.t.35. S.l.1.t.18

* Palij auctoritas, & vsus, sup. Auctoritate, & vsu palij

Parochis, & alienis paroch. D.l.3.t.19

* Pasquillos famulos conficientes, vi. Maledicis:

Peculio Clericorum, D.l.5.t.25

* Peregrinantibus, D.l.2.t.19. vi. Clericis peregr.

Pignoribus, & alijs cautionibus, D.l.3.t.19

Plus petitionibus, D.l.2.t.11

Poenis, D.l.5.t.37. S.l.1.t.9. C.l.5.t.8. Ext. Io.t.12. Com.l.5

Poenit. & remiss. D.l.5.t.38. S.l.5.t.6. C.l.5.t.9. Ext. Com.l.5

Postulando, D.l.1.t.37

Postulatio. Prelatorum, D.l.1.t.5. S.l.1.t.5. Ext. Com.l.1

Præben. & dignit. D.l.3.t.5. S.l.3.t.4. C.l.3.t.2. Ext. Io.t.3. Com.l.3.

Præcarijs, D.l.3.t.13

Præscript. D.l.2.t.26. S.l.2.t.13

Præsumpt. D.l.2.t.23

Presbytero non Baptiz. D.l.3.t.43

Privilegijs, D.l.5.t.33. S.l.5.t.7. C.l.5.t.7. Ext. Id.t.11. Com.l.5

Probationibus, D.l.5.t.32. S.l.5.t.7. C.l.5.t.7

Procuratoribus, D.l.3.t.38. C.l.2.t.7

Purgat. canonica, D.l.5.t.34

Purgat. vulg. D.l.5.t.35

Purificat. post partum, D.l.3.t.47

Q Vi Clerici, vel vouentes, D.l.4.t.6

Qui filij sint legitimi, D.l.4.t.37

Qui matrim. accusare possunt, D.l.4.t.18

R Aporib. incendiar. & Ecc. violatoribus, D.l.5.t.17

Reb. Eccl. alien. vel non alien. D.l.3.t.13. S.l.3.t.9. C.l.3.t.4.

Ext. com.l.3

Regular. & transeunt. ad relig. D.l.3.t.31. S.l.3.t.14. C.l.3.t.9. Exa

com.l.3

Regulis iuris, D.l.5.t.4. S.l.5

* Re iudicata. vi. Sent. & re iudicata

Religiosis domibus, D.l.3.t.36. S.l.3.t.17. C.l.3.t.11. Ext. Io.t.7.

Comm.l.3

Reliquijs, & venerat. SS. D.l.3.t.45. S.l.3.t.2. C.l.3.t.16. Ext. cō.l.3.

- Renuntiat. D.l. 1. t. 9. S.l. 1. t. 7. C.l. 1. t. 3
 Rerum permutat. D.l. 3. t. 19. S.l. 3. t. 10. C.l. 3. t. 4
 Rescriptis, D.l. 1. t. 3. C.l. 1. t. 11
 Restit. in integr. D.l. 1. t. 9. S.l. 1. t. 21. C.l. 1. t. 11
 Restit. spoliat. D.l. 1. t. 13. S.l. 1. t. 5
Sacramentis iterandis, vel onn, D.l. 1. t. 16
 Sacra vnt. D.l. 1. t. 15
 Sagittarijs, & balistarijs, D.l. 5. t. 15
 Schismaticis, & ordinatis ab eis, D.l. 5. t. 8. S.l. 5. t. 3. Ext. comm. l. 5.
 Scrutinio in ordine faciendos, D.l. 1. t. 12
 Secundis nuptijs, D.l. 4. t. 21
 Sent. & re iudicata, D.l. 2. t. 17. S.l. 2. t. 14. C.l. 2. t. 11
 Sent. excom. D.l. 5. t. 39. S.l. 5. t. 11. C.l. 7. t. 10. Ext. lo. t. 13. Com. l. 5.
 Sepulturis, D.l. 3. t. 18. S.l. 3. t. 12. C.l. 3. t. 7. Ext. com. l. 3
 Sequestrat. possell. & fruct. D.l. 1. t. 27. C.l. 1. t. 6
 Serui. non ordinandis, D.l. 1. t. 18
 Simonia, & ne aliquid exig. D.l. 5. t. 40. Ext. com. l. 5
 Solutioibus, D.l. 3. t. 23
 Sortilegijs, D.l. 5. t. 12
 Sponsa duorum, D.l. 4. t. 4
 Sponsal. & matrim. D.l. 4. t. 1. S.l. 4. t. 1
 Statu monachorum, D.l. 3. t. 25. S.l. 3. t. 16. C.l. 3. t. 10
 Success. ab interst. D.l. 3. t. 27
 Summa Trinit. & Fide cath. D.l. 1. t. 1. S.l. 1. t. 1. C.l. 1. t. 1
 Supplen. Prælator. neglig. D.l. 1. t. 10. S.l. 1. t. 8. C.l. 1. t. 5
 Syndico, D.l. 1. t. 39
Temporib. ordinandor. D.l. 1. t. 10
 Testamentis, D.l. 3. t. 26. C.l. 3. t. 5
 Testib. D.l. 1. t. 20. S.l. 1. t. 20. C.l. 1. t. 8
 Testib. cogendis, D.l. 1. t. 21
 Torneamentis, D.l. 5. t. 13. Ext. lo. t. 9
 Transactionib. D.l. 5. t. 13
 Translat. Episc. D.l. 1. t. 7
 Tregua. & pace, D.l. 1. t. 34. Ext. com. l. 1
Verb. signif. D.l. 5. t. 40. S.l. 5. t. 12. C.l. 5. t. 11. Ext. lo. t. 14
 * Violatores Eccles. vid. Raptor. Ecclesiar.
 Vicar. & honest. Cler. D.l. 3. t. 2. S.l. 3. t. 1. C.l. 3. t. 1. Ext. comm. l. 3
 Voto, & voti redemptio, D.l. 3. t. 34. S.l. 3. t. 15. Ext. lo. t. 6
 Vfuris, D.l. 5. t. 14. S.l. 5. t. 5. C.l. 5. t. 5
 Vt Ecclesiast. benef. sine dimin. confer. D.l. 3. t. 12

Ut lite non contestata, D. l. 2. t. 6

Ut lite pendente nichil innou. D. l. 2. t. 16. S. l. 2. t. 1. C. l. 2. t. 5

T I T V L I .

Vniuersi Iuris Cæsarei, aptius, & vtilius, quam
antea, reollecti.

*Numerus notarum indicat librum, in Authentico
ordinem nouellarum signat, * Asteriscus deno-
tat titulum additum consimilem.*

C A N O N .

Institu.	Institutiones
V.	ff. Verus
Inf.	ff. Infortiatum
N.	ff. Nouum
C.	Codicem
A.	Authentica, vel Authenticum.
F.	Feudorum vsus.

A Bigeis, N. 47. C. 9

Abolitione generali, C. 9 Abolitionibus, Ibidem

Acceptilationibus, N. 46. C. 8

* Accus. qui non pos. vi. Qui accus.

Accnsationibus, & Inscriptionibus, N. 58 C. 9

Acquir. & retin. posses. C. 7

Acquir. vel amitt. posses. N. 41

Acquir. vel amitt. hered. Inf. 29

Acquir. rerum dominio. N. 41

Acquisit. per arrogat. Inst. 3

* Actione æstimatoria, vide, æstimator. act. V. 18

Actione pignoratitia, C. 4

Actione rerum amot. C. 2

* Actione tributaria, vi. Tribut. Act. V. 14

* Actionibus, & obligat. vi. Obligationibus, C. 4 N. 44

Actionibus, Inst. 4

- Actionibus empti & venditi, V. 19. C. 4
 Actionibus hereditarijs, C. 4
 Actore à tutore, seu curatore dando, C. 5
 Ademptione legatorum, Inst. 2
 Ademptione libertatis, N. 40
 Ad exhibendum, V. 10 C. 3
 * Adiectio in diem, vi. In diem, V. 18
 Adimendis, vel transferendis legatis, vel fideicommissis, V. 33
 Adiutoribus Quaestoris, A. 35
 Ad legem Aquiliam, V. 9
 Ad legem Corneliam de falsis, C. 9 & Sen. consulto Liboniano, N. 48
 Ad legem Corneliam de ficarijs, C. 9
 Ad legem Falcidiam, Inf. 35 C. 6
 Ad legem Flauiam de Plagiarijs, N. 48 & C. 9
 Ad legem Iuliam de Adulterijs, & stupro, N. 48 & C. 9 & A. 134
 Ad legem Iuliam de Ambitu, N. 48 C. 9
 Ad legem Iuliam de Annon. ibid.
 Ad legem Iuliam Maiest. N. 48 C. 9
 Ad legem Iuliam Peculatus & de Sacrilegijs & residuis, N. xlviii
 Ad legem Iuliam Repetundarum, N. 48 & C. 9
 Ad legem Iuliam de Sicarijs, et beneficijs, N. 48
 Ad legem Iuliam de vi publica, et priuata, N. ibid, et C. 9
 Ad legem Pompeiam de parricidijs, N. 48
 Ad legem Rhodiam de iactu, V. 13, alias, De iactu.
 Ad legem Viscelliam, C. 9
 * Ad Velleianum, vi. Ad Sen. cons. Velleian.
 * Administratio Patriæ non permittit nisi, vi. Officium.
 Administratione et periculo tutorum, et curatorum, qui gesserunt vel non et de Agētibz, vel cōueniendis vno vel pluribus, Inf. 2
 Administratione rerum ad ciuitates pertinentium, N. Inf.
 Administratione rerum publicarum, C. 11
 Administratione tutorum, et curatorum, et de pecunia pupillorū sceneranda, vel deponenda, C. 7. et Inf. 27
 Adoptionibus, et Emancipationibus, et alijs modis, quibus patria potestas soluitur, V. 1. Inst. 1
 Ad municipalem, et de incolis, N. 1
 Ad Sen. consult. Macedonianum, C. 5 V. 14
 Ad Sen. consult. Orficianum, C. vi, alias, Ad Orfic. Ad Sen.

conf

- conf. Syllan. alias, Ad Syllanianum, Inf. 29
 Ad Sen. consult. Tertullianum, C. vi.
 Ad Sen. consult. Tertullianum, et Orficianum, Inf. 38
 Ad Sen. consult. Trebellianum, Inf. 36
 Ad Sen. consult. Turpellianum, C. 9
 Ad Sen. consult. Turpellianum, et de abdicationibus criminum, N. 48
 Ad Sen. consult. Velleianum, V. 16 C. 4.
 Ad signandis libertis, Inf. 38 Inst. 3
 * Ad Trebell. vi. Ad. Senat. conf. Trebell. sup.
 * Ad Turpellianum, vi. Ad Sen. conf. Tutpil. C. 9
 * Adulterijs, vi. Ad l. Iuliam de adulterijs
 * Aduocatis partium supplet Iudex, vi. Vt quæ defunt, C. 2
 * Aduocatorum priuilegijs, vi. Priuilegijs.
 * Aduocatum lucris, vi. lucris.
 Aduocatis diuerforum iudiciorum, C. 2
 Aduocatis Fiscis, ibidem
 * Edificijs priuatis, C. 8 Edific. eccles. vi. Clericus
 * Edific. propr. domus prohib. iud. vi. C. contra. Iudicum
 Aequalitate dotis, et donationis ante nuptias. Habet autem et
 alia capitula, A. 97
 Edilitijs actionibus, C. 4
 Edilitio edicto, et redhib. act. et quanto minoris, V. 12
 Estimatoria actione, V. 19
 Agentibus in rebus, C. 12
 * Agnationis, & cognationis differentia sublata, vi. Vt fratrum si-
 lij Aut. 127
 Agnoscendis, vel alendis liberis, vel parentibus, vel patronis,
 libertis, Inf. 25
 Agricolis et censitis, et colonis, C. 11
 Agricolis, et mancipijs dominicis, vel fiscalibus reipublicæ, vel
 priuatæ, C. 11
 Albo scribendo, N. 1
 Aleatoribus, V. 11
 Aleæ lusu, et aleatoribus, C. 3
 Alendis liberis ac parentib. C. 5 Infor.
 Alexandriæ primatibus, C. 11
 Alienatione feudi, F. 1
 * Alienare quibus liceat Inst. 2. vi. Quib.
 Alienatione, et emphyteusi rerum ecclesiasticarum A. 120

- Alienatione paterni feudi, F. 2
 Alienatione iudicij mutandi causa facta, V. 4. C. 2]
 Alimentis vel cibarijs legat. Inf. 34
 Alimentis pupillo præstandis, C. 5
 Allodijs, F. 2
 Alluvionibus, et paludibus, et pascuis ad aliū statū trāslatis, C. 7
 * Ambitu, vi. Ad l. Iul. de amb. ff. N.
 An agnatus, vel filius defuncti, F. 2
 An apud iudicem, vel Dominum ibid.
 An ille qui interficit fratrem, ibi.
 An maritus succedat, F. 1
 An mutus vel alius imperf. retin. Feu. F. 2
 An per aliū causæ appellationum reddi possint, N. 49
 An remoueri debeant teste, qui pares esse defierunt, F. 2
 An seruus pro suo facto post manumissionem, teneatur, C. 4
 Annali exceptione Italici contractus tolleuda, et de diuersis tēporibus, et exceptionibus, et præscriptionibus, et interruptionibus earum, C. 7
 Annonis, et capitu. administrantium, vel addidtorum, aliorumue publicas solitudines gerentium, et eorum, qui aliquas consecuri sunt dignitates, C. 1
 Annonis civilibus, C. 11
 * Annona, vi. Ad l. Iul. de annona 5
 Annonis, et tributis, C. 10
 Annuis legatis, et fideicommissis, Inf. 33
 Apochis publicis, et de Descriptionibus curialium, et de Distributionibus civilibus, C. 10
 Apostatis, C. 1
 * Apostolis vi. libellis dimissorijs, N. 48
 Apparitionibus Præsectorum prætorio priuilegijs eorum, C. 12
 Apparitoribus Comitibus Orientis ibid.
 Apparitoribus Præfecti vrbis ibid.
 Apparitoribus Magistrorum militum, et priuilegijs eorum, ibid.
 Apparitoribus Proconsulis, et Legatis, C. 12
 * Appellare a quibus non licet, vi. A quibus.
 Apparitoribus Præfecti Annonæ, ibid.
 Appellationibus, A. 33
 * Appellationes quorum non recipiuntur Inf. Quorum
 Appellationibus, ut si mota apud apellationis Iudicem causa, litigatores

- gatores ad arbitros deueniant, intereaq; Temporis biennium
 decurrat, et coniugat, denuò causam ad appellationis redire
 Iudicem: ne biennij decursus obicijatur, A. 93
 Appellationibus, et consultationibus, C. 7
 Appellationibus, et relationibus, N. 49
 Appellationibus recipiendis, vel non ibid. C. 7
 Apud eũ, a quo appellatur, aliã causam cogere cõpellendũ ibid. 8.
 Apud quem controuersia feudi definiatur, F. 2
 Apud quẽ oporteat appellationes in quinq; Prouincijs Caria Cypri
 Cycladibus insulis, Myfia, et Scythia iterpositas examinari, A. 41
 Apud quos oporteat litigare monachos, et ascetrias, A. 79
 Aqua, & aquarũ pluuiarũ arcend. N. 39
 Aqua quotidiana, & æstiuã, N. 43
 Aqueductibus, C. 11
 A quibus appellare non licet, N. 49
 Arbitrium tutelæ, C. 5
 * Arbitris, vi. Receptis arbitris, C. 3
 Arboribus cædendis, N. 43
 Arborum furtim cælaturũ, N. 47
 Argentariorum contractibus, A. 136
 Argenti pretio, quod thesauris inferunt, C. 10
 Armenijs, vt & ipsi per omnia Romanas sequantur leges, A. 11
 Armis, A. 85
 Assatione tollenda, C. 7
 Assessores sine iudice non cogn. A. 60 vi. v. Ne defuncti.
 * Assessoris officio, Inf. Offic. Assess. v. 1
 Assessoribus, Dom. & Canc. Iud. C. 1
 Athleticis. Ibidem.
 Attiliano tutore, Inf. 1
 * Augustæ Domus Priuil. Inf. Priuil.
 Auro, argento mundo, oruamentis, vnguentis, veste, vel vesti-
 mentis, et statuis legatis, Inf. 34
 Auro coronario, C. 10
 Auri publici persecutoribus, Ibidem.
 Authoritate præstanda, C. 1
 Authoritate tutorum, Inf. 1
 Authoritate, & consensu tutorum, vel curatorum, Inf. 26
 * **B**aptisma ne iteretur, C. 1. vi. Ne bapt. iter.
 Beneficio fratris, & qualiter frater in beneficium fratris
 succ.

- succedat, F. 1
 * Blasphemia punitur, vi. Vt qui contra. A. 77
 Bonis aucto. iud possid. C. 7. N.
 Bonis cedere nemo cogatur. A. 135
 Bonis damnatorum, N. 48
 Bonis eorum, qui ante sententiam, mortem sibi conscinerunt, vel
 accusatorem corruerunt, ibidem.
 Bonis eorum, qui mortem sibi conscuerunt, C. 9
 Bonis libertorum, Inf. 38, & iure patronatus, C. 6
 Bonis maternis, & materni generis, ibidem.
 Bonis proscriptorum, seu damnatorum, C. 9
 Bonis, quæ liberis in potestate constitutis, ex matrimonio, vel ali-
 ter adquiruntur, & eorum administratione, C. 6
 Bonis vacantibus, & de incorporatione, C. 10
 Bonorum possessionibus, Inf. 3, & Inf. 37
 Bonorum possessione, furioso infanti, muto, surdo, cæco cōpet. Inf. 37
 Bonorum possessione contra Tabul. Ibid.
 Bonorum possessione secundum Tabulas, ibid. & C. 6
 Bonorum possessione contra Tabulas, quam Prætor liberis polli-
 cetur, C. 5
 * Bonorum poss. vt ex leg. vi. Vt ex legibus Inf. 38
 Bonorum possessione contra Tabul. liberti, quæ patronis, vel li-
 beris eorum, datur, Ibid.
 Bonorum possessione ex testamento militis, inf. 37
C Adaueribus punitorum, N. 48
 Caducis tollendis. C. 6
 Calumniatoribus. V. 3, & C. 9
 Canone frumentario vrb. Romæ, C. 11
 Canone largitionalium titulorum, C. 10
 Capiēdis, & distrahendis pignorib. tributorum causa, ibid.
 Capitaneo, qui Curiam vendidit. F. 2
 Capitatione Ciuium censibus eximenda, C. 12
 Capite minutis. V. 4
 Capitis diminutione, inf. 1
 Capitulis Conradi. F. 2
 Captiuis, & de postliminio, & de redēptis ab hostib. N. 49. C. 4. t. 51
 Carbonario edicto, Inf. 36. C. 6
 * Carceribus priuatis. inf. Priuatis. C. 9
 Castrensi peculio, N. 46

Castrenſianis, & miniſterianis, ibid.

* Cauſe criminales infra certum tempus terminandæ, vi. Vt infra certum, C. 44

Cauſe, ex quibus infamia alicui irrogatur, C. 1

* Cautionibus, vi. Si quis cautionibus, V. 1

Cenſibus, N. 50

* Cedere bonis nemo cog. vi. Ne bonis

* Cedere bonis qui poſſint luſi, Qui. 4

Cenſibus, & cenſitoribus, & paraquitoribus, & inſpectoribus, C. 1

Certi cond. ſitione, V. 13

Ceſſione bonorum, N. 42. C. 7

* Chiogr. proor. inſic. vi. Vt ſi plures, A. 19.

Clasſis, C. 11

* Clerici primum apud Epiſcopum conueniantur, & deinde, vi Vt clerici

Clericis, qui à ſuis deſſiterunt Eccleſijs, item de his, qui orat. adificiant, A. 58

Clerico, qui inueſtituram facit, Fia.

Cloacis, N. 43

Codicillis, Inſtr. C. 6

* Cognationis gradus, vi. Grad.

Cohortalib⁹, & Principi cornicularijs, ac pñ. legijs, C. 1

* Cœlibatus, & orbitatis poenæ tolluntur, vi. Infirmis poen.

Collatione æris, C. 10

Collatione bonorum, Inſ. 37

Collatione donatorum, vel reuelatorum, aut tranſlatorum, ſeu adaratorum, C. 107

Collatione dotis, Inſ. 37

Collatione fundorum ſiſcalium, & rei priuati, vel dominiæ, vel ciuitatis, vel templorum, C. 10

Collatione fundorum patrimon. & amphyeuticariorū, ibidem.

Collationibus, C. 6

Collatoribus, et alijs, A. 128

Collegiatis, et charopratis, et nummularijs, C. 10

Collegijs, et corporibus, N. 47

Colluſione detegenda, N. 40. C. 7

Colonis Illyricanis, C. 11

Colonis Palæſtinis, ibid.

Colonis Thracenſibus, ibid.

* Come

- * Comes, Marchio, Dux, quæ dicatur, Inf. Quis.
 Comitæ Isauriæ, A. 17.
 Comitibus, & archiatris sac. pa' a. C. 12
 Comitibus consistorianis, ibidem.
 Comitibus qui prouincias regunt, ibid.
 Comitibus rei militaris, ibid.
 Commeatu, C. 12
 Commercijs & mercatoribus, C. 4
 Comminationes, epistola, programmata, subscriptiones auctoritatem rei iudicatz non habere, C. 7
 Commodati, vel contra, V. 13
 Commodato, C. 4
 Comuni diuidendo, V. 10. C. 3
 Comuni seruo manumisso, C. 7
 Communia de Legatis, & fide. commissis, & de in rem miss. tollenda, V. 6. C. 6
 Communia de manumissionib. s. C. 7
 Communia de successionibus, C. 6
 Communia de usucapionibus, C. 7
 Communia Prædiorum, tam vrbanoꝝ, quàm rusticorum, C. 8.
 Communia, vtriusque iudicij, tam familie et ciscundæ, quam cõmun. diuicundo, C. 3
 Communium rerum alienatione, C. 4
 Compensationibus, V. 16. C. 4
 Concubinis, Inf. 35 C. 5
 Concussione, N. 47
 Conditione causa data, causa non secuta, V. 12.
 Conditione ex lege, V. 13
 Conditione ex lege, & sine causa, vel iniusta causa, C. 4
 Conditione furtiui, V. 13. C. 4
 Conditione indebiti, V. 12. C. 4
 Conditione ob causam datorum, C. 4
 Conditione ob turpem causam, ibid.
 Conditione ob turpem, vel iniustam causam, V. 12
 Conditione sine causa, V. 12
 Conditione triticiaria, V. 13
 Conditionibus, & demonstrationibus, & causis, & modis eorum, quæ in testamento scribuntur. Inf. 35
 Cõditionibus insertis, tã in legatis, quàm fideicõmissis, & libert. C. 6
 Con-

Conditionibus institut. Inf. 18

Conditis in publicis horreis. C. 10

Conductoribus, & procuratoribus, siue exactoribus prediorum, fiscalium, & domus Augustæ, C. 11

Confessis, N. 42 C. 7

* Confirm. tut. vel curat. Inf. 25 C. 5

Confug. ad eccl. vi. His, qui ad Eccl. C. 1. His, qui ad statuas inf.

Coniung. cum emancip. liber. inf.

Consanguin. & vter. fratr. A. 84

* Consensu tut. vi. Auctorit. tut. instit. 1

* Conseruo manum. vi. Comuni seruo. C. 7

Consortibus eiusdem litis. C. 3

Constituta pecunia. C. 4 V. 13

Constitutio, quæ per dignitates, & Episcopale munus, filios liberat potestate patria. A. 81

Constitutio sex habet Capitula. 1. Vt cum de appellationibus & retractationibus, & relationibus Iudicum cognoscitur, secundum illas leges controuersæ decidatur, quæ tempore latæ sententiæ, & suggestionis obtinebant, non quæ postea promulgatæ sunt.

2. Si altera litigantium pars renunciet, se allegationibus contentam fore, altera vero differat, quasi non contenta, Iudex dato vnus, item & alterius, & tertij mensis dilationem: his autem præteritis, non amplius expectato, sed proferro sententiam.

3. Quæ causæ ingratitudinis rationabiliter filijs obijci possint à parentibus.

4. Quæ rursus causæ ingratitudinis rationabiliter possint parentibus obijci à filijs,

5. Vt lugentes, & qui genere illis proximi sunt, nulla de causa intra nonum diem reprehendantur, & centurque in ius.

6. De constitutæ pecuniæ obligatione, & sponsonibus si quis ita pecuniam constituat, aut spondeat, Satis tibi fiet, aut Satisfactis tibi fiet à me, & hoc, & illo: aut, Satis tibi fiet à me, aut hoc, aut illo. A. 115. Non. li. 5.

Constitutiones feudales domini Lotarij Imperatoris, quas ante ianuam Beati Petri in ciuitate Romanæ edidit obseruandas F. 1

Constitutionibus Principum. V. 1

Consuetudine recti feudi. F. 11

* Consuetudo longa quæ. vi. Quæ sit.

Consulibus. A. 105

- Consulibus, & non spargendis ab his pecunijs, & de Patricijs. C. 12
 Consultationibus A. 62
 Contentione inter dominum, & fidelem de Inuestitura Feudi. F. 1
 Conteotione inter me, & dominum de portione Feudi frat. mei
 defun. ibid.
 Contentione inter dominū, & vasallum de inuestitura Feudi. ibi.
 * Continuari non debent mūnera inter patrem, & filium, vi. Ho-
 noribus, & munerib.
 Contractibus Iudicum, vel eorum, qui sunt citra eos, & inhibē-
 dis donationibus in eos faciendis: & ne administrationis tem-
 pore proprias ædes ædificent. C. 1
 Contrahenda empt. et vendit. C. 4
 Contrahenda emprione, et de pactis inter emptorem, et vendito-
 rem compositis, et quæ res venire non possint. V. 18
 * Contra tabulas, vi. Bonorum possess. cir. tab. inf. 37
 Contrahenda, et commit. stipulat. C. 8
 Contraria, et vtili act. tutelæ inf. 27
 Controuersia inter Episcopum, et vasallum. F. 2
 Controuersia Feudi apud pares terminanda. ibid.
 Controuersia inter vasallum, et alium de beneficio. ibid.
 Controuersia inter masculum, et foeminam de beneficio, ibidem
 Controuersia inter dominum, et emptorem Feudi. 2
 Conueniendis Fiscī debitorib. C. 10
 * Corruptentis iudicem pœna, vi. Pœna
 Creditorem euict. non debere. C. 8
 * Creditores præferuntur pœnis vi. Pœnis Fiscali
 * Creditorum priuil. inf. Priuil.
 * Crimen Maiestatis, vi. Maiestatis
 * Criminalis epusa, vi. Vt intra C. 80
 Crimine expilata hereditatis C. 9 N. 47
 Crimine peculatus, ibi et Ad L. Iuliam Peculatus. N. 48
 Crimine sacrilegij. ibid.
 Crimine stellionatus. ibid. Et vi. Stellionatus.
 * Criminib. extraordinarijs, vi. Extraordinarijs.
 * Crutis signum, vi. Nemini, C. 1
 Cupressio ex luco Daphnensi. C. 12
 * Curator quando desinat, vi. Quando tut.
 Curatore bonis dando. N. 43
 Curatoribus furiosi. et prodigi. C. 5

Curatoribus. Inf. 1.

Curatoribus futiolo, prodigo, & alijs extra minores dādis. Inf. 27

Curialibus vrbis Romæ, C. 11.

Curiosis, & stationarijs. C. 12

Cursu publico, & angarijs & parangarijs. Ibid.

Custodia reorum. C. 9

* Cust. dia viarum, vi. Litor. & itiner. cust. C. 12.

Custodia, & exhibit. reorum. N. 48.

D Anno infecto, & de suggrundis, vel protectionibus. N. 39.

Debitoribus venditionem pignorum impedire nō posse. C. 8

Debitoribus ciuitatum. C. 11.

Decanis. C. 12.

Decretis ab ordine faciendis. N. 50.

Decretis Decurionū super immunitate, quibusdā cōcedēda. C. 10

* Decreto quando opus non est, vi. Quando Decreto.

Decurionibus. A. 101.

Decurionibus, & filijs eorum. N. 50

Decurionibus, & filijs eorū, & qui Decuriones habentur, & quibus modis a fortuna Curie liberentur. C. 10.

Decurionib⁹, & filijs suis decurionibus dodrantē relinquat. A. 33

Decurionibus, vt accepta dignitate præfectoria, tunc demū Curia liberentur cum in actū positam acceperint. A. 19.

Dedititia liberrate tollenda. C. 7.

Defensoribus, & occultatoribus. C. 12.

Defensoribus ciuitatum. C. 1. A. 15.

* Deserentes se ipsos, vi. His, qui se deserunt. C. 10.

* Defunctorum exequiæ, vi. Exequiæ. A. 59.

* Defunctorum hæredes non molestari. vi. Constitutio sex hab. cap. A. 115.

* Defunctorum status post quinquen. N. 40. C. 7.

Delatoribus. C. 10.

* Deliberandi ius ad impuberes, vi. Vt deliberandi

* Deportatis, vi. Interdic.

* Delictis priuatis, vi. Priuatis.

Depositi, vel contra. C. 4. V. 16.

Deposito, & attestazione ad inquilinos facta: item de suspensione erogationis panum, ciuiliū. A. 88.

Descriptione quatuor Præsidum Armeniæ. A. 31.

Desertoribus, & occultatoribus. C. 12,

- * Dies legator, & Vfusfructus, quando cedat, vi. Quando dies legati
- * Dignitate, & militia nemo vtatur, vi. Militia, & dignit.
- Dilationibus. C. 3. V. 2.
- Discussoribus. C. 10.
- Distractio pignorum, & hypothecarum. V. 20. C. 3.
- * Distributionibus ciui. vi. Apochis.
- Diuerfis capitulis, & solutione Matrimoniorum. A. 117.
- Diuerfis officijs, & apparitionib. iudicū, & probatorijs eorū. C. 11.
- Diuerfis prædijs vrbanijs. & rusticis templorum, & ciuitatum, & omni reditu ciuili. C. 11.
- Diuerfis regulis Iuris antiqui. N. 50.
- Diuerfis Rescriptis, & pragmaticis sanctionibus. C. 1.
- Diversis temporalibus præscriptionibus, & accessio possession.
- N. 44.
- Diuidenda tutela, & pro qua parte quisq. tutorū conueniatur. C. 5
- Diuisione stipulationum. Inst. 3.
- Diuisione rerum, & qualitate. V. 1.
- Diuortijs, & repudijs. V. 24.
- Diuortio facto, apud quem filij nutriantur. C. 5.
- Doli mali, & metus exceptione. N. 44. alijs de Doli exceptione.
- Dolo malo. V. 4. C. 2.
- * Domicilium vbi quis dic. hab. vi. Incolis.
- Domesticis, & protectoribus. C. 12.
- * Domus Augustæ priuilegia. vi. Priuilegia.
- Donationibus. G. 3. N. 39. Inst. 2.
- * Donat. immensis. vi. Immensis donat.
- Donationibus ante nuptias, vel propter nuptias, & sponsalijs. C. 5.
- Donationibus inter virum, & vxorem. V. 24
- Donationibus inter virum, & vxorem; & à parentibus in liberos factis, & ratihabitione. C. 5
- Donat. one mortis causa facta à Decurionibus. A. 87
- Donationibu, quæ sub modo, vel sub conditione ex certo tēpo-
re conficiuntur. C. 8
- * Donatio priuati in Imperat. non est insin. vi. Ne personæ. A. 52
- Dote prælegata. Inf. 33
- Dotē caute non numerata. C. 5
- * Dotibus inofficiosis, vi. Inofficiosis.
- * Dotis causa non oblig. bona mariti, vi Ne dotis causa.
- Dotis collatione. Inf. 37

* Dotis

- * Dotis, & donat. ante nupt. æqual. vi. Æqualitas.
- * Dotis priuilegia, vi. Priuilegia.
- Dotis promissione, & nuda pollicitatione. C. 5
- Duobus fratribus à capitaneo inuestitis. F. 2
- Duobus reis promittendi, qui vice mutua Fideiussores accepti sunt. A. 99
- Duobus reis stipulandi, & promittendi. Inst. 3. C. 8
- * Dux, Matchio, Comes, vi. Inf. Quis.
- * Duplici dignitate nemo utatur, vi. Qui militare.
- E**A quæ raptori suo nubit. A. 150
- * Ea, quæ parit in 1. mense. vi. Rest. dotis.
- * Ecclesiarum expensæ. vi. Quomodo.
- Ecclesiasticarum rerum imobilium alienatione, & solutione. A. 46.
- Ecclesiasticis canonibus, priuilegijs, quæ sacrosancta respiciunt Ecclesias. 131
- Ecclesiasticis diuersis capt. A. 123
- Ecclesiast. titulis. A. Coll. 9. Si quis ædificationem. t. 6
- Ecclesijs constitutis in Africa. A. 37
- * Ecclesijs ædific. vi. Vt nullus fabric. Et. Ne quis.
- Edendo. V. C. 2
- Edicto dini Hadriani tollendo, & quemadmodum scriptus hæres in possessionem mittatur. C. 6
- Edictum de Fidi. A. 132
- Edictum de formula attificum. A. 122
- Edictum de his, qui luxuriantur contra naturam. A. 141. Et in Nouel. Vt non luxurentur.
- Educari ubi debeant pupilli. C. 5
- * Effectus sententiarum. vi. Re iudicata.
- Efractoribus, & expilatorib. N. 47
- Emancipationibus liberorum. C. 8
- Emendatione seruorum. C. 9
- Emendatione propinquorum Ibid;
- Emptone, & venditione. Inst. 3
- Eo, cui libertatis causa bona addic. Inst. 3
- Eo, per quæ factum fuerit, quo minus quis in iudicio sistat. V. 2
- Eo, qui fecit finem agnato de Feudo. paterno. F. 1
- Eo, qui pto tutore negotium gessit. C. 5
- Eo, qui pto tutore, pro re curatore negotia gessit. Inf. 27

Eto, qui sibi, vel hæredibus suis masculis, & sæminis inuestituram accepit. Ibidem.

Eto, quod certo loco dare oportet. V. 13. C. 3

* **Et**o, quod met. cau. vi. Quod met. ca. V. 4

Episcopali audientia, & diuersis capitulis, quæ ad curam pertinet pontificalem. C. 1

* **Episcopi** ne absint à suis Eccl. vi. Ne quis oratorium. A. 47

Episcopis, & clericis, orphanotrophis, & xenodochijs. & prochorophis, & asceterijs, & monachis, & priuilegijs eorum: & castrensi peculio: & de redimendis captiuis: & de uuprijs clericorum vetitis, seu permissis. Ibi.

Episcopum, vel Abbatem, vel Abbatissam, vel dominum Plebis, Feudum dare non posse. F. 1

Equestres sellæ non ornandæ margaritis. C. 31

Equestri dignitate. C. 12

Erogatione militaris annonæ. C. 12

Errore Aduocatorum, & libellos, seu preces concipientium. C. 2.

Errore calculi. C. 2

Etiā ob chirographariam pecuniam pignus teneri. C. 8

Etiā per procuratorem causam in integrum restitutionis agi posse. C. 2

Euictionibus. C. 8. V.

Euictione, & dupla stipulatione V. 12

Eum, qui appellauerit, in prouincia defendi. N. 49

Eunuchis. C. 4

* **Et** his, qui Eunuchos faciunt, vi. His, qui Eunuchos.

Exactoribus tributorum. C. 10

Exceptionibus. Inst. 4

* **Except.** doli. vi Doli mali.

Exceptione rei iudicatæ. N. 44

Exceptione rei venditæ. V. 21

Exceptionibus, & præscriptionibus. C. 8

Exceptionibus, & præscriptionibus, & præiudicijs. N. 44

Excogitatione, & translatione militaris annonæ. C. 12

Excusationibus artificum. C. 10

* **Excusationib.** mun. Ibid. & ff. N. vi. Vacat. & excus. mun.

Excusationib. tutorum, & curatorum, & de temporibus earum Inst. 27. C. 5.

Ex delictis defunctorum in quantum hæredes cōueniantur. C. 4.

Executione rei iudicatæ. C. 7

Executoribus,& exactoribus.C.12

Executoribus.& his,qui conueniuntur,&reconueniuntur.A.96

Exemplum sacræ formæ de appellationibus.A.126

Exemplum sacræ paragmaticæ formæ de vsuris.A.160

Exequijs,quas fieri oporteat in defudtorū sanerationibus.A.59.

Exercitoria,& institoria actione.C.14

Exercitoria actione.V.14

Exheredatione liberorum.Inst.2

Exhibendis,& transmittendis reis.C.9

Expensis publicorum ludorum.C.11

Expilata hereditatis.N.47

Expillatoribus,alias, Eff. actoribus,& Expillatoribus.N.47

Ex quibus causis maiores in integrum restituantur.V.4

Ex quibus causis pignus,vel hypotheca tacite contrahitur.V.10.

* Extrahere ab Eccl.inf.His qui ad Ecclesiam.

Extraordinarijs cognitionibus,& si Iudex litem suam fecisse dicitur.N.50.vi.De varijs,& extraord.cogn.N.13

Extraordinarijs criminibus.N.47

Extremis voluntatibus,& bonorum in filios diuisio.A.107.

F Aabricensibus.C.11.

* Falcidia.vi. Heredibus

Falsa causa adiecta legato,vel fideicommissio.C.6

Falsa moneta.C.9

* Falsis.vi.ad l.Cornel.de falsis.

Familia eriscunda.V.10.C.3

Famosis libellis.C.9.N.47

Ferijs C.3

Ferijs, & dilationibus, diuersis temporibus:& quibus causis Ferie non impediuntur.V.2

Feudi cognitione.F.2

Feudis datis minimis Valuasoribus,quid Iuris sit. Ibid.

Feudo dato in vicem legis Comissaria reprobando.F.1

Feudo Guardia,& Castaldia.Ibid.

Feudo foemina.F.2

Feudo Matchia,vel ducatus.F.1

Feudo non habente propriam Feudi naturam.F.2

Feudo sine culpa non amittendo.F.3

Fideicommissis.C.6

* Feudum in quibus modis constituitur, & amittitur.vi. quib. casib.

b § Fidei.

Fideicommiss. hæreditatis petit. V. 5

Fideicommissarijs libertatibus. N. 40, et. C. 7

Fideicommissarijs hæreditatibus, et ad Senatusconsultum Trebel-
lianum. Inst. 2

Fideiussoribus. Inst. G. 3

Fideiussoribus Minorum. C. 2

Fideiussoribus tut. seu curatorum. C. 5

Fideiussor, et Mandat. N. 49. C. 8

Fideiussoribus, et nominatoribus, et hæredibus tutorum, et cu-
ratorum. Inf. 28, et C 8

Fide instrumentorum, et amissione eorum. V. 22

Fide instrumentorum, et amissione eorum, et apochis, et antapo-
chis faciendis, et de his, quæ sine scriptura fieri possunt. C. 4

Fide instrumentorum, & iure hæstæ fiscalis & de additionib. C. 10

* Fidelitas, an inuestitura debeat præced. vi. Quid preced.

Fiduciaria tutela. Inst. 1

Filijs familiarium, & quemadmodû pro his pater teneatur. C. 10.

Filijs ante dotalia instrumenta natis. A. 19

Filijs natis ex matrimonio ad Morganticam contracto. F. 2

Filijs officia luum militarium, qui in bello moriuntur. C. 12

Filio familias minore. C. 2

Finium regundorum. V. 10. C. 3

* Fiscalibus pœnis creditores præferri. inf. Pœnis fiscal.

* Fisci priuilegijs, vi. Priuil.

Fiscalibus vsuris. C. 10

Fluminibus, ne quid in flumine, ripæ eius fiat, quo peius nauig-
getur. N. 43

Fonte. Ibidem.

* Fori priuilegijs, vi. Statutis.

Forma fidelitatis. F. 2

* Foro competenti, vi. Iurisd. omnium iud.

* Fratrib. consang. & vter. vi. Cconsanguin.

Fratribus de nouo beneficio inuestitis. Ibid. & sup. Beneficium.

Fructibus, & litium expensis. C. 7

Frumento Alexandrino. C. 11

Frumentis vrbis Constantinopolitanæ. Ibid.

Fugitiuis. V. 11

Fugitiuis colonis patrimonialibus saluëtib. & emphyteuticis. Ibid

Fundis, & saltibus rei Tamiacæ. C. 11

Fundis

Fundo dotali. V. 23. C. 5

Fundo instructo. l. 33

Fundis limitrophis, & terris, & paludibus, & pascuis, & limitancis
& castellorum. C. 11

Feudis patrimonialibus, & saltuensibus, & emphyteuticis, & eo-
rum conductoribus. Ibid.

Fundis rei priuata, & saltibus diuinæ domus. Ibid.

Furibus balnearibus. N. 47

Furtis. N. 47

* Furiosos curatores dantur. vi. Curatores furioso.

Furtis, & seruo corrupto. C. 6

Furti aduersus nautas, caupones, stabularios. N. 47. & inf. vi. Nautæ

Generali abolitione. C. 9. 43.

Generalis forma, de prospectu in mare, scripta Dominico
gloriosiss. Prætorium præfecto. A. 175

Gladiatoribus. C. 11

Glande legenda. N. 43

Gradibus cognationum. Inf. 3

Gradibus, & affinibus, et nominibus eorum. Inf. 38

* Gradib. success. in Feu. vi. Success. fratr.

Grege dominico. C. 11

Hebreis, quo oporteat eos Scripturas legere. A. 166

Hæc Constitutio interpretatur priorem Constitutionem,
quæ de his lata est, qui ingrediuntur monasteria, et substantias
suas cōsecrant, et ex quo ipsam tempore valere oporteat. A. 75

* Heres ob æs defuncti ante dies nouem non molesteretur. vi. sup.
Constitutio sex, ibi. in med.

Heredibus. A. 164

Heredibus instituendis. Inf. 2. Inf. 8. et quæ personæ institui non
possunt. C. 6

* Heredibus necessarijs. vi. Necessarijs.

Hereditarijs actionibus. C. 4

Heredibus tutornm. C. 5

Hæredit. expilatæ, sup. Crimen.

Hæritate, vel actione vendita. V. 18. C. 4

Hæritatibus decurionum, nauiculariorum, cohortalium, militū
et fabricensium. C. 6

Hæritatibus, quæ ab intestato deferuntur. Inf. 3

Hæredum qualis. Inf. 5

- Hereticis, et Manichæis, et Samaritanis. C. 1. A. 132
 His, per quos agere possumus. Inst. 4
 His, quæ ex publica Collatione illata sunt non usurpandis. C. 10
 * His, quæ in frau. vi. Quæ in fraudem.
 His, quæ in testam. Inf. 20
 His, quæ pœnæ cau. Inf. 36
 His, quæ pœnæ nomine. C. 6
 His, quæ pro non scrip. inf. 34
 His, qui a non Domi. C. 7
 His, quæ relicta sunt Ecclesiæ Mysic. A. 65
 His, quæ sub modo legata. C. 5
 His, qui accus. non pos. C. 9
 His, qui a Principē. C. 10
 His, qui ad Eccles. confug. C. 1.
 His, qui ad statuas. C. 1
 His, qui ante tabulas. C. 6
 His, qui deiecerint. V. 9
 His, qui Eunuchos. A. 142
 His, qui ex officio. C. 12
 His, qui ex publicis rationibus. C. 10
 His, qui feudum. F. 1
 His, qui in Ecclesia. C. 1
 His, qui in exilium. C. 10
 His, qui in Ordre. A. 14
 His, qui in priorum. C. 9
 His, qui latrones. C. 9
 His, qui meum. A. 33
 His, qui non impletis. C. 7
 His, qui non possunt ad libert. C. 7
 His, qui notantur infam. V. 3. C. 2
 His, qui numero liberorum. C. 10
 His, qui nuptias iterant. A. 22
 His, qui parentes. C. 6
 His, qui potentiorē nomine. C. 2
 His, qui metum. C. 7
 His, qui se deserunt. C. 10
 His, qui sibi. C. 9
 His, qui sponte. C. 10
 His, qui sui instri. V. 1

His, qui veniam æta. C. 2

His, quibus, vt indignis auferuntur. Inf. 34

His, quibus, vt indignis aufer. hereditates ex sen. conf. Sillan. C. 6

Honoratorum vehiculis. C. 11

Honoribus, & alias, incipit, Muneribus non continuâdis inter patrem, & filium; & de Interuallis. C. 10

Hortulanis. C. 64

* Hypotheca quomodo tacite contrahatur. vi. Ex quibus causis.

* **I** Actu. iiii. Ad l. Rhod. de iactu.

Immensis donat. in filios. A. 92

* Immun. Eccl. Constantinop. vi. Officinæ,

Immunirare nemini concedenda. C. 10

* Immunitati Eccl. statuta aduers. vi. Statutis, & Constitu.

* Immunitatis ius. vi. Iure immunitatis.

* Impediri non possunt fer. vi. sup. Feriæ.

Impensis in rebus Dotalibus factis. Inf. 25

Imponenda lucratiua descriptione. C. 10

Impuberum, et alij substitutionibus. C. 6

Inceudio, iuinria, naufragio rate naue expugnata. N. 47

Incestis, inutilibus, & nefarijs nuptijs. C. 5. & A. 12

Incolis, et vbi quis domicilium habere videtur: et de his, qui studiorum causa in aliena ciuitate degunt. C. 10

Indicta viduitate: et lege Iulia Miscella tollenda. C. 6

Indictionibus. C. 10

In diem adiectione. V. 18

Indulgentia tributariorum reliquorum. A. 148

* Infamia eſ quibus cau. irrog. vi. Causis.

Infamibus. C. 10. & His qui not. infamia. V. 3

Infantibus expositis. A. 153

Infantibus expositis liberis, et seruis: et de his, qui sanguinoleutos nutriendos acceperunt. C. 8

Infirmâdis pœnis cœlibatus: & orbitatis, et decimatijſ sublat. C. 9

* In frau. Patr. vi. Si quid in Frau. Inf. 38

Ingenuis. Inst. 1

Ingenuis manumissis. C. 7

* Ingratitudo. seu quot testibus prob. vi. Quot testes.

* Ingredientium Monasteria hereditas quibusnam debeat vi

Hæc constitutio. A. 75

Ingratis liberis. C. 9

* Ingrat.

* Ingratitudinis Filiorū in patres, et è contra, vi. Constitutio in medio.

Iniurijs. Inst. 4. C. 9

Iniurijs, et famosis libellis. N. 47. C. 9

In ius vocando. V. 2. C. 2

In ius vocati vt eant, vel satisdant. V. 2

In iusto, rupto, irrito facto testamento. inf. 28

In integrum restitutione, postulata, ne quid noui fiat. C. 2

In integrum restitutionibus. V. 4

In integrum restitutionibus, nimirum 25 annorum. C. 2

In litem dando autore, vel curat. C. 5

In litem iurando. V. 12. C. 5

In officiosis donationibus. C. 3

In officiosis dotibus. ibid.

In officioso testament. Inst. 2. C. 3. V. 5

In quibus causis colonici cēsti dominos accusa. possunt. C. 11

In quibus Feud. amittatur. F. 2

In quibus causis militantes fori præscriptione vti non possunt. C.

3. In quibus,

In quibus causis pignus tacite contrahitur. C. 8. V. 20

In quibus causis tutorem habenti, tutor, vel cur dari possit. C. 2.

In quibus causis in integrum restitutio necessaria non est. C. 2

In quibus causis cessat longi temporis præscriptio. C. 7

In quibus cau. seruus pro præm. accip. liberr. C. lib. 7. T. 13

In quibus causis tutorē habēti, tutor, vel cur. dari possit. C. 5

In rem verso, vi. V. 15

* In rem, act. vi. Publicia, in rem.

Inspiciendo ventre, custodiendoque partu. inf. 25

Institoria actione. V. 14

Institutionibus, et substitutionibus, seu restitutionibus sub conditione factis. C. 6

Instrucro, vel instrum. leg. inf. 33

* Instrum. manu priuata. vi. Reis, qui ingred.

Interdictis, et relegatis, et deportatis. N. 48

Interdictis, seu extraordinarijs actiō, quæ pro his competūt. N. 43

Inter alios actas. C. 7

Interdicto matrimonio inter pupillum, et tutorem, seu curatorē filiosque eorum. C. 5

Interpretatione à Principe facta. Et vsuræ pericularim solute, duplicum

- duplum fortis non excedant. A. 138
 Interrogationibus in Iure faciendis: & de interrogatorijs acc.
 sublati. V. 11 alias Interrogat. actione,
 * Interuallis. vi. Muneribus alias, Honoribus C. 10
 * Inuestitura, an fidelitas præced. inf. Quid præcedere,
 Inuestitura de re aliena facta. F. 2
 Inuestitura in maritum facta. Ibid.
 Inuestitura, quam Titius accepit à Sempronio Ibid.
 * Inuestitura quid sit. vi. Quid sit, der quos fiat. ibi.
 Inutilibus stipulationibus. Inst. 3. C. 8
 Irenarchis. C. 10
 * Itinerum custodia. vi. litorum.
 Itinere. actuque priuato. N. 44
 Iudæis & cœlicolis. C. 1
 * Iudæi quomodo scripturam legere debeant. supra Hæbrei.
 Iudicatum solui. N. 46
 * Iudex si litem suam. vi. Varijs, & extraor.
 Iudicijs. A. 125
 * Iudicijs tempore administrationis prohibita, supra Contra-
 ctibus iud.
 Iudicijs, & ne cum iureiurando deligantur. Et vt iudices modis
 omnibus appellationes suscipiant. Item, ne sacræ alicui formæ,
 quæ lite pendente facta sit de hoc, quomodo, litem decidi op-
 porteat, attendant. A. 82
 Iudicijs C. 3
 Iudicio finium regund. V. 10
 Iura agnationis & cognationis tollit, & præscribit succ. intest.
 A. 118
 Iure aureorum annulorum. N. 40. & natalibus restituendis C. 6
 Iure Codicillorum. inf. 29
 Iure deliberandi, & adenda, vel acquirenda hæreditate C. 6
 Iure Deliberandi. inf. 28
 Iure Dominij impetrando. C. 8
 Iure Dotium. V. 28. C. 5
 Iure Emphyteutico. C. 4
 Iure Fisci. N. 40. C. 19
 Iure Immunitatis. N. 50
 Iure liberorum. C. 8
 Iurcius. C. 4

Iure Naturali, gentium, & ciuili. Inst. 1

Iure patronatus. inf. 37, et. C. 6

Iure personarum. ibic. inst. 1

Iure Reipublicæ. C. 11

Iureiurando propter calumniam dando. C. 3

Inreiuurando, quod moriēs de modo sui patrimonij præstitit. A. 48

Iureiurando, siue volunt. siue necels. siue iudiciali. V. 12

Iuris formulis, et impetratione actionum sublata. C. 2

* Iurisprudentum nomina in ff. recensita, vi. Vet. iu. G. nucl.

Iurisdictione. V. 2

Iurisdictione omnium iudicum, et de foro competenti. C. 3

Iuris, et facti ignorantia. V. 22. C. 1

Iusiurandum, quod præstari solet eb his, qui officia suscipiunt. A. 9. alias 3.

Iustitia. cod. confirm. C. 2

Iustitia et Iure. inst. 1. V. 1

Latina libertate tollenda, ut per certos modos in ciuitatem Romanam transfusa. C. 7

Legatiooibus. N. l. C. 10

* Legata sub modo. vi. His qui sub modo.

* Legatis annuis. vi. Annu. lega.

* Legatis. inst. 2. C. 6. Adimendis, supra, Ademptio.

Legatis, et fideicommiss. liber primus. inf. 30

Legatis, et fideicommiss. liber secundus. ibi. 31

Legatis, et fideicommiss. liber tertius. iai. 32

Legatis præstâdis cōtra Taquias, bonorū possessione petita. inf. 37.

* Legatorum vsuræ, et fructus. vi. Vsuris, et fruct.

Lege Aquilia. inst. 4. C. 3

Lege commissoria V. 16. C. 8

Lege Conradi F. 2

Lege Falcidia. iust. 1. et C. 7. alias Ad l. Falcidiam.

Lege Borgia Caninia tollenda. inst. 1. et C. 7

Lege Julia miscella. C. 6

Lege Ahodia de iactu. V.

Legibus et constit. Principum. C. 1

Legibus, senatusq; consultis, et longa consuetudine. V. 1

Legitima Agnatorum tutela. inst. 1

* Legitima portio. vi. Vt si plures.

Legitima Agnatorum success. ibid. 3

- Legitima Tutela.C.5
 Legitimis Hæredibus.C.6
 Legitima parentum tutela.inst.1
 Legitima patronorum tutela.inst.1
 Legitimis Liberis, et ex filia nepotibus.ab intestato venientibus
 C.61
 Legitimis Hæredibus.C.6
 Legitimis tutoribus.inf.26
 Lenones non sint in Rom.Imperio.A.14.Et.vi.Spectaculis.
 Liberalicausa N.40.C.7
 Libellis dimissorijs,qui Apostoli dicuntur.N.49
 * Libellis famosis,vi.Iurijs,et libel.et vi.Fam.libellis.C.9
 Liberatione legata.inf.34
 Liberis quomodo eos oporteat vel legitimos,vel naturales intel-
 ligi :et de indotatis nuptijs.A.74
 Liberis exhibendis, seu deducendis;et de libero homine exhibendo
 N.43.et C.8
 Liberis præteritis,vel exhæredat.C.6
 Liberis,et postumis hæredibus instituendis,vel exhæredandis,vel
 præteritis.inf.28
 Liberis vniuersitatum.inf.37
 Libero homine exhibendo.N.43
 Libertinis.inst.1.C.10
 Libertinis et eorum liberis.C.6
 Literarum obligationibus.inst.3
 * Litigantis temere pœna.vi.Pœna.
 * Litigare monachi apud quos deb.vi.Apud quos.
 Litigatoribus,et de sportulis,et vt quæ iubentur,referendarij cõ-
 pleant;neque se causæ immisceant,et per se exequantur.A.124
 Litigiosis.N.44. C.8.37
 * Litis eiusdem consortes, sup. Consortes.
 Litigiosis, et de cautione, quæ ante reorum citationem præstari
 debet ab actoribus,inf.Nouell.vt litigantes iurent et quando
 actor priuilegio vti nequeat,pudd inuitus agere non compel-
 latur.A.112
 Litis Contestatione.C.3
 * Litiu expensæ.vi.Vt qui Prouincialem.
 * Litiu fructus,et expensæ,sup.Fructus.
 Litorum,et itinerum custodia.C.12

Locatione et conductione, inst. 3

Locati et conducti. V. 19. C. 4

Locato et conducto. C. 4

Locatione prædiorum ciuiliū, vel fiscalium, siue templorum, siue rei priuatæ, vel dominicæ. C. 11.

Locis, et itineribus publicis. N. 14

Loco publico fruendo. ibd.

* Loco certo si dari oporteat. vi. Eo, quod.

Longi temporis præscriptione, quæ pro libertate, et non aduersus libertatem opponitur. C. 7

Lucris aduocatorū et commis. officiorū, seu apparitorū. C. 12

Luitione pignoris. C. 8

In su alex. C. 3. et V. 11

M Agistratibus conueniendis, et eorū hæredibus, inf. 27. C. 5.

Magistratibus, municipalib. C. 1

Magistris sacrorum scriniarum. C. 12

Maiuma. C. 11

Maiestatis in crimine quomodo proceditur. F. 2

* Maledicere Imperatori. C. 9. vi. Si quis Imper.

Maleficis, et mathematicis, et cæteris similiaus. C. 9

Mancipijs, et colonis patrimonialium, et saltuensium, et emphyteuticorum fundorum. C. 11

Mandati, vel contra. V. 17. C. 4

Mandato inst. 3

Mandatis Principum. C. 1

Manumissionibus. N. 40

Manumissionibus, quæ seruis ad vniuersitatem pertinentibus imponuntur, ibid.

Manumissis testamento. ibid.

Manumissis vindicra. ibid.

* Marchio, Dux, Comes quis, inf. Quis.

* Mendicis, inf. Professores.

Mendicantibus validis. C. 11

Mensoribus. C. 12

* Mercatoribus, vi. Nundinis. C. 50

Metallarijs, et metallis, et procuratoribus metallorum. C. 11

Meratis et epidemeticis. C. 12

Metrodoli Berito. C. 11

Migrando. N. 43

Metu iudicis non appellantes C.7

* Militare prohibentur Mercatores.vi.Negotiator

Milite vasallo,qui contumax est.F.2

Militia,et dignitate nemo utatur.V.6

Militibus.A.116

Militari testamento.inst.2.inf.29

Militare veste:C.12

* Militum transitu,vi.Transitu mil.A.129

Minoribus 25,annis.V.4

* Minorum pecuniæ sunt scenerandæ.ai.Vt qui se

* Minorum res sine peccato.v.Prædij

* Missa in priu.vi.Vt in priu.

Moderatore Arabiæ.A.102

Moderatore Helenoponti.A.28

Modo mulctarum,quæ à Iudicibus infliguntur.C.1

Monachis,et,ascenterijs,et eorum conuersatione.A.133

* Monaster.ingred.bona.vi.Hæc cõstitutio.

Monasterijs,et monachis,et eorum Antistibus.A.5

* Monetarijs.vi.Murilegulis

Monopolijs,et conuentu negotiatorum,illicito,vel artificum,er-
go laorum, nec non balneatorum prohibitis illisitis pactio-
nibus.C.4

* mortis causã donationibus.C.34,et C.8.vi.Donat.cau.morr.N.

Mortuo inferendo,et sepulcro ædificando.V.11

Muliere raptum passa.A.143

* Mulctarum modo.vi.Modo mulct.

Mulieribus fide hæreticis.C.109

Mulieribus,quæ se proprijs setuis iunxerunt.C.9

Mulieribus,in quo loco munera sexui congruentia,vel honor, a-
gnoscant.C.10

Muneribus,el honoribusN.50. et sup. Honorib.

Muneribus patrimoniorum.C.10

* Munerib.potiores nominandi,vi.Potiores.

Municipibus et originatijs.ibid.

Murilegulis,& gyneciarijs,& procuratoribus gynecij,et de mone-
tarijs,et bustagiarijs C.11

Mutatione nominis.C.9

N Atalibus restituendis.N.40.C.6

Natura Feudi.F.1

Natura successionis Feudi.F.2

Naturalibus liberis.A.89

Naturalibus liberis, et matribus eorum, et ex quibus casis iustificiantur.C.5

Naufragijs.C.11

Nauibus non excusandis.ibid.

Nauicularijs, seu Nauclicis publicis.species transportantibus: et de tollenda lustralis auri collatione.ibid.

Nauticis Tyberinis.ibid.

Nautæ, caupones, strubularij, vt recepta restituant.V.4. et supra, vi. Furti

Nautico fœnore V.22.C.4

Ne à prostermentibus se mul.A.51

Ne Baptisma sanctum iteretur.C.1

Ne Bonis cedere quis cogatur.A.135

Ne Christianum mancipium.C.1

Ne ex delicto defuncti.C.4

Ne decurio, aut cohortalis perditur in ius, si statutus iudicio circa iussionem Principis, quæ insinuetur præse.A.151

Ne Defuncti, seu reliquæ eorum à creditoribus afficiantur contumelia: et ne assessores cognitionem causarum absque Iudicibus suscipiant.A.60

Ne Defunctorum status post quinquenniū quæretur, N.40.C.7

Ne dominicæ rei, vel templorum vindictio, temporis præscriptione submoueat.C.7

Ne dptis causa, mulieri bona mariti addicantur.C.5

Ne filius pro patre, vel pater pro filio emancipato: vel libertus pro patrono conueniatur.C.4

Ne fideiussores, vel mandatores dotium dentur.C.5

Ne Fiscus, vel Republika Probationem alicui patrociniij causa, illicite præstet.C.2

Ne Fiscus rem, quam vendidit, euincat.C.10

Ne Fortunæ sacræ, quæ de causis procedunt publicis, aliter robur accipiant, quem gloriosiss. prætoriorum Præfectis insinuatæ bnt vel fuerint, illicq; habeantur ratæ.A.152

Ne in flumine publico, in dæ ripa eius, quid fiat, quo aliter aqua fluat, etque priore æstate fluxit.N.44

Ne in loco alieno.A.14

Ne in loco sacro.ibid.

Ne Iudæi, Samaritani, & Hæretici per causam religionis, & cultus sui, Curiali fortuna liberetur, sed dum Curialibus muneribus subdantur, privilegijs eorum non utantur. Item, vt idem possint cōtra orthodoxos, qui Curiali fortunæ subditi sunt, testimonium dicere: vt qui præclare pro orthodoxa Repub. testimonium perhibent. A. 45.

Ne iudicet quis in sua causa, vel sibi ius dicat C. 3

Ne in ius vocatus, vi. eximatur V. 2

Ne liber quis inuitus actum Reipublicæ gerere cogatur C. 11.

Ne libertini de cætero iure aureorum annulorum, & restitutorū natalium opus habeant. Item, vt dotalium instrumentorum, confectio in libertinabus ipso etiam facto legitimas reddat nuptias. & suos Patri filios. Si forte ea ancilla sit, vt & ipsa dptis confectio libera existat, & nuptiæ legitimæ, & ex ea progeniti filij patris sui sint A. 78.

Ne liceat potentiori C. 2

Ne liceat in vna causa C. 7

Ne litis in medio fiant sacræ formæ, aut sacræ iussiones, sed secundum generales Leges causæ deciderur. Et vt præsens constitutio ante personarum in iudicio confirmationem inferatur actis iudiciarijs A. 113

Ne in loco sacro quid fiat N. 43

Ne Mancipium Christianum hæreticus, vel Paganus, aut Iudæus, vel possideat, vel circumcidat C. 1

Ne Militaris rei comitibus, vel tribunis lauacra præstetur. i. bidē

Ne quis eum vi eximat, qui in ius V. 2

Ne personæ, vel rei A. 12

Ne operæ à collatoribus exigantur C. 10

Ne pro dote C. 5

Ne quis in sua causa C. 3

Ne quis, quod agricolæ mutuam pecuniam dedit, illius terrā detineat; & quem vsurarum modum creditores accipere debent ab Agricolis 34

Ne quis mutuum dans agricolæ, terram eius teneat: item quam magnas vsuras creditores ab agricolis debeāt percipere A. 33

Ne quid oneris publi. imponatur C. 11

Ne quis Oratorium citra scientiam Episcopi ædificet: & vt prius definiat, quæ ad curam & institutionem oratorij ædificandi

c. necess.

necessariâ futura sint. Et ne Episcopi absint à suis Ecclesijs, Ac de alienatione immobilium rerum ecclesiasticarum A.47

Ne rei militaris C.1

Ne Rusticani ad vllum off. C.11

Ne Principis iniussu certis Iudicib. liceat confiscare C.9

Ne Tutor, vel curator vestigal conducat C.5

Ne vir ex dote, aut mulier ex donatione ante nuptias proueniens, lucrum proprietatis iure teneant, sed conseruent dominij filijs suis: vel si ad secundas nuptias non veniant, in lucro solij vsumfructum obtinentes: & vt qui diuortio matrimonium dirimunt, si dorem, aut ante nuptias donationem lucrentur, similiter & ipsi dominium filijs conseruent, Persona, quæ vsumfructum habet, cogenda filios alere. Si verò bona gratia soluatur matrimonium, & videantur quædam occasione dani dati de tertia esse: vt hac arte precepta, ea, quæ detineantur, reseruentur filijs A.98

Ne vis fiat ei, qui in possessionem missus est N.43

Ne vxor pro marito, vel maritus pro vzore, vel mater pro filio conueniatur C.4

Necessarijs, & seruis heredibus instituendis, vel substituendis. C.6

Negotijs gestis V.3 C.2

* Negotium gestum cum minoribus vi. Quod cum eo, qui.

Negotiatores ne militent C.12

Negotiorum gestorum act. V.3 C.2

Nemini licere Signum Saluatoris Christi, humi, vel in silice, vel in marmore sculpere, aut pingere C.1

Nihil innouari appellatione pendente N.49

Nili aggeribus non rursus pendis C.9

* Nomina cognatorum, sup. Gradus.

* Nominis mutatione, sup. Mutatio nominis.

Non alienandis, aut permutandis rebus ecclesiasticis immobilibus, aut in specialem hypothecam dandis creditoribus, sed vt sufficiant generales hypothecæ A.7

Non eligendo secundo nubentes vxores A.2

Nô licere habitatorib. Metrocomix, loca sua ad extraneum transferre C.2

Non numerata pecunia C.4

Noris Feudorum E.2

Nova forma Fidelitatis. *ibid.*

Nouatoribus, & delegationibus N. 46, & C. 8

Noui operis nuntiatione N. 31. vi. Operis noui nunt. C. 8

Nouis operibus contra prospectum in mare A. 63

Noxalibus Actionibus C. 3 V. 4

Nudo iure Quiritum tollendo C. 7

Nulli licere in frænis equestribus, sellis, & balteis, margaritas, smaragdos; & hyacinthos aptare & de artificibus Palatinis C. 11

* Numerus clericorū Eccl. Constantinop. vi. Vt determinatus sit

Numeratij, actuarij, & chartularij, & adiutoribus, siue scrinarijs & exceptoribus sedis excelsæ, cæterorumq; iudicum, tam militarium, quam ciuiliū C. 12

Nundinis N. l.

Nundinis, & Mercatoribus C. 2

* Nuntiatores publicæ lætitiæ vi. Publicæ lætitiæ.

* Nuptias iterantes vi. His, qui nuptias A. 12

Nuptiæ prohibentur cum subditis officialium C. 5

* Nuptijs indotatis, vi. Liberis quomodo.

Nuptijs, Inst. 1. C. 5. & vi. Ritu nuptiarum.

Oblatione votorum G. 12

Obligationibus. Inst. 3

Obligationibus, & actionibus C. 4. & N. 44

Obligationibus ex consensu. Inst. 3

Obligationibus, quæ quasi ex contractu nascuntur. *ibid.*

Obligationibus, quæ ex delicto nascuntur inst. 4

Obligationibus, quæ quasi ex delicto nascuntur. *ibid.*

Obsequijs à liberis & libertis, parentib, & patronis præstā, 37. ias.

Obsequijs patrono præstandis C. 6

* Occultantes reos, vi. His, qui latrones.

* Officiales inrant suscipientes offic. sup. Iuburandi

Officio assessoris V. 1

Officio Comit̃s Orientis C. 1

Officio Comit̃s rerū. priuatarū sacri palatij, sacriq; patrimonij C. 1

Officio Consulis V. 6

Officio Comit̃s sacrarum largitionum C. 1

Officio diuersorum Iudicum. *ibid.*

Officio eius, cui demandata est iuris. V. 1

Officio eius, qui vices C. 2

- Officio Iudicis. inst. 4.
 Officio Iudicium ciuiliū C. 1.
 Officio Iudicium Militarium V. 1.
 Officio obtriuētis vicem alicuius Iudicis, vel Præsidis ibid.
 Officio iuridici V. 1.
 Officio iuridici Alexandria C. 1.
 Officia libert C. 6.
 Officio Magistrī militum. ibid.
 Officio. Magistrī officiorum. ibid.
 Officio noui nunt. C. 8.
 Officio præfecti Augustalis V. 1. C. 1.
 Officio præfecti prætorio V. 1.
 Officio præfecti vigilum. ibid. C. 1.
 Officio præfecti vrbi. ibid. C. 1.
 Officio præfecti prætoriorum Orientis, & Illyrici C. 2.
 Officio præfecti prætorio Aphricæ, & de omni eiusdem dioceseos statu. ibid.
 Officio Præsidis V. 1.
 Officio Prætoris. ibid.
 Officio Prætorum C. 1.
 Officio Procuratoris Cæsaris, vel Rationalis V. 1.
 Officio proconsulis, & Legati V. 1. C. 1.
 Officio Quæstoris V. 1. C. 1.
 Officio Rectoris prouinciæ, & vt nulli patriæ suæ administratio sine speciali permisso Principis, permittant C. 1.
 Officijs vicarij. ibid.
 Officijs, quæ ministrant in suis appellationibus A. 20.
 Officinis, siue tabernis Constantinopolitanae vrbi: & vt mille forum & centū officinae sacrosanctæ maioris Ecclesiæ excusentur, omnes reliquæ ad quemcunque dominum pertineant, cōsuetæ obeant muniā A. 44.
 * Oleo legato. vi. Tritico, vino, & oleo legato.
 Omni agro deserto, & quādo steriles fertilibus imponūtur C. 11.
 Operibus publicis N. 50. C. 8.
 Operis libertorum. inf. 38. C. 6.
 Operis noni nuntiatione C. 8.
 Operis seruorum V. 7.
 Optione, vel elect. legata. inf. 32.

* Ordinādi quomodo Episcopi, & clerici. vi. Quomodo oporteat.

Ordine cognitionum. C. 7

Ordine Iudiciorum, C. 3

Origine Iuris, & omniū Magistratum, & successione prudētū. V. 1

Pace Constantiæ composita inter Fridericum, & filium eius
Henricum & quosdam Nobiles Alemanie, & ciuitates Lom-
bardiæ, & Romandiole. F. 2

Pace Iuramento firmanda ibid.

Pace tenenda, & eius violatorib. ibid.

Pactis. C. 2. V. 2

Pactis conuentis. C. 5.

Pactis Dotalibus. V. 23

Pactis, conuentis tam super Dote, quam Donatione ante nu-
ptias, parafernis. C. 5

Pactis inter Emptorem & venditorem compositis. C. 4

Pactis pignorum C. 8

Paganis, C. d.

Palatinis Sacrarum largitionum, & rerum priuatarum. G. 12

Palatiis, & domibus Dominicis. G. 11

* Palatinorum Priuileg. inf. Priuileg.

* Parricid. vi. Ad l. Pomp. de Parric. N. 49

Parienti, in xj mense, vi. Restitut. & ea, quæ in xi mense, in Nou. 39

Partu pignoris, & omni casu. C. 8. Et partu custod. vi. inspicere
ventre

Pascuis publicis, & priuatis C. 11

Patria potestas soluitur, inf. Quibus modis, & vi. Adoptionibus

Patria potestete. Inf. 1. C. 8

* Patriæ suæ administratione sine speciali permisso. non conced.
Ai. Officium Rectoris.

Patribus, qui filios suos distraz. C. 4.

Pauperes validi mendicare. prohibentur, sup. Mendicare.

Peculatus sup. Crimen pecul.

Peculio. V. 15

Peculio Legato. Inf. 33

Peculio eius, qui libert. meruit. C. 7

* Pecuniæ non spargendæ vi. Conf. v. in.

* Pecuniæ minorum sunt seruandæ. vi. Ut qui se res. & pilar. v. fur
& administratorum

- Pedaneis ludicibus. C. 3
 *Pendente appellation. vi. Si pendente appell.
 Penu legata. Inf. 33
 Perfectissimus dignit. C. 12
 Periculo eorum, qui pro magistratibus. C. 11
 Periculo & commodo rei vendita. V. 18. C. 4.
 Periculo nominatorum. C. 11.
 Periculo successorum parentis. C. 10
 Periculo tutorum & curatorum. C. 5
 Perp. & temp. act. Inst. 4.
 Per quas personas nobis obligatio acquiratur. Inst. 2. C. 4
 Per quos fiat Inuestitura. F. 2
 Petitione hereditatis V. 5. C. 3
 Petitionibus honorum sublati C. 10
 Pignoratitia actione, vel contra. V. 13
 Pignoribus. & hypothecis C. 8
 Pignorib. & Hypot., qualiter ea contrahantur. & de pactis eorum. V. 10
 Pignori Feudo F. 2
 * Pignori, vel hypot. qui res v. Que res.
 * Pignoris venditionem non impedit creditor, vi. Debitorem.
 Pignoris partu. vide Partu pigno.
 * Pignorum distract. vi. Distract. & vi. Etiam ob chirograph.
 Pistoribus. C. 11
 * Plagarijs vi. Ad l. Flau. de plag.
 Plebeis Prætoribus. A. 13
 Plus petitionibus. C. 3.
 Plus valere, quod agitur, quam quod simulate concipitur. C. 4.
 Pœna iudicis, qui male iudicavit, vel eius, qui iudicem, vel ad-
 versarium corrumpere curavit. C. 7
 Pœna temerè litigantium Inst. 4.
 * Pœnæ nomine relinqui in testam. vi. His, qui pœnis nomine
 Pœnis N. 48. C. 9.
 Pœnis fiscalibus creditores præferri. C. 10.
 Pollicitationibus. N. 50
 Ponderatoribus, & auri illatione. C. 10
 Portionibus, qui liberis. N. 44.
 Popularibus actionibus N. 47.
 Possessoria Hereditatis petitione. V. 5

Postliminio, & redemptis ab hostibus. C. 8

Postumis heredib. instituendis, vel exheredandis, vel præteritis. C. 6

Postulando. C. 2. V. 3

Potioribus ad munera nominandis. C. 10

Precendo salario, ibid.

Precario. N. 43

Præcario, & Saluiano interdict. C.

Præcepta prælidum. A. 27

Præcib⁹ Imperatori offerendis, & de quib⁹ reb⁹ supplicare liceat, vel non, C. 1

Prædijs, & alijs reb⁹ minorū sine decreto nō alienandis, vel oblig. 15

Predijs Decurionum sine decreto non alienandis. C. 16

Predij Tamiacis, & his, qui ex colonis Tamiacis alijsque alijsue liberæ conditionis procreantur. ibid.

Præfectis pætorio, siue vrbi, et Magistris militum indignitatibus exequandis. C. 12

præpositis agentium in rebus ibid.

Præpositis laborum ibid.

Præpositis sacri Cubiculi, & de omnibus cubiculatijs, & priuilegijs eorum ibid.

Præpositis Sacrori Scriniorū, cæterisque, quæ in sacris scrinijs militant ibid.

Præpositis & tribunis scholarum. ibidem.

Præscriptione longi temporis, decē, vel viginti annorum. C. 7

Præscriptione triginta, vel quadraginta annorum. ibid.

Præscriptis verbis, & in factum actione. V. 19

Præscript, vi Except. præscr. & præ Iud. N.

Præsidie, A. 24

Præsumpt. vi. Probation.

Prætor Lycaoniæ. A. 25

Prætor Paphlagoniæ. A. 29

Prætor Siciliæ. N. 104.

Prætor Thraciæ. A. 26

Prætoribus, & honore Præturæ & collatione, & gleba, & clauis, & pholi, & septem solidorum functione sublata. C. 12

Prætorijs stipulationibus. C. 46

Prætorio pignoren & ut in actionibus etiam debitorum missio prætorij pignoris procedat. C. 8

- Præuicatoribus N.57
 Primicerio, & Seundicerio, & notarijs. C.12
 Principibus agentium in rebus. ibid.
 Priuatis carceribus C.9
 Priuatis delictis N.47
 Præuilegia multa Aduoc. C.2
 Præuilegijs corporatorum vrbis Romæ C.11
 Præuilegijs Creditorum N.42
 Priuilegium domus Augustæ C.11
 Præuilegijs Fisci C.7
 Præuilegijs eorum, qui in sacro palatio militant C.12
 Præuilegijs Scholarum. ibid.
 Priuilegium Vrbis Constantinop. C.11.
 Præuilegio dotis C.7. A. coll.8
 Proconsule Cappadociæ. A.30
 Proconsule Palestinæ A.103
 Pro Derelicto N.41
 Pro donato. ibidem.
 Pro dote. ibidem.
 Pro Emptore. ibidem.
 Pro herede, vel possessore. ibidem.
 Pro Legato. ibi.
 * Pro non scripto. vi. His, quæ pro non scripto, ff. N.
 Pro quibus causis C.7
 Pro Socio V.17. C.4
 Pro Solutio N.41
 Pro Suo ibi. & C.4
 Probationibus C.4
 Probationibus, & præsumpt. V.22
 Procuratoribus C.
 Procuratoribus, & Defensoribus V.4
 Professoribus & Medicis C.10
 Professoribus, qui in vrbis Constantinopolitana docentes ex lege
 meruerunt comitiæ C.12
 Prohibita feudi alienatione per Lotharium. F.2
 Prohibita feudi alienatione per Fridericum. ibid.
 Prohibita sequestratione pecun. C.4
 Prole partienda inter iustitios A.156

Prouinciarum Præsidibus [V.161](#)

[Proxenetis N.50.](#) & vi. Sponsalibus, &arris.

Proximis Sacrorum Scriniõrum [C.12](#)

Publicę lætitiæ, vel consulum nuntiatores, vel insinuatores [Constitutionum, & aliarum sacrarum, vel iudicialium literarum ex descriptione, vel abinuitis, ne quid accipiant immodicũ. C.2.](#)

Publicani, & vestigalibus & commissis [N:39](#)

Publicis [iudicijs. inst. 4. N.48](#)

Publicistributis expediendis, & soluendis, neq; nõ alijs [capit. A. 128](#)

Publiciana in rem [actione. V.6. alias, in rem actiones.](#)

Pupillari substit. [inst. 2](#)

Pupillaribus vñris [C.5](#)

Pupilli vbi educari debeant [C.5. vi. Vbi pupilli.](#)

* Pupil. pecun. fœnerentur, [vi. Administrat. Et vt quæse res.](#)

Quadiennij præscriptione [C.7](#)

Quę fuit prima causa beneficij amittendi [F.1](#)

Quę in fraudem creditorum facta sint, vt restituantur [N.42. C.7.](#)

Quę res exportari non [debeant. C.4](#)

Quę res pignori, vel hypothecę datę obligari nõ possunt [V.20.](#)

Quę res pignori obligari possunt, vel non: qualiter pignus contrahitur [C.8](#)

Quę res vëdi nõ [possunt, & qui vëdere, vel mercati vetãtur C.4.](#)

Quę sit longa consuetudo [C.8](#)

Quę sint regalię [F.2](#)

Quę sententię sine appellatione rescinduntur [N.49](#)

[Questionibus N.48. C.9](#)

Quęstore. [A.80](#)

Quęstoribus, & magistris officiorum, & Comitibus sacrarum largitionum, & rei priuatę [C.12](#)

Qualiter olim poterat Feudum alienari [F.2](#)

Qualiter iurare debeat Domino vassallus fidelitatem, [ibidem.](#)

Qualiter Dominus proprietate Feudi priuetur [ibid.](#)

Quando actio de peculio annalis sit [V.15](#)

Quando appellandum sit, & intra quę tempora [N.49](#)

Quando ciuilis actio criminali præiudicet: & an vtraque ab eodẽ exerceri possit [C.9](#)

Quando decreto opus non est [C.5](#)

Quando de peculio [V.15](#)

Quan-

- Quando dies Legatorum, vel fideicommissorum [cedat.inf.36.C.6](#)
 Quando dies Vlusfructus legati [cedat V.7.inf.](#)
 Quando ex facto [tutoris, vel](#) curatoris, minores agere, vel conueniri possunt, [inf.26 C. 5.inf.](#)
 Quando Fiscus, vel priuatus debitoris, seu debitor xs exigere possit [C.4](#)
 Quando Imperator inter [pupillos, &](#) viduas, vel alias miserabiles personas cognoscit, & ne [exhibeantur C.3](#)
 Quid libellus Principi datus litis faciat contestationem [C.1.](#)
 Quando liceat ab [empt. disced. C.4. & V.18](#)
 Quando liceat vnicuique sine Iudice vindicare se, vel pub. deuotionem [C.3](#)
 Quando mulier tutelæ officio fungitur [C.5](#)
 Quando non petenti si partes petentibus ad crescant [C.6.](#)
 Quando prouocare non est necesse [C.7](#)
 Quando & quibus quarta pars debetur ex bonis decurionum & de modo distributionis eorum [C.10](#)
 Quando tutores, vel curatores esse desinant. [C.5](#)
 Quarum rerum actio non detur, [N.44.](#)
 Quemadmodum ciuilia munera inducuntur [C.10](#)
 Quemadmodum Feudum ad Filiam pertineat [F.1](#)
 Quemadmodum Seruitutes amittantur [V.8](#)
 Quemadmodum Testamenta aperiuntur, describantur, atque inspiciantur [C.6.inf.29.](#)
 Qui accusare non possunt [C.9](#)
 Qui ad Bonorū possessionē, & infra quod tempus admittatur [C.6](#)
 Qui ad libertatem peruenire non possunt [C.7](#)
 Qui Bonis cedere possunt [C.7.et N.41.](#)
 Quibus causis maiores ff.V.
 Qui dare tutores, vel curatores possunt, et quidari nō possunt [C.5](#)
 Qui etate, vel profess. se excusibid. [10](#)
 Qui, et à quibus manumissi liberi non fiant. et ad legem Æliam sentiam [N.40](#)
 Qui, et aduersus quos [C.1.](#)
 Qui Iudices pro sua iurisdictione dare dariu possunt [C.3](#)
 Qui legitimā personā standi in Iudicijs habeant, vel non, ibidem
 Qui manumittere non possunt, et ne in fraudem creditorum manumittantur, ibid.

- Qoi militare possunt, vel non: et de seruis ad militiæ dignitatem
aspirantibus, et vt nemo duplici militis, vel dignitate, et mi-
litia simul vratur C. 12
- Qui morbo se excusant C. 5, et 10
- Qui numero liber, se excusant ibid.
- Qui numero tutelarum se excusant. ibid.
- Qui petât tutores, vel curat. et vbi petantur, inf. 26. C. 5
- Qui potiores in pignore, hypothecæ habeantur: et de his, qui
priorum credit. locum succedunt V. 20. C. 8
- Qui pro suo C. 3
- Qui satisda: cog. V. 2
- Qui sine manumissione ad libertatem perueniunt N. 40
- Qui sint rebelles F. 2
- Qui, et aduersus quos in integrum restitui non possunt C. 2
- Qui satisfacere cogantur, vel iurâlo promittant, vel promissioni
suz committantur V. 2
- Qui successores teneantur F. 1
- Qui successores Feudum dare teneantur F. 1
- Qui testamenta facere possunt, vel non possunt, C. 7
- Qui testamentum facere possunt, et quemadmodum testameta
fiant inf. 28
- Qui testamento tutores dari possunt, inf. 1
- Qui testes sunt necessarij ad nouam inuestituram probandâ F. 2.
- Quibus alienare licet, vel non. inf. 2
- Quibus ad conductionē prædiorū fiscaliū accedere non licet C. 11
- Quibus, et à quo appel. N. 49
- Quibus ad libert. N. 40
- Quib⁹ alien. lic. inf. 2
- * Quibus ex causis infamia irrog. vi. Causis, ex quibus
- Quibus ex causis in possessionem eatur N. 41
- Quibus ex causis maiores in integrum restituantur, C. 2
- Quibus ex causis manumittere non licet. inf. 1.
- Quibus ex causis ferni præmio libertatem accipiunt C. 7
- Quibus modis feudum constit. et amittatur, seu. x
- Quibus modis ius patriæ potestatis soluitur, inf. 1
- Quibus modis pignus, vel hypotheca soluitur V. 20
- Quibus modis re contr. obl. inf. 1
- Quibus modis testamenta infirmantur, inf. 2

- Quibus modis tū tela finitur. *inst. 1*
 Quibus modis vsusfructus, vel vsus amittitur, *V. 7*
 Quibus non competit bonorum *possessio, inf. 38*
 Quibus non obijcitur longi temporis præscriptio *C. 7*
 Quibus modis tollitur obligatio, *inst. 3*
 Quibus res iudicata non nocet *C. 7*
 Quid Iuris, si post alienationē Feudi, vassal. id recuperauerit *F. 2.*
 Quid præcedere debeat, an inuestitura, vel fidelitas. *F. 2*
 Quid sit inuestitura *F. 2*
 Quis dicatur Dux, Comes, March. *F. 2*
 Quis ordo in Bonorum possessione seruetur, *inf. 38*
 Quo tempore miles inuestituram petere debeat *F. 1*
 Quo quisque ordine conueniatur *C. 11*
 * Quod certo loco, *vi. Eo, quod certo loco.*
 Quod constitutio, quæ ex adscripto & libera natos liberos efficit: non his, qui ante, sed qui post constitutionem nati sunt profit. Et ne venerabilium domuum æconomi, immobilium ad inuicem rerum Ecclesiasticarum commutationes faciant decreto prius interposito, excepta ab hoc maiore Eccl. *A. 54*
 Quod cuiusque vniuersitatis nomine *V. 3*
 Quod cū eo, qui in aliena potestate est, Negotiū gestū esse dicitur, *inst. 4. V. 14. Vel de pecul. seu quod iussu, vel in reuerso, C. 4,*
 Quod falso tutore, *inf. 47*
 Quod iussu *V. 15. C. 4.*
 Quod Metus causa gestum erit. *V. 4 vi. His, quæ vi metus, C. 2.*
 Quod quisque iuris in alium statuit, vt ipse eodem Iure utatur *V. 2*
 Quod vis, aut clam. *N. 43. aliàs. Vi.*
 Quomodo, & quā iudey sētēt. *profe. C. 7*
 Quomodo oporteat Episcopos, & ceteros clericos ad ordinationem perducī, & de Expensis *Ecclesiarum, A. 6*
 Quomodo Instrumentis, quæ apud Iudices insinuanda sunt, fidem apponere oporteat. *A. 73*
 Quomodo in læsæ Maiestatis crimine procedatur. *F. 2*
 Quorum appellationes non recipiuntur. *C. 7*
 Quorum Bonorum. *N. 43. C. 8*
 Quorum Legarorum. *ibid. N. & C.*
 Quot testes sunt necessarij ad probandam Feudi ingratitude. *em. F. 2.*

Raptis mulieribus A. 143. alias, Muliere raptu.

Raptori suo nubens. A. 150

Raptu virginum, seu viduarum, necnon sanctimonialium. C. 9

Ratam rem haberi, et de ratihabitione. N. 46

Ratiocinijs operum publicorum, et patribus ciuitatum. C. 8.

Re Iudicata. C. 7. N. 42. Et de effectu sententiarum: et de Interlocutoribus. N. 48

* Rebelles qui, sup. Qui.

Rebus alienis non alienandis: & de p̄hibita rerum alienatione vel hypotheca, C. 4

Rebus corporalibus, & incorporalibus. inf. 2

* Rebus creditis, & Iureiurando, ibid. vide. Sicert. pec.

Rebus dubijs, inf. 34

Rebus eorum, qui sub tutela, vel cura sunt, sine decreto non alienandis, vel pignori obligandis. inf. 27

Rebus Iudicis auctoritate possidendis, vel vendendis. N. 42.

Receptis arbitris. C. 2

Receptis, qui arbitrium. V. 4

Receptoribus. N. 47

Referendarijs sacri Palatij. A. 11

Regula Catoniana. inf. 34

Regulis Iuris. N. 10

* Regulis diuersis in antiquis, vi. Diuersis regul.

Rei uenditione. V. 6. C. 3

Rei uxoris actione, in ex stipulatu actionem transfusa: & de natura dotibus præstita. C. 5

Reis postulatis C. 10

Reis, qui ingrediuntur ad expediendam appellationem, deque Instrumentis priuata manu conscriptis, prolatis ab eo, qui cum agitur. Item de iuramento delationis, vt iuramento calumnie cōnectatur: quod semel tantu pro omni probatione præstari

* solet. A. 50

Relationibus C. 7

* Relegatis, & deportatis. vi. Interd.

Releuatione tributorum A. 163

Religiosis, & sumpt. fun. 3

Re militari N. 49. C. 12

Remissione pign. C. 8

Re-

Remissione pœnæ [illic.N.139](#)

Remissionibus.N.43

Rem alienā gerentibus, non interdici rerū suarū alienationē.C.4

Rem pupillī saluam fore, vel adolescentis N.46

Rem ratam haberi [N.46](#)

Rerum amotarum.infr.25.C.5

Rerum permutatione V.19

Rerum diuisione, & acquirendo ipsarum dominio.infr.2.

Rerum permutatione, & præscriptis verbis C.4

* Reorum custodia sup.Custodia.

Replicationibus.infr.4

* Repetundarum.vi.Ad 1.Iul.repet.

Repudianda bonorum possess.C.6

Repudianda, vel abstinenda hereditate.ibid.

Repudijs, & iudicio de moribus sublato.C.5

Reputaionib⁹, quæ fiunt in iudicio, in integrū restitutionis.C.2.

Requirendis, reis [C.9.N.48](#)

* Res iudicata quibus non noceat, sup.Quibus.

Res inter alios acta, vel iudicata, alijs ne [noceat.C.7](#)

* Rerum amotarum.vi.[Act.rerum](#) am.C.F.

Rescindenda venditione [C.V.17.C.4](#). Et quando non liceat emptione discedere V.18

* Restitutio sæpius si petatur [C.2.vi.Si](#) sæpius.

* Restitutio potest peti aduersus contractus omnes fere, vi.N. aduersus.C.27.et in [integr.rest.mi.C.22](#)

* Restit. in integrum tempora.vi.Temporibus.

* Restitutio in integrū etiā per procurat.vi.Etiam per procurat. Restitutione dotalium rerum, & ad donationē ante nuptias pertinentium. Item de ea, quæ vndecimo mense post obitum mariti [parit.A.39](#)

Restitutione militum, et eorum, qui Reipub.causa absunt [C.2.](#)

Restitutionibus A.108

Reuocandis donationibus.C.8

Reuocandis his, quæ per fraudem alienata sunt [C.7](#)

Ripa munienda N.43

Ritu nuptiarum V.33

Riuus T.23

Rusticis, qui in alienis prædijs nuptias contrahunt.A.157

S Acra forma transmissa Dominico gloriosiss. Prætoriorum Illyricianorum præfecto, de diuers. capit. A. 162

* Sacrilegij. sup. Crimen.

Sactis iussionibus A. 114

Sacrificijs Paganorum, & **templis. C. 1**

Sacrosanctis Ecclesijs, et de rebus, ac priuilegijs earum. ibid.

* Sæpius restitutio si petatur **C. 2. vi. Si sæpius. Salario præbendo vi. sup. Potioribus**

Salgamo hospitibus non præstando. C. 12

Saluiano **interdicto, Inf. 43**

Samaritanis A. 144

* Sani mendicare prohibentur. vi. sup. Mendicantibus.

Satisfacendo. C. 2

* Satisfacere reueantur. vi. Qui.

Satisfacatione tutorum, vel curatorum, ibid. 1

* Scholarum priuilegia. vi. Priuileg.

* Scriptura ubi sit necessaria. vi. Fide instr.

Secundis nuptijs C 5

* Secundum tabulas. vi. Bon. poss.

Seditiosis, & de ijs, qui plebē audēt cōtra Rempubl. colligere. C. 9

Senatoribus. V. 1

Senatusconsultis C. 1

Senatusconf. Claud. tollendo. C. 7

Senatusconf. Macedoniano. V. 15

Senatusconf. Orphiciano. inst. 3

Senatusconf. Sillaniano & Claudiano, quorum testamenta nec aperiuntur. Inf. 29

Senatusconf. Tertulliano. inst. 3

Senatusconf. Trebelliano C. 3

Sententia, quæ sine certa quantitate profertur C 7

Sententiam rescindi non posse. ibid.

* Sententiarum effectus. sup. Res iudicata.

Sententijs contra Fiscum latis, retractandis. C. 10

Sententijs ex breuiculo recitandis **C. 7**

Sententijs Præfectorum prætorio. ibid.

Sententijs, & interlocutionibus omnium Iudicum. iqid.

Sententijs, quæ pro eo, quod interest, profertur. ibid.

Separationibus N. 42

Sepulcro violato N. 47. C. 9

* Sepulcro ædif. vi. Mortuo. V. 2

Seruili cognatione. inf. 3

Seruus fugitiuus, & libertis, mancipijsq; ciuitatum artificibus, & ad diueta opera deputatis, & ad rem priuatâ, & dominicam pertinentibus C. 6

Seruus Reipub. manumittendis, ibid.

Seruus exportandis. V. 18

Seruitutibus V. 8

Seruitute legata. inf. 33

Seruitutibus, & de aqua, C. 3

Seruitutibus rusticorum prædiorum. V. 8. alias S. V. P.

Seruitutibus rusticorum, & urbanorum prædiorum. inf. 2

Seruus exportâdis: & si ita mancipium venierit, vt manumittatur vel contra. V. 18

Seruo corrupto. V. 11

Seruo pignori dato, manumisso. C. 7

Si aduersus credit. C. 2

Si aduersus rem iudicatam restitutio postuletur. C. 27

Si aduersus venditionem. ibid.

Si aduersus venditionem pignoris. ibid.

Si aduersus donationem. ibid.

Si aduersus libertatem. ibid.

Si aduersus transactionem, vel diuisionem in integrum minor restitui velit, ibidem.

Si aduersus solutionem à tutore, vel à se factam. ibid.

Si aduersus dotem. ibid.

Si aduersus delictum suum. ibid.

Si aduersus vfucapionem. ibid.

Si aduersus Fiscum. ibid.

Si aduersus crediorem. ibid.

Si aduersus creditorem præscriptio opponatur. C. 7

Si ager vectigalis, vel emphyteuticarius petatur. V. 6

Si aliena res pignori data sit C. 8

Si à non competente Iudice iudicatum esse dicatur C. 7

Si à parète quis manumissus fuerit. inf. 37. Alias si quis à parète

* Sicarijs. vi. Ad l. Cornel. de sicar.

Si antiquior creditor pignus vendiderit. ibid.

- Si certum petatur. ff. alias Rebus creditis .
 Si certum petatur conditione. V. 12. vi. Rebus cred.
 Si communis res pignorata sit. C. 8
 Si contra ius. vel. utilitatem publicam, vel pet mendacium fuerit
 aliquid postulatam, vel impetratum. C. 1
 Si contra matris voluntatem tutor datus sit. C. 5
 Si cui plus, quam per Falcidia licuerit, legatū esse dicetur. Inf. 35.
 Si curialis, relicta ciuitate, rus habitare maluerit. C. 10
 Si de feudo defuncti contentio sit inter dominum, & agnatos vas-
 falli. Fa
 Si de feudo vassallus ab aliquo interpellatus fuerit, & dominus
 eum defendere noluerit. ibid.
 Si de inuestitura feudi controuersia fuerit. F. 1
 Si de inuestitura inter dominum, & vassallum lis oriatur. ibidem
 Si dos constante matrimonio soluta fuerit. C. 5
 Si emisor falsum modum. V. 11.
 Si ex falsis instrumentis, vel testimonijs iudicatum sit. ibid.
 Si ex noxali causa agatur, quemadmodum caueatur. V. 2.
 Si ex pluribus tutoribus, vel curatoribus, omnes, vel vnus pera-
 gere rem minoris, vel conueniri possint. C. 5
 Si familia furum fecisse dicetur. N. 47
 Signum ☩ humi non sculp. sup. Nemini.
 Si in causa iudicati pignus captum sit. C. 8
 Si in communi, eademque causa in iatrum restitutio posule-
 tur. C. 1
 Si in fraudem patroni à libertis alienatio facta sit. C. 6
 Si is, qui testamento liber esse iussus erit, post mortem domini
 ante aditam hereditatem subripuisse quid dicetur. N. 47.
 Silentarijs, & decurionibus eorum. C. 12
 Si liberalitatis Imperialis socius sine herede, decesserit. C. 10
 Si libertus ingenuus esse dicetur. N. 40
 Si maior factus ratum habuerit. C. 2
 Si maior factus, venditionem factam sine decreto ratam habue-
 rit. C. 8
 Si mancipium ita venierit, ne prostituatur. C. 4
 Si mancipium ita fuerit alienatum, vt manumittatur, vel contra.
 Ididem.
 Si mater indemnitate promittit. C. 5

- Si minor, se maiorem dixerit. C. 2
 Si mulier ventris nomine in possessionem missa calumniae causae esse dicatur. Inf. 25
 Si censu, vel reliquis fundum comparari non posse. C. 4
 Singulis rebus per fideicommissum relictis. Inf. 2
 Si nuptiae ex rescripto petantur. C. 5
 Si omissa sit causa testamenti. C. 6
 Si pars hereditatis petatur. V. 5
 Si pendente appellatione mors interuenerit. N. 49. C. 7
 Si per vim, vel alio modo absentis possessio turbata sit. C. 8
 Si pignoris conuentionem numeratio pecuniae secuta non sit. ibi
 Si pignori dato Feudo, quid iuris sit. F. 1
 Si pignus pignori datum sit. C. 8
 Si plures una sententia condemnati sunt. C. 7
 Si post creationem quis decesserit. C. 7
 Si propter inimicitias creatio facta sit. C. 10
 Si propter publicas pensationes venditio fuerit celebrata. C. 4.
 Si quacunque praedictus potestate, vel ad eum perinentes ad suppositarum iurisdictioni suae nuptias tentauerit adspirare. C. 5.
 Si quadrupes pauperiem fecisse dicatur. Inf. 4. V. 9
 Si quid in fraudem patroni factum sit. Inf. 38
 Si quis aliquem testari prohibuerit, vel coegerit. Inf. 29. C. 6
 Si quis alteri, vel sibi, sub alterius nomine, vel aliena pecuniae emerit. C. 4
 Si quis cautionibus in iudicio sistendi causa factis, non obtemperauerit V. 2, alias, Cautionibus.
 Si quis eam, cuius tutor fuerit, corruperit. C. 9
 Si quis ignorans rem minoris esse, sine decreto comparauerit. C. 5.
 Si quis Imperatori maledixerit. C. 9
 Si quis dicenti non obtemperauerit. V. 2
 Si quis in ius vocatus non ierit, siue per eum cauerit, per quem ex edicto non debuit. ibid.
 Si quis omissa causa testamenti, ab intestato, vel alio modo possideat hereditatem. Inf. 29
 Si quis testamento. N. 2
 Si rector Prouinciae, vel ad eum pertinentes, sponsalicias dediderint arras. C. 5
 Si testator, vel accusator mortuus fuerit. C. 9

Si se abstinuit hereditate. C. 2

Si ut missa hered. ibid.

Si saepius in integrum restitutio postuletur. C. 2

Si secundo nupserit mulier, cui maritus usufructu reliquit. C. 5

Si seruus vindicetur, vel ad alium pertinere negetur. V. 8

Si seruus exportandus veneat. C. 4

Si seruus extero se emi mandauerit. ibid.

Si seruus, aut libertus ad decurionatum aspirauerit. C. 10

Si tabulae testamenti extabunt. Inf. 37

Si tabulae testamenti nullae extabunt, unde liberti. Inf. 38

Si tutor non gesserit. C. 5

Si tutor, vel curator intervenierit. C. 2

Si tutor, vel curator falsis allegationibus excusatus sit. ibidem.

Si tutor Reipublicae causa abierit. ibid.

Si tutor, vel curator, vel Magistratus creatus appellauerit. N. 49.

Si vassallus feudolprietur, cui deferatur. F. 2

Si vendito pignore agatur. C. 8

Si ventris nomine in possessionem calumniae esse dicetur. Inf. 25

Si ventris nomine muliere in possessionem missa, eadem possessio dolo malo ad alium translata esse dicatur. ibid.

Si vnus ex pluribus appellauerit. C. 7

Si vnus ex pluribus heredibus creditoris, vel debitoris, partem suam soluerit, vel acceperit. C. 8

Si usufructus petatur, vel ad alium pertinere negetur. V. 7

* Sindicatus. vi. Ut omnes iudices. A.

Singulis rebus per fideicommissionem relictis. Inf. 1

Societate. Inf. 3

* Sodomiae crimen. sup. vi. Edictum de his.

Solutionibus, & liberationibus. N. 46. & C. 8

Solutionibus, & liberationibus debitorum ciuitatis. C. 11

Soluto matrimonio, quemadmodum dos petatur. inf. 25. C. 5

Spectaculis, & scenicis, & lenonibus. C. 11

Sponsalibus. V. 23

Sponsalibus, & arris sponsalitijs, & proxaneticis. C. 5, & N. 50. de proxeneticis.

Sportulis, & sumptibus in diuersis iudicijs faciendis: & de executoribus litium. C. 3

Statu hominum. V. 1

Statuis, & imaginibus. C. 1

Statu liberis. N. 40

Statutis, & conditionibus contra libertatem Ecclesiarum, & immunitatem locorum religiosorum ubique morantium, & Fori privilegio, & Gazaris, & Patarenis, & alijs Hæreticis, eorumque successoribus, & Nauigijs peregrinis, & Aduenis quocumque locorum hospitantibus, eorumque successoribus, & de Agricolarum securitatibus. F. 2

Stellionatus. N. 47. & sup. Crimen Stellionatus

Stipulatione seruotum. Inst. 3. N. 45

Stratoribus. C. 12

* Studentes extra patriam. vi. Incolis.

Studijs liberalibus vrbis Romæ, & Constantinopolitanæ. C. 11.

Suarijs, & susceptoribus vini, & cæteris corporatis. C. 11

Successione cognatorum. Inst. 3

Successione libertorum. ibid.

Successione Feudi. F. 1

Successione fratrum: vel gradibus succedentium in Feudo. F. 2

Successionibus sublatis, quæ fiebant per bonorum venditiones, & sen. consulto Claudiano. ibid.

Successorio edicto, Inf. 38. & C. 6

Successoribus eorum, qui in Africa dègunt. A. 36

Suffragio. C. 4

Suis, & legitimis heredibus, Inf. 38

Summa Trinitate, & Fide catholica, vt nemo publicè de ea contendere audeat. C. 1

Sumptus iniuncti muneris, ad omnes collegas pertinere, C. 11.

Supellectili legata. Inf. 33

Sumptuum recuperatione. C. 10

Supraactoribus. C. 10

Superficiebus. N. 43.

Superindictio. ibid.

Supplicari Imperat quomodo liceat. N. Precibus.

* Suppleat Index, quæ defunt Aduocatis. vi. Vtea, quæ.

Susceptoribus, præpositis, & arcarijs. ibid.

Suspectis tutoribus, vel curatoribus. Inst. 1. Inf. 26. C. 5

T Abellionibus, & vt protocolia relinquant in chartis. A. 44.

Tabularijs, scribis, logographis, & censualibus. C. 10

Tabulis exhibendis. N. 43. C. 8

* Temporum prædia. vi. Diuersis prædijs .

Tempore actionum, quæ sacris locis competunt. A. 11

Tempore non numeratæ pecuniæ. A. 100

Temporibus in integrum restitutionis, tam minorum aliarumque personarum, quæ restitui possunt, quam heredum earum. C. 2.

Temporibus & reparationibus appellationū, seu cōsultationū. C. 7

* Tempus domicilij adquit. vi. Incolis.

Termino moto. N. 47

Testamentis, & quemadmodum testamenta ordinentur. C. 6

Testamentis ordinandis. Inf. 2

Testamenta quemadmodum aperiantur, inspiciantur, & describantur. Inf. 19

Testamentaria tutela. Inf. 29. C. 5. alias Tut. testamentaria.

Testamentaria manumissione. C. 7

Testamento militis. C. 6

Testibus V. 22. C. 4. A. 90

Thesauris. C. 10.

Tigno iniuncto. N. 47

* Titulis Eccles. vi. Eccles. tit.

Tractatorijs, & statuis. C. 12

Transactionibus. V. 2. C. 2

Transitu militum. A. 129

Tributoria actione. V. 14

Tritico, vino, & oleo legato. Inf. 33, alias, Oleo legato.

* Tutelæ diuidenda, vi. Diuid. tutela.

Tutela, & rationibus distrahendis, & vili curationis causa actione Inf. 27

Tutela fiduciaria, sup. Fiduciaria.

* Tutela testam. vi. Testam. tut. Inf.

* Tutor adfit causæ. vi. Vt causæ.

Tutore, vel curatore, qui satis non dedit. C. 5

* Tutores, vel curatores nō conducant. vi. Ne tutor. vel curat.

* Tutores vbi petantur. vi. Vbi petantur.

* Tutores, vel curatores quādo definant. vi. Quando tutr vel cur

Tutoribus, & curatoribus, datis ab his, qui ius dandi habent, & qui, & in quibus causis specialiter dari possunt. Inf. 26

Tutoribus, vel curatorib. illustriū, vel clarissimarū personarū. 5

Tutoribus, vel curator, suspectis. vi. Suspect.

Tyrannibus. C. 12

Vacatione, & excusatione munerum. N. 50

Vacatione publici muneris. C. 10

* Vantas in equitatu prohibita. sup. Nulli licere.

Vasij, & extraordin. cogn. N. 13

Vassallo decepti stratis. F. 2

Vassallo milite, qui arma bellica deposuit. ibid.

Vassallo, qui contra constitutionem Lotharij beneficium alienauit. F. 1

Vbi causas status agi oport. C. 31

Vbi conueniatur, qui certo loco dare promisit. C. 3

Vbi causa fiscalis. ibid.

Vbi de crimine. C. 7

Vbi de heredit. ibid.

Vbi de posses. C. 2

Vbi de ratiocinijs. Inf. 37

Vbi, & apud quem cognitio in integr. C. 2

Vbi fideicommissum peti oport. C. 3

Vbi in rem actio exerceri debet. Inf. 27

Vbi pupilli educentur. C. 6

Vbi pupillus educari, vel morari debeat, & de alim. ei prestandis. Inf. 27

Vbi petantur tutores, vel curatores. C. 6

Vbi quis de curiali. C. 3

Vbi Senatores, vel ciuilitate, vel criminaliter conueniantur. C. 3.

* Vestigal curr. vi. Ne tutor.

Vestigalibus, & commissis. C. 4

Vestigalia noua institui non posse. ibid.

Venatione serarum. C. 11

Vendendis rebus ciuitatis. ibid.

* Vendiquae res non possint. vi. Contrah. emption, & pactis, & quae res. C. 4

Venditione rerum Fiscalium, cum priuatis communium. C. 10.

* Veneficis, vi. Ad l. Iul. de sicarijs, & vent.

Ventre inspiciendo, custodiendoque partu. Inf. 25

Ventre in possessionem mittendo, & curatore eius. Inf. 37.

Verborum obligationibus. Inf. 3. Iul. 45

Ver-

Verborum significatioue.C.6.N.50

Vestibus holobaris,& auratis,de tinctiōe sacri auricis.C.11.

Veteranis.N.49.C.12

Veteranorum,& militum successione,Inf.38

Vetere iure enucleando,& de authoritate iurisperitientium,qui
in Digestis leguntur.C.1

Veteris numismatis potestate.C.20

Vi.& vi armata,N.43.

Vi bonorum raptorum N.

* Vi priuata.vi.ad Iul.de vi.pri.

Via publica.& si quid in ea factū esse dicatur:& de ea ex edicto
Ædiliū curulium à singulis reficienda.N.10

Vi bonorum raptorum.C.9.& de turba.N.47.in st.4

* Viarum,& litorū custodia,vi.Litorum,& itinerū custodia.C.12

Vicarijs,seu locumteneutibus. Item de mulieribus adulterium
committentibus,& alijs capitulis.A.134

Vindicta,& apud concilium manumissione.C.7

Vnde cognati.Inf.38

Vnde legitimi,& vnde cognati.inf.38.&C.6

Vnde liberi.C.6.inf.

Vnde vir,& vxor.inf.37.& C.6

Vnde vi.C.8

Vniuersitatis nomine gestum.V.3

* Votorum oblatio.sup.Oblatio.C.17

Vsu,& habitatione.V.7.in st.2

Vsu,et usufructu,et redditu, et habitatione, et operis per legatum
vel fideicomissum dati.inf.33

Vsu Mediolanensium secundum quosdam.F.1

Vsucapionibus.N.41

Vsucapionibus,et longi temporis præscriptionibus Inf.2.

Vsucapione pro emptore,vel pro transactione.C.7

Vsucapione pro herede.ibid.pro derelicto.Pro suo.

Vsucapione pro donato.ibid.et pro legato,Pro soluto N.2

Vsucapione transfomanda, et de sublata differentia rerum man-
cipi,et nec mancipi.ibid.

Vsufuctu.inf.2

Vsufuctu accrescendo.V.7

Vsufuctu,et quemadmodum quis utatur,fruat,ibid.

V usufructu, usu, et habitatione, et ministerio seruorum. C. 3
 V usufructu earum rerum, quae usu consumuntur, vel minuuntur. V. 7
 V usufructuarius quemadmodum caueat. V. 7

V furis. C. 4

V usurpat, et vsucap. N.

V furæ particulatim solutæ nou excedant. A. 1 38

V furis, et fructibus, et causis, et omnibus accessionibus, et mora. V. 22

V furis rei iudicatæ. C. 7

V furis nauticis. A. 110. 130

V furis, vel fructibus legatorum, seu fideicommissorum. C. 6

V furis pignillaribus. C. 5

Vt actiones et ab heredibus, et contra heredes incipiant. C. 4.

Vt Anthimus, Sequerus, et reliqui heretici gradu ecclesiastic. detrahantur. A. 44

Vt armorum usus infcio Principe interdictus sit. C. 11

Vti possidetis. N. 43. C. 8

Vt causæ post pubertatem adsit tutor. C. 5

Vt Clerici apud proprios Episcopos primum conueniantur, & post hoc apud ciuiles Iudices. A. 83

Vt Clerici ex vna ecclesia in aliam transferantur ad supplendū deficientium statutum numerum. A. 16

Vt Creditores primū aggediantur principales Debitores: mox illis soluendo nō existentibus, Secundo loco Mandatores etiā aut constitutæ pecuniæ reos, aut fideiussores. A. 4

Vt cum de appell. cognosc. A. seu Nou. 115. Et Constitutio sex habet cap.

Vt de cætero commutationes ecclesiasticarum rerum non fiant ad pijsimum Imperatorem, et hoc modo ad alias personas legitimas transeant res, sed hæc tantum modo fiant ad Imperialem domum, Et vt liceat perpetuas emphyteuses agi ab oratorijs in oratoria, Decreto videlicet interposito, excepta ab hoc maiore Ecclesia: ne tamen in priuatā personā transeat emphyteusis. A. 55

Vt defuncti, seu funera A. 9. C. 5

Vt deliberandi ius etiam ad impuberes transmittatur. A. 19.

Vt determinatus sit numerus Clericorum sanctiss. maioris Ecclesie, neque non ceterarum Sanctiss. Ecclesiarum huius Augustiss. vrbs A. 3

Vt

Vt Dignitatum ordo seruetur. C. 11

Vt Donatio propter nuptias specialis contractus sit: et de alijs capitulis. A. 119

Vt ea, quæ Perfectis, aut largitionibus, aut rebus primatis, aut sacro patrimonio debentur in reliquis, in quacunque specie usque ad preteritâ septimâ indictione, & ipsam indulgeant. A. 167

Vt ea, quæ vocantur insinuata, super clericis in maiore quidem Ecclesia dêtur, in alijs aut Ecclesijs penitus non dentur. A. 56

Vt Ecclesia Rom. centum annorû gaudeat præscript. A. 1 o. aliâs. 4

Vt ex legibus, senatusve consultis bonorû possessio detur. Inf. 38

Vt fratrum filij succedant pariter ad imitationem fratrum, ascendentibus etiam extantibus, & vt mulieres non insinuata antenuptiali donatione non lædantur: non instnatus autem vir, et si comperat nuptiale lucrum, eo non fruatur. Et rursus, vt mulieres non secundo nubentes, dominæ sint partis sponsalitæ largitatis, quantum pars facit vnus filij: & vt similes sint pœnæ vtriusq; sexus, dū sine causa rationab. repudiū mittitur. A. 127

Vt Illustres in pecuniarijs omnimodo per procuratores causas agant; cum vero de iniuriâ criminaliter agitur dumtaxat secundum priuilegium ipsis ad hoc concessū: Clarissimis autē tā per se, quā per procuratores, liceat pecuniarias causas agere. A. 42

Vt Imperat. nomen in instrumētis, & actis publ. præponatur, & vt tēpora, quæ latinis designātur literis manifestius scribātur. A. 48

Vt indignis, aliâs. His, quibus vt indignis. sup.

Vt in firmitate publico nauigare liceat N. 43

Vt in possessionem legatorum, vel fideicommissorum seruandorum causa mittatur, & quando satisfieri debeat. C. 6

Vt in priuatis domibus sacra mysteria non fiant. A. 57

Vt intra certum tempus quæstio criminalis terminetur. C. eo. tit.

Vt Iudices sine quopquo suffragio fiant. A. 8

Vt legatorû, seu fideicommissorû seruadorû causa caueatur. Inf. 35

Vt lite pendente post prouocationem, aut definitiuam sententiâ nulli liceat Imperatori supplicare. C. 1

Vt Magistratus a deposita administratione quinquaginta dies commoretur in suis prouincijs, siue militarem, siue civilem functionem gesserint. A. 95

Vt matres etiam Tutelæ rationibus obnoxie sint. A. 155

Vt mulieres, quæ nuptias iterant, elationem non habeant in quem

quē filiorū donationē ante nuptijs cōferāt. Deque alijs c. A. 2.

Vt nemini liceat sine iudicis autoritate signa rebus imponere alienis. C. 2.

Vt nemini liceat in emptione specierum se excusare, & de munere Sikoniz. C. 10.

Vt nemo ad suū patrociniū suscipiat rusticanos, vel eorū viros C. 11.

Vt nemo inuitus agere, vel accusare **teneatur. C. 3.**

Vt nemo priuatus Titulos prædij suis, vel alijs imponat, vel Regalia vela suspendat. C. 1.

Vt nouæ Constitutiones post alios duos menses, quam insinuatæ fuerint, obrineant. Item parcat his, qui subtilitatem constitutionum in testamentis nō obseruant, relinquendo quadrantem & heredis nomen, aut nō inscribēdo, aut nō nuntupādo. A. 66.

Vt nullam de cætero Licentiam Dux alijs, aut cohibendis violentijs præpositus habeat ad vtramque Phrygiā accedendi, aut quosdam sibi coniunctos eo dirigendi, vt aliquos comprehendant. Sed neque earum prouinciarum incolæ ad eos, qui tales magistratus in Lycaonia, & item Lydia gerunt, decurrant apudque ipsos contra aliquos querelam instituant, cum ciuiles Magistratus abunde sufficiant ad huiusmodi emergentes casus persequendos. A. 145.

Vt nulli liceat hab. A. 134.

Vt nullus ex vicaneis, pro alienis vicaneorū deb. teneatur. Cui 17.

Vt omnes iudices tam ciuiles, quam militares post administracionem depositam, quinquaginta dies in ciuitatibus certis locis permaneant. A. 35.

Vt omnes prouinciarum Magistratibus obtemperent, siue de criminibus, siue de pecunijs agatur. A. 63.

Vt particulares vsurarū solutiones in duplum cōputentur. A. 121.

Vt præfides absque vlla datione pecuniæ ad officia mittantur. A. 3. Est. contra morem exigentium xenia ab officialib. N.

Vt præfides, qui interpellantis allegata audire differunt, compellantur, id facere ab Episcopis. Et vt si quis præfidem suspectum habet, in cognitionem litis adhibeat societque etiam ciuitatis Episcopum. Item, vt qui à præfide offensionem patuntur, & in iuriā, adeant ea de re Episcopum. Deque alia cautela, quæ ab Episcopis omnino corroborari, fieriue debeat à præsidib. A. 86.

Vt

• **Ut** primæ, & secundæ Dotis exactione instante, nempe, virq; ad secundas digressio nuptias, prior vxor, aut ex priore matrimonio suscepti liberi, præferantur: vtque vxor, aut is, qui dorem pro ea conscripfit; in dotem conscripta tradere voluerit, & maritus ea suscipere differat: soluto matrimonio nihilominus ab eo per ipsum conscripta exigatur donatio ante nuptias. Et ne donationem ante nuptias præstet, qui quo minus dotem acciperet, in causa non fuit. A. 91

Ut quæ defuunt aduocatis partium, iudex suppleat. C. 2

Ut qui contra naturam luxuriantur, & per Deum adiurant, item blasphemias in Deum ingerunt, afficiantur supplicio. A. 77.

Ut qui provincialem hominē extra territorium suum in ius producit, cautionem præbeat, quod nisi litem obtineat, præstaturus sit quantum iudex eum, qui calumnia tentatus est, accipere statuerit. Item, vt qui libellum suscipit, an deliberandum in iudicio disceptare velit, vt datum tolerare iudicem viginti dierum spatium habeat.

Præterea quod si qui post iuratoriam cautionem in iudicio non comparet, omnem litis expensam debet actori persolvere, & deinceps causam picere, datis fideiussoribus. Insuper de hypothecis militiarum, quæ ex casu vocantur, quæ personæ, & quando hoc ius habeant.

Postremo & de indotatis vxoribus, & ipse quartam in substantia viri habeant, & item vir in substantia vxoris, quando inops est qui superstes mansit. A. 53.

Ut qui se res Minorum obligatas habere perhibent, aut eis obligati sunt, penitus ad illorum gubernationem, & tutelam non accedant. Et vt curatores nullo modo cessiones suscipiant aduersus eos, quorum curam gerunt, gesseruntve. Et vt hæc generaliter in omni curatione valeant in quibus casibus Leges curatores dari præcipiunt. Item de administratione pecuniarū illis competentium, & quando eas deponi oporteat, aut reditus ex eis comparari. A. 72

Ut res immobiles donationis ante nuptias à marito, ne consentiente quidē vxore, vel pignori obligari, vel omnino alienari liceat, nisi postea æque illis satisfieri possit, atque eadem & in dote obtineant. A. 61

Ut restitutiones fideicommissi, vsque ad unū gradū cōstant. A. 159

Ut

Ut sine vilo impedimento al. prohibitionē matres aliorum Tutelam suscipiant, licet eos sibi habeant obnoxios, aut etiā ipsæ illis obnoxie sint, quamvis iusiurandum non præsent, quod nuptias iteraturæ non sint. A. 94.

Ut si plures filij non sint quam quatuor, legitima portio censeatur triens, si vltra quatuor semis. Et vt naturales liberi, nulla existente prole legitima, vna cum matre ab intestato Sextantem accipiant. Et vt collatio tam ex testamento, quam ab intestato competat, nisi expressis verbis testator id prohibeat. Et de diuisione bonorum in liberos facta à parentibus: & de eo qui propriū chirographum inficiatur: deque alijs capit. A. 18.

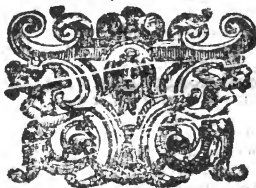
Verbi. N. 43

Vulgari substitutione. Inf. 2.

Vulgari, & pupillari substitutione. Inf. 28

Vxoribus indotatis quid debeatur post mortem mariti. vi. Vt qui prouincialem. Inf. 2

Vxoribus militum, & eorum, qui Reipub. causa absunt. C. 2

61

R E P E R T O R I V M
Nouellarum Constitutionum.

*Secundum litterarum ordinem, prout vulgò
allegantur ex editione veteri.*

Administrantibus in sacris appellationibus. Nouella 10
Administratoribus. 95

Æqualitate dotis, & propter nuptias donationis. 97

Alienatione, & emphyt. 10. & 46

Appellationibus. 98

Appellationibus, & infra quæ tempora, &c. 23

Apud quos oportet causas dic. 79

Armis. 85

* **C**lericorum ordinandorum mensura. vi. Mensura.

Collatoribus, & alijs capit. 128

Contingentibus, & vterinis fratribus. 84

Constitutio, quæ dignitatibus, &c. 81

Constitutio, quæ ex adscripto, &c. 54

Consulibus. 105

Defensoribus civitatum. 15

Deposito, & denunciatione inquilinorum. 88.

Dicere causas apud quos oporteat. 79. sup. Apud quos.

* **D**onationibus immensis. vi. Immenfis.

Duobus reis promittendi. 99

Ecclasticis titulis. 13 1. & 15

Ecclesiasticarum rerum alienatione. 46. & 7. & A. 110

* **E**legantur iudices absque inramento. vi. Iudicibus.

Executoribus, & de his, qui conveniuntur, & reconveniuntur. 96

Exhibendis, & introducendis reis. 53

Fideiussoribus, & mandatoribus. 4

Filij ante dotale instum. natis. 19

Hæc Constitutio interpretatur priorem constitutionem. 75

Hæc Constitutio innouat Constit. 111

Hæredibus, & Falcidia. 1

He-

Heredibus ab intestato venientibus. 118

* Hæreticarum mul. dotes non priuile. vi. Priuile.

His, qui ingrediuntur ad appellat. 50

Immensis donationibus. 92

Incestis, & nefarijs nuptijs. 12

In medio litis non fieri sacras Constitutiones. 113

Instrumentorum cautela, & ide. 73

Interdictis colleg. hæreticorum. 132

Iudiciis, & vt nullatenus cum iureiurando eligantur. 2

Iureiura moriente præstito. 48

Iurandum quod præstetur ab his. 6

Lenonibus. 19

Litigiosis, & decima parte litis. 112

Mandatis Principum. 18

Mensura ordinandorum clericorum. 16

Monachis. 5

Nauticia vsuris. 110

Neque virum quod ex dote est. 98

Non alienandis, aut permutandis rebus Ecclesiasticis. 7. & 46.

Non eligendo secundò nubentes mulieres. 2

Novi operis nuntiatione maritimi ad spectus. 63

Nullum credentem agricolæ &c. 34.

Nuptijs. 22

* **O**ratorij domos fabricare quomodo liceat. vi. vt nullus fabricet.

* **P**ariens in vndecimo mense. vi. inf. Restitutionibus, &

Priuilegijs dotis, hæreticis mulieribus non præstandis. 109

Quatore. 80

Quibus modis Naturales efficiuntur Sui 74

Quibus modis Naturales filij efficiuntur legitimi. 89

Quomodo oporteat Episcopos, & ceteros clericos ad Ordinationes perducere. 6

Raptis mulieribus, quæ raptori nubunt. 143

Recedentes clerici alios subrogent. 58

Referentijs Secri Palatii. 11

Restitutione Fideicommissi. 159

Restitutionibus. 108

Restitutionibus, & ea, quæ parit in vndecimo mense. 39

Sanctissimis Episcopis, & de Deo amabilibus, & reuerendissimis Clericis, & Monachis. 123

Scenicas non solum si Fidei iussores present, &c. 51

*Sodomiz pœna. vi. Vt npon luxurentur.

T Abellionibus. 44

Tempore non solute. pecuniz suoer dote c.

Testamentis imperfectis. 107

Testibus. 90.

Titulis Ecclesiasticis. 131

Triente, & semisse. 18.

V Suris nauticis. 130

Vt ab illustribus, & qui super ea dignitatem sunt omnimodo, &c. 81

Vt Clerici apud proprios Episcopos. 83

Vt Clerici, qui recedunt, alijs pro eis subrogatis, &c. 58

Vt cum de Appellatione cognoscitur. 115

Vt de cætero commutationes rerum Ecclesiasticarum non fortuitz fiant. 55.

Vt defuncti, seu fauera eorum, &c. 60

Vt determinatus sit numerus Clericorum. 3

Vt dissidentes Iudices, &c. 86

Vt diuina iussiones subscriptionem habeant. 114

Vt ea, quæ vocantur ininuatiua. 57

Vt Ecclesia Romana centu annorum gaudeat pæscriptione. 10.

Vt exactione instante dotis primæ, &c. 91

Vt factæ nouæ Constitutiones. 66

Vt fratrum filij succedant, &c. 127

Vt hi, qui obligatas se habere perhibent, &c. 92

Vt immobilia ante nuptialis donationis, &c. 61

Vt in priuatis domibus sacra mysteria non fiant. 57.

Vt Iudices non expectent sacras iussiones. 125

Vt Iudices sine quoquam suffragio fiant. 8

Vt liberti de cætero aureo non indigeant annalo. 78

Vt liceat matri, & auiz. 127

Vt litigantes iurent in exordio liris. 124

Vt neque miles, neque fœderetur. 116

Vt non fiant pignorationes pro alijs personis. 54

Vt non luxurentur contra naturam. 77.

Vt nulli iudicium lic. 134. & in. 141

Vt nullus fabricet Oratorij domos. 67

Vt nullus mutuans agricolæ teneat eius terram. 33

Vt omnes obediant Iudicibus provinciar. 68

Vt ordinatæ præfecturæ, &c. 69

Vt præponatur nomen Imperatoris documentis. 47

Vt sine prohibitione, alias impedimento *matres, &c.* 94

Vt sponsalitia largitas specialis sit contractus. 119

TITVLI CONSTITVTIONVM Extrauagantium.

Qui sint Rebelles, Est *Henrici. 6. à* Bartolo glossis illustrata. Tit. 2. Collat. 11

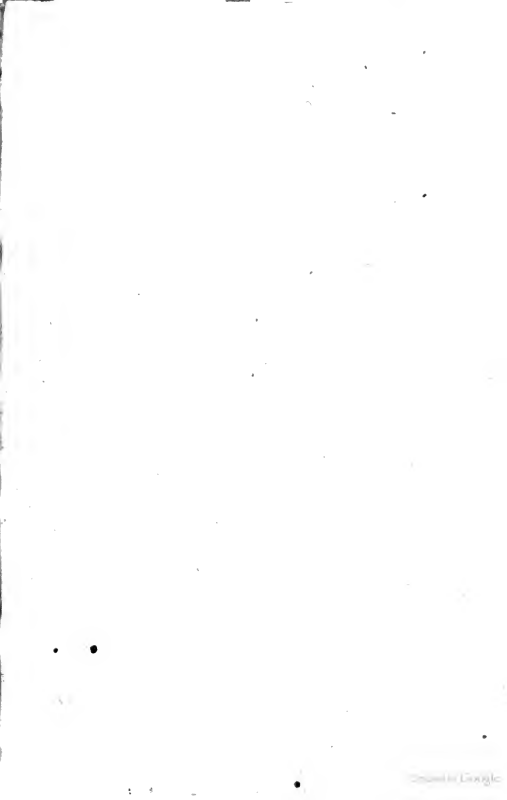
Quomodo in lætæ Maiestatis crimine procedatur, Est eiusdem Imper. & à Bartolo quoque exposita. Titul. 1. ibid.

Pace constantiæ condita à Friderico *I.* & fratre suo Henrico *VI.* per Bal. nobiliter explanata. Est liber singularis, quo volumen clauditur.

Statutis, & consuetudinibus, contra libertatem Ecclesiæ editis: & immunitatem locorum religiosorum vbique morantium, & Fori priuilegio.

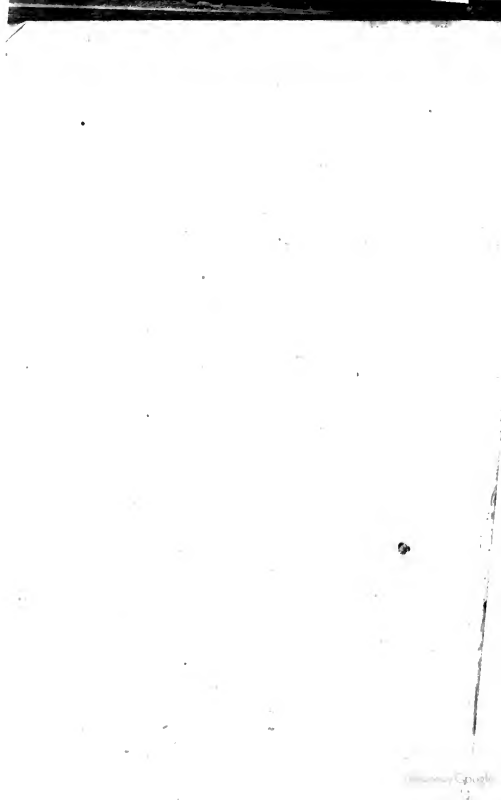
Laus Deo, & B. semperque Virgini Mariæ.

F I N I S.

9794

A24.

XXI
370